

PAINO'NUN Gülülü

Hill
FAIK

Bediî FAK

**PABLO' NUN
GÜLÜŞÜ..**

STANBUL
1973

B A L A R K E N

1 am on iki yıllık bir aradan sonra, gene bu uzak ve sımsıcak ülkeye beni sürükleyen talihim oldu. 12 yıl önce bana fahrî hem ehrilik beratının o pek cıfcaflı cildiyle, küçücük altın anahtarını lütfetmi olan Tekelon'ları, üphesiz unutmı de ildim. Ama Londra'da geçirdi im ameliyatın yorgunlu unu ve ne yalan söylemeli, yıllar boyu üzerime çullanmı durmu daha önceki sa lık kaygılarımı, kendi ülkemin â inâ ikliminde geçirmek varken, bu çok uzak diyara gidip dinlenmeyi de asla dü ünümü de ildim. Ama hastahane dönü ü, yurda gelme hazırlı ı içindeyken, Soho'daki bir balık lokantasında birdenbire kar ıma çıkan air dostum, Emilio Caramba, bütün plânlarımı altüst ediverdi i te!.. Aslen Pontino'lu ve bence Güney Amerika'nın en büyük airi olan bu sevimli dost:

— Haydi demi ti, üç gün sonra yurduma dönüyorum. Seni do ruca Pontino'ya götürürüm. Hem dinlenir, hem de en az senin onları sevdi in kadar seni seven vatandaşlarımı yıllar sonra bir daha görürsün.

Ve sonra buz gibi Mosel arabıyla dolu barda ı uzatırken, eklemi ti:

— Sanıyorum ki, bu defa yazacak daha çok ey var. Sen u ramıyı bizim o taraflarda öyle çok ey oldu ki...

te Pablo'yu böylece tanıdım. Paplo'yu ve air dostum Caramba'nın «ba tan a a ı duyguyla dolu sıcak varlıklar» dedi i bütün o insanları.

B. F.,

Parti ba kanı Pablo, güne batıncaya kadar tarlalarındaki i çilerin ba ndaydı.

«— Ha aslanım. Ha yi idim...» durmadan dürtük ledi durdu onları.

Aslında hepsinden çok i yapardı. Güdü mü güçlü, becerikli mi becerikli... Ama bayılırdı elbirli ine. Etrafında adamlar olsun, hem çalı sın, hem de onları co tursun ve gülü ahenk i görülsün!..

Pontino köyüne tepeden baktınız mı; Pablo'nun tarlaları böyle bir çalı manın mahsulü olduklarını da hemen anlatırlar do rusu!. Ekinler kıkırdar, meyve a açlan rüzgârda âdeta salına salına arkı söylerler... Ve çitlerde, hendeklerde, öylesine bir intizam ve keskinlik görülür ki, bütün bu ye ermenin, fı kırmanın, kılı kırk yaran bir hak dikkati içinde sınırlandı ı bellidir.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Pablo, bir zeytin dalının dahi kom u tarlaya sarkmasına gönül yatıramıyacak kadar mülkiyet titizidir. Nasıl ki, bir tek eri in, kendi sınırından içeri dü mü olmasını da ho görmez.

Neden mi yirmi yıldır Pontino'da itibarlı? te bundan!. Pontino'da herkes bilir ki, Pablo hak yemez!. Ve gene bilmiyenlerin pek ço u, onun bir yaba gibi ellerinden bizzat yedikleri sopalarla ö renmi lerdir ki, zırnık kadar hakkını da kimselere yedirmez!..

Ve i te gene bundan dolaydır ki, tam on yıldır O, Tekelonya'nın en güçlü partisinin Pontino köyündeki ba kanıdır.

Tabii böyle bir partinin iktidarda oldu unu söylemek artık yersizdir.

Daha do rusu, yersizdi.

Zira hikâyemizin ba ladı ı o güne kadar, tam on yıldır, Tekelonya'da ne zaman seçim yapılsa halk oyunun en büyük dilimini, rakiplerini hasetten çatlatan bir rahatlık içinde alıveren «Özgürlük Partisi» tam o gün, yani Paplo, i çilerinin ba ında her eyden habersiz, arkılar söyleyip söyletir, her birini teker teker co turup dürtüklerken, Tekelon radyosundan yükselen bir sesle ordu tarafından ala a ı edilmis bulunuyordu.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Karısı, güzel gözlü Konçita, Pablo'nun ba kanlı a seçildi i günden beri, ona sık sık, « u transistor ça ında ba a bahçeye giderken yanına bir küçük radyo almasını» do rusu hep salık vermi tir.

— Sen Ba kansın, derdi ikide bir, tarladayken ne olup bitti ini bilmelisin. Bazan sabah çıkıp, taa ak am dönüyorsun, Telekonya bu. Bir de bakarsın pat!, bir mesele çıkmı .

Pablo hep gülmü tür bu sözlere. Her seferinde de :

— Geç onu derdi, toprakla u ra ırken olsun kafam dinç kalmalı. Senin radyo dedi in, bir alay kızıl pu tun borazanı. Ondan ö renece im hiçbir ey yok benim!..

Gerçekte pek de haksız sayılmazdı hani. Ve Teke lon radyosu hakkında böyle dü ünmekte olanlar öylesine çoktu ki, halk nazarında Tekelonya'nın en itibarsız, en çok nefret duyulan kurulu u olarak radyo ba ta sıralansa yeridir. Az mı radyo cihazı çalınmı tir yere!.. u kendi hâlinde ya ıyan küçücük Pontino'da dahi, az radyo makinasını mı yakmı lardır!. Hattâ bir seferinde köylülerden biri, «Bayan Ba kan» dedikleri Konçita'nın telkinlerine uyarak, Pablo ile birlikte çalı maya giderken, yanma transistorlu radyosunu almı , ama tam ö le üzeri, ayçiçeklerinin kar ısındaki çardakta hep beraber yemek yendi i sırada, onu açtına açaca ına bin pi man olmu tu. Ajans haberi nâmi altında, nerede bir kızıl serke lik olmu sa O, nerede bir kızıl! topluluk itlik etmi se O, nerede bir kızıl velet a zını açıp gözünü yummu sa O veriliyordu. Ve zavallı Unos (radyoyu getiren köylünün adı buydu) en sonunda, arkadaşlarının hırstan çakmak çakmak ol

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

mu bakı larına dayanamıyarak önündeki el kadar aracı kaldırdı ı gibi, ayçiçeklerinin içine öyle bir fırlattı ki... tarladan henüz dönmekte olanlar uçan ku sandılar!..

Bir yıl önce olmu tur bu. Ve o yıl ilk defadır ki, Pablo'nun ayçiçe i tarlaları, umulanın çok altında mahsûl verdi. Bir yıl boyunca da Pablo, bu yüzden Unos'a hep takıldı durdu :

— Ulan o meretin dü tü ü yerde bereket kalmı yaca ını kestiremedî in için, seni partinin disiplin kuruluna vermek lâzım ya, haydi neyse...

Ve hemen arkasndan da eklerdi :

— O lum Unos, radyo ancak bokçukururaa atılır bunu unutma!.

Evet ama, Tekelon halkı, hele köylüler, radyodan böylesine nefret ededursunlar, Tekelon ba kentinde hiç de azımsanmıyacak bir grup, eline geçirdi i bu silâhın etkisini biliyor ve halk kesiminde kaybedilmi bu etkiye kar ılık, kestirme yollardan iktidara gelme birsiyle yanıp tutu an bütün yürekleri rahatlıkla oyabildi in! iyice kavramı bulunuyordu.

— Biz, derlerdi Tekelonya solcularının tümü, iktidardaki «Özgürlük Partisi» nin getirdi i özgürlükleri tepe tepe kullanacağız ama ille de onu tepelemek için!.

Ve bu hava içinde, nereye isterlerse oraya saldırıyor, neyi gözlerine kestirmilerse onu yıkıp ufalamak için yapmadıklarını bırakmıyorlardı. Dokunamadıkları ve bir türlü korkutup kendilerine çekemedikleri tek varlık, yalnız halktı.

Haa... unutmadan hemen söyleyelim, Tekelonya' da tam bir demokrasi vardır ama, sadece iktidarda o

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

lan «Özgürlük Partisi» ona ba lıdır. Di erleri, ki sekiz tanedirler, ancak seçim arifelerinde ümitlenip demokrasi demokrasi diye hora teperler, ama seçim bitip de, her biri, aklını karpuz kabu una takip anlamı durmu , ama sonra önünde ancak bir avuç kuru ot bulmu e e e döndü mü, ba larlar çifteler atma a ve koyulurlar kerih kerih anırma a!.. Tabii anladınız, bu benzetme bizim de il, do ruca Tekelon köylülerinindir. Do rusu ya, her seçim sonrasında, bu köylü yı nını, öyle bir e lenir, öyle bir güler ki, komünistler için artık te bihin bini bir paraya. Bütün o salkım saçak solcu, sa cı, partiler için benzetmenin daniskası hep tümen tümendir.

Evet ama, yeryüzünün neresinde, tüm aydınlarının yarısı korkak, yarısı dangalak; partilerininse, pek ço u avanak ve alçak bir toplum, demokrasi denen o çitkırıldım nazenini, uzun süre koruyabilmi , onu gelin edip nurtopu yavrular do urmasını gerçekle tirebilmi tir ki, Tekelonya bunda istisna te kil etsin!.. Aslında o nunki gene de bal gibi kolay kırılmaz bir rekordu ve kendilerinden ba ka hiçbir toplumda demokrasi olacama inanmamı Batılı devletlerin hayretten patlarçasına açılmı gözleri önünde yıllardır serilmi yatıyordu. Ho , gene hakçası istenirse, bu kadarı Tekelonya için talihsizlik de olmu tur ya... Temeli sapasalam halka dayanan güçlü bir iktidar, demokrasiden çok önce çıkar pe inde olan Batı ülkelerinin nerede ve ne zaman i ine gelmi tir ki... Güdü iktidar demek, çata çat pazarlık demektir, tartı ma demektir. Dikba demektir. Ve kayna nını da halktan aldı mı, Batı devletiyile üstelik e itlik demektir!.. Yooo, bütün o gizli servislerin, bütün o çe it çe it sesli sessiz harflerle an

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

latılmaktan çok saklanma a çalı ılan istihbarat örgüt-
lerinin i i ve anlamı ne o zaman? Hep Batı üstünlü ü-
nü yüreklere balık i neleriyle sokmak ve hep bir e it-
lik fikrini silip yoketmek de il mi bunların i leri güç-
leri?.

O hâlde koyunuz bakalım imdi bunları da, Teke
lonya'daki bütün o hengâmenin, yani radyonun, aydın
avanaklı ının, hâkim korkaklı ının, üniversite dan-
galaklı ının ve Basın sarsaklı ının üzerine!.. Ne mi
olur?

Haydi gelin hikâyemize dönelim de, bakalım ne
oluyor:

Pablo, son toprak bölümünü de, çapasını âdeta vınlatarak kabartıp, mıncıklanmış bir pasta yı nıma döndürdükten sonra, ba ırdı :

— Haydi bakalım, toplayın öteyi beriyi. Paydos, fyice karanlık inmeden dönelim.

leyen eller ip durdu... Kıç ceplerden çıkarılan koskocaman mendiller terden sırlıslık yüzlerde gezdirildi. Destilerdeki son su kalıntıları havaya açılmı etli dudaklı, pırıl pırıl di li, ama hepsi de hayli kocaman tipik Tekelon a ızlarından içeri boca edildi ve az sonra bütün kabile, deyme mangada bulunmaz bir çabukluk ve düzen içinde, asfalta çıkan patikada yürüme e ba ladı. Tam 14 ki iydiler. Ba ta Pablo yürüyor, ardında San ez, Unos sonra ihtiyar Manuel, o nın arkasından da Pilar ananın kara saçlı ve iri kar*

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gözlü o iu Roberto, çilli Tores, paytak Antonio, sırık boylu Benito ve di erleri geliyorlardı.

Yorgundular ama olsun, mutluydular da. yi i gö- rüyor, her biri bir. taraflara bir eyler ayıracak kadar da kazanıyorlardı. Karılarını Forbos suyunun en güçlü kaynaklarından biri olan Pontino deresi boyunda çama ır yıkarken gözliyebilmeniz, her birinin boynunda sallanan altın dizilerini, hemen görebilirsiniz. Ve bir ak am vakti yolunuz Pontino'ya dü se de konuk ola bilmeniz, ço unun evinde, sa'yı çarmıhta tasvir eden tahta heykelciklerin asıldıkları badanalı duvarların tam altında, me eden yapılmı birer süslü sandık oldu- nu farkedersiniz. Bu sandıklar Pontino'luların varlık kasalarıdır. Gümü ler, süslü bakırlar, çocuklar için ayrılmı ipekliler, sırma i lemeli örtüler ve bazan da ka ragün için kocalardan saklanmı biraz para... Hepsin- de senetler de vardır ha... ve uçları kıvrık kıvrık ol- mu , saklanmaktan sararmı tapular da...

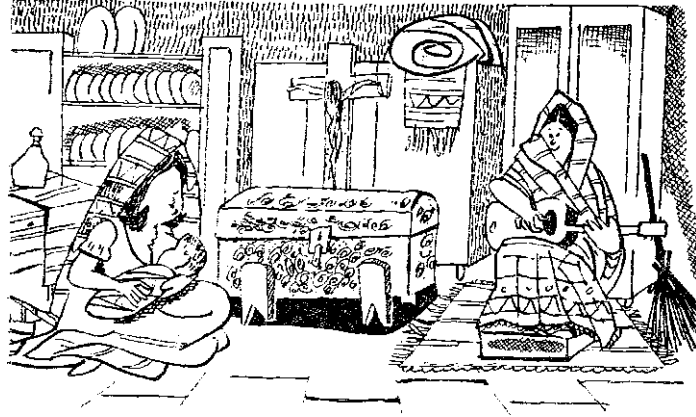
Ho , bundan en az nasibini almı olanlar dahî Pablo'nun pe isıra yürüyen kabilemizde var oldu u hâlde, onlar da gene mutluydular ya... te paytak An- tonio ve o sırık Benito, en canlı örnekler buna. Ba - kana en çok takılan ve onun en fazla akala tıkları da onlardır ve kahkahalarını bir kilometre ötedeki asfalt- tan vızır vızır geçen kamyonlardan, kamyonetlerden, otomobillerden bile duyabilirler... Her çalı ma günü bu böyle oldu u gibi Carlos babanın meyhanesinde de, önü sundurmalı, duvarları budaklı budaklı çam tahta sııyla kaplı o ip irin parti merkezindeki tartı malarda, sohbetlerde de böyledir...

Pablo, gerçi arada bir akanın dozunu kaçırın paytak'la sırık'a, o az rastlanır irilikteki ellerini masa- ya indirerek:

PABLO'NÜN GÜLÜ Ü

— Ulan... diye gülerse de, ardından hemen gene kendi gülme e ba lıyarak:

— Hey gözünü sevdi im demokrasi, diye ekler, ulan bir ba kanla i te böyle rahat konu uyorsanız, yalnız onun sayesinde ha!.. Diktatoryalarda bu yoktur... Hele bir de kızılı oldu mu, bok'u avuçla yedin gitti... Nitekim o gün de, paytak Antonio, yola düzıldük

lerinden az sonra, önde, yürüyen bir çınar gibi görünen ba kan Pablo'ya seslendi :

— Ba kan be, u komünistler...

Pablo'nun dev gölgesi birden kasıldı :

— Ne olmu komonistlere gene?

— Hiç canım, hani iktidara gelirlerse dedim, acaba senin yerine önümüze kimi katarlardı?

— Ulan, dedi Pablo, kahpe dölü, millet istemedikten sonra, kızıkların iktidara gelmesi de ne demek mi ? Millet bu, millet. Sen biliyo musun mîllet ne demek?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ve sonra dönüp
birden gürlledi :

— Millet sensin
arkada !.. stiyo mu-
sun gelsinler, sor
bakalım önce kendi-
ne!..

— Yok, dedi An-
tonio kayıtsızca, ba-
na sorarsan, gene u
düzeni isterim.

Nasırlı elleriyle
de dar patikada çif-
terli tekerii yürüyen
arkada larını gösteri-
yordu .

— Yani istedi imiz gibi yürüyüp gidiyoruz i te.
Yalnız benim diyece im, ayet öyle bi ey olsa, acaba
gene senin pe ine mi takarlardı bizleri diye ara tır-
mak... Ama madem milletin dedi i olurmu , yürü git-
sin arkada , gene ba tasın demektir.

— Ne zannettin ya, dedi sırık Benito hemen için-
den kıs kıs gülererek, ulan sen millet oldu unu bile ba -
kan söylemese bilebilir miydin do ru söyle.

— Yoo... bilirdim ya, dedi Antonio kalın perdeden,
kaç kez ö renmi imdir bunu. Eskiden bilemezdik onu,
eskiden yani siz çocuktunuz o günler. u parlak Röber-
tonun anası Piler bilir onu. Manuei bilir, ben bilirim.
Carlos baba dikâlâsını bilir, eh bizim ba kan da bilir
ya...

Roberto adının geçmesinden hemen yararlanarak
lâfa karı tı :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Aslan ba kan dedi sırık, millet olmak güzel ey be. Fakir ol istersen, uzun ol, kısa ol, istersen Antonio gibi paytak, dilersen Roberto gibi parlak ol. sa lıklı ol, ama ille de millet ol gene de keyiflisin demektir.

— Ha unu hileydin dedi Pablo, hızla geçen bir kamyonu kollayıp yolun kar ısına se irtirken, millet oldu unu bilmek gibisi var mı be!.

Artık asfaltın sa ndaki toprak düzlükte yürüyorlardı ve yol geni oldu u için, hemen iki sıra te kil etmi gibiydiler. Ortalarında Pablo gene koskocaman bir çınar gibi dimdik yürüyor ve yamba ndaki paytak Antonio'yu arada bir itekliyerek ko turma a zorladıkça, beriki :

— Çek elini milletin ensesinden İsa hakkı için, ya keçe gibi yapı tırırım diyerek hepsini güldürüyordu.

Tarlalarla köyün arası, tam üç kilometredir. Pob lo'nunkiler en uçta oldu u için, ancak o dar ve dik patikayla bu mesafe korunabilir. Ama asfalt öylesine geni ve köye dönü te de, sanki yorgun ayaklar dü ünülerek yapılmı gibi öyle de güzel bir meyili vardır ki, her ak am bu yolu tepen Pontino'lular sa'nın nefesini ardlarmdaymı gibi hissederler.

Nitekim yüz metre kadar sonra, sa yanlarında yükselen a açlı tepeci in ete ini kıvrılır kıvrılmaz, a a ıda yemye il vadiye yaslanmı Pontino'nun pırıl pırıl ı kılan hemen görülürdü. Kı henüz sıyrılıp gitmemi ti ama, haya durgundu ve baharın erken geleceğini müjdeleyen bir koku, ak am alacasıyla sarma do la olmu tu.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Her seferinde yolun tam bu noktasında, Pablo ille de durur ve müthiş bir körük gibi geni liyen gösünü ille de i irip ba ırır:

— Hey gözünü sevdim Pontino, sa'nın eli daima üzerinde olsun.

Sonra hep birlikte haç çıkarırken mırıldanırlar:

— Âmin...

Solcular kaç sefer bu davranışı «gericilik» saymırlar, kaç seçim nutkunda Pontino «özgürlük partisi» elemanlarının bu davranışı gerici yobazların i renç hareketlerine örnek olarak verilmiştir, artık bunu Pontinolular dahi saymıyorlar. Ama kim ne derse desin, onlar bildiklerinden a mamırlar ve ba langıçta sadece Pablo ile arkadaşlarına has olan bu hareket, sol hücumlardan sonra, hemen bütün köy için vazgeçilmez bir âdet olmuştur. Hangisi kasabadan ehre dönerken, vadinin altında uzanan Pontino'yu görse, ister katırının üstünde olsun, isterse bir kamyonun penceresi yanında, hemen haç çıkarıyor ve mırıldanıyor artık:

— Gözünü sevdim Pontino, sa'nın eli daima üzerinde olsun. Âmin!..

Aslında dindarlıkları bundan öteye de gitmez. Hele solcuların ithamları olmasaydı burada dahi zor rınılanırdı ama, onlar bu masum du

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ayı gerçilik diye damgaladıkça Pontinolar bu i te hayır oldu una büsbütün inanıp yapı tılar ve onlar yapı tıkça da kızılar köpürüp hücumlarını sıkla tıranlar...

te o ak am üzeri de, Pablo gene aynı duayı mırdanıp, hep birlikte «âmin» dedikten sonra, paytak Antonio muzip bakı larla etrafı kolaçan eder gibi yaparak derin bir soluk koyverdi ve :

— Oh hele öbür, dedi, kimseler yok çevrede. Hani, testi memeli Lopez'in o üniversiteli kara o lanı bizi görseydi seyreyle sen cümbü ü! Ne gerçili imiz kalırdı, ne yobazlı imiz! .

Topra ın üzerine gülle gibi bir tükürük yapı tıran Pablo gürlledi :

— Anasını e ek kovalasın o kızıl bokun.

— Yoo... dedi San ez hemen, Sayın Ba kanım!., bizim sırık Benito'yla, Roberto'ya e ek diyemezsin. Sonra Unos'a da diyemezsin. Hele ihtiyar Manuel'e böyle deme e hiç hakkın yok. Hani onların tümü o fırlamanın anasını az kovalamadılar da...

Kıpkırmızı olan Roberto :

— Yok devenin ba ı dedi, ben de mi? Ulan o benim anam kadar be!

Birdenbire çok keyiflenen Pablo :

— Kızma o lum dedi, karıyı tarlaya çıkarıp yadın mı, memelerini yatak dengi sanıp yatmışsındır!.

Ve sırık Benito hemen ekledi :

— iyi söyledin Ba kan, karı ne zaman bizim Roberto'ya rastlasa, güne in alnında kalmı ya topa ı gibi eriyor hıh... kartmı !. Pıiar anadan korkmasa, bu da bizim gibi ka ı nı ya a bandıracak ama, gözünü sevdi im Pıiar ana, sa hakkı için bir gün karıyı tahta

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

köprünün tam korkulu u dibinde bir sıkı tırı sıkı tırdı ki sorma :

— Ulan su aygırı kılıklı karı, elâlemin çocuklarını ayartaca ina, kendi piçinin hakkından gel de memleket kurtulsun... diye öyle bir ba ırıyor ki, jandarma çav u Martinez yeti ip güç aldı elinden. Ho , beriki az sonra yola düzöldü ü zaman gene gülüyordu ya... Yalnız hakçası, yanakları biraz daha alla mı ve ne yalan söylüyeyim hani...

Pablo taa köye kadar akseden ünlü kakhahalarından birini koyverirken sordu :

— Hani gel de pe inden se irtme ha?

— Valla öyleydi, dedi Benito, ben gitmesine gitmedim ama...

— Kimdi giden? diye gene üsteledi Pablo.

— ey canım kim olacak tabii çav u Martinez, dedi Manuel kenardan.

— Helâl olsun, dedi bu sefer Roberto kısık kısık, benden uzak olsun da...

Pablo eliyle delikanlının sırtını ok ayarak :

— Aferin o lum Roberto, dedi. gerçi dü man ka

zıkta gerek ama, bırak kart kızıkların hakkında gelme-
yi de zabıtamız yüklensin!.. Hem çavuş Martinez...

Ama sözünü tamamlıyamadı. Jandarma karakof binasına çok yakla mı lardı ve elli metre kadar ötedeki yapının sundurması önünde, kaputu sırtında oldu u hâlde, parlak Napolyon çizmelerini oturdu u tahta koltu un kar ısındaki tabureye dayamı çavuş Mar tinez'i iyice seçebiliyorlardı. Altı jandarma neferi de etrafını almı , oturdukları hasır iskemlelerde dimdik, pürüzamet kasılıyorlardı.

Pablo ne zaman karakolun önünden geçse, içtenlikle e! salları, Ba kanlarınıjören di erleri de arkasından hemen apkalarını çıkarıp sallıyarak uzaktan çavuş u ve maiyetini selâmlarlar... Çavuş ise her zaman gülerek yerinden kalkar ve o da Pabloyia arkadaşlarını el sallıyarak selâmlar... Tek tük jandarma neferleri de buna uyarlar ama, komutanları selâm verirken, rütbesizlerin de kendilerini nimetten sayıp selâma katılmasına kızdı ı için, genellikle çaktırmama a çalı arak yaparlar bunu.

Ve Pablo daima, tarla dönü ü karakolun karı tarafından geçer...

— Bırakalım askerleri kendi i leriyle ba ba a... der, biz politikacıyız, politikanın onların çevresinde yeri yok. Uzaktan selâm, dilerlerse yardım. Amma dedikodu, amma politika... zinhaar... Biz

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

den paso arkada !.. Böylesinden a ma, daima saygı* görürsün. Kimse de sana gözünün üstünde ka in var diye bir terslik dü ünemez gayrı!..

Nitekim o ak am da gene asfaltın kar ı yönünden geçiyorlardı ve tam karakolun hizasında âdet edindikleri gibi, önden Pablo elini sallıyarak ünlü selâmını yolladı ve tam arkasından di erleri ellerini apkalarına götürüyorlardı ki, donup kaldılar. Evet, elleri sanki mitolojinin diledi ini ta kesen Tanrısı Zenon'un hı mına u ramı gibi ba larına gitmi ve orada âdeta ta olup kalmı tı.

Kalmı tı zira çavuş Martinez, altın di lerini ı ldatan tuhaf bir sırtı içinde Pablo'yu süzmekle iktifa etmi , ne yerinden kalkmı ne e! sallamı , üstelik bir de sundurmanın tam önüne tahtalara çarpı ı yolun ö tesine kadar akseden okkalı bir balgamı tüküröver mi ti.

Do rusu, bu alı ılmadık davranı önünde Pablo sarsılmadı desek pek yalan olur. Önce o kocaman, güne ten kavrulmuş çehresi mum gibi sarardı, sonra o kütük gibi iri ve geni omuzları tutulmuş gibi kasıldı. Ve daha sonra da çakmak çakmak gözleri öyle bir kısıldı ki, yanba mda donmuş gibi ba kana ba kakaian Antonio âdeta titredi. Ve di erleri hemen haç çıkararak 'mırıldandılar:

— sa hakkı için bunda bir i var Ba kan!

Aynı kısık gözleri ve keskin nazarlarla çavuş Martinez!' süzme e devam eden Pablo, di lerinin arasından söylendi :

— E er boktan bir yere tâyini çıkmamı da böyle yapıyorsa, eytan çarpsın do ru dediniz, bunda bir i var. Hele bir aldırılmaz davranıp yürüyelim bakalım,, imdi anlarız.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ama hakçası, yüre ine bir ate dü mü gibiydi bir kere. Gö sünün gümbürtüsünü kulak memelerinin dibinde duyuyordu.

Uzakta bir kaç köpek uluma a ba lamı tı.

Gerçi ate li Roberto, karakola do ru bir hamle yapma a kalkmadı de il. «Ulan buna ne oldu böyle, varıp sorayım» diye kafileden ayrılma a davranmadı de il, ama Pablo'nun o korkunç bakı ları önünde oldu u yerde kalakaldı. Ve bu süre boyunca da çavu Martinez, hep aynı pozda onları süzdü durdu. Aynı kirli sarı sırtı ve hepsinin haysiyetine do ru uzanmı gibi duran aynı Napolyon çizmelerinin kara ı iltısıyla.

Köy meydanına vardıkları zaman köpekler bir daha uludu. Carlos babanın meyhanesinin damına tünemi bir kaç karga pis pis gakladılar.

Meyhanenin kapısına do ru yönelen Pablo :

— Gelin dedi birer Tekila içimizi ısıtır, hem de ne olup bitti ini anlarız.

Ama aynı anda, meydanı çevreliyen iki katlı yapılardan birini eliyle gösteren sırık Benito :

— Ooo... Sayın Ba kanım, dedi, gene azmı galiba bunlar.

Bu, komünist partisinin, ki bütün Pontino'da üye sayısı yirmi be i geçmiyordu, ba kanı olan Rezilopez' in hem evi hem de parti merkezi olan yapıydı ve cephesine boydan boya gerilmi bir bezin üzerine : «Kahrolsun Amerika... Kahrolsun Juan Domingez» yazmı lar ve bezin tam ortasına yerle tirilmi Özgürlük Partisi lideri olan Ba bakan Domingez'in resmini de kapkara bir çarpı i aretiyle karalamı lardı!.

Gözlerinden âdeta alev çıkan Pablo, hırsla soluyarak :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Vay orospu çocukları diye bö ürdü, bunlar iyice gemi azıya aldılar artık, sizi analarını...

Hırsla meydanı geçti, geli ini gören Rezilopez'in kamçı kuyruklu köpe i viyaklıyarak kaçıp bir çöp varilinin arkasına sınıdı ve Pablo dev cüssesiyle u zandı ı gibi, bezi öyle bir çeki çekti ki, cayırtıyı duyanlar balarını pencerelerden uzattılar.

Allahtan o sırada komünist Bakan Rezilopez o rada de ildi. Ö retmen Pesos'la birlikte bir arabaya atlamı ve saatler önce çarıldı ı ilçeye ko mu tu. Ycksa o hırsla Pablo'nun kar ısına dikiiseydi, Tanrı bilir artık kopacak kıyameti!.. Ama kadın kısmı, ne kadar kızıl da olsa, Pablo'nun çınar gövdesi önünde nasıl dayanır ve ne yapar? Nitekim Pablo o koca yaf-tayı çeker çekmez önce bezin cayırtısı, sonra da ucunu baları köhne balkonun oldu u gibi yere inen korkuluklarının gürültüsü kar ısında, Rezilopez'in karısı ve iki kaknem kızı sadece çıklıklar atabildiler... Ve sonra da lâmbalarını söndürüp evlerini karanlıkta bırakmayı tercih ettiler.

Yırttı ı bezi büsbütün parçalara ayırmaları için adamlarına atan Pablo, bu defa gene meyhaneye doru yürüyecekti ki, Carlos baba ve di erlerinin meyhanenin kapısına dikildiklerini gördü. Aralarında kalın erkek sesiyle Pilar ananın da homurtusu duyuluyordu. Carlos baba, ancak güngörmü ihtiyarlara has bakıyla Pablo'yu öyle bir süzdükten sonra :

— Hele dur o ul dedi, sakın ol, itit lamadan önce de çevreni kolla... Gel gel. Sana haber salacaktık ama, çavı hepimizi ilçeden gelen jandarmaların toparladığını söyledi.

— Ne? dedi Pablo, toparlamak mı? Yedikleri

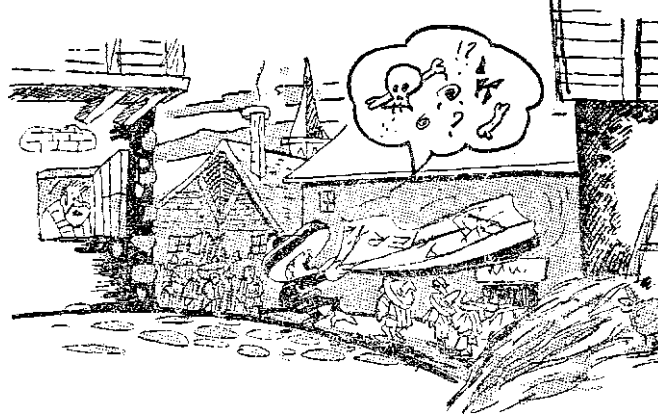
PABLO'NÜN GÜLÜ Ü

boka bak. Ulan iktidar partisinin namuslu ba kanır ve üyelerini toparlamak da neymi ?.. Ne ister bu deyyus ki uydurur bunları?..

Zavallı Carlos, zavallı Pilar ana, söyleyecekler ama, gel gör dilleri varmıyor ki. Ha babam yutkunuyor ve Pabio'nun öfkesi kar ısında ancak :

— Hele hele gel bir Tekila at diye onu içeri çekme e çalı yorlar.

Bir anda o kadar kalabalık da çevresine nasıl birikmi ti, Pablo çok sonraları nedense hep buna takılmı ve kendi varlığıyla birlikte, halkın üzerine çöken sinikli i hemen sıyrırverfiinin bir delili olarak bunu göstermi durmu tur. Gerçekten de bir anda, nasıl olmu sa olmu , âdeta bütün köyün ya lısı ihtiyarı, meydanı ve Pabio'nun çevresini sarıvermi ti. Ama kim-

seden do ru dürüst bjr lâf çıkmıyor, sadece bir homurdanı , bir inilti, daha do rusu görmeden, ya amadan bilinmez, anlatılmaz, bir toplu katılmanın garip sesi, hı irtısı nefesi duyuluyordu, A ızlardan de il, kas

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

âardan çıkıyor gibiydi bu ses. Bir ey söylemiyor ama, çok ey anlatıyordu. Tabii yalnız anlayana...

Nitekim Pablo, çevresini öyle bir süzdükten sonra, yüre inin daraldı inı hissetti. Bir ate gırtlâ ina gelip dayanmı gibiydi. Ama gene de Carlos babaya dönüp ba ırabildi :

— Ne demekmi bir iktidar partisi ba kanını toparlamak? Sormadınız mı o e o lu e e e!

Dedik ya, zavallı Carlos baba ve ötekiler, dilleri varmıyordu ki, söylesinler.

Evet ne demekti bir iktidar partisinin Pontino'daki de olsa, ba kanını toparlamak?

Evet, ne demekti bu?

Ne demek?..

Ne demek?..

Ama Pablo ba ırıp dururken, birden durdu, kendisine hiçbir ey denmemi ti ya, ne demek oldu unu galiba söylenmeden gene kendi anlamı tı.

— ey dedi, ne demek bu? Yoksa...

te tam o sırada, kalabalı in arasındaki, cırtlak bir çocuk sesinin, Pılar ananın torunu ve güzel Roberto'nun ye eni Munoz'un a zından yükseldi i duyuldu :

— Pablo amca radyo... radyo... radyo söyledi, ordu hükümeti kendi yapacakmı !..

Gene bir sessizlik... Hem de bu sefer bir bulut sessizli i, bir kar suskunlu u... Ve sonra gene herkesten önce kendini toparlayan Pablo'nun âdeta tıslaması :

— Haydi da iin öyleyse, hele bir sabah olsun bakalım.

Birden tekrar sorumlulu unu hatırlayıp takınmı gibi silkindi :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Sen, dedi, Roberto'ya, gel benimle, sen de Manuel, sen de San ez, Benito Antonio hadi davranın.

Ve meydanın kö esindeki ye il boyalı önü güzel a malı evine do ru yöneldi. Di erleri arkasından yürüdüler. Kalabalık geldi i gibi sessiz da ılıverdi. Carlos baba meyhanesinin kapısında bir süre dikildikten sonra, torunu ile birlikte yürüme e hazırlanan Pilar anaya :

— Zavallı Pablo dedi, onu asıl bundan sonra üzüntüler bekliyor ama, sa hakkı için, bunu da atlatır sanıyorum.

E er az sonra, evindeki masif tahta yemek masasının çevresine topladı ı arkadaşlarıyla birlikte, karısı güzel gözlü Konçita'nın ortaya koydu u küçücük Japon radyosundan son haberleri dinlerken, onun takındı ı sakin tavrı görebilseydi, aynı Carlos baba bu inancına herhalde büsbütün yapırırdı.

Radyodaki güzel sesli spiker, Tekelon ordusunun, iktidar partisini ve onun pe ısıra pek çok kurulu u hedef alan ve hepsini iddetle yerdikten sonra, kendi seçti i bir hükümeti kurdu unu açıklayan bildirisini tane tane okurken, arkadaşlarının aksine, Pablo'nun yüzündeki karartı gittikçe da ılıyor ve gözlerindeki donukluk yerini az da olsa, dikkatle bakılınca farkedilen bir pırıltıya terk ediyordu.

Ama Antonio da, Benito da, Roberto da San ez de, hattâ ihtiyar Manuel de, anlamamı lardı bunu.

— Vay anasını diyordu paytak Antonio boyuna, daha bir saat önce millet oldu umuza karar vermi - tik be! Bunun keyfini sürüyorduk be!..

Ve hergele Benito muzip muzip, Ba kanın sesin» taklit ederek:

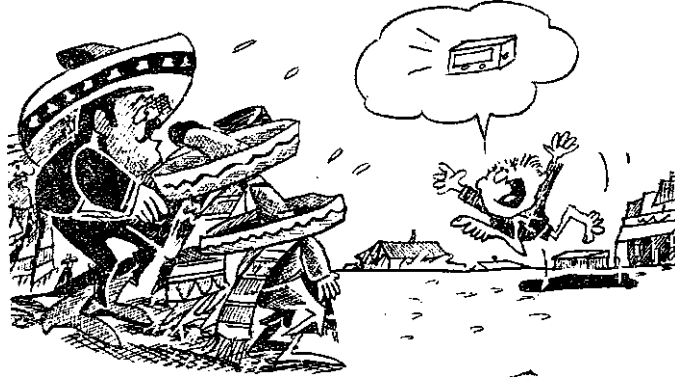
PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— sa hakkı için, milletin istemedi ini yapanı,, ıslak bir keçe gibi öyle bir yere yapı tırırız ki, «ısıran» la kazı-salar yapı tı ı yerden kurtaramazlar mereti!, diye söyleniyordu.

Ama Pablo, belli belirsiz bir gülü ü dudaklarına bir izmarit gibi hafifçe ili tirmi , sadece dinliyordu.

Hattâ ihtiyar Manuel :

«— Eee, be ba kan, bundan sonra ne yapaca ız de bakalım da taktik ver bize» dedi i zaman dahi sü-kûnetini bozmadı. Sadece :

— Hele dur bakalım, dedi. Merkez var, il var, il-çe var. Bize gelinceye dek daha çok dü ünecekler var. Hele bir sabah olsun, ondan sonra bir sabah da-ha olsun, sonra bir sabah daha.

Dayanamıyan sırik Benito :

— Ya a be Ba kan dedi, valla u az önce mey-dandaki kükreyi in durulmayacak diye korkudan do-numa dolduruyordum ama, bu sefer de öyle bir dürü-lü duruldun ki, hani u radyoyu kaldır at desem, Tan-rı bilir en fazla cebine sokarsın!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ve aynı anda Tekelon mar larına ba ladı ı için susturdu u radyoyu kaldırıp kolonlu konsolun raf larından birine koyan Konçita'ya, gene ba kanın se sini taklit ederek seslendi :

— O lum Unos, radyo ancak bok çukuruna atılır, bunu unutma!..

3

Konçita'nın önlerine koydu u, bir testi arap, isli et ve tulum peynirinden ibaret_yeme i bu arada hırsla atı tıran Roberto, bunca ta lama kar ısında hâlâ ses çıkarmadan gülümseyen Pablo'ya ürkek nazarlarla bir süre baktıktan sonra a zındaki koskocaman isli eti a vurdunun bir yanından ötekine devrederek, Benito'ya döndü ve :

— Bo una arkada dedi, Ba kanın bizi ipledi i yok. Hakkı da var ya.

arap barda ını bir yudumda bo altan Benito hı nldar gibi sordu :

— Neden hakkı varmı ?

— Eee... öyle ya, artık milleti iplememek ça ı ba lıyor demektir. Bizim Ba kan da...

Do rusu ya, i te ancak Roberto'ydu kî, bu ta la masıyla ku u tam caneviden vuruyordu. Pablo'ya milletin iplenmiyece ini söylemek ha!. Hele Pablo'

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ya milleti iplemiyenlere uyaca ı imâsında bulunmak hal..

Pontino'nun ÖzgürlükPartisi ba kanı, halk adamı Pablo'yu öldür de bunu söyleme!.. Nitekim o yaba gibi iri pençelerini Roberto daha lâfının yarısındaiken masaya öyle bir indiri indirdi ki, tabak çanak testi bardak ne varsa hepsi, ortalı a saçıldı. Ve havaya fırlayan barda ını gö sünün üzerinde yakalamayı ba aran sırık Benito keyifli bir kahkaha savururken ba ırdı :

— Ya a sayın Ba kanım i te nihayet kendine geldin. Gürle artık gürle'de ö rensin u Roberto veledi milletin ne oldu unu.

— Dinleyin beni dedi Pablo, henüz ortada bir ey yok. Daha do rusu çok ey var amma, neler oldu unu u anda bilecek durumda de iliz. Yarın sabah hemen ilçeye ko aca ım. Ben dönünceye kadar partide Otu-
rup beklersiniz. Sana gelince o lum Roberto, milleti iplememek artık kolay i de ildir, bunu o koca kafana sok. Hele Pablo'nun milleti iplemiyenlere uyması diye bi eyi kim aklına getirirse, aka maka demez ezetim kafasını... Nah u ellerimle karpuz gibi sıkar ve suyunu ayaklarımın dibine akıtırım. Yarın ben dönünceye kadar burada ne olursa aldırmayacaksınız. O kominüst serseri Rezilopez, o it kızıl ö retmen Pesos, herhalde bo durmıyacaklardır. Hiç ses etmek yok. Anla ıldı mı?..

— Ya çavu Martinez? diye sordu Manuel, do rusu ben herifin bugünkü halini hiç be enmedim.

— Ona da aldırmayın dedi Pablo, aynı hırsla... kollıyaım bakalım, kızılar herife yana acaklar mu yahut da onlara bizden farklı davranacak mı?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— ey dedi, Antonio di lerini karı tırarak, senin çökertti in o balkon korkulu u yüzünden yarın sabah çizim kızıl Rezilcepez'in ilk i i, karakola ko mak olur diyom ben!..

— Olsun dedi Pablo, daha iyi dedin ya, çavun davranı nı iyicene ölçeriz bunla.

Roberto atıldı :

— Ya seni tutuklarsa?..

Pablo yutkundü. Gözlerini Konçita'dan kaçırma a çalı arak :

— Hah... dedi, i te o zaman senin dedi ine gelir i . Milletin ipienmedi ine iyicene kail olup, her şeyi anlarız.

— Yani dedi sırik Benito hırsla, bizim seçtiklerimizi ala a ı edecekler, biz diledi imiz hükümeti kuraca ız diyecekler, bunlardan ötürü milletin ipienmedi ine hâlâ yürek yatıramıyaca ız da, bizleri toparlama a ba larlarsa mı olacak bu?

Pablo bir süre apı ıp kalmı gibi, a zı yarı açık, Benito'ya takdirle baktı. Etili dudaklarının kenarında arap ıslaklı ı pırıldıyordu. Kıç cebinden damalı bir mendil çıkarıp, yüzünde bir süre gezdirdikten sonra :

— Haklısın arkada ım ama, kazın aya ı ba ka dedi. yice bir dü ün bak. Bu i i neden yaptıklarını biiyo muyuz? Hayır. Yalnız, bildi imiz bi ey varsa o da, bizim partinin getirip korudu u özgürlüklerden yararlanan kızıkların yıllar yılı bu adamları kı kırtıp durduklarıdır.

— yi ya dedi Benito horozlanarak, öyleyse kızıklarla beraber oldular gitti! Yani boku yemi tir semiz tavuklar!..

— Hah... diye kesti lâfı Pablo tekrar, hangi tavu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

un boku yedi ini iyi anlamak için, ben beklemeli di-
yorum. Kollamalı, susmalı, sabretmeli. Sabır... sabır...
arkada sabır!.. imdi bize yalnız bu lâzım.

JMBBL

— Eh! dedi ihtiyar
Manuel yerinden kal-
kıp arkadaşlarına da
kalkmalarını iaret ede-
rek, ondan derslen bizde
tümenle var. Bizde de-
dimse, yani benim gibi
yalılarda tabii. Ama
bu delikanlılarda ne
kadar var onu da görmek
lâzım. Sen sabır de bize.

Sabır de önümüzden çekil. sa hakkı için, Martinez
çavuş karımıza geçse de...

Birden gözü Konçita'ya takılıp durakladı ve son-
ra yutkunarak :

— eyini çıkarıp sallasa, sok o lum palaskanın
ucunu içeri der geçeriz.

Pablo, artık hepsi ayaklanıp apkalarını, gocukla-
rını yüklenmi olan arkadaşlarını kapıya kadar u ur-
ladı. Dı arda ince ince bir ya mur ba lamı , köy mey-
danını pırıl pırıl ıslatmı tı. Tam kar ıdaki kilisenin bi-
ti i indeki papaz evinden ba ka, tüm evlerin ı ıkları
sönmü , bütün Pontino derin bir uykuya dalmı tı.

Papazın penceresindeki ı ı a gözlerini diken
Pablo gülümsiyerek :

— Gördünüz mü dedi, Don Pedro da çalı ıyor.
Herhalde bizim papaz da hazreti sa'yı kızıkların yardı-
mına ko ma a zorlamıyor ya...

Ve arkasından hep birlikte haç çıkardılar.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Az sonra yatak odalarına çıkan merdivenin başında karısının beline sarılan Pablo :

— Söyle bakalım güvercinim dedi, imdi **sıra** sende,

— Ne diyeyim dedi, Konçita, kapkara gür kirpikli iri gözlerini yere indirerek, Allah bizimledir, ben onu bilir onu söylerim.

— Yani dedi Pablo keyifle gülerek, rütbesi **en** büyük olan bizimle.

— Hı, dedi Konçita, gökteki yıldızlar kadar yıldız var, onunki saymakla bitmez!..

Sabah erkenden uyanan Pablo, gözlerini bir süre tavana dikip öylece kaldı. Sonra banyodaki çalar saate baktı: Altı... A a ıda gezinen Konçita'nın terliklerinden çıkan ahenkli tıkırtı ve burnuna **kadar** gelen mis gibi kahve kokusu, yüreindeki garip cızırtıyı hemen çekip almı tı. Gerindi, sonra hızla yata ından fırlayıp, çiçekli perdeleri açtı. Hava henüz pusluymuş ama, kar ıdaki kilisenin küçük çan kulesi üzerinde belirme e ba lamı bir aydınlık, güne li bir günü **müj-**deliyordu.

Pablo, her eyini kendi eliyle yaptı ı ve pek övündü ü küçük yıkanma odasına girerken, **a a ıdan** Konçita seslendi :

— Kahvaltın hazır... Çabuk ol!..

Alelacele yıkandı ve saçlarında **su damlacıkları**

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

oldu u hâlde yemek odasına indi. Sirtında damalı bir gömlek, aya nda kara me in bir pantolon vardı.

Kahve ibri ine uzanırken, karısına takıldı :

— Bakıyorum, hiç de iktidardan dü mü bir ba - kan gibi davranmıyorsun bana!..

Eliyle de tepeleme dolu tahta kavurma kâsesini, peynir taba ını ve bir kuluçka tavuk için hazırlanmı gibi duran yumurta dolu saplı tası gösteriyordu.

Konçita fıkırdadı :

— Ben asker de ilim ki, sizi yalnız onlar iktidarda bellemezler!..

Ama Pablo tığınma a ba lamı tı bile. Yumurtala - rı kırıyor, kavurmayı tı tırıyor ve ikidebirde de kah - vesinden okkalı yudumlar çeki tirerek ha babam mi - desini dolduruyordu.

Her zaman i tahlıdır ama, bu kadar da yemez. Fakat ne zaman ilçeye gidecek olsa, ve ne zaman sı - kıntılı bir güne hazırlanma a ba lasa, mutlaka böyle yer. Babasından ö renmi tir bunu :

— Sa lam olmak lâzım derdi hep ihtiyar Miguel, nur içinde yatsın, sa lam olmak için de tığınmak, hem de öyle için ezilmeden konu up katlanacak kadar tığınmak gerek, derdi.

Konçita da iyi bellemi tir bunu artık ve ne zaman Pablo'yu sıkıntılı günler bekliyorsa, seçim öncelerin - de, belediye kampanyası kavgalarının arifelerinde, hep böyle tepeleme sofralar kurar ve kocasının hazırlanan yiyeceklere i tahla saldırı ını âdeta sonsuz bir keyifle seyreder...

Bu arada da hep o konu ur. Pablo ise sadece ho murdanır. Kavurmalı, yumurtalı salçalı bir homurdanı . Konçita için bu an bulunmaz fırsattır da, nasihatlerini

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

hep bu sıralarda patlatır, tenkitleri, arzuları, tavsiyeleri için de, elbette a zı dopdolu, gözleri zevkten pırıl pırıl susmak zorunlu u içindeki bir Pablo kadar bulunmaz fırsat olamaz.

te o sabah da önündeki fırsatı hiç kaçırmama niyeti olmadığını gösterricesine masanın karısına geçmi , bir eli aına dayalı öbürü kalçasında, balamı tı sıralama a :

— Aman diyeyim sakın ol diyordu, hepsi geçer bunların. Elin itiyile köpe iyie balarını belâyaya sokma. Dün gece rüyamda koskocaman bir öküz gördüm. Önce da gibi bir saman yı inını yedi, sonra döndü kendine ini, daha sonra bütün buza ılları yedi, gene doymadı bu sefer de kuyru undan ba lıyarak kendi kendini yeme e koyuldu. Ter içinde uyandım.

Haç çıkardı. Onu gören Pablo da, yeniden u zandı ı yumurta kabını a ceyle bırakıp homurdandı ve haç çıkardı. Konçita kocasının dikkatinden memnun üsteledi:

— Biliyorsun rüyamda ne zaman bir öküz görsem, hep sıkılırız. Daha do rusu memleketçe sıkılırız. Hani o kızıkların ilk ihtilâllerinde de böyle bir hayvan görmü tüm de nasıl çıkmı tı ardı?

Lokmasını yutan Pablo, kahve ibri ine uzanırken :

— Ama o inekti, dedi.

— nek, öküz her neyse hepsi bir cins de il mi?

PABLO'NÜN GÜLÜ Ü

Sen do ru çıkıp çıkmadı ina bak!, diye telâ la kar ı ;iik verdi Konçita. Ben ne diyorsam sen ona bak. Bu seferki öküz, belle ki, daha kötüsü. Sen benim dedi-ime bak. Sonunda kendi kendini yedi ine göre, demek ki sabredersek sonu iyi bunun da. Ba nda yedi i saman olmaktan kendini korudun mu, çekiver kuyru unu. Belli ki artık kendi ine ini yiyecek, sonra buzarlarını. Sen yenecek saman olma da...

A zının bütün geni li iyle gülen Pablo :

— yi söyledin güvercinim dedi, i te bütün i o yenecek saman olmamakta. Ke ke bu dün ak am ak lıma gelseydi de bizim çocuklara sabır derken bunu söyleseydim...

— Ben, dedi, Konçita aynı sükûnet içinde, dün sabır demiyeydin onlara, lâfa karı acaktım ama, baktım do ru dü ünüyorsun, karı ma erkek i ine dedim kendikendime...

Ve bo tabakları toplama a davranırken tekrarladı :

— Sabır... sabır... zamanı unutma. Öküze kim saman olursa olsun bizler, bizimkiler olmasın da.

Ama aynı anda hırsla çalınan kapıyı duyup ikisi de irkildiler.

Ka larını çatarak yerinden kalkarken Pablo homurdandı :

— Bu da kim bu saatte? Belki de bizimkilerden "biridir.

Ama gelenler Papaz Don Pedro ile, meyhaneci Carlos babaydı. kisinin de rengi uçuk mu uçuktu ve elleri titriyordu.

Odaya girer girmez, kö edeki sa tasvirine acele bir haç çıkaran Don Pedro :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Evlâdım dedi, sa efendimiz seni korusun. Âmin.

— Hayrola muhterem Peder dedi Pablo, papaza ve pe indeki Carlos babaya yer gösterirken, sabah sabah ne oldu ki?

— Bu kızillar diye söze ba ladı papaz, ama arkasını getiremedi. Bir yutkundu, bir daha yutkundu ve büyüyen gözlerle Konçita'ya «Su... su kızım» diye fı-sıldadıktan sonra, dur dedi biraz nefesim darlandı, öyle bir soluk alayım.

Konçita hemen bir tas su yeti tirdi. Don Pedro suyu öylesine aceleyle yudumladı ki, bembeyaz sakalı, sonra cübbesinin önü ıslandı. Sonra oturdu u yüksek arkalı tahta iskemleye sırtını dayayıp bir oh! çekti.

— Ohhh... dedi, oh! Bütün azizlerin eli üzerinizde olsun.

Hafifçe sinirlenmeye ba layan Pablo :

— Sa o! muhterem Peder ama dedi, herhalde sabahın köründe bizi takdis etme e gelmediniz. Ne oldu anlatın canım!.

O vakte kadar susmu olan Carlos, Pablo'nun öfkelenmekte oldu unu farkederek konu tu :

— ey be evlât, o kızıl Rezilopez ile ö retmen Pesos iti, sabah karanlı ında pederin evinin kapıma damlamı lar. Çat, çat. Aç bakalım Pedro yolda ! lâfa bak önce Pedro yolda !. Evet böyle ba ırmı lar, sonra da, kilisenin kapısına bir, evin kapısına bir, iki tane kâ it yapı tırıp ba ırmı lar :

— Bunlara hiç kimseyi dokundurmayacaksın. Gericilerin iktidarı yıkıldı artık. Bundan sonra sen de yolda sın. Ya yolda otur kalırsın, yahut da biliriz **yapaca ımızı.**

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Bir çılık atan Konçita hemen haç çıkardı ve kö-
edeki sa heykelinin önüne çöktü. Omuzlan sarsıla
sarsıla hıçkırıyordu.

— Sonra? dedi hırsla Pablo, durma anlat anlat,
sonra ne yapmı lar?

O vakte kadar Carlos'u ba ıyla onaylamaktan
ba ka bir ey yapamamı olan Don Pedro, bu sefer ko-
nu abildi :

— Sonrası bu evlâdım. Sonra çekip gittiler. Ben
de iç avludan kiliseye girdim dua ettim, sonra pen-
ceresinden durumu gözlemi olan Carlos baba geldi,
birlikte kapıya yapı tırdıkları kâ itları okuduk. Çıkara-
lım mı, çıkarmayalım mı diye bir süre tartı tık. Son-
ra ben haydi gidelim bir de ona danı alım dedim ve
sana geldik, te hepsi bu.

— Ne yazmı lar, dedi, Pablo ka larını çatarak.

— Ne yazmamı lar ki, diye kar ılık verdi Carlos
baba, önce gerıcilere ölüm. sa yok Lenin var. Sonra
îuan Domîngez'i halk mahkemesine çıkaraca ız. Son-
ra efendime söyliyeyim, toprak sahipli ine paydos.
Ve daha bir sürü ıvır zıvır da en sonunda da u: «Kı-
zı! ordu, bizim ordu!»

Papaz a lama a ba lamı tı. Gözlerinden ip gibi
ya lar, beyaz sakalından a a ı, biraz önce döktü ü
suyun hâlâ kurumamı ıslaklıkları üzerine damlıyor-
du.

Pablo derin bir soluk koyuvererek pencereye git-
ti ve bir süre orada katılmı gibi dikilip, kar ıdaki ki-
lisenin kapısına baktı. Beyaz kâ it, kapının tahtası
üzerinde uzaktan farkediliyordu. Ellerini pantolonunurt
ceplerine tıktı. Bacakları üzerinde yaylandı ve neden;
sonra, aradı nı bulmu lara has bir telâ içinde :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Hiç aldırma sayın Peder dedi, bak imdi ne yapaca ız. O kâ ıtları bırak orada dursun. Gelen geçen görsün okusun. Kiliseye gelip sana soran olursa, Allanın evini kim kirietmi se ona sorunuz, dersin. Sen de Carlos baba hiç a zını açma, sadece Allah Allah ne yazmı lar, bir gidip bakalım diyerek ikide bir etra fındakilerle kapıya git ve okumalarını sa la. Bırak yük-

sek sesle, ba ıra ba ıra okusunlar ve hele jandarmadan birini görürsen, orada ne yazmı lar ki o ul? diye sor ve onu da okuma a zorla.

Papaz da, baba Carlos da takti i hemen kavramı - lardı. Yalnız o vakte kadar sa'nın önüade çökmü kal mı olan Konçita yerinden kalkarken a kındı, söy lendi :

— Yâni o kızlların kusmu u, Tanrı evinin kapı - sında öylece duracak mı?

Karısının a lamaktan kızarmı gözlerine efkat - le bakan Pablo, sesini tatlıla tırma a çabalıyarak:

— Üzme kendini güvercinim dedi, biz senin de - di ine uyup, o saman yı ınını ökü zün önüne itece iz imdi.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Papaz önden Carios baba ardından, her ikisine de iyi günler yoliu bir eyler homurdanarak çıktılar. Ve onlar gider gitmez de Pablo, kısa gocu unu sırtına geçirip, ilçeye gitmek üzere kapıdan fırladı.

Artık Pontino bütünüyle uyanmı tı. Okul çocukları sırtlarında çantaları oldu u hâlde, her eyden habersiz cıvılda arak meydandan sıçraya sıçraya geçiyorlar, çakılları tekmeleyip, birbirlerini itekliyen o - lanlardan kaçma a çalı an kara saçları, örgülü kızlar çı lıklar atıyorlardı.

Pablo bir süre kapı önünde durup çevresini süzdü. Önünden geçen çocukların hemen hepsi ona el salladılar, o da keyifle sırtarak kar ılık verdi. Pek ço onun adlarını biliyor:

— yi misin Pedro, merhaba Munoz, aferin Anita, dik yürü bakayım Diyaz, diye bir kısmına sesleniyordu.

Ama az sonra, okulun önünden geçerken kapıya dikilmi ö retmen Pesos'u görünce gerçekten sarardı. Kara kuru, islenmi bir sö üt dalı gibi sırtı bükül

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

mü çirkin Pesos, deve ku ununkine benziyen boy-nuna ünlü kızıl kravatını gene takmı ve bu defa onunla da yetinmiyerek bir de yakasına krapon kâ ı-dından yapıma kırmızı bir çiçek ili tirmi ti. Pablo önünden geçerken, pis bir sırtı la öylece ba kanı süzdü ve sonra birden aklına gelmi gibi arkasından seslendi :

— Bay Pablo geçmi ler olsun.

Pablo irkildi. Dönüp dönmekte bir an tereddüt etti, sonra hafifçe dönerek omuz ba ndan homurdandı :

— Ne olmu ki, geçecek?

— Hiç dedi, ö retmen aynı pis sırtı ını büsbütün yayarak, bu sefer galiba tutturduk da.

— Neyi tutturdunuz?

Aynı anda kilisenin önünde sekiz on ki i biriki mi , mahut kâ ıdı okuyor ve yüksek sesle ahkâm kesiyorlardı. Sesleri okulun önüne kadar geliyordu. Pablo göz ucuyla baktı malûm bir avuç kızıldı bunlar. Ö retmen, Pablo'nun dikkatini büsbütün üzerlerine çekmek için :

— Git oku istersen sayın sabık Ba kan dedi, galiba orada bu sefer neyi tutturdu umuz yazılı!..

Pablo, bir an içinden, u sıska pezevenğin suratını bir yumrukta da ıtsam mı diye geçirmede de il, hattâ ö retmenin kuru yüzünden bile belki de daha büyük olan sa yumru unu sıkmadı da de il, ama ardından hemen Konçita'nın o saman hikâyesini hatırlayıp kendini tuttu ve sadece :

— O lum dedi, sen ö retmensin, bir ba kanın tâyinle de il, seçimle geldi ini bilmelisin. Benim sabık ba kan olabilmem için, seçmenlerimin oyunu kaybetmem lâzım.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Pesos çürük di lerini bütünüyle ortaya çıkaran bir gülü le Pabîo'nun nasırına büsbütün basar gibi tısladı :

— Ya ordu istemezse... Ona kar ı da, gelsin seçmenler mi diyeceksin? Geç... geç... oldu bu i ve iyisi mi sen de hemen yolda lı ını ilân et ve geç bu tarafa. Gene kolayca ba kan olamazsan da eh buluruz sana da kenarda kö ede bir eyler...

Derin bir soluk alan Pablo, içinden üçe kadar saydı, sonra koyverdi i solu u ile birlikte, az daha sokuldu u ö retmenin kula ına:

— Unutma bu sözünü dedi, bir gün sizin tarafa geçece im. sa hakkı için geçece im, geçece im ama u ellerimle hepinizi teker teker yakalayıp suyunuzu çıkarmak için...

Ve sonra hızlı adımlarla kendisini ilçeye götürecek bir araç kollamak üzere, ehirlerearası asfalta do ru yürüdü gitti. Daha sonraları Pablo, o gün sinirlerine hâkim olu undan dolayı Tanrısına hep ükretmi ve Konçita'nın saman yakı tırmasıyla ö retmen ve benzerlerinin birbirlerine tam denk oldu unu hep hatırlamı tır.

Gerçi bunun için epeyi süre lâzım gelmi ti. Nasıl ki, o sabah kiliseye asılan kâ it üzerindeki takti in de tam semere vermesi için hayli zaman geçecektir. Hattâ ba langıçta, i in tersine seyreder hâlınden hayli endi elenen Don Pedro ve pek çokları, Ba kanın kendilerine ters bir yol izletti i inancına dahi dü mü lerdir. Ama Pablo köyünü, Tekelon kanını, iyi bildi ine inanıyor, ilk günlerdeki aksiliklerin zamanla tersine, hem de bu sefer ilk günlerin aksiliklerinden büsbütün

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

hız alarak iyice tersine, dönece ine emin bulunuyordu.

Hakçası istenirse, bu duygusunda ilçe ba kanı Migue! Alerkon'un büyük deste i olmu tur. Zaten Pablo'nun ne zaman ba ı sıkı mı tır, ne zaman kafası bir çare arayıp bulamamaktan yorulup bunalmı tır da, bu bir tilki kadar kurnaz, bir kurt kadar dayanıklı ve bir çoban köpe i kadar cesur Alerkon imdadına yeti memi tir ki...

Nitekim i te o gün de, yolun kenarında ilk rastladı ı kamyonun oför mahallinde, kafası dü ünceler yüre i binbir endi eler içinde ilçe merkezine vardı ı zaman, bütün odaları kaplıyan kalabalı ı görüp önce a ırımı , tanıdıklarının hepsiyle hemen kucakla mı , ama bütün bu kalabalı ın içinde, Ba kan Alerkon'un zaman bulup da kendisini içeri almasından ümit keserek somurtup oturuvermi ti. Gerçi Pablo'nun ilçe merkezinde de sarsılmaz bir ünü vardı. Ve Miguel Alerkon'un ona apayrı bir itibar gösterdi ini bilmiyen pek yoktu ama, normal günlerdi o günler, partinin altın çaları, Antonio'nun dedi i gibi milletin millet olduğunu iyice duyup içine sindirdi i çaları. imdi ise, haydi gene sil ba tan... Haydi gene i neyle topra ı kaz babam kaz!..

Oturdu u kö ede, upuzun bacaklarını yaymı , kara kara bunları dü ünüyordu. Her kafadan bir ses çıkıyor; atan tutan, «Ya ma yok» diyen, sus diyen, «Yerin kula ı var» diyen, küfür eden, sabır tavsiye eden yüzlerce ses birbirine karı ıyordu ki birden ilçe ba kanının odasından çıkan bir görevli ba ırdı :

— Bay Pablo burada mı, Pontino'dan Bay Pablo...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Pablo hemen yerinden fırladı, onun kolay rastlanmaz iri gövdesini gören görevli gülümsedi :

— Ba kan sizi istiyor Bay Pablo!.,

Ve açtı ı kapıdan Pablo'yu içeri sokup kapıyı üstlerine kapattı.

— Merhaba, dedi, içtenlikle elini Pablo'ya uzatan Miguel Alerkon, geç öyle otur bakalım.

Masanın karısındaki boş iskemleyi işaret etmişti. Köşedeki koltuklarda iki kişi daha vardı. Biri ilçe Belediye Başkanı Kambur Sibisko, diğeri de ilçe yönetim kurulunun hitabetiyle ünlü üyesi Domez.

Pablo onları da selâmladı ve gösterilen yere oturdu.

— Ee... dedi, Miguel Alerkon, anlat bakalım ne düşünüyorsun... Birde seni dinleyelim.

Pablo saygılı bir sırtı la güldü :

— Ben sizi dinleme e geldim. Bizim Pontino'da sadece kızıklar azca a benzerler, hepsi bu. Ama topu topu 25 kişi bunlar. Koy üstüne de o cumhuriyetçi sosyalistleri ederler en fazla ikiyüz elli... Biz geride binden fazlayız!.. Amma...

— Evet, dedi Alerkon zeki gözleri parıldıyarak, amma «askerler», diyeceksin herhalde!..

— Evet, dedi Pablo, askerler onları tutarlarsa, tabii o zaman iş zorlanır.

— Yâni? dedi Belediye Başkanı Kambur Sibisko sıksa bacaklarına yer de iş tirerek, o zaman her şey biter mi demek istiyorsun?

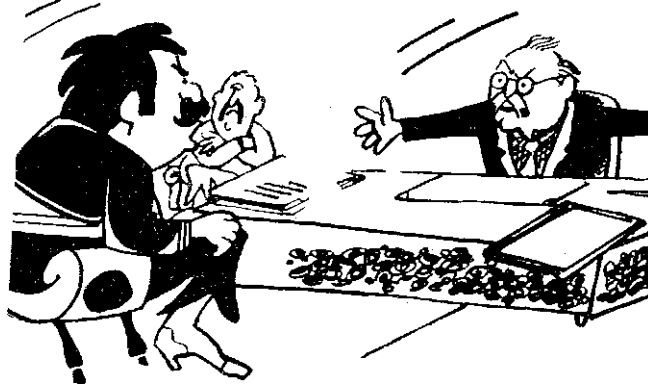
— Yoo dedi Pablo, niye öyle diyeyim, o zaman beklemek, belki de çok beklemek lâzım gelecek. So

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

nunda nasıl oisa, askerler de onların ne bok oldu unu anlarlar elbet derim ben. Bizim ordu hele bir de kül yuttu unu anlarsa, seyreyle artık gümbürtüyü.

Ve sonra tuttu, o sabahki kilise olayını anlattı. Do rusu tavsiyesini, takti ini söyleyip söylememek a rasında ilk a ızda biraz tereddüt de geçirmede de il, ama sonra Alerkon'un o pırıl pırıl anlayı lı gözlerine takılıp, her eyi oldu u gibi anlatıverdi.

Sözünü bitirir bitirmez de, büsbütün a ırdı. Alerkon yerinden kalkmı , onu omuzuna elini vurarak haretle kutlama a ba lamı tı :

— Aslan Pablo aferin diyordu bir yandan da i te hesap budur anla ıldı mı?.. Bırakmalı solcular kurtlarım döksünler, bırakmalı u darbenin kendileri için yapıldı ı inanı ina geçip azsınlar...

Ve sonra kö edeki Belediye Ba kanıyla Domez'e iz .üo âdeta haykırdı ;

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Gördünüz mü baylar, halkın hissiyatı ne budur!..

Pablo, her ikisinin rahatsızca kıpırdanmalarından aklında bu konuda daha önce bir tartışma geçtiğini sezince gibi oldu ama aldırmazlıktan geldi. Aslında buraya güç toplama amaçla gelmişti ya, sormak istediği de pek çok şey vardı. Bir defa yeni kurulan hükümetin ne biçim kriterlerden derlenme olduğunu öğrenmek istiyordu. Sonra, hele yeni Bakan Neros Cavalos'un kriterlerini, nasıl olup da askerler tarafından tutularak kabul geçirildiğini öğrenmek için yanıp tutuuyordu. Pontino'ya döner dönmez bunları arkadaşları sorarlar, hem de her şeyi didik didik ederek sorarlardı.

Çinden: «Boş ver o kolum Pablo, senin kodamanların sidiği yarımalarına da, bak» diyerek, tekrar yerine oturmuş olan Alerkon'a döndü ve sordu :

— Eee... şimdi deyiver bakalım sayın Bakan, yeni hükümet ne biçim eylemdir? U Neros Cavalos nasıl eylemdir?

Miguel Alerkon, güldü. Askerlerin tepeden inme Bakan yaptıkları Cavalos, onun okul arkadaşıydı.

— Geç canım dedi, masanın kenarındaki gazete tomarını bir yerden bir yere aktararak, ayağın tekiydi. Tembel mi tembel. Ama çalım dersin, ohohoo... O iş de kimse aklamaz onunla, okulda da böyleydi.

Pablo güldü :

— Ama komünist değil herhalde :

— Daha bok dedi Alerkon hırsla, tembel oldu u için bir, aptal oldu u için iki ve bir de her politika hırslısı gibi bizim Juan Domingez'i dehetli kıskandı :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

için üç, bu üç sebepten o komünistten beterdir ve kızların âlet etmek için arayıp da bulamayacakları bir tiptir!. Zâten baksana kurdu u kabineye...

Pablo terleme e ba lamı tı. Damalı mendilini yüzünde gezdirirken :

— Komünist çok mu içlerinde? diye ku kuyla sordu.

— Çok... dedi Alerkon da kestirmeden. Çok ama, aldırma!.. Bu salak kendini millet ço unlu una ve orduya kar ı komünist de göstermemek için, hükümetteki komünistlerin bir ka ık suda bo abilece i adamları da sokmu kabinesine!..

Pablo büsbütün afallamı tı. A zı bir karı açık bakakaldı ve neden sonra silkinip :

— ey... yâni dedi, imdi bu hükümette komünist dü manları da var ha?

— Var ya, dedi Alerkon elini masaya indirerek, hem de bir alay var. Ve i te bundan dolayı da, senin o «sabırlı olmak lâzım» deyi in en do ru yoldur Pablo locu um!..

Gene çakmak çakmak gözlerle, kö edeki iki adama kaçamak bir bakı fırlatmı tı.

Pablo gülümsedi. Do ru yolu, Miguel Alerkon gibi bir adamla daha hiç görü meden bulmu olması do rusu yüre ini kabartıyordu.

«— Hey!., be dedi içinden, aslan Pablo, gözünü sevdi im Pontino!.. Biz ehirlide iliz ama, Tekelon kanının hâlisi bizde. Politikanın da safı, do rusu bizdeki i te, dayan Pablo, yalnız u zehir gibi Alerkon'a sor bakalım, bizim Juan Domingez bu arada nasıl?»

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Bütün Tekelon ya'nın en az yarısı ve Özgürlük Partisi mensuplarının yüzde doksan dokuzu gibi, o da liderleri Juan Domingez'e bağılı hattâ ne bağılı, deliler gibi hayrandı. Pablo'nun sorusuna Alerkon bir süre önündeki kâğıtları karıştırarak hiç cevap vermedi ve sonra aradı ki bir mektubu ona uzatarak:

— Al dedi, kendin oku da gör nasıl oldu unu?

Bu, Özgürlük Partisi Genel Merkezinin antetini taşıyan bir mektuptu. Te kilâta yazılmış ve Juan Domingez'in koskocaman imzasıyla süslenmişti. Pablo öyle bir toparlandı ve okuma a koyuldu. Okudukça kızarıyor, yutkunuyor, harfler bazan gözünde büyüyor bazan küçülüyor, ama Pablo'cuk artık kendini havalarda hissediyordu.

Zira koskoca Domingez, o dev o eri ilmez Domingez de bütün te kilâta sabır tavsiye ediyordu!..

Pablo, gururdan kanatlanmış Pablo, mektubu titreyen ellerle Alerkon'a uzatırken gözlerindeki yaşı saklamak için, damalı mendilini hemen yüzünde gezdirme e başlamıştı.

Ve işte bu keyifledir ki, büsbütün açılarak Alerkon'a lâfın sonunda Konçita'nın rüyasını dahi anlatmak cesaretini bulmuştur.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Vaila... demi ti. Bizim karı, gene öküz görmü rüyasında. Önce önündeki da gibi samanı yiyip bitiren, sonra doymayınca dönüp bu sefer ine ini, daha sonra buza ıları yiyen bir öküz.

Keyiften kakhahalar atma a ba lıyan Alerkon ise, sormu tu :

— Sonra doymu mu bari?

— Ne gezer Sayın Ba kan, gene doymamı ve bu kez kuyru undan ba lıyarak kendi gövdesini yeme e koyulmu !. Bizim Konçita i te tam o sıra uyanır ama, dersini de almı do rusu.

— Neymi o ders?

— Diyor ki, biz ilk a ızda yenecek saman olmya lım da, kim olursa olsun. Nasılsa daha sonra dönüp kendini yiyecek!..

Do rusu ya, Miguel Alerkon'un keyfi o esnada gerçekten görülecek gibiydi. Pablo'ya sımsıkı sarılıp önce bir güzel öpmü , sonra da taa dı arlara ta an bir kakhaha seli arasında :

— Bana bak o lum demi ti, karının kıymetini bil, tam bir halk filozofu o. Ve selâmlarımı söyle kendisine, de ki: Miguel Alerkon seni kutladı. Ve gene de ki: hiç birimiz saman olmyaca ız, rahat uyusun.

O gece Pablo, sabaha kadar yata ında çırpındı durdu. Bir saman yı nını, kızıl Rezilopez durmadan onun üzerine devirme e çalı ıyor, o sıska ö retmen Pesos da, koskocaman bir iple, Pablo'yu samanlara sarma a çabalıyordu.

Parti binasının sundurması üzerinden, meydanın öte yanındaki kilisenin kapısı önüne kümelenmi halka bir süre baktıktan sonra, ihtiyar Manuel, gerisinde dikilen paytak Antonio'ya :

— u kızillar bu kez «Ya hep, ya hiç» oynuyorlar, dedi.

— Hı... dedi Antonio elindeki kur un kalemi keskin çakısıyla yontarak, do ru dedin, ya battılar ya çıktılar. Hesapları bu!..

— Ama, dedi Manuel, kilisenin beline vurmak tekin de ildir. Teper... teper. Belkim geç teper ama gene de teper...

Antonio ku kulu ku kulu sırttı :

— Kilisenin beline vurmada kızılık yapılmaz ki... Hazreti sa efendimiz bunların Nelin'lerini...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Netin de il, Lenin ulan ayı dedi, içerden konu maları duyan sırık Benito.

Antonio ba mını sesin geldi i açık pencereye do ru çevirerek :

— Nelin, Lenin dedi hepsi bi bokun soyu de il mi? Ben sa'ya bakarım, elin kızılının uydurma tanrısını ezberliyecek akıl, harcanmı demektir, bence.

— Ulan paytak dedi, sesini bu sefer büsbütün yükselten Benito, söyle bakalım öyleyse, bu kızıkların uydurma tanrısı imdi öbür dünyada de il mi?

— Öyiee...

— Ee... peki öyledir de, bizim sa, onu ne demeye öyle bir güzel benzetip de, altını üstüne getirerek tekrar dünyaya fırlatıp eiâleme göstermez.

Antonio, çakısını durdurdu. Gözleri parlamı , hayâlinde canlandırdı ı sahne besbelli pek ho una gitmi ti.

*— Uf be dedi, sahi bir yapsa, amma keyif olur ha... dü ün bi kez, geçen yıl mezarlıktan geçerken çarpılan o deli Subîto gibi, çarpık çurpuk, a zı salyalı bir Nelin... amma keyif be!.

Bu sefer Manuel atıldı :

— Nelin de il o lum, Lenin... Lenin...

Kahkahası taa kar ıdaki kilisenin önünde birikmi ve ço u kadın olan kalabalı a kadar akseden Antonio, bu sefer kızdı :

— Amaan Nelin, Lenin... her ikisinin de anasını e ek kovalasın.

Ve sonra pantolon cebinden koskocaman bir köstekli saat çıkararak:

— Oo, dedi, saat dört olmu ... bizim ba kan amma gecikti ha...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Bir alay kalem az bulunur bir intizam içinde yontmu ve yanındaki tabureye sıralamı tı. Toplantılardan önce, kalem yontmak onun i iydi. Yonttu u kalemleri, dikkatle toparlayıp, pencereden içeri uzattı :

— Al bakalım sırik, diz hepsini masanın üzerine. Ba kan keyiflensin!..

Benito uzatılan kalemleri alırken, Antonio'ya takıldı :

— Ba kana söyleyece im, sana bir gün bin kez tenin diye yazdırsın da, unutma u herifin adını.

Çakısını pantolonunun kenarına silip kapatan Antonio güldü :

— He... ya, söyle söyle de, Pablo o koca boyunu ikiye bölüversin. Hani geçen yıl ilçeden gelen o herif, o Nelin'in de babası mı ne bir heriften uzun uzadı bahsediyordu da, ne yaptıydı bizim Ba kan?

Hâlâ gözü kilise önündeki kalabalıkta olan Manuel keyifle mırıldandı :

— Herifi elinden güç kurtarıp kaçırıldı be. sa hakkı için, bıraksaydık omuzuna vurdu u gibi herifi taa

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

dereye kadar ta ıyıp tahta köprüden a a ı sallayıve rirdi.

— Hey gidi günler dedi Antonio acı acı, imdi ger de yap aynı eyi.

Ve eliyle kilise tarafını göstererek :

— Bak elin iti Allahm kapısına neler yazıyor imdi. sa yok, Neün var!.

Yere hırsla tükürdü :

— Bok var!..

— Kızma... kızma dedi, ihtiyar Manuel sükûnetle, iyi olur sonu... Ben onu bilir onu söylerim, kilisenin beline vurmak tekin de ildir.

Aynı anda, sanki sa bu sözleri duymu da Pilar anayı dürtmü gibi, kilise önündeki kalabalık arasından, Pilar ananın erkeklere ta çıkartan kalın sesi du yuluverdi :

— Sizi kızıl köpekler, sizi. Tanrının evine pisleme e kalkmak ha! Yok mu ulan bu memlekette erkek?..

— Hah... dedi ba ını pencereden bir zürafa gibi uzatan sırik Benito :

— imdi çingar ba lıyor!.. Ne dersin Manuel amca, da ıtalım mı, yoksa bırakalım sürsün mü?

— Carlos babanın söyledi ine bakılırsa, bırakca ız dedi, Manuel ku kuyla yutkunarak, bizim Ba - kan böyle sa lık vermi .

— Eh! dedi Antonio kısık gözlerle kalabalı ı süzerek, bizim ba kana inanırım ben, elbet bir bildi i vardır. Hele bir beklieüm bakalım.

Ama öte yanda Pilar ana açmı tı bayrakları bir ke re. Kar ısına geçip sırtmakta olan testi memeli Lo pez'le üniversiteli kara o lu Solutas'a, buru uk ama

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gücü herkesçe bilinen iki elini birden uzatmış bas bas ba ırıyor du :

— Çekil önümden sümüklü karı. Çek u bo a kusmu unu da... Çekil bakayım... Sizi reziller sizi... Sizi Allahsızlar sizi.

Boyuna hamle edip, kapıya yana mak istiyordu ama, berikiler pis pis sırtıyorlar ve önünde kapkalın bir duvar gibi dikiliyorlardı.

Üniversiteli o lanın Pilar ananın bastonuna yap tı tını gören sırık Benito :

— Yoooo... Ko alım Manuel amca dedi. Roberto imdi bir yerlerden çıkıp geliverirse, bu o lanı valla oracıkta anasının ayakları dibinde basılmış sümü e çevirir.

Ve deve gibi uzun bacaklarını açarak dı arı fırladı. Arkasından Manuel ile Antonio da...

Be on adımda kalabalığın önüne ula ıvermiş olan Benito bir yandan da ba ırıyor du :

— Savulun be... Savulun, Bok mu var burada?

Ço unlu u kadın olan meraklılar hemen açıldılar. Pilar ana, kar ısında bir kavak gibi dikilen sırık Benito'yu görür görmez, hemen kollarına yı ılıverdi. O da ihtiyar kadını kaldırdı ı gibi gö sü hizasına yükselterek geri döndü, meydanın ortasında kuca ındaki yükü bir an tereddüd etti ve sonra hızla gözüne kestirdi i Pablo'nun evine do ru se irtti. Olayı bir süredir pencereden seyreden Pablo'nun karısı Konçita durumu farkedip hemen kapıya ko mu ve gelenleri çabucak içeri alıvermişti.

Benito, Pilar anayı Konçita'nın gösterdiği sedire oturttu. Arkadan odaya dalan Manuel ve Antonio hemen pencereleri açtılar. Konçita ko tu çiçek suyu ge

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tirdi. Bir yandan Pilar anaya bunu içiriyor, bir yandan da:

— Vah anacım... vah anacım... ç unu açılırsın diye yakınıyordu.

Ama Pilar ana, sudan birkaç yudum içtikten sonra, Konçita'nınduru beyaz tombul kolunu tutup iterek:

— t... dedi, ne oldun be kız!. Bi eyim yok benim. Üzme kendini, ufak bi deneme yaptım hepsi o kadar.

Sonra, Benito'nun kıs kıs gülmesi ve Antonio ile Manuel'in afallamı bakı ları arasında, dimdik otururken :

— Bir ara kendimi enikonu kaybediyordum az kal-sın. O Lopez karısıyla tarla faresi suratlı o lu «yakında bu kiliseyi çalgılı meyhane yapıp Carlos babaya top attıraca ız» demediler mi, i te o zaman az daha keçileri kaçıırıyordum ama, neyse tuttum kendimi.

Hâlâ a kınlı ı geçmemi olan Konçita mırıldandı :

— yi ki tutmu sun anacı ım ya bir de tutama saydm...

Keyiflenen Pilar ana :

— Yok... yok... dedi, hiç tutmaz olur muyum, Carlos baba bana her eyi anlattı. Pablo hiç ses etmeyin diyor dedi. Bırakalım herkes görsün dedi. Dedi ama, bizim Pontinolu karıları da iyi bilirim ben. Bunlar iyi çatılmı birer odundurlar, ate lemedin mi, öylece sittin sene kalırlar sa hakkı için...

— Hımm... dedi Benito, çenesini ka ıyarak, yani sen imdi odunu ate ledin Pilar ana ha...

— Ne sandın dedi Pilar, sesini büsbütün kalınla

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tırarak, yakında görürsün cayırtıyı. **Hem de** bu **kez** tanrı bilir, sönmek bilmezler!..

Sonra ıkınarak yerinden kalktı ve hâlâ Antonio'nun elinde duran bastonunu aldı ı gibi evine yollandı.

Bir süre kapı önünde onun yuvarlanır gibi giden tombalak karaltısını izleyen Antonio, Manuel'e :

— Yaman kadındır bizim Pilar ana valla dedi. Hani seçime girse, bizim ba kanı eyicene zorlardı.

— Do ru do ru dedi Manuel, aralık kalmı kapıyı kapatırken, hep dedikleri de çıkmı tır hani.

7

Nitekim bir saat sonra, kilisenin önündeki kalabalık a karı ma a ba lıyan okul çocukları ve bazı ayak o lanlar, önce kendi aralarında bir çingâr çıkardılar, sonra bu kavgaya sınırları sabahtan beri gerilmiş olan kadınlar karı tı, derken kalabalık arttı, bu arada kim oldu u bilinmez eller, kilise kapısındaki koskoca yaftayı, arkasından Lopez kadının fistanını boydan boya yırttılar, derken üniversiteli o lan Solutas hırslanıp bir kaç çocu un suratını yumrukladı, bir kaç kadını tekmeledi. Bu sefer Carlos babanın meyhanesinde domino oynayan kocalara haber salındı, onlar geldiler, vur, kır... kavga büyüdü.

Aynı anda da Jandarma eri Çopur Zenos, telâ la komutan Martinez'in odasına dalıyordu :

— Komutanım kavga var!. Kilisenin önünde...
1926 modeli Remington yazı makinesinde, o sıra

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

da tek parmakla, Pontino'daki asayi hakkında ilçeye gizli bir rapor yazmakta olan çavuş Martinez kükrledi :

— Ne kavgası ulan bu?

•— Vaila bilmem, kadın erkek birbirine girmi ti, benim uzaktan gördü üm.

Yerinden fırlayan Martinez :

— Hemen dedi hepiniz oraya mar ... Ben de imdi geliyorum...

Karakolla, meydanın arası en fazla yüz metreydi ve gürültü artık ceketini giymekte olan Martinez'in kula na gelecek kadar da azmı tı.

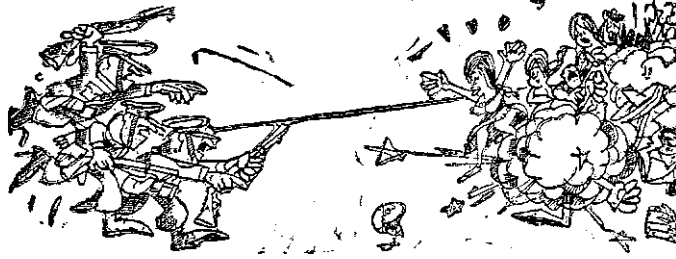
Ve önde on kadar Jandarma az sonra da çavuş Martinez, olay yerine yeti tiler.

Jandarmaları ilk gören iri memeli Lopez olmu tu. Meydana do ru ko makta olan üniformaları görür görmez feryadı da hemen bastırdı :

— Yeti in kahramanlar... gericiler bizi öldürecek...

Bu arada yırtılan fistanını biraz daha yırtıp, etli bacaklarını daha çok açmayı da ihmal etmemi ti.

Lopez'in feryadını duyan kadınlar, jandarmaları görür görmez oldukları yerde kalakaldılar. Bir kaç çocuk yel gibi hemen kaçtı. Erkekler ise, ellerini arkalarına

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

koyup dikildiler. Yalnız üniversiteli olan Solutas'tan okkalı bir kaç yumruk yemi olan çocuklarla kadınlar yerde iki büklüm kıvrınma a balarıydı. Hem de yumru u yeni yemi çesine inliyorlar, anlıyorlar ve durmadan da taların üzerine kan tükürümü gibi tükürüp, çıkardıklarının üzerine merakla iyilerek bakıyorlardı.

Jandarmalar, intizamlı bir halka tekil edip, hemen kalabalığı çerçevelediler. Ve komutan Martinez i te tam o anda da gelip gürledi :

— Nedir bu kepezelik be! Kim buna sebep oldu?

Tabii gene Lopez hemen atıldı :

— Gericiler, kim olacak... te hepsi burda.

Komutan gözünün kuyru u ile Lopez'in yırtık fistanından görünen tombul beyaz bacaklarına bakarak kükredi :

— Toparlayın bunların hepsini de karakolda hesabını soralım.

Ama aynı anda gözü, önce, put gibi duran cumhuriyetçi sosyalistlerden Montalban'a, sonra gene aynı partiden Kantana'ya, daha sonra gene solcu Umberto'ya takıldı. Kendini tutamayıp :

— Yuh be dedi, bunlar mı gerici?.

O arada iki Jandarma eri, yerde kıvrım kıvrım kıvrınmakta olan kadınlarla çocukların balarına eilmiler, yüzlerini gözlerini silme eçalıyorlardı. Bu defa onları gören Martinez büsbütün aırdı. Zira dayak yemi iki kadının ikisi de, kocaları gene cumhuriyetçi sosyalist partiden olan Manuella ile Nikita idiler. Ramirez her iki aileyi de iyi tanır, karılarına aldırılmaz ama, tam birer içkicî olan kocalarını gerçekten severdi.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

a kınlı ı artık son haddine varmış olan çavuş :
— Amma i be dedi, görüyorum ki, siz dövü mü sünüz gericiler de evlerinin pencerelerine oturup size tırnak ka ımı lar anla ılan.

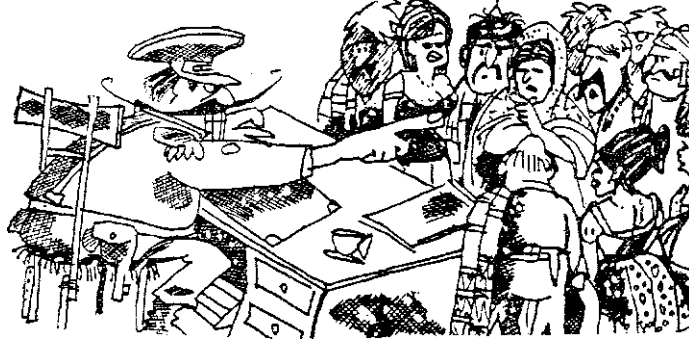
Aslına bakılırsa, o anda «Da dın ulan, bir daha görmiyeyim» diye meseleyi hemen kapatmayı aklından geçirmemi de ildi. Ama o vakte kadar sus pus olup. katılmı çene kaslarını sadece gıcırdatmış olan sosyalist ve kekeme Montalban'ın konu aca ı tutuvermişti. Eliyle Lopez'i ve çirkin o lunu göstererek :

— Be... be... ben dedi, bu... bun... bunlardan i... i... ikâyet... çi... çi... yim. Ka... ka... karımı yum... yumrukladı... bu.

Aynı anda, suskun karısı da a zını açivermişti :

— Biz kilisenin önünde duruyorduk. Nah bunlar da burayı çalgılı meyhane yapca ız diye bas bas ba lıyorlardı. Nah bu Lopez olacak karı, hele bi meyhane olsun akır akır oynuyaca ım da diye ba ırma ba ladı...

Ve evet sanki hepsi bu kadının konu masını bekliyorlarmı ... Arkası artık bir sükün etti etti ki bairtiler arasında bir süre sa a sola «susun» diye kük

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

reme e çalı an Martinez bile ipin ucunu önce **iyice** kaçırdı... Hattâ bir aralık bir kaç kadını kollarından tutup silkeleme e davrandı, ama hepsinin bo una oldu unu görünce de nihayet tabancasına asıldı ı **gibi** havaya tam be el ate etti. Tabanca sesini duyan çocuklar bu defa çif yavrusu gibi da ıldılar. **Bir** kadın bayıldı. Bu arada Lopez o lunun boynuna asılmı **ve** hiçkırma a ba lamı tı.

Ve kumandan Martinez daha namlusundan dumanlar çıkan tabancasıyla, az sonra gene bozulaca ını **bil**di i bu zoraki sükûnetin ortasında erlerine gürlledi :

— Hepsini toparlayıp yürüyün karakola!..

Ve önde erkeklerine yaslanmı kadınlar arkalarında Jandarma erleri, en arkada da çavu Martinez olmak üzere, kafile karakola do ru yollandı.

Aynı anda köye dönmekte olan Pablo, uzaktan **ge**li ini gördü ü kafileyi öyle bir süzdükten sonra keyifle :

— Gözünü sevdi im Pontino, dedi, ilk saman yı ını derlemi bile!..

Uykusuz geçen bir gecenin sabahından sonra, komutan Martinez ise, ilçeye bir gece önce yazma a ba ladı ı raporunu yırtmı ve yenisine ba lamı tı :

«Te men Ramirez.

İçe Jandarma K.

Sayın komutanım, dün ak am Pontino'da önce **ge**riciler tarafından ba latıldı ı ihbar edilmi se **de**, sabaha kadar süren esaslı soru turmamız sonunda, hiç bir gericinin katılmayıp, ancak hepsi cumhuriyetçi sosyalist partisi üyelerinin e leri oldu u halde, dinlerine a ırı ba lı bazı kadınların, kilise kapısına asılmı **bu**

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

lunan bir yaftadan infihal (komutan lügat paralamak hevesiyle infial demek istemi tir) duyguları içinde sinirlenmeleri sonucu, birbirlerine girmiler, bu arada yaralanan olmaması da, tarafların birbirlerinden ikâyetleri üzerine toplucayakın (topyekûn demek ister} karakola celbedilmekle, bu cümleden olarak önce barı tırılmaları cihetine gidilmi ve bunda razı göstermeleri (rıza olacak) üzerine de el verdirilmek suretiyle barı maları sağlanmakla olay yatı tırılmı da, bu beyanda (meyanda demek istiyor) ilerici levhaların kilise kapısı dahil olmak ekliyle bütün Pontino'da asılıp asılmamasının bir kere daha tekaruru ile (ne demek istedi i anlamamı tır) tarafımıza emrû havalesini rica ederim.

En üstün hürmetlerimle.

Pontino köyü
Jandarma K.
K. Çavu
Emanuel Martinez»

8

Çavu Martinez'in pek be enip güvendi i bu raporu, hemen kar ılık görmedi ama, Kızıl Rezilopez ile ö retmen Pesos kilise önündeki kavga olayının önemini kavramakta gecikmediler.

— Bin defa söyledim, diyordu Rezilopez, bu orospu ba ımıza bir belâ getirecek. te az daha oluyordu..

önündeki kartonlara Çin mürekkebiyle yazdı ı be inci bildiriye de tamamlamı olan ö retmen Pesos :

— Haydi haydi Bay Ba kan dedi, uzun etme, nice belâdan da onun sokulganlı ı sayesinde kurtuldu umuzu unutmalıyım. Geçen yıl ilçeye eyleme giri mek için gelip de buralara da ılarak saklanmak zorunda kalan üniversite örgütümüzü, Lopez olmasaydı saklıya bilir miydik? İçeden gelen sözüm ona güvenlik kuv

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

veti o fa istlerin ba ındaki komutana ondan ba ka hangimiz, lâf anlatabilirdik ki?

— Orası öyle dedi, Rezilopez, ba nı sol omuzu üzerine yatırıp sallıyarak, zaman zaman faydası dokunmadı de il elbet, ama hakçası istenirse, yaptıklarının hiç birinde de kafasıyla de il, hep alt tarafıyla i e yararı tır. Bu ise?

Önüne ıktı i yeni kartona altıncı bildiriye yazma a ba lamı olan Pesos, fırçasını durdurup sordu :

— Evet bu ise?

— Hiç diyece im o ki, onun bu hâli bir bakıma i imize yarıyorsa da, bir anlamda da fa istler ve gericiiler için azımsanılmıyacak bir propaganda fırsatı oluyor. Bilmez misin, seçimden önce kadınlar üzerinde hayli etkili sloganlar yaymı tık da, o Pablo denen fa ist yarması, sonunda her eve «orospu Lopez gibi, siz de kızillara oy verin» diye kâ itlar attırır attırmaz...

Fırçasını, su dolu bir Tekila kadehinin içindeki di erlerinin arasına sokan Pesos, arkasına yaslandı ve pis bir sırtı la komünist ba kanı bir süre süzdükten sonra :

— Yolda Rezilopez dedi, unutma ki, büyük Le nin'in buyruklarından biri de dâvaya herkesin, elindeki bütün gücüyle katılmasını sa lamaktır. Bizim Lopez yolda ı, bu buyru un ı ında incelersek, kar ısında apkalarımızı herhalde ıkarmak ve kızıl yıldızımızı da kendisine takmak zorunda kalırız.

Rezilopez güldü :

— Evet ama, herhalde gö süne de il, eyine tak mai o ni anı.

— Eeveet... olabilir dedi Pesos, onun da elinden gelen bütün güc bu oldu una göre, neresi faydalı ve

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

verimli olmu sa, elbette orası kutlanma a hak kazanmı demektir.

— yi ama dedi Rezilopez bu defa öfkeyle, susun olaydaki davranı ndan da herhalde faydalandı ımızı söyleyemezsin... Papaza bile dokundurtmamayı ba ardı ımız, o etkili ve gericilerin canına tüküreni bildirilerimiz i te yırtıldı. Üstelik de iktidarımızın da ha ilk haftasında gericilerin gözleri önünde birbirlerine girerek apar topar karakola götürülenler de bizim güçlerimiz...

Duda ina ili tirdi i sönmü sigarayı tekrar tutu - turan ö retmen Pesos, güldü :

— Bir defa bu iktidarın bizim oldu u o kadar rahat söylenemez...

Rezilopez hırsla ö retmenin sözünü kesti :

— Yolda , genel merkezden gelen buyru u hatırlatırım. Her kesime iktidarda oldu umuz inancını vermek için...

Pesos, nikotinden hemen bütün parmakları sararmı sa elini Rezilopez'in koluna bastırarak onu susturdu :

— Telâ etme.. Telâ etme yolda . Bırak da sözümü tamamlayayım. Evet, her kesime bu iktidarın bizim iktidarımız oldu unu, bu darbenin bizim adımıza yapıldı nı anlataca ız, yayaca ız, parti buyruunun böyle oldu unu ben de biliyorum. Ama bu ne kadar böyle ise, u Pontino'da ufacık bir olay dola yısıyla sekiz on ki i karakola götürülmü diye, bundan parti prestijinin kırılaca nı sanmak da, o kadar öyle de ildir!..

Yerinden kalktı, kara kuru suratı içinde köpürme e ba lıyan bir co kunun ilk dalgasıyla sararmı , sof

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gözünün kenarında bir tik, sinsi sinsi kıpır dama a ba lamı tı. Pencerenin önünde bir sürle dikilip dışarı baktıktan sonra, birden geri dönerek sesini yükseltti:

Yolda ... Akıllı ve inanmı bir Marksist ve Leninist için, yenilgi olmaz, olmaz. Kilise önündeki bildiri mi yırtılmı , o halde yenisini yazıp

asaca ız ve o yırtılı ı dahi yararımıza çevirmenin yollarını açaca ız. Ve karakola tarafdarlarımız götürül mü lerse, bundan da faydalanaca ız...

Ö retmenin co kusu önünde, yarı sinmi , yarı hayranlık içinde hafifçe büzülmü olan Rezilopez cılız bir sesle atıldı :

— Faydalanmak ha?

— Elbette faydalanmak dedi, ö retmen Pesos, elini masaya indirerek, ne zannettin ya yolda !. Faydalanmak... faydalanmak... Yani bu defa o fa ist hergelelere dönüp, « te kızıl iktidar diye sizi korkuttukları budur. Tarafsız ve âdil. Olay oldu mu, u benim adamım bu benim tarafdarım demez yasa neyi emrediyorsa sadece onu yapar» diye ba ıraca ız, yayaca ız... anla ıldı mı?

Rezilopez, bu defa gerçekten hayran kalmı tı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Kendini tutamayıp kalktı ve ö retmenin boynuna sarıldı. Bir yandan da sırtına vurup :

— Seni kutlarım yolda , dâvamız senin gibi zekâlarla asla yere dü meyecektir, diyordu.

Ö retmen tesirinden memnun, burun delikleri açılıp kapanarak:

— Sen lidersin yolda dedi, bize güç vermesen ne yapabiliriz ki...

Ve leylek adımlarıyla kö edeki tahta dolaba gidip, bir tomar kâ ıdı aldı ve masanın üzerine atarak:

— te dedi, bunları hazırladım bile, yeniden a sarız, hem de bu defa her yere.

Rezilopez birden cesareti sarsılmı **gibi kısık bir** sesle sordu :

— Kiliseye de mi?

— Elbette kiliseye de... Üstelik önce kiliseye asaca ız ve ona bunları de il de u **Çin** mürekkebiyle yazdı im o daha kocaman **levhaları asaca ız.**

— ey... dedi, aynı duraksama içindeki Rezilopez, komutan Martinez'i az önce gördüm... Kendisine dedim ki, memleketteki yeni ve gerçek özgürlük adına, partimizce asılmı olan bildirilerin yırtılmasını protesto ederim. Derhal yenilerini asmak **üzere hazırlı a geçiyorum** diye de ba ırdım.

Pesos, ka larını kaldırarak alaycı bir bakı la sordu :

— Ee... ne dedi?

Reziiopez kula ını oracıkta buldu u bir kalem sapıyla ka ima a koyularak, bir süre sustu ve sonra :

— Ne diyecek dedi, bilmez misin bir katır tarafı vardır, «valla ben ilçeye yazdım, cevap bekliyorum, cevap gelinceye kadar da hiç bir ey astırmam, ne as

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tinnm, ne de lâfını ettiririm» diye bir azamet bir çalım tasladı ki, a ırdım kaldım.

— Ne var bunda a ıracak? diye Pesos büsbütün gülme e ba lamasaydı, Rezilopez belki de o kadar afallamıyacak ve bütün hayranlı ı yanında zaman zaman delili e varıp varmadı ı ku kusuna da dü tü ü bu adamdan bu derece belirgin bir ürküntü duymıyaktı, Ama beriki öyle bir kahkaha seiine kapılmı tı ki, biçare kızıl Ba kan içinden «tamam bu sefer galiba iyice tozuttu bizim dâhi» diye tam geçirme e ba lamı tı ki, gülmesini bıçakla kesilmi gibi bırakıveren Pesos âdeta gürlledi :

— Hah... te demek ki hiç vakit kaybetmeden bu emri verdirmek zorundayız. Demek ki, Martinez'e mutlaka dâvamız yönünden emir verdirmeli... Hem de hiç vakit harcanmadan yapılmalı bu. İçeye ko - malı, gerekirse ildeki örgütlerimiz seferber edilmeli, telefonlar, telgraflar i lemeli... tâ ki, diledi imizi yapabilece imiz yolunda bir emir çavu Martinez'in eline ula sın!. Hem de kimseleri kıpırdatmıyacak, bütün akar suları durdurup fa istlerin çanına ot tıkayacak kadar kesin olmalı!...

Durdu soluk aldı ve sonra Rezilopez'in sıska koluna yapı p onu bir çocuk gibi aya a kaldırırken âdeta viyakladı :

— Hiç vakit geçirme Bay Ba kan... Aslında u anda hattâ çoktaan ilçede olmalıydınız. İçede, yani Diaz yolda ın kar ısında!..

Rezilopez, görevinde açık vermi her komünistin dü tü ü c klâsik can endi esi içinde, acınacak bir telâ a kapılmı tı. apkasını aranırken :

— Haklısın yolda Pesos diye homurdandı, he

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

"sn gitmeliyim. Diaz yolda bunu çabuk halleder sa
" yorum.

— Elbette... diye tekrar ba ırdı ö retmen Pesos,
:5yle bir buyru u verdirmek onun için nedir ki...

Ve sonra gururla ekledi :

— E er hükümetteki oniki yolda , bu gibi prestij
Konularının tertibatını çoktaan almamı larsa, onların
rartiyeye ve dâvaya ba lılıklarından gerçekten üphe
ederim!..

Ve Ba kan Rezilopez bir rüzgâr gibi, ö retmenin
Kapisından fırladı.

Ö retmen Pesos yanılmamı tı.

Diaz yolda , komünist partisinin ilçe başkanlı r odasında, Rezilopez'in a zından tükürük baloncukları saçarak anlattıklarını dinledikten sonra, hemen telefona yapı mı ve do ruca il örgütünü aramı , orada kar ısına çıkan görevliye durumu bildirmi ve sonra sormu tu :

— Böyle bir buyru un hemen verdirilmesi için ne kadar süre ister?

Konu tu u, il merkezinin propaganda görevlisi ve yeni hükümetteki bakanlardan birinin de karde i olan Lamas'tı. Güldü :

— Dü ündü ün eye bak, imdi il'deki komutanı telefonla arar hallederim. Sen de adamına söyle, yarın sabah Pontino'yu ellerinde saysınlar!.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Diaz, a zı kulaklarına vararak telefonu kapattı ve durumu biraz daha abartarak Rezilopez e aktardı :

— Bütün Tekelonya avucumuzun içindedir. Hemen Pontino'ya dön ve yarın sabahtan itibaren...

Durdu... baını salladı... sonra aklına daha parlak bir fikir gelmi gibi :

— Yok... yok... dedi, hattâ imdi döner dönmez, sizin jandarma karakoluna damla ve emri sor. Nasıl olsa sen dönünceye kadar ulaşır mı olur. En iyisi geceden faydalanmak. Gece bütün Pontino'yu bizim damgamızla donatırsınız, sabah uyandıkları zaman da her ey tamam demektir!..

E ilip, masasının alt gözünü çekti, koskocaman çekmece lebalep beyannameler, foto raflar, broürler, üzerleri orak çekiçli küçük bez bayraklarla doluydu. Her gruptan da hatırı sayılır birer tomarı Rezilopez'in önüne koyarken :

— Al dedi, imdilik bunları da, kullanırsın. Elin

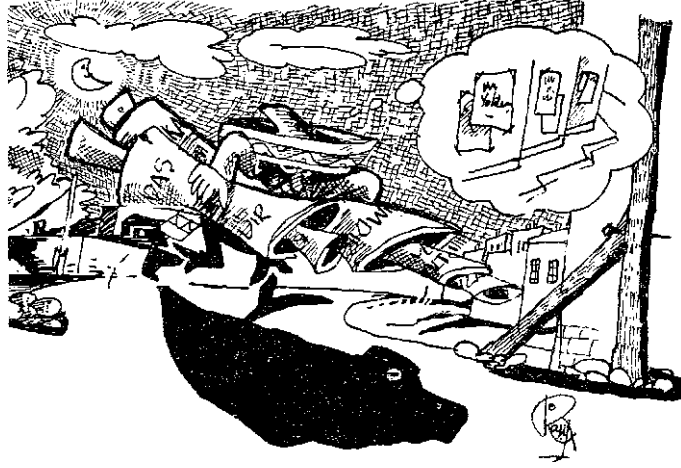

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

de fazla götüremezsin diye bu kadar veriyorum. Yoksa daha gönderece im...

Sonra ikisi birlikte, hepsini paket ettiler ve Rezilopez, hıkı hıkı yüklendi i propaganda araçlarıyla teker meker odadan çıktı.

Diaz yolda da yanılmamı tı. O Rezilopez'le birlikte bro ür, foto raf ve kızıl bayrak paketlerken, il örgütünün Bakan karde i ımarık Lamas, gerçekten de ildeki komutanı telefonla aramı ve durumu anlattıktan sonra :

— Lütfen hemen ilçeye emir veriniz... demi ti, yoksa ba langıçta yüz bulmu bir gericilik, kabul edersiniz ki, bir daha güç önlenir...

l'deki kumandan komünist falan de ildi ama, bir kaç ay sonra generalli e yükselmeyi bekliyen ihtirası hudutsuz bir albaydı. Bir de gericilik dendi mi, ne oldu u dahi ara tırılmadan, hattâ var olup olmadığına dahi bakılmadan mutlaka harekete geçilmesi lâ

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

zım geldi ine inandırılmı , kurma ilericilerdendi. Telefonu kapar kapamaz, önce Lomas'ın nüfuzlu yeni bakan a abeyini dü ündü. Sonra da gericili e kar ı yapaca ı her çıkı in ne olursa olsun, âmirlerinin ho u na gidece ini hesapladı. Ve bu hızla da, yeri gö ü inleterek verdi i emirlerle, bir dakika içinde telefon ba ina ça ırttı ı ilçe jandarma komutanı, biçare te - men Ramirez'i öyle bir azar bombardımanına tuttu ki, zavallı delikanlı ter içinde kaldı.

— Hemen... hemen diyordu, lâfın sonunda da, imdi yazılı bir emri kaleme alıp, Pontino'daki herife iletceksin, Posta çıkar, jeep gönder, istersen zirh - lı araç evket, ne halt edersen et, emir hemen eline varmalı!.. Gericilik istemem anla ıldı mı? Emir kesin olacak gericilere kar ı her ey yapılmalı. Yeni hareketin anlamını anlatacak, darbenin kutsallı nı duyuracak bütün ilerici güçlere her türlü imkân tanın - malı anla ıldı mı?

Zavallı te men ne olup bitti ini dahi anlıyama dan, hattâ çavuş Martinez'in rapor etti i o basitin ba - siti olayın bu tepeden inen emirle kıl kadar bir ili - kisini dahi kuramadan, çattadak kapanan telefon kar - ısında, önce apı ıp kaldı. Ve sonra o da, yazıcı on - ba ıyı ça ırarak hırsla :

— Yaz o lum, dedi. K. Çavuş Emanuel Martinez, Pontino köyü jandarma kumandanı,

Bölgenizde azgın bir gericilik çabasının varlı ı istihbar edilmi tir. Bu sebeple, a a ıdaki tertibatın alınmasına lüzum gören komutanlı ımız beherinin dikkatle uygulanmasını bildirir.

a) Yeni hareketin kutsallı nı duyuracak bütün

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ilerici güçler, bu konudaki her çe it faaliyetlerinde azamî yardım göreceklerdir.

b) Köy meydanının en müsait yerlerine hemen kurdurulacak bîr hoparlör tertibatıyla, askeri idarenin her türlü yayını her saat halka mutlaka iletilecektir.

c) Gerici afi ler asanlar, burosürler da itanlar veya buna tevessül etme e kalkı anlar derhal tutuklanarak ilçe merkezine sevkedileceklerdir.

d) Papazın faaliyeti ve onunla birlikte devrilen Özgürlük Partisi elemanlarının bütün temasları sıkı bir kontrol altına alınacaktır.

e) Ve nihayet, gericili i tel'in edici ve yeni hareketi övücü her türlü çabayı önleme e kalkı an her kim olursa, derhâl tutuklanıp en seri vasıtayla komutanlı ımıza teslim edilmesi temin edilecektir.

İlçe Jandarma K.
Te men
Ramirez

Hami : Hoparlör ve aksamı için, gereken malzeme gönderilmiştir. Tesellüm makbuzunun iki nüsha olarak imzası ile, aslının komutanlı a iadesi...

10

Ve gerçekten de emir, a a ı yukarı Rezilopez'in karakola damlamasından be on dakika önce, tozu dumana katarak gelen bir jeeple getirilmi ve bir kıdemli onba ı tarafından çavu Martinez'e sunulmu tu. Koskacaman bir sandık da bu arada, jeep'i kullanan er tarafından sürüklenerek sundurmanın dibine yuvarlanıp bırakıldı!

Çaki gibi bir selâm çakıp, emri uzatan onba ı :

— Sandık da kapı önünde komutanım, demi ve esas duru ta öylece Martinez'in makbuzu imzalamasını beklemi ti.

Çavu , önce dikkatle emri okudu. Sonra makbuzu imzaladı. Bir kopyayı dosyasına yerle tirdi ve neden sonra, yeni görüyormu gibi onba ının suratına dik dik bakarak :

— Bas git diye gürlledi.

Ve onba ı çıkar çıkmaz da, bir sigara yakıp kâıdı önüne çaktı ve tekrar okuma a ba ladı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

En çok onu sarsan cümle «Bölgenizde azgın bir gericilik çabasının varlığı istihbar edilmiştir» lâfı idi. Kendikendine :

— Vay orospu çocukları, u ihbarı yapanı bir bulsam... diye hırsla tam söyleniyordu ki, Rezilopez'i karısında buluverdi. İçeye gidip gelirken ter içinde kalmı olan kızıl bakan, nefes nefese odadan içeri dalmı ve masanın karısındaki sandalyeye kendini atarken :

— Hele öükür gelmi demek... diye mırıldanıyordu.

Martinez önündeki emri ters çevirirken :

— Hayrola Bay Bakan dedi, neymi bakalım o gelmi olan?

Do rusu Rezilopez'in, çavunun hırsla kısılmı gözlerine bakınca, yüreği hop etmedi de il. Öyle ya, onların dilediği yönde kesin bir emir gelmi Olsaydı, bu salak, u ünlü komünist bakanı böyle mi davranırdı? Mutlaka yerinden fırlamalı ve binbir aklabanklık yapma a çoktaan giri meli de il miydi?..

htimal Pontino'nun komünist partisi Bakan Rezilopez yolda böyle düşünmekte de haklıydı ama, aynı Pontino'nun jandarma komutanı kıdemli çavuşu Martinez'in de öyle davranmakta hakkı vardı. Zira, dedik ya, o sırada çavuş, emrin alt tarafını düşünmez olmu, sadece bakanı o cümleye, «Bölgenizde azgın bir gericilik çabasının varlığı istihbar edilmiştir» cümlesinin yüreğine bir hançer gibi saplanan a ırlı ina takılıp kalmı tı!..

Do rusu ya, Rezilopez'in tam o anda karakolda bulundu u, kendisi ve ölküsü adına biraz talihsizlik ol

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

mu tur ve Sezar'ın hakkı Sezar'a bunda bütün suç da, onun de il, ilçedeki o Diaz çalımcısındır üstelik.

Nitekim, kafasında o a ır cümleyi evirip çevirmekte olan Martinez Rezilopez'in sorusu kar ısında birden beyni im eklenerek :

— Bana bak Bay Ba kan, dedi. Ara tırmak iste di in nedir?

Ve berikin in :

— Yazılı bir emir!., demesiyle biklikte de :

— Bana bak arkada diye gürüldedi, orduya verilen emirler siyasi partilerle ve politikacılarla görü lmez!. Ne zamandan beri ordu...

Ama Allahtan ki, i te tam o anda da, emrin yalnız takıldı ı cümlesini de il, tamamını ve tamamının da u kar ısındaki karga herifin diledi i yönde bir anlam ta ıdı ını, hatırlayıverdi de kendini tuttu. Yoksa o hırsla kimbilir neler yapar ve yaptıkça da ba ina kimbilir ne i ler açılırdı?

Gözünün önüne birkaç ay sonra umdu u yükselme emri geldi. Kendisiyle aynı sırada oldu u halde, geçen yıl yaranmanın bir yolunu bularak bir rütbe önüne geçirilen ye eni Sañez geldi. Sonra her ay maa ından yüz dinar ayırıp gönderdi i anası geldi.

Velhasıl kızardı, morardı, yutkundu ve yumruklarını sıkıp kendini zorlıya zorlıya tuttu. Gerçi, bütün mel'unlu u yapanı ke fetmi oldu u halde ses çıkara mamanın hırsı büsbütün yakıcıydı ve suratını allak bullak etmi ti ama, sustu i te.

Rezilopez ise, kumandan böyle renkten renge girerken, bu arada büsbütün ürkme e ba lamı tı. Hemen kalktı, sürahiden bir barda a su doldurup Marti nez'e uzatmak akıllılı ını gösterdi.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Çavuşu kafasına dikince biraz daha sakinleşti ve bu sefer konu mamanın çok akıllıca bir işi oldu u hükmüne büsbütün yapı mı tı.

Nitekim, Rozilopez, ondaki sakinle meyi ganimet bilip, gericilere atıp tutma a b a ladıktan sonra dahi, o çözümedi. Sadece :

— Merak etmeyin uyanıkız. Her şeyin hakkından geliriz... demekle yetindi.

Ne emri gösterdi, ne hoparlörden söz açtı, hattâ ne de gericilerin yakından izlenece inden...

Ve Rezilopez odadan çıkar çıkmaz da, kapanan kapının ardında, kara me in gibi yumruklarıyla havayı durmadan döverek, dakikalarca küfretti, durdu.

Sofaya açılan ve camı kirden buzlu gibi görünen küçük pencerenin önündeki masasında, komutanının havaya savurdu u yumruklarla ikide bir salladı ı tek-meleri gözleyen er Zenos dahi, do rusu bu hamle-lerle kimlerin hedef alındı ını anlıyamamı tı.

Parti merkezinden içeri top gibi dalan Antonio, koynuna sakladı ı kâ ıdı çıkararak :

— Aim okuyun, gene usulcana götürece im dedi.

Masanın ba ındaki Pablo, bir kürek gibi iri elini uzatarak aldı ı kâ ıdı tane tane ve yüksek sesle okuma a ba ladı.

Okudukça, çene kaslarının gerildi i ve aka ında bir noktanın kabarıp indi i görölüyordu. Tabii onunla birlikte çevresindekilerin de yüzleri asılmı ve yumrukları her cümlenin sonunu noktalar gibi masaya inme e ba lamı tı.

Pablo'nun okudu u kâ it, Te men Ramirez'in çavuş a yolladı ı o ate li emirden ba kası de ildi.

jandarma eri çopur Zenos, iyi yürekli o mert, o lan, Çavuş Martinez'i o derece sinirlendiren emri,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

•önce merak saikiyla, komutanı karakoldan çıkar çıkarmaz bulup okumu ve sonra da, Pontino'nun altını üstüne getirebileceğine inandı. Bu tehlikeli gidi ten uzak akrabası olan Antonio'yı haberdar etmekten kendini alamamı tı.

Ama, kurnaz Antonio bu!.. Zenos'un kafadan naklettikleriyle iktifa edecek göz onda ne gezer?

— Gözünü seveyim Zenos, unu al getir. sa hakkı için, yarım saatte gene yel gibi sana iletirim, diye öyle bir tutturdu, öyle bir yalvardı ki, zavallı Zenos, o iyi yürekli mert olan, sonunda dayanama ytp peki demek zorunda kaldı!

Ama Allahı var, bu arada, gene o altın yüreği ile:

— Bütün azizler bana küssün. Meryem Anamız yüzüme bakmaz olsun ki, komutan bu kâ ıda çok kızdı!., demeyi de ihmâl etmemi tı.

Kâ ıdı, iyice akıllarına girmesi için, yüksek sesle, bir de Roberto'ya okuttuktan sonra, Antonio'ya geri veren Pablo :

— Ko , ilet ve hemen dön geri... dedi.

Ve Antonio, gene koynuna dikkatle yerle tirdi i kâ ıtla yel gibi odadan çıkarken, arkasından seslendi :

— Selâm Zenos'a. Onu unutmayacağız. Biz u ;nutsak sa unutmaz onu!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Sonra bastı küfürü. Hem de öyle en yakası a çılmadık cinsten... Sövdü, saydı, bu arada Antonio'nun bir gün önce itina ile yonttu u kalemlerden ikisini, parmakları arasında makarna gibi pıt... pıt... kıldı nı bile farketmiyordu.

Ve en sonunda da, sanki bu kadar bo alma yeterlidir dercesine, o a zından seller gibi bo alan lâkıldı selini bir anda keserek, Roberto'ya dönüp bardı :

— Ko bana Dinos'u ça ır. Elinde ne i varsa bıraksın ve hemen ko sun buraya, Bir de Raffaello'yu istiyorum.

Dinos, Pontinc'nun iki marangozundan en usta ve tecrübeli olanıydı, Elinden elektrikçili e kadar gelmeyen hiçbir i de yoktu. Raffaello ise, köyün tek demircisi... O da becerikli mi becerikli; el i lerinin hemen hepsine akli eren bir garip adamdı :

Her ikisi de, tabii. Özgürlük Partisi'nin üyesiydiler. Ba kanlarının ça rısı üzerine, ellerindeki i leri bırakarak hemen ko up geldiler. Marangoz Dinos'un soluk mavi tulumu üzerinde hâlâ tala kırıntıları sallanıyordu. Demirci Raffaello ise yıkama a dahi vakit bulamadı ı ellerinin karasını durmadan tulumunun kışına silip duruyordu :

— Gelin dedi Pablo, oturun... oturun...

Dinos, Roberto'nun yanına, Raffaello da sırik Benito'nun uzattı ı Antonio'nun çakı çentikleriyle dolu sandalyesine oturdu.

Ve Pablo hemen söze ba ladı :

— imdi beni iyi dinleyin diyordu, öyle tahmin ediyorum ki, yarın sabah erkenden, u Çavu Martinez herifin sizlerle i i olacak. Ne isterse yapacaksınız anla ıldı mı?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Demirci Raffaello gözlerini kırpı tırarak :

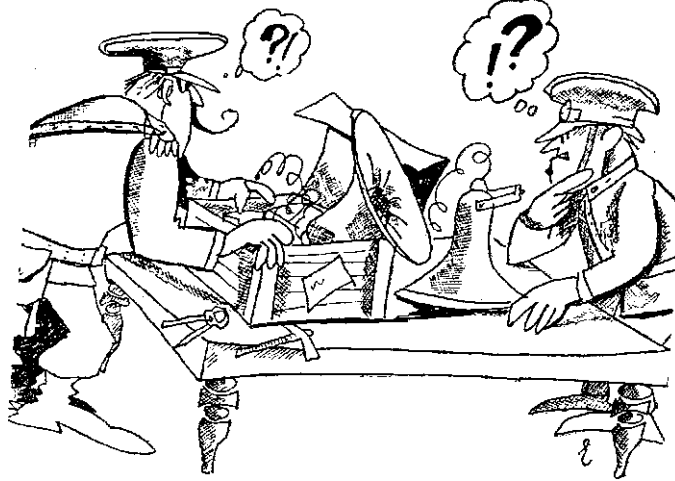
— Ne isteyebilir ki, dedi.

— He ya... ne isteyebilir acep? diye Dinos da pe isira sormak lüzumunu duydu.

— Sanırım bir takım ıvır zıvır dedi Pablo, lâf aramızda, herif üst tarafından emir aldı, bizim meydana hoparlörler koyduracak ki yeni hareket adını taktıkları u...

Durdu, yutkundu ve sonra eliyle geç gibilerden bir i aret yaparak sözü sürdürdü :

— te her ne karın a rısı ise onu, bu hoparlörlerden boyuna kafalarımıza çaksınlar. E bizim Pontino'da bu gibi i leri yapabilecek kimler var? Ba ta elbette siz, Bu Martinez herifinin elindeki erler içinde bu i e yarasa yarasa bir o çenesi yarık o lan, adı

'e io mu neydi i te o yarar. Üst tarafını geç bir ka r . Tabii ne yapacak bu Martinez de, elbet sizleri ; : eydi yapı in bu i in ucuna diyecek...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Gözleri büsbütün ufalan Rafaello, bu defa diklenir gibi :

— Yani Bay Ba kan dedi, bu heriflerin o eytanın nefesi saydınız radyolarını kurup da bizim temiz Pontinomuzun göbeğine tükürmelerine yardım mı edelim diyorsun?

ki tarafına sinirli sinirli sallanırken, bu arada Dinosa'ya da «ne duruyorsun sen de söylesene» der gibi bakıp duruyordu.

Ama Pablo hiç aldırmadı, sanki inad yaparcasına da bu defa Roberto ile sırık Benito'ya dönüp :

— Haydi dedi, biriniz de do ru Carlos baba'ya gidin. Benim selâmımı söyleyin. Bizimkilerin hepsine haber salsın, yarın sabahtan itibaren, Pontinoda olacıklara hiç ses etmeyecekler... Meydana hoparlörler konacak, her yere kızıl lâflar dizilecek, hiç ses etmek yok. Bizden haber alıncaya kadar dövizlerin yaftaların hiç birini kaldırmayınlar, yırtmayınlar... Yalnız kilise kapısına yapı tırılanı, hiç olay çıkarmadan ve çaktırmadan kaldıracağız, onlar gene asacaklar, biz gene çaktırmadan kaldıracağız. Bana adam diyecekler belki. Bu sefer gece görecek izimizi. Anladı mı? Benden haber çıkıncaya kadar, hep seyircilik anladı mı?

. Sırık Benito, Carlos babada anafordan bir kadeh de bir ey atarım nasıl olsa diyerek Roberto'dan önce davrandı:

— Anladı Bay Ba kan. Yarından itibaren bizim Pontino'da kızıkların günü balyor sayacağız.

— Sersem dedi, Pablo gözleri açılarak, biz öyle saymayacağız, kızıklar öyle sanacak. Ama sonra zamanı gelince de Tanrı'nın günlerini iyi öğretecek, bir bir saydıracık onlara!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Sırık Benito, deve adımlarını açarken, demirci Rafaello ile marangoz Dinos'a dönen Pablo sordu :

— Bir diyece iniz var mı?

Her ikisi de kurulmu gjbi yerlerinden fırlarken, Dincs :

— Yok Bay Ba kan dedi, ne olsun? sana güvenimiz biz. Elbet bir bildi in var ki, u kızıl pezevenkle rin yararına bizi bile çalı tırıyor sun!..

Pablo keyifle güldü :

— Güvenin... güvenin... zararlı çıkmazsınız, **bu** güne kadar hiç çıktınız mı?

Bunu sorarken sonsuz bir gurur içinde de gülüyordu. Rafaello hemen atılarak :

— Yooo... amma yaptın. Bay Ba kan dedi, seninle birlik olur da hiç insan zararlı çıkar mı canım?

Sonra Pablo'nun ve di erlerinin ellerini sıkıp çıktılar.

Ve ertesi sabah da Pablo'nun tahmini oldu u gibi çıktı.

Er Mario'nun yardımıyla ilçeden gelen sandı ı açmı olan çavuş Martinez, dört hoparlör, bir **UKV** radyo makinesi ve bir kaç yüz metre kadar tel ile bir sürü çivi, raptiye, vesair ıvır zıvırı görünce kara suratını sıkıntıyla buru turarak :

— Ulan vay anasını bel!.. Bunun içinden nasıl çıkacağız? Bu bizim te men anlaşılan beni elektrik **ustası** sanıyor... yi valla... demi ve sonra basını kayarak sordu :

— Mario olum , bu işi kıvrabilecek misin? Yoksa u hergele Pontinollulardan bir ikisini imdada çağıralım mı?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Zavallı Mario, kem etmi , küm etmi , yapabilirim; amma... demi ve en sonunda ıkıla sıkıla:

— En sa lamı komutanım, u Dinos ustayla, Ra faello'ya ba vuralım, ben de onlara yapacaklarını gös- teririm deyivermi ti.

Dinos da, Raffaello da, o saatte birbirine yirmi adım mesafedeki dükkânlarını henüz açmı lar, kahve- lerini içiyorlardı. Uzaktan gelen er Mario'yu görünce, her ikisi de hemen içlerinden :

— Ulan bizim Ba kan da amma keskin herif ha... Ne diyorsa, mutlaka çıkıyor sa hakkı için... diye ge- çirdiler.

Üstelik u er Mario'yu her ikisi de severdi. Bo vaktinde di erleri gibi. Carios'un meyhanesinde ana- fordan içki bekliyece ine, bu delikanlı, ya Dinos'un ya da Raffaello'nun dükkânına gelir ve bir eyler ö - renme e çalı ırdı.

Mario mahcup mahcup, önce daha beride olan Dinos'un dükkânına u radı ve durumu anlattı. Sonra Raffaello'ya gelip di! döktü.

Ve bir saat kadar sonra da, Pontino'nun ünlü kilise meydanındaki dört uygun yere hoparlörlerin yerle tirilmesi i lemi ba ladı.

İk hoparlör Carlos babanın tek katlı meyhane- sinin çatısında, belki elli yıldır duran rüzgâr horozu- nun iki karı altına konmu , ikincisi cumhuriyetçi sos- yalist berber Chucho'nun pek övündü ü o cicili bicili sinek boncuklarıyla perdelenmi süslü kapısının tam tepesine oturtulmu , fakat üçüncüsüne gelince, Ma- rio, Dinos, Raffaello ve Martinez arasında kimin ne ta- rafa çekti i anla ılmaz bir tartı madır ba lamı ti.

Komutanına bu konuda yazaca ı rapora oturtula

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

cak iyi bir nokta olur diye dü ünen Martinez, u ü çüncü hoparlörün ilie de Özgürlük Partisi binasının kapı ma konmasını istemi . Dinos'la Raffaello ise, bunun yerine Komünist Partisi Ba kanının hem ev, hem de parti merkezi olarak kullandı ı yapının iki katlı olması dolayısıyla daha uygun oldu unu öne sürmü -ler, biçare iyi kalpli Mario da, kâh ustalara, kâh komutanına tarafdarlık ederek ortada sallanıp kalmı tı.

Tartı ma uzayıp giderken, Martinez'in birdenbire parlayarak kesin bir durum takınmasından da korkan. Dinos, nihayet parlak bir fikir öne sürdü :

— Eldeki malzeme bu de il mi? O hâlde ölçüp biçeriz, teller nereye kadar uzanabiliyorsa, oraya çekeriz olur biter. imdi burada, ne söylesek bo u-na!.. Tamam mı komutanım?

Çavu Martinez, eliyle Dinos'un sırtını ok adı :

— Ya a be usta. En do rusu bu. Sanki elimizde bu bokun fabrikası varmı da, istedi imiz yere kadar uzatabiirmi iz gibi ne konu up duruyoruz bilmem ki.. Haydi ölçün bakalım, nereye denk gelirse artık...

Ve tabii, tellerin uzunlu u hiçbir ekilde, Özgürlük Partisi merkezine kadar yetmedi. Meydanın en uygun ve güzel yapılarından biri olan Pablo'nun evine de denk gelmedi. Ama buna kar ılık, Komünist Ba kan Rezilopes'in evine mi istersiniz, yoksa hattâ meydana açılan dört sokaktan en çarpı ının ba-ında, yukardan dü mü gibi ilk katı daha geni , üstteki ise hem dar, yem yamuk bir garip yapı olarak duran, Cumhuriyetçi Sosyalist Ba kan Avelino'nun en uzaktaki evine mi, hâsılı, nereye isterseniz ıp! ye-tiyordu!..

Tabî Dinos'la Raffaello i in bu noktasında kararı

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Martinez'e bıraktılar. O da omuzlarını kaldırarak, çaresizlik içinde :

— Valla, dedi, benim için hepsi bir!.. Yetti i yere koyun gitsin! te biri u Rezilopez denilen...

Durdu, yutkundu ve sonra yere tükürerek:

— Herifin diye devam etti, evine çekilsin, di eri de isterseniz Avelino'nun, isterseniz bir ba kasının kafasına otursun...

Saatine baktı :

— Ö len oluyor arkada lar diye devam etti, çekin bir ayak önce u mereti de ö len ajansını yayalım.

Dinos'la Rafaello hemen merdivenlere tırmandılar... Az sonra da Avelino ile Rezilopez'in evi, iki ye il boyalı hoparlörle bezenmi oldu.

Tabii bu arada Carlos babanın ya kendi a zından, ya da kullandı ı haberciler marifetiyle, Pablo'nun mesajını almı olan Özgürlükçüler, kayıtsızca dolaıyorlar, elleri arkalarında meydandaki faaliyeti izliyorlar, hattâ yok telin ucunu tutmaktı, yok pense, kerpeten veya kö ebent uzatmaktı gibi i lerde de Dinos, Rafaello ve Mario'ya yardımcı oluyorlardı.

Zaten asıl onların bu unutulmaz yardım ve gayretleri sayesinde de il midir ki, tellerin uzunlu u istenilen yere kolayca yetmi , fakat istenilmeyen yere gelince de en az on metrelik bir kısalık daima ortaya çıkıvermi tir!

Fakat sâde o kadar da de il, ne hikmetse, bundan böyle taa hepsi sökülünceye kadar, daha do rusu, ses veren kaynak kuruyuncaya kadar, bu dört hoparlör içinde, Carlos Babanın kapısındaki hiç çalı mayacak, buna kar ılık di er üçü, pek âlâ ses vere

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

çektir. Hem de,, bu konu ne zaman çavı Martinez'e aksetse de beriki kontrola gelse, i lemiyor denen hoparlör ip diye i leme e ba lıyacak ve ikâyet edeni rezil edecektir.

Pekiy bütün bu faaliyet olurken bu arada kızillar ve Pablo'nun deyimiyle onlarla aynı kaba a üfliyen cumhuriyetçi soyalistler ne yaptılar?

Do rusu ya, gün asıl onlarındı. Ve hakçası istenirse, keyiflerinden kaplarına sı amıyorlardı. Bir süre, ba larında Lopez karının üniversiteli o lu oldu u hâlde, ıslıklar çaldılar, merdivenlerin ba ındaki Di nos ile Rafaello'ya :

— Aman ustacı ım, sa lam olsun ha!.. Malûm ya, ta kafalara girecek, kolay de il bu araçların i il., yollu lâflar attılar... Ve sonra da, ö retmen Pesos tarafından kendilerine iletilen, hani o Çin mürekkebiyle yazılmı ve gerçekten güzel ve okunaklı bir harf dizisi gösteren dövizlerden birini kilisenin kapısına, di erlerini de gözlerine kestirdikleri yerlere astılar. Bu arada, komünist ba kan Rezilopez'in iki kaknem kızı ba ta olmak üzere, bir avuç adamları da, ilçeden gelen bildirileri, orak çekiçli kızıl bayrakları ve Lenin' in mumyalanmı bedenini mozoledede yatarken gösteren renkli foto rafları ha babam da ıtmaktaydılar...

Aksi gibi, Lenin'in mumya resimleri, özgürlük partisinin odasına, pencereden atılarak dö emenin üstüne ya mur gibi indi i zaman, paytak Antonio ile sırık Benito vardı içerde.

Yere saçılan resimlere bir süre a kın baktıktan sonra, bir tanesini eline alan Antonio, okkalı bir küfür sallıyarak :

— Ulan sırık be dedi, bu herif de kim? Sakın bunların Nelin'i olmasın?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Benito uzun boynunu büsbütün uzatarak, yerdeki foto raflara öyle bir baktıktan sonra :

— Ha unu bileydin paytak dedi, bu üstelik onun kurutulmu u da. Hani islenmi et gibi...

Hâlâ resim elinde bakıp duran Antonio :

— Peki be dedi, ne yatıp durur böyle bu herif!..

Benito güldü :

— Çalı tır o lum kafanı, herifin ölmedi ini anlatmak için, bedenini ilaçlamı lar ve uzatıp yatırmı lar... Sonra da Tanrının her günü kar ısına geçip i te böyle tapınma a koyulmu lar...

— Dur... dur... dedi Antonio telâ la ve âdeta sevinerek, öyleyse bizim sa babanın hakkı var!..

Benito sordu :

— Nedenmi o?

— Neden olacak dedi, Antonio elinin tersiyle resme ap ap vurarak, hani öbür dünya'ya gitmi ken bu herifi ne diye öyle bir güzel benzetip de, o mezarlıktan geçerken a zı burnu çarpılan Subitoya çevirerek elâleme maskara etmez? diyordun ya...

— Eee... ne olmu ? dedi Benito tekrar:

— Ulan Banço sapı diye bö ürdü âdeta Antonio, daha ne olsun, herifin bedenini sa'dan korkularına bırakmamı lar ki öbür dünyaya! Artık bizim koskoca ısa da u kızillara kar ı gösteri yapaca ım diye babasının evini terkedip de yeniden bu dünyaya inmezdi ya...

12

Tam altıncı defadır ki, kilisenin kapısına asılmı olan o koskocaman döviz, yokolmu tu.

Bunun yanısıra, Rezilopez'le ö retmen Pesos'un bol keseden da ittıkları bütün o kızıl bayraklar, bildiriler ve Lenin resimleri, lîme lîme edildikten sonra, güzelce paketlenmi bir halde ya kızıl ba kanın evi önünde, yahut da okulun kapısı dibinde bulunuyordu.

Ama bunlara kar ılık, meselâ Carlos babanın tekila, arap, konyak ve hasırlı Calvados i eleriyle dolu tozluca vitrinine yapı tırılmı olan döviz, oldu u gibi duruyor... Gene meselâ Rezilopez'le, sosyalist Ba kan Avelino'nun evlerinin cephelerine gerilmi bez yaftalar kondukları gibi duruyorlardı.

— Meyhaneye gelen içeriye bir an önce dalıp içmek varken, camekândaki dövizi nasıl olsa

PABLO'NÜN GÜLÜ Ü

okumaz; çıkan ise, zâten ya zom olmu tur, yahut da evine geç kalmanın telâ ı içindedir, hiç okumaz; o hâlde ne zararı var oradaki dövizin?

Demi ti Pablo, ikâyetçi olan ve «bırak unları da temizliyelim» diyen taraftarlarına...

Ve sonra aynı tatlı gülü le devam etmi ti :

— Her ikisi de aynı kaba a üfleyen o iki kızıl ser-serinin evlerindeki yaftalara gelince, canım damgalı e ek gibi zaten belli de iller mi? Ha yaftalı olmu , ha yaftasız, onların evlerine bakan var mı ki?

Ve böylece o dövizler âdeta korunmu tu ama, gel gör ki, kızillar, bunların var olu larına de il, kilise ka pısındakinin yok olu uyla, o lîme lîme edilip paketlenmi , di erlerinin hâline takmı lardı akıllarını.

Do rusu bir avuç insandılar ama, önlemek veya yapanı bulmak için az ey de yapmadılar. Evlerden sabahlara kadar kapı gözlemek mi istersiniz, yoksa aylak veletlere yapanı bulur ve söylerlerse para vaat etmek mi, hepsini hepsini, titiz bir dikkatle uyguladılar, ama ne yapsalar bo una... Gene kapıdan döviz yok oldu ve gene yenileri da ıtılmı resimler, bildiriler yırtılıp paketlenerek kapı önlerine bırakıldı!..

Ah! o ilçedeki komünist Diaz hınzırı yok mu?.. E er onun bir gün aklına eytan, u Pontino'da i ler nasıl? diye bir soru getirmeseydi ve bu soru gelir gelmez de, ilçedeki te menin gönderdi i buyru u

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

merak edip sordurmak gibi gene eytana has bir ikinci ku ku yüre inde hiç do masaydı, inan olsun, Pontinoda sittin sene o hâl sürer giderdi. Ama ne yaparsınız ki, eytan komünizmden yanadır ve kuyru unu uzattı ı gibi, u kızıl Bay Diaz'ı dürtüvermi ti.

Tabii gene telefonlar i ledi... gene karde i Bakan olmu o ımarık Lamas bulundu. O ımarık Lamas da, ildeki terfi bekliyen i man albayı, ildeki i man albay pürtelâ te men Ramirez'i buldu. Ve böylece te menin, Pontino'daki çavuşu Martinez'e yazdı ı o ate li buyru un sureti de döne dola a bu Bay Diaz'ın önüne kadar geldi!..

Hey ulu Tanrım!.. Keyfi görmeliydiniz adamda... Kâ idı öyle bir okur okumaz :

— Ulan bu te meni Ba kumandan yapmalı be!., diye öyle bir ba ırdı ki, o sırada bitik odada, arkadaşlarına da ıtması için eline bildiri paketleri tuturulan ba ka bir te men, sevincinden kıpkırmızı oldu.

Fakat Bay Diaz, böyle askeri bir bildiriye yakalayıp da kendi kendine sevinmekle yetineceklerden de de ildi üphesiz. Ona bu gibi fırsatların nasıl de erlendirilece i, böyle küçük meselelerin nasıl büyütülece i ve hele yayılıp genelle mesi farz olan münferit olayların hangileri oldu u, daha çocuk ya ndan itibaren ö retilmi , partideki ilk neferli i günlerinden beri sayısız örneklerle gösterilmi ti.

— te, dedi, içi köpüre köpüre co arken, e er bu da onlardan hem de dik âlâlarından de ilse, Lenin'i inkâr edeyim!..

Ve hemen hiç vakit geçirmeden, emrindeki jeep'e atladı ı gibi, üç saat ötedeki l'e ve orada da do ruca

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

propaganda görevlisi Lamas'ın odasına damladı. Ve artık olaylar ondan sonra, bir çı gibi büyüye büyüye yürüdü gitti. Lamas, hemen i in önemini kavramı (zira o da iyi e itilmi bir komünistti) hele böyle bir buyruk bir genelle tirilebilse, bundan partisi için nasıl bir zafer do abilece ini hemen görmü ve bu hızla da, arabasına atladı ı gibi solu u Ba kent'te almı tı.

İçeden, l'e, oradan da Ba kent'e yuvarlanan çı , tabii, orada duramaz artık. Lamas'la birlikte, teker meker hemen onun Bakan olan karde ine ula tı. Bakan karde , ki o da çok iyi e itilmi bir komünistti, meseleyi aldı ve kabinede kendisiyle birlikte 12 ki i eden arkadaşlarına götürdü. Her biri, çok, hem de pek çok, iyi e itilmi bu komünist Bakanlar da, onu alıp, hemen aktettikleri bir gizli toplantınının ba meselesi yapmakta gecikmediler. Yani alladılar, pulladılar, hem de askerler için ayrı ve bu 12 Bakanı komünist de il de birer bilimsel dâhi sanan Ba bakanları o Neros Ca valos ahma ı için ayrı, allayıp pullayarak, yuvarladılar gitsin...

Yani çı bir daha büyüdü ve gönderildi i iki makamda da, kolayca kütlesinin içine alıp tekrar büyüyebilece i iki kafa bularak, istenilen cesamete vardı. Tamam!..

Tamam, gene yani askerî yönden genelle mesi uygun görüldü. darî yönden de«askerî yönetim böyle istiyor» glu... glu... lan içinde bir zulu dansıdır baladı...

Ve çok de il, iki gün sonra... Bizim Pablo ve arkadaşları meydan hoparlörlerinden akseden sese bir de kulak verdiler ki, aaa... hani o Antonio'nun bir haf

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ta kadar önce koynuna sokarak getirdi i bildiri biraz de i tirilmi olarak, bütün memlekete yayılmıyor mu?

Gerçi bunda papazın ve Özgürlük Partisi mensuplarının sıkı sıkıya takibedilece i yollu o belirgin cümleler yoktu ama, bal gibi yaygın bir gericili in varlıından bahsediyor, bal gibi, yeni hareketin anlamını: anlatacak olanların korunup kollanmasını emrediyor. Ve gene bal gibi, Özgürlük Partisi mensuplarını bir kenara iterek, yeni hareketin safında, sadece di erlerini var saydı nı ilân ediyordu!..

Tabii bu arada te men Ramirez'i atılamayız. Bir hafta önce bizzat kaleme aldı ı aynı fikirlerin, ancak bir hafta sonra, Tekelonya genel kurmayının ve yeni devrim hükümetinin cafcacflı bir bildirisi olarak günde dokuz kez radyodan yayılması kar ısında, bizim te men önce kıpkırmızı oldu, sonra gururundan kanatlandı ve ondan sonra da bir daha artık kabına sı amaz oldu. Ne kabına sı mak, ne de artık kimseleri be enmek!.. Ve tabî! dolayısıyla de artık ne itaat, ne de disiplin!..

Elbette bu arada unutulmaması lâzım gelen daha çok ki i vardır. İçedeki komünist Bakan Bay Diaz' la ldeki Lamas'ı geçelim. Onların a ızları elbette kulaklarında olacak. Fakat asıl o 12 Bakan vardı ki, i te onların sevinci ve gururu görülecek eydi!.. Bakan kentte gazetecileri biri bırakıp, biri topluyordu etrafına!.. Ve radyo mikrofonları, Tekelon radyosuna yuvalanmı kızıl yumurcaklar eliyle, birinden ötekinin a zına dayanıyordu. Do rusu ya, hepsi geçmi e sövüyorlardı ama, «bilimsel» sövüyorlardı. Hepsi Özgürlük Partisi lideri Juan Domingez'e atıp tuttuktan

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

sonra, mülkiyetten ba lıyarak canına okumadık hiç bir ey bırakmıyorlardı ama, gene bilimsell..

Ey pekiy.. Ya Pablo ve arkadaş ları, daha do rusu bizim garip Pontinolular ne yapıyordu bu arada?

Ne yapsınlar, gene sabretmekten ba ka çıkar yolları var mıydı ki...

Nitekim, radyoların gümbür gümbür yayıp durdukları, o iç buran, gönül bunaltan ve insanı canından bezdiren bildiriye dinler dinlemez, kendini tutamayan ihtiyar Manuei :

— Ba kan bel., acaba da a mı çıksak? der demez, masaya bütün tahtaları çatırdatan müthi bir yumruk indiren Pablo :

— Bana bak demi ti, da bizim de, ehirlere, köyler kızıkların mı lan?

Ve sonra, ikinci bir yumru u daha indirip, bu defa tahtayı iyice kırarak haykırmı tı :

— Oturun oturdu unuz yerde, biz çakalın sesini duyar duymaz, yuvasını terkeden tarla ku u de iliz. Milletiz millet!..

Haa... sahi bir de çavuş Martinez var ki, bakınız u bildiriyle azıp ekillenen kızı! hareket, onu gerçekten allak bullak etti.

Kendi ba ina gelen ihbarcılı ın bu defa yayılıp bütün memleketi kapladı ina iyiden iyiye kail olan çavuş umuz, o iyi kalpli er Zenos'un korkulu bakı ları önünde :

— Yuh canına yandı ımın... Demek her yerde bu ha!., demi ve sonra o da masaya bir yumruk indirerek :

— Öyle ya, neden olmasın? Bu canına tükürdü üm memleketin her kö esinde, bizim Rezilopez cinsinden demek bir köpek var!., diye gürlemi ti!..

13

— Aliah seni inandırısın Antonio dayı, dedi jandarma eri opur Zenos içtenlikle, vallahi de tallahi de bizim Çavu , size ve Ba kana ilk gün yaptı ı o kabalıktan ötürü bin pi man!..

i sevinçten kıpır kıpır oldu u hâlde hiç renk vermiyen Antonio, akısıyla parmaklarındaki nasırları yontarken homurdandı :

— Ne kabalı ı imi ki o?

Zenos :

— Yoo... yie deme, diye acı acı güldü, pek l biliyorsun ya... Hani devrimin oldu u gün tarladan dnyordunuz da... Bizim avu ...

— Ha o mu? dedi Antonio gene umursamazmı gibi, geç canım, olur böyle eyler...

— Olur olmasına ama, dedi Zenos steleyerek,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

bizim komutanın içi gene de yangın, bunu böyle bil!
Arkadaşların da bilsin... Ba kanın da...

— Ee... dedi Antonio, de bakalım, sen nerden biliyorsun böyle oldu unu ki, bi güzel söylüyorsunuz...

— Oho hooo... dedi. Zenos bu defa elini dizine indirerek, kaç kez gördüm dövündü ünü be!.. Kaç kez de açık seçik söyledi.

Antonio dikle ti :

— Ne yani? Do ruca sana mı söyledi?

— Yo, dedi Zenos, do ruca bana de il amma, ortaya, hani kendi kendiyile konu urmu gibi söyledi. Hem de kaç kez...

— Peki nasıl dedi?

— Dedi ki... Ulan bu canına sıçtı im kızillar yüzünden gül gibi heriflere kötü davrandım be!.. Sonra bir gün de... dur bakayım ey günü hani radyolarda birden sövüp sayıma ba ladydı ya... te o gün

kapıyı tekmeliyerekten ulan dedi, bu kızıl ihbarcılarını imdi anladım gericilik diye tutturdukları in de ne bokun soyu oldu unu ö rendim. A yıptik u heriflere ves selâm...

Hımmm, dedi Antonio, u senin çavuş galiba hiç de fena adam de il ha... Ne dersin?

— Uf, dedi Zenos keyifle kasılarak, sa hakkı için öyle... Hani bazan kızar, bangır bangır ba ırır,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

küfreder, hattâ bazan vurur biiem ama... gene de iyi adamdır. Hele bilsen, o Rezilopez'le o ö retmen siskasını gördü ü zaman nasıl ifrit oluyor...

Ve sonra cebinden orduya da itılan sigaralardan bîr paket çıkarıp Antonio'ya da tutarken, ekledi :

— Ben onu bilir onu söylerim arkada , bizim çavu sizden yana artık! Bunu size söyleyemiyö belkim ama, inan bana bu böyle Antonio dayı!.

yi yürekli mert Zenos'tan alaca ını aldı ina iyice kaani olan Antonio, cebinden ünlü köstekli saatini çıkararak, baktı ve sonra birden bire yarım tı bir i ini hatırlamı dalgacıların sahte telâ ı içinde :

— Oo amma geç olmu , dünya kadar da yapılacak ey var deyip, Zenos'un omuzuna dostça bir ap lak indirerek yürüdü gitti.

Ve Zenos'un dikildi i duvar dibinden artık görünmedi ine akılı yatar yatmaz da, bir an önce haberi Pablo'ya ve arkadaş larına vermek için paytak paytak ko ma a ba ladı.

Bir yandan ko uyor, bir yandan da :

— Ulan, diyordu içinden, bu çavu Ba kumandan olmalıydı be!..

Antonio, o küçücük ve ip irin parti binasının önüne geldi i zaman; yüre i daraldı. Ko maktan de il, paytaklı ina ra men ko mak onu yormaz, gördü ü eyden yüre i daraldı onun :

Lopez karının üniversiteli o lanı o kızılın kızılı Solutas, pe ine taktı ı onbe yirmi kadar aylakla, partinin önünde bir halka kurmu ve kapıyla, sundurmanın tahta direklerine dayadıkları bir alay dövizi yerle tirmekle me guldüler...

Antonio önce yava ladı, kendi kendine :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Galiba bizimkiler içerde de il... diye homurdandı. Sonra yüre i küt küt atarak, ne yapması lâzım geldi ini öyle bir tartma a çabaladı. Zira bu sırada komünist göstericiler onun geli ini görüp birbirlerine gülererek gösterme e ba lamı lardı bile... O kadar da de il, kilisenin önünde be on ki i, meyhanenin ve berber Chucho'nun dükkânının önünde de uzaktan olayı seyreden daha onbe yirmi kadar meraklı vardı ki, Antonio'nun öfkesini bir türlü önliyememesine olayın asıl onlar önünde cereyan etmesi sebepti. Öyle ya, o yıkılmaz, o dev, o halk sevgisiyle tepeden tırna a donanmı «Özgürlük Partisi», halkın gözleri önünde, bir avuç komünistin kolayca e lenebilece i, hücum edip tartaklıyaca ı, bir hâlde, görüldü mü, itibarı kalır mıydı?

Tanrı sizi inandırın, bizim paytak Antonio her eyden önce ve fazla bunu dü ünümü ve bu hırsladır ki, bundan sonraki hareketleri yapmı tır. İmdi içinizden; «acaba onu ata a kaldırmakta, az önce er Zenos'tan aldı ı haberin, hani o, çavı Martinez'in kendilerinden yana yatma a ba ladı ı haberinin hiç mi payı yoktur?» gibi bir dü ünçe de ihtimal geçecektir. Fazla cin fikirli okuyucunun böyle dü ünmesi önlenemez ki... Ama bana inanmanızı isterim. Niha yet, Antonio'nun çavı un duygularını ö rendi i an ile, kızıkların ta kınlı a ba ladıkları an, birbirleriyle tam üst üste gelmi ise, bunda onun ne günahı var?

Ve hele bir de o testi memeli löpür löpür Lopez' in üniversiteli kızıl o lu, aynı anda yanındaki aylak iara Antonio'yu göstererek :

— te fa ist köpeklerden biri geliyor ama, galiba apı arasına kur un a ırlık asmı lar!., diye onun

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

paytaklı ıyla e lenme e kalkmı sa, artık Martiner çavunun falan fikri mi dü ünülmü ki...

Nitekim, Antonio da, fazla cin fikirli okuyucu kendisi hakkında ne dü ünürse dü ünsün, bu tavrı görür görmez, büsbütün dayanamaz oldu ve bir hamlede kapının önüne ula arak, önce, iki uzun sopa arasına gerili bir durumda oraya dayanmı olan dövizi tuttu u gibi karısına ilk çıkan kızılın kafasına indirdi. Ve sonra da sopalardan birini çekip sıyırdı ı gibi, o kızıl o lan Solutas'ın tam bö rüne öyle bir patlatı patlattı ki, ne olduklarını zaten a ırma bulunan göstericiler, sapsarı suratlarla bir adım gerilediler.

Bir yandan da, elindeki sopayı sallayıp göstere rek :

— Hadi ne duruyorsunuz orospu çocukları, i te kızıl sopası bu!.. Sizin «Nelin» inizin eyinden çıkmı , gelin gelin de ona kafalarınızı uzatın! diye barırıyordu.

Kızılar gerçi önce donup kaldılar ama, bö rüne yedi i sopanın acısıyla yerde iki büklüm kıvranmakta olan üniversiteli o lanın bu arada âdeta bö ürerek:

— Ne duruyorsunuz be! Ezenize u fa ist bo kun kafasını, demesi üzerine de, içlerinden bir kaç erkeklik belâsı silkinip Antonio'nun üzerine yürüdü.

İk hamleyi yapan ikisi, berber Chucho'nun i siz güçsüz o lu Amarildo ile Rezilopez'in ayak o lanı Kino idi.. Antonio, gelenleri görünce keyifle sırıtarak, sopasını önce Kino'ya do ru hızla salladı. Öyle ki, havayı yarararak vınlamasını tam burnu dibinde duydu u hamlenin korkusu bile Kino'ya yetti. Sonra: da sopayı bu defa ters yönden savurup, Amarildo'nun gö süne yapı tırdı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ve i te tam o andadır ki, tarladan dönmekte olan sırik Benito ile Roberto im ek gibi olay yerine yeti tiler. Ve gene o andadır ki, hâlâ bö ründe ki yangının acısı içinde adamlarını te vik etmekte olan üniversiteli Solutas, eline geçirdi i bir döviz sopasını, yeni hücumu kalkı an üç ki iyle silba tan sopa sopaya girmi olan Antonio'nun arkasından kafasına indirdi.

Gerçi vuru hatırı sayılır cinstendi. Ama hakçası Antonio'nun kafası da bir o kadar hatırı sayılır cinsten olmalı ki, sopayı ikiye bölen darbe, kafayı ancak yarabildi.. Antonio ise canının acısından çok, iki arkadaşının o anda mahmuzlanmı beygirler gibi soluyarak geldiklerini görmenin keyfi içinde büsbütün co tu. Geriye dönüp önce üniversiteli olanın a zı budur diye ona müthi bir yumruk, sonra da tekrar önündeki sopalı aylaklara hamle ederek, hepsine birden artık ne rastgelirse, sopa, tekme, kafa, yumruk tokat ya dırma a ba ladı.

Bu arada önüne ilk çıkan Kino'nun kışına, yer yüzünün bütün katırlarını hasetten çıldırtacak güçte bir tekme yapı tırdıktan sonra, bir ba kasını da savurdu u gibi sundurmanın direklerine çarpan Roberto:

— Yeter Antonio.. Yeter.. Birazı da bize kalsın., diye ba ırırken...

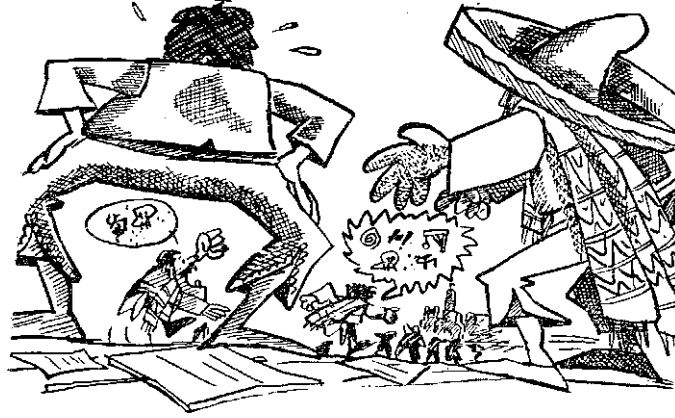
O esnada berberin serseri o lu Amarildo'yu kemerinin arkasından yakaladı ı gibi, beli hizasına kaldırmı olan sırik Benito da soruyordu:

— Ulan paytak, bu fare yavrularını kapı önüne ikim yı dı?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Bir yandan da bo kalan eliyle serserinin kıcı-
na ha babam patlatıyordu.

Bir Antonio ile dahi ba a çıkmanın güçlü ünü
çoktan farketmi olan kızillar, i e bir de Roberto ile
Benito'nun karı ması kar ısında artık kaçıktan ba -
ka ne yapabilirlerdi ki... Nitekim onlar da hiç vakit
kaybetmeden, hattâ ceplerinden yere dökülmü öte-
beriyi dahi toplayamadan selâmeti kaçmakta bulup,
meydanı ötekilere terkettiler. Ho kaçarken, geriler-

ken, kendilerine has naralar atarak tehditler savurma-
yı gene de ihmâl etmemi lerd i ama, kafasına
sopa i lemiyen Antonio'ya lâf ne yapar ki... Ve o
anda önlerine bo a çıksa, boynuzlarını büküp hay-
vanı çökertecek kadar içleri öfkeden köpürmü öbür
ikisine, kızıl nâra i ler mi ki...

Kaçanların arkasından bir süre soluk solu a ba-
kan Antonio, ellerini beline dayıyarak ba nı salladı:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Ulan, eytan «Ko git u Lopez karının evine altını üstüne getir» diyo ya...

Gö sū bir körük gibi inip çıkıyordu ve Soiutas'ın sopasıyla açtı ı yarıktaki kan kesilmi , yerini git-tikçe büyüyen bir i lik alma a ba lamı tı.

Benito, yerdeki dövizleri, sopaları toplarken:

— Bırak numarayı dedi, biz senin Lopez'e neden gitmek istedi ini iyi biliriz ama, i yok o lum artık... Karı bacaklarını ayırmadan hüviyet soruyor mu . Varsa kızıl hüviyetin... Yahut da örgüt mörgüt bi eylerdensen hiç durma...

Ba mın hafifçe dönmesine aldırılmayarak, arkadaşlarının yanısıra yerdekileri toplama a koyulan Antonio birden do ruldu, kar ıda berber Chucho'nun dükkânı önündeki kalabalı nın ortasında, sosyalist berber bir eyler anlatıyor, ötekinin berikinin yakasını kolunu çeki tirip duruyordu.

— Ne halt i ler bu? diye homurdandı.

Hemen do rulan di erleri, öyle bir baktıktan sonra, gene i lerine koyularak:

— Bırak boku dediler, yaygara koparmak i idir.

Benito ekledi:

— imdi eytan çarpsın beni, e er tanık ma manık diye tutturmamı sa...

Kartonları ve sopaları kuca na doldurduktan sonra, kıcıyla partinin kapısını açma a çalı an Roberto, gözlerini kar ıdaki kalabalı a dikerek mırıldandı:

— Benim görebildi im kadarıyla o, u adamların içinden iki tane bile tanık bulamaz. Hem bulsa da bilmem neyime...

— Orası öyle ya, dedi Benito da topladıkların?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

kuca ında içeriye ta ırken, ne de olsa bo bulunmamak lâzım!

Antonio güldü ve hani o fazla cin fikirli okuyucu belki gene inanmayacak ama, aslında i te ancak tam o andadır ki, Çavu Martinez'i hatırladı. Tabii onunla birlikte de iyi yürekli er Zenos'un bütün anlattıklarını...

— Do ru dedin o lum sırik dedi, bo bulunmak lâzım. Radyo hergün kafamızı nasıl ütülüyo biliycsun ya...

Radyo der demez Pablo'yu hatırlamı ve birden içi burkuluvermi ti. Kuca ındaki sopalar, kemerler ve karton yı inıyla, yan yan kapıdan geçerken:

— Ulan be... dedi, ister misin imdi bizim bakan da bana içerlesin.

Ve ellerindekileri masanın üzerinde bir yı nte kil eden di erlerinin üstüne koyarken, yakındı:

— sa hakkı için, önce hiç ses etmeme e niyetliydim. Ama elâlemin gözü önünde o solucan o lan öyle lâflar edip, öyle hareketler yapmaya başladı ki, baktım, parti elden gidiyor... Hani bıraksan, itibar mitibar arama bi daha... Durur muyum artık? Ver yansın ettim ben de.

Masanın üzerindeki kartonları bir yana, heriflerden dü en e yaları da bir yana yerle tirdikten sonra, bir kucak dolusu sopayı kaldırıp, odanın kösesine ta ıyan Roberto homurdandı:

— Sıkma kendini arkada , hangimiz olsak böyle davranırdık. Yâni Bakan olsaydı, durur muydu sanıyorsun?..

— Bilmem ki, dedi Antonio, onunkisi pek belli olmaz!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Roberto elindeki kartonu göz ucuyla okurken:

— Amma yaptın, dedi. O olsaydı sa hakkı için, imdi kapı önünden karton ve sopa de il, kol ve bacak topluyorduk.

— Do ru dedin diye güldü Benito, eytan çarp-sın, hepsini öyle bir sopadan geçirirdi ki...

Durdu., birden gözü Roberto'nun hâlâ elinde tuttu u kartona takılarak:

— Ulan be dedi, kapının önüne bunları korlar da kim dayanabilir artık be!..

Kartonun üzerinde, Çin mürekkebi ve gerçekten güzel bir harf istifiye:

«Karılarınızı Amerikalılara de il, artık bize vereceksiniz!..» yazılıydı.

O vakte kadar yazılanlara bile do ru dürüst bakmamı olan Antonio, kavgasına iyi bir dayanak yakalamı olmanın sevinçli telâ ı içinde hemen kartonların üzerine atıldı ve üst üste konmu tomarı, da itarak, geli i güzel çektiklerini okuma a bala-ladı:

— Bak una., yuh e o lu e ekler.. bak ne yazıyor «Toprak bizim, su bizim, size mezar bile yok» al bi tane daha «Hepinize halk mahkemelerinde hesap soraca ız.»

Fakat Roberto daha esaslısını bulmu tu. Onun ayırarak gö süne tutup, arkada larına okuttu u kocaman kartonda unlar yazılıydı:

«Devrimci ölmez öldürür... Devrimci sömürtmez yurdu!.. Kızıl ordu, bizim ordu!..»

Benito, hırsla kartonu çekip almı olan Antonio'nun koluna yapı arak:

— Sakın yırtma ha... diye ba ırdı. Ba kana göstermeli bunları.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— isterse yırtısın, diye güldü Roberto, her birinden daha iddetlisi var, hem de sürüyle...

— Olsun., olsun., biz saklıyalım da isterse bakan yırtısın hepsini..

Ve sonra cebinden iki tabancayla, bir avuç sustalı çakı çıkararak masanın üzerine bırakırken:

— Bu oyuncakları da dedi, Ba kana verelim de oynasın isterse...

Antonio ile Roberto, a kınlıkla baidılar:

— Nereden çıktı ulan onlar?.

— Hiç., kapı önünden topladım da.. Belki de gökten ya mı tır. u devrim ça ında da gökten bereket inecek de il ya, tabanca iner, bıçak iner..

Tabancanın birine Antonio, birine Roberto uzandı mı , kılıflarından sıyırıldıkları silâhları inceleme e koyulmuşlardı.

— Bu askerî tabanca dedi, önce Roberto, bizim ordu malı.

— Bu da, dedi az sonra Antonio da.. Bu da ordu malı.

— yi ya, dedi Benito aynı alaycı gülü le, askerî yönetim ça ında gökten ordu tabancası varken, fiesta fi e i inmez ya!..

— Yuh be!, diye bu defa bıçaklara el attı Roberto, ulan bunlar da ordu malı!.. Peki nereden bulur bunları bu fırlamalar?.

— Nereden bulacaklar? Çalarlar her halde dedi, Antonio..

Benito güldü:

— Beiki de bir veren vardır.

Antonio merakla kulakları dikti:

— Ne gibi veren?.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Ne gibi olacak, dedi Benito, meselâ bizi—
çavuş a o buyru u yazan deyyus gibi bîri!..

Roberto kafasını salladı:

— Do ru dedin sırk, öyle bir herif her bir bok.
yer.

— Yer amma, dedi Antonio bu sefer, i te b.
kadar yer. Bir alay orospu çocu unun eline silâh ve
misin...

Fakat lâfı yarımıtı kaldı. Hızla kapıyı açan Pab
lo'nun dev gövdesi, bir süre kapının çerçevesi içim-
de durdu ve sonra:

— sa hakkı için, dedi, durup dururken bi me-
sele ka idinizsa canınıza tukurdum gitti!..

Gözleri, Antonio'dan Benito'ya, ondan da Rc
berto'ya gidip geliyordu. A ır a ır* ilerledi ve masa-
nın ba ındaki arkası di erlerinden daha yüksek olan
sandalyesine otururken homurdandı:

— htiyar Manuel ve Sañez'le birlikte sulama
kanallarını gözden geçiriyorduk.. Bi de baktım uzak-
tan Pilar ananın küçük torun, kopmu geliyo.. Ulan
dedim içimden bunda bi i var. Hem de esaslı bi i
var. O lan yakla tı yakla tı ve ha öyle yirmi adım
öteye gelince de ba ırdı: «Pabio amca kavga var!»
«Ne kavgası lan?» dedim. «Kızılılarla Antonio dayı
birbirlerine girdiler» dedi. «Nerde lan?» deyince de
«Partinin önünde» dedi. Bıraktım orda Manuel'le
Sañez'î fırladı ım gibi geldim.

Dimdik oturmu tu. Antonio'ya dikti gözlerini:

— E, hadi anlat bakalım paytak! dedi.

Huzursuzca kıpırdıyan Antonio, gülümseme e
çalı arak, karton tomarını Pablo'nun önüne sürdü:

— Ne anlatayım, i te bunlar yeterince anlatıyo
her eyi!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Hırsla kalktı, kö ede yı nla duran döviz sopalarının üzerine aya nını bastırıp, ekledi:

•— Eh!., bunlar da yeterince bi eyler söyler herhalde..

Ve sonra da o iki askerî tabancayla, çakıları, bıçakları, az önce Benito'nun yerle tirdi i bo eker torbasının içinde oldukları hâlde, duvara çakılı dosya rafının üzerinden alıp, getirdi ve pattadak ortaya atıverdi.

Pablo, önce kö edeki sopaları öyle bir uzaktan süzdü, sonra dövizlere göz gezdirdi ve sonunda da silâh torbasını ortaya bo altarak ne mal oldu unu nceleyip ba ırdı:

— Eee.. devlet radyosundan kızılılara arka çı karsan, ordu a zıyla da bu kaşpelere o derece yüz verirsen olaca ı budur i te. Al bakalım imdi de marifetini ananın eyine sok Bay Devrim!

Her iki tabancayla, çakıları ve bir kaç dolu arjörü tekrar torbaya tıktı:

— Bana bakın, bu kavga hiç olmasaydı iyiydi ama, olmu artık dedi, sıkma kendini Antonio. Her i in içinde de bir hayır vardır. Belki ben olsaydım, senin kadar da tutamazdım kendimi...

Ve Antonio'nun keyifle gülmesi kar ısında o da gülerek:

— Ulan Antonio dedi, korkarım senin yüzünden bundan böyle ya köyden hiç ayrılamıyaca ım, yahut da nereye gidersem seni de pabucum gibi beraber sürüklemek zorunda kalaca ım.

— yi edersin, dedi beriki önce kayıtsızca.. Ama biraz sonra da muzip muzip ekledi:

— Ama ben e er bugün köyde kalmasaydım,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

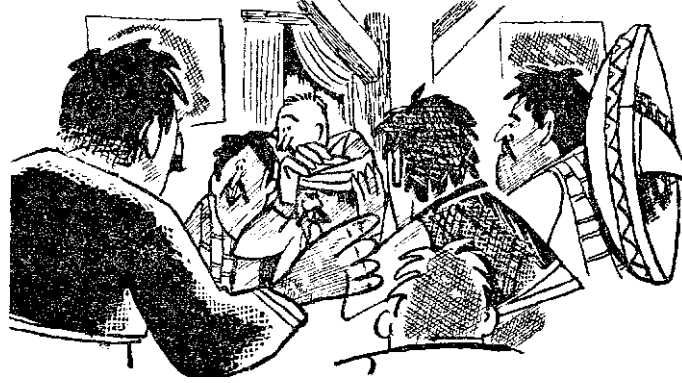
siz Zenos'tan aldığım haberi herhalde bokuma örerirdiniz.

Pablo'nun kolları çatıldı:

— Neymi o haber?

Antonio, nasırlı parmaklarıyla doğru dürüst hissetmediği için büsbütün bastırarak kafasındaki için bu defa sağdan soldan yokluyarak:

— Uf be dedi, orospunun piçi yaman yapı tırmı hal.. Patates gibi i .

— Lâfa tabanca sıkma şimdi dedi Pablo, Zencs'un verdiği haber neymi onu söyle de, kafanı bir de ben patates tarlasına çevirmiyeyim.

Antonio ta idiyi haberin önemsenmesinden marur, Roberto'nun önünde duran paketten bir sigara alıp yaktı ve dumanını tavandan sarkan döme demir lâmbayı âdeta sallıyan bir iddetle üfledikten sonra, er Zenos'la konuşmasını en ince noktalara kadar anlatma a bala ladi. Aynı içtenlikle, hiç mübalâ a yapmadan oldu u gibi de nakletti. Yalnız sözünün sonunda:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Yani senin anhyaca ın, Ba kanım, bu herif Ba kumandan olmalıymı !., diyerek ahsî fikrini eklemeden kendini alamamı tı.

Pablo, hiç istifisini bozmadan:

— Fazla kulak asmayın bu gibi lâflara dedi.

Roberto ile Benito ba larını salladılar. Antonio ise sigarasını tablaya bastırırken diretti:

— Yoo.. öyle deme Bay Ba kan, ye enim Ze nos, boku bokuna söylemez böyle bi eyi.

— Geç onu sen, Zenos bizden yana onu biliyoruz. yi yürekli oldu u için de komutanının bizden yana bi küçük hareketini gördü mü seviniyor elbet. Ama Martinez gibilere de fazla bel ba lamam ben .

Antonio, huzursuzlukla kıpırdadı. Do rusu ya, aslında kimsenin yanlı bir kaniya varmasına sebep olmak istemezdi. Ama bu defa, u az önce yapmak zorunda kaldı ı kavganın do acak akislerinden kaygılanarak mı, yoksa Zenos'a gerçekten ba lı kalarak mı, her ne sebeptense, üsteledi:

— Bak görürsün, bizim Martinez çavu , bence Zenos'un dediklerine tam ayna gibi uygun çıkacak!.

Pablo, tam:

— Görürüz., demi ti ki, i te o sırada, ba larında Carlos baba, çilli Tores, ihtiyar Manue! ve San çeç oldu u halde bir sürü köylü içeri dalıverdiler.

Carlos baba Roberto'nun uzattı ı sandalyeye kendini atarken:

— O Avelino olacak deyyusla, berber Chucho pe lerine bir alay adam takarak komutana gittiler.. dedi.

Sonra, tık nefesini biraz ayarlıyarak, ihtiyar Manue! ile Sançeç'î göstererek:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Bunlar da köye dönerken kalabalı ı görmü -
ler., diye ekledi.

Pablo, telâ sız sordu:

— Yani sizce, ikâyete mi hazırlandılar, yoksa
kavgaya mı hazırlanıyorlar?.

Çilli Tores atıldı:

— Bence ikisine de Bay Ba kan. Biri olmazsa,
öteki..

Pablo güldü:

— ikâyete aklım ermez. Orası devletin, hükü-
metin...

Durdu, yutkundu, sonra:

— ey, diye devam etti, yani imdi kendilikle
rinden i ba ı yapıp kafamıza oturanların insafına,
namusuna kalmı . Amma kavgaya gelince, ben onu
bilirim ve derim ki, bu i de az gelirler bize...

Carlos baba, eliyle Pablo'nun koluna dokunarak
kapı ile masa arasına sıkı ıp kaldıkları için, yarısı
dı arı ta mı kalabalı ı i aret etti:

— Lopez karının o lu, bunlardan bir kısmına
«ben ilçeye gidiyorum. Yakında büyük gürültü kopa-
cak burada. Sizleri severim, karılarınızla çocuklarını-
zı köyden uzakla tırsanız, iyi edersiniz» demi , bun-
lar da...

Pablo'nun ka ları çatıldı:

— Korkmu lar mı yoksa?..

Köylülerden biri, önünde duran Tores'i yana ite-
rek, gövdesini öne sürdü:

— Korkmak mı? sa hakkı için onu bizde ara-
an bulamazsın. Amma... ey dedik..

— Ne dediniz? dedi Pablo hafifçe sabırsızlana-
rak.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— ey dedik., hani bu herifin dedi i gibi büyük kavga oiaeksa ö renelim de uyanık olalım dedik..

Kalabalık, ba larıyla adamı tasdik etti. Arka sıralardan bir ses:

— Kendini dü ünen kim? Onu bizde hiç arama Pablo a abey, dedi, biz karılarla çocukları dü ünüyoruz.

Pablo, gövdesini bir yandan bir yana sallıyarak, sesin sahibini aradı ve sonra, aya a kalkarken önündeki kızıl dövizlerden bir tanesini ayırıp ba ı üzerine kaldırdı:

— çinizde okuması yazması olanlar önce ba ı rarak okusun bunu dedi.

Bu, üzerinde «karılarınızı bundan sonra Amerikalılara de il, bize vereceksiniz» diye yazan kartondu.

Bir köylü, âdeta hepsi adına, dövizi yüksek sesle ve heceliyerek okudu.

— Yuh! dediler bir a ızdan ve sonra herbiri kendine göre bastı küfürü.

Pablo, iri kollarının ucunda, rahatça tavana kadar yükselmiş olan dövizi hep öyle tutarak gürlledi:

— Size, «ben hepinizi severim, karılarınızı çocuklarınızı köyden çıkarın da kavgada hırpalanmasınlar» diyen o... (yutkundu, bir daha yutkundu) O., piç.. i te bunu yazıp da az önce buraya bıraktı.

Sonra kartonu hırsla masaya vurdu:

— Buraya bakın, diye devam etti, hiç bi ey yapamazlar. Onlarda açıkça kavga edecek yürek ne gezer? Kaç ki i toplarlarsa, toplansınlar, gene de yetemez bize. İmdi iyi dinleyin beni, e er topluca gelir •de bi halt karı tırırlarsa, hiç yolu yok, kar ı koruz.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ama gelirler de, yok meydanda toplantı, yok orada burada nutuk ba ırganlı ı yapma a kalktılar mı, koy verin gitsin.. Ne bok yerlerse yesinler.. Hiç kulak as mayıverir, hepsini kendi hallerine bırakırsınız, olur biter.

Tam sözünü bitirmi ti ki, kapı önüne yı ılmı olanlarda bir dalgalanma görüldü ve az sonra da, ba - ta er Zenos olmak üzere üç jandarma eri köylüleri yarararak Pablo'nun kar ısına dikildiler.

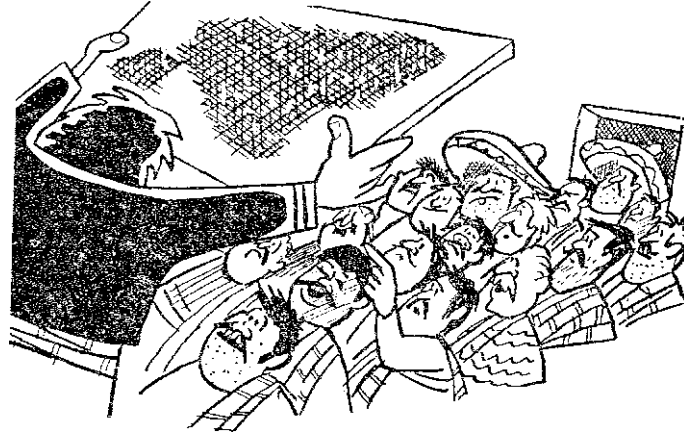
— Bay Ba kan, dedi Zenos gövdesini dikle tire rek, sizi komutan istiyo..

Pablo, gözlerini kısarak Zenos'u öyle bir süzdük ten sonra, sordu:

— Ne yapacakmı komutan beni?.

— ikâyet varmı da; dedi Zenos belli belirsiz gülümsiyerek, her halde onu soru turacak olmalı.

Aynı anda da, Antonio'ya hafifçe göz kırptı. Ya - hut öyle yapmadı ama, bizimkine öyle geldi ve he - men lâfa karı tı:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Kavga oldu u zaman, bizim Ba kan burada bile de ildi ki..

— Ben orasmı bilemem, dedi Zenos, emir böyle. Pablo ba nı salladı:

— Haklısın o lum, hadi git söyle komutanına, hemen geliyorum.

Zenos, yutkundu, huzursuzca ayak de i tirdi. Pablo'ya, kendisini birlikte götürme emri aldı nı söyleyip söylememek arasında bir süre ikindi sıkındı ve sonra birden bire:

— Peki Bay Ba kan dedi, amma sa hakkı için geç kalma ki, komutan bizi benzetmesin!..

Pablo, anlayı la güiümsiyerek:

— Hemen imdi dedi, arkada lara bir çift lâfım kaldı onu söyleyip, pe insıra geliyorum.

Jandarmaların, di er ikisi de Zenos'un selâma durmasından cesaret alarak, Pablo'yu selâmladılar ve paldır küldür yürüyüp çıktılar.

Pablo bir süre, onların a ır a ır uzakla malarını izledikten sonra, önce köylüleri ve Carlos babayı selametledi, herbirinin elini sıkarken:

— Dedi imi unutmayın, hele bir komutanla temas edeyim bakalım, ben size haber iletirim., diyordu.

Sanki, hakkında ikâyet yapılmı bir sanık gibi de il de, kumandanla, partisi ve arkada ları için görü me yapmayı talep etmi bir üstün adam gibi görünme e bilhassa dikkat ediyordu.

Oda bo alır bo almaz da, ilk olarak Antonio'ya döndü:

— Eee.. i te imdi senin çavun ne mal oldu unu görece iz bakalım.

PABLO' NUN GÜLÜ Ü

Antonio sinirli sinirli mintanının püsküllerini çeki tirirken homurdandı:

— Hepsinin canı cehenneme...

Pablo, içtenlikle gülerek, Antonio'nun sırtına bir aplak indirdi:

— Yok., yok.. Allahı var herifin. Beni ça irtmasından, baya ı ferahladım.

Sırık Benito, a kın atıldı:

— Seni ça ırmasından rahatladın mı?.

— Elbette, dedi Pablo, yoksa önce kavga ederr içinüzü toparlar, eh! belki de bu arada beni de i e karı tırıp bi haltlar yerdı. Halbuki imdi sizi ayırıp, beni ça ırdı ına göre...

Roberto, somurtup sordu:

— Ne malûm bizi de sonradan toparlamıyaca ı?,

— Olabilir elbet gene de ama, dedi Pablo, gidi ona pek benzemiyo..

Ve sonra hepsine kendisi dönünceye kadar hiç bir yere kıpırdamamalarını, hele gecikir falansa, yok karakol önüne yı ılma, yok meydanda toplanma gibi hareketlerden bir tekine dahi ba vurmamalarını ten bih ederek çıktı gitti.

Kapının önünde dikilerek, ba kanlarının salına salına giden iri gövdesini, taa karakola giden yolun kö esinden kayboluncaya kadar gözlemi olan arkadaşlarına bakan Antonio:

— Nah dedi, u kilisenin çanına kafamı tokmak yapınlar ki, e er ba kana bi bok yerse o herif, temizlerim!..

Benitoyla ihtiyar Manuel, hiç ses çıkarmadan, efkatle sırtını sıvazladılar. Yalnız Roberto homurdandı:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Koca Pablo, pabucu kolay bırakır mı o bel..
Ve yarım saat sonra, er Zenos tekrar görünüp*
de:

— Burada bir tabanca torbasıyla, bazı kâ itlar
varmı , onları Ba kanla çavu istiyorlar... dedi i za-
man da, bembeyaz di lerinin tümünü birden ortaya
salan bir gülü ie, ba ırdı:

— te, giydi i pabucun sa lamlı nını, u çavu a
da isbatlamazsa, o çan kulesine beni de yıldırımsa-
var diye diksinler Antonio dayı!..

Tahmin edildi i gibi, ikâyet, cumhuriyetçi sosyalist ba kan Avelino ile, yordakçısı berber Chucho dan gelmi ti. Ama hiç siyaset karı tırmamı lardı dileklerine. Sadece, biri, yani berber Chucho, o lu yaralandı ı için, di eri de partisi mensuplarından birinin, kavga sırasında parası ve bazı e yası kayboldu u için, çavu Martınez'e ba vurmu lar, yaralanan ve zarara u rayanlarla bir alay ahidin de kapıda olduklarını bildirmi lerdı. Böyle yaptılar, zira kavganın hemen pe i sıra, ö retmen Pesosla görü en Rezilopez, ne hikmetse böyiesini uygun görmü tü!..

Do rusu ya, çavu Martınez, ikâyetçileri, hele bilhassa sosyalist cumhuriyetçi ba kan Avelino'yu iç tenlikle kar ıladı. Ellerini sıktı, hiç kesmeden, sonuna kadar lâflarını dinledi. Bu arada, kafasının için den:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Acaba bu kavgayı, neden böyle basitle tiri yorlar da, tam fırsattır diyerek gericili e ve devrime hakarete ba lamıyorlar?., diye de ha babam geçiri yordu.

Nihayet Avelino ile bir sülü ü andıran, ya lı saç lı berber Chucho sözlerini bitirir bitirmez de, her ikisinin ikâyetlerini yazı makinasında çabucak tes bit etmi olan Zenos'a dönüp:

— mzalat! dedikten sonra, bilhassa ba kan Avelino'ya teminat verdi:

— Beni bilirsiniz Bay Ba kan. Her ordu mensubu gibi, gericilerden ve gericilikten nefret ederim. Ve sizleri de gerçekten çok severim. Hani siyasete karı mayız biz amma., ne olsa insanız, kafamız var, gözümüz, kula ımız var. Neyin iyi neyin fena olduğunu elbet görüyoruz. Bu sebeple i i bana bırakın siz..

Avelino ile Chucho keyifle güldüler.

— Yalnız, dedi Martinez elini hafifçe kaldırarak, sizinkilerin de bir kusuru olmu sa, bana onu da açıkça söyleyiniz ki, ona göre... ne bileyim, idare ederiz i tel..

Avelino, ba ını sallıyarak:

— Dilerseniz tanıklar kapıda, herhangi bîrini çaralım dedi.

Ama Martinez, ba ını iki yana sallıyarak derhal atıldı:

— Yoo.. Sayın Ba kan, bu size güvensizlik olur. Ben halkın yanında, sizin gibi bir ki inin sözüne inanamamı ım da, ba kalarından i in aslını ara tırıyorum gibi bir durum yaratmam. Sözünüz yeter bana...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

olmamı dediniz mi, olmamı demektir o!. Bizimki-
ler kusursuz dediniz mi, do ru demektir o.

Bu sözler söylenirken, kumandan hakkında na-
sıl olup da o kadar yanıldı ına hayretler içinde kala-
rak, aklından:

— Hay a zım kuruyaydı da Antonio dayıya u
domuz pezevenk için iyi eyler söylemiyeydim... di-
ye geçirip durmakta olan iyi yürekli Zenos, tabî ken-
di kendini yiyor ve zır deseler a layacak bir peri an-
lık içinde bir ona bir ötekine bakıp duruyordu.

Çavu Martinez, yerinden kalkarak, kar ısında-
kilere elini uzattı:

— Bay Ba kan, imdi siz rahatlıkla dönünüz.
Ben derhal ko u turma a geçiyorum.

Ve berber Chucho'nun duraksıyarak:

— Ya tanıklar? demesi kar ısında da, son dere-
ce a ip gücenmi gibi:

— Hayır efendim, ancak icabederse ba vururuz
onlara, sözünüz yeter dedik ya., diye teessüfler etti..

Ama, kumandanının misafirlerine, istemiye îste-
miye açtı ı kapının dibinde gidenlerin ardından hâlâ
bitkin ve kırgın dikilip bakan Zenos'un hâlini görür
görmez de, ba ırdı:

— Kapa ulan u meret kapıyı. Zaten kendimi
zor tuttum!.. Ko bakayım imdi yanma iki ki i al da.,
do ru özgürlükçülerin yerine!., ve Antonio'yu falan
de il, do ruca ba kan Pablo'yu getir bana!.

Eliyle gidenleri kasdeden bir i aret yaparak, ek-
ledi:

— Bu deyyusların lâfına bakma, yok Antonio
dövmü , yok Roberto saldırmı , kimbiir ne bokluk
dü ünüyorlar ki, dikkat ettin mi, hiç gericilik merici

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

lik demediler. Halbuki, bu eytan kusmu u deyyus Avelino ile o ya lanmı kayı suratlı berberin, kafalarına leylek sıçsa gericileeer! diye bangırdar itler!.. yisi mi o lum Zenos, sen u Pablo'yu ça ır da, biz iki erkek bi görü elim önce onla...

yi yürekli er Zenos'u gev eterek, âdeta keyifle ko turan i te bu sözlerdi. Ve gene bu co kuyladır ki o, komutanı «al getir» dedi i hâlde, gururundan jandarmalarla birlikte karakola yürümeyi istememi olan Pablo'ya ho görü ile davranmı , çavu da buna do rusu, hiç mi hiç ses çıkarmamı tı. Sadece ellerini arkasına atarak, odayı ar ınıyor:

— Bir ayak önce gelse de bi konu sak diye sabırsızlanıyordu.

Gerçi Pablo az sonra geldi ve ba kanı gören Zenos da, âdeta a zı kulaklarına vararak onun pe i sıra Martínez'in odasına hemen damladı ama, Pablo'yu, uzattı ı iskemleye oturtan çavu , hemen gürleyiver mi ti:

— Bizi yalnız bırak.

Böylece, o iyi yürekli Zenos, içerde nasıl bir konuma geçti ini dünyada bilememi tir. Bunun için, belki de ömrünün bir ayını rahatlıkla verebilirdi ama, ne çâre!.. O sadece, yarım saat sonra, kumandanın:

— Zenooooo! gel burayaa...

Diye gürlemesi üzerine, 'odaya ko tu ve parti merkezine hemen gidip, bir silâh torbasıyla bazı kâ itleri getirmesi emrini aldı. te o kadar!..

Martinez ile Pabio'nun ne konu tuklarını, o iyi yürekli Zenos'un hasedini çekerek en ince noktalarına kadar buraya dökme e artık lüzum var mı bilmem. Yazık çocu a. Fazla üstünde durmıyalım olsun bit

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

sin. Sadece u kadarını söyüyeyim ki, karakola gelirken kafasından bin bir ihtimal geçiren Pablo, oturduktan be dakika sonra, iyice rahatlamı ve hattâ çaktırmadan hâkimiyeti de ele almı bulunuyordu. Komutan Martinez ise, Pablo'ya nasıl etsem de, sarıldıkları belâları anlatsam diye ıkınıp sıkınıp dururken, aynı süre sonunda, iyiden iyiye gevemi , hattâ o sarı ı ıltılı ünlü kahkahalarını savurma a balmı tı bile.

Nihayet çavuş Martinez, durumu anlattı. ikâyeti sıraladı. Hattâ i in içine hiç bir siyasî parmak soku turmadıklarını da ilâve etmeyi unutmadı. Ve sözlerini bitirirken de:

— imdi beni iyi dinleyin Bay Bablo dedi, yukarıdakilerden nasıl buyruklar aldı ımız malûm. Ben isterim ki, bu i de sa lam olmalısınız. Yoksa hiç bi ey yapamam. imdi söyleyin bakayım mesele önce onların dedi i gibi mi?

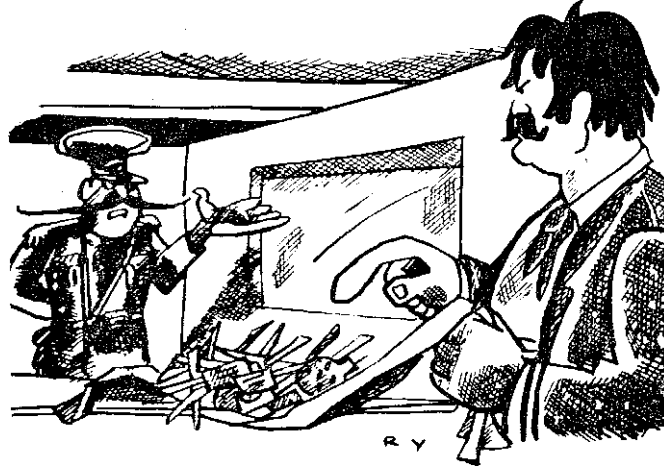
Pablo acı acı güldü ve Martinez'e iyi duygularından dolayı tekkür ettikten sonra da, her eyi oldu u gibi, Antonio ve di erlerinden dinledi i gibi anlattı. Dövizleri., sopaları, küfürleri., her eyi.. her eyi.. yalnız, saldırganların dü ürdükleri tabancalarla bıçakları ve arjörleri atladı.

Martinez hem rahatlamı , hem de kaygılanmı tı. Rahatlaması, u kızıl heriflerin her eyi yalan dolanla kendi yönlerine çekmek isteyi lerini bir defa daha görüp onlara kar ı duyma a bala ladı ı nefretin haklılı nı tesbit etmekten, rahatsızlı ı da, mesele nin ba tan a a ı politika ile boyalı oldu unu görüp, tepesinde sallanan o sert buyrukla bu hâli, nasıl ba - da tıraca nı bilemeyi indendi.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ama ne yapsın, çi neyecek, köpürecek ve iiii de bu kinini yutma a çalı acaktı artık. Hele u Pablo'ya biraz daha açılalım bakalım.

Ve gerçekten adamakıllı açıldı da. Böyle siyasî bir çatı mayı nasıl olup da, alelade bir kavga hâlinde ikâyet konusu yapmaları etrafında ne dü ündü-ünü sordu. Sonra sosyalist Avelino'nun, partisi üyelerinden birinin para ve öteberi kaybetti i iddiasının altında neler yatabilece ini sordu. Ve nihayet, o Rezilopez kızılıyla, ö retmenin ve kavganın ba kö-rükçüsü olan üniversiteli Solutas'ın nasıl olup da sessiz kaldıklarını sordu.

Hani Allahtan da, açılarak sormu tur bunları. Ve asıl bu sayededir ki, Pablo, hem zekâsını göstermek, hem de meselenin bütün pürüzlerini görmek olana-ını bulmu tur.

Martinez'in ku kulu sorularını dikkatle dinleyip,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

herbirinin ardından, yüzündeki ne 'e biraz daha yayılıp geni liyerek, bir süre durduktan sonra:

— Tamam, sayın komutan demi ti. te imdi yandılar aslında.

Ve sonra da, plânını, daha do rusu çavuş Martinéz'in eline gelmi olan fırsatın ne oldu unu ona açıkıyan dü üncelerini hemen anlatma a koyulmu tu.

Ordu, ne demi ti ki sayın komutan?.. Gericilere olanak tanımayacaksınız!.. Var mıydı ortada bir gericilik ikâyeti? Hayır!.. Ba ka ne demi lerdî kahraman Tekelon devrimcileri?.. Yeni hareketi, yani hani u devrim dedikleri eyi anlatacak olanlara olanak tanınsın, onları önleme e kalkışınlar toplansın... falan filân... Eee? Var mıydı böyle bir ikâyet? Yoo.. Bir zahmet, u er Zenos karakola kadar gönderilip de, Pablo'nun isteyeceklerini alıp geldi i takdirde, komutan hemen görecekti ki, kendisine yalan söylenmi tir. Sade o kadarla da kalınmamı tır, devrimden hemen sonra, av tüfekleri dahi toplandı. İ hâlde, bu kızıl lar gizli silâh ta imakla ve üstelik de dü ürdükleri silâhı komutana para çantası gibi göstermekle bir daha yalan söylemi lerdîr... Dahası da var efendim, ya dövizlere ne yazmı lardır? Ya o dövizlere yazılı olanların, devrimi anlatmakla ilgisi falan var mıdır?.

Ve er Zenos'un ko arak bir nefeste getirdi i torba ve o kâ it tomarından sonra, herbirini teker teker açıp gösteren Pablo, artık gerçekten bir panayı satıcısı gibiydi.

— Bu mu sayın komutan, devrimi anlatıyor?, diyordu.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ve hemen arkasından «kanlarınızı Amerikalılara de il, artık faize vereceksiniz» yazılı dövizi gösteriyordu.

Pe inden de, di er dövizleri tabancaları, arjörleri ve bıçakları birer birer kaldırıp göstererek, mit ralyöz gibi sıralıyordu:

— Yoksa bu mu?., bu mu? Yoksa bu mu? devrimi anlatan konu maların yardımcısı?.

Çavu Martin ez, gerçekten keyiflenmi ve ayağını nihayet sa lam bir zemine basması olmanın rahatlı na eren insanların keyfi içinde:

— Hah., demi ti imdi okudum canlarına. Hem de usturuplu usturuplu, hani yukardaki heriflere bile hiç gık dedirtmeden..

Ve hakçası dedi ini de yaptı, Pablo'yu hararetle selametledikten sonra, hemen, Avelino ile Chuch ho'yu ça ırtımı ve gururla içeri girmelerini kısık kısık seyrettikten sonra:

— Teessüf ederim baylar demi ti devrim ordusuna yalan söylenmi tir!.

Ve gerisi artık ça lıyanlar gibi gelmi , tabancaları göstermi , arjörleri, bıçakları göstermi , bir kısım dövizleri göstermi , hattâ kö edeki dolabın içinde daha çok tehlikeli eyler varmı gibi bir tavır takınarak orayı da göstererek ba ırmı tı:

— imdi baylar, anlıyorum ki, u yaramazlar, u haylaz fakat sevimli o ullarınız ve memleketçi olduklarından asla ku ku duymadı m ama hani afacanlıkları da hepimizce malûm, adamlarınız sizi kandırmı lardır!.. Allahtan ki, u gericiler korkak ve hele benden ödleri kopmu , bir durumdalar da, ellerinden u silâhları çekip alabildim. Aksi hâlde bütün

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

bunlar onların elinde bir delil olarak kaldı ı sürece nasıl rahat edebildiniz? Siz de ben de, nasıl uyuyabilirdik ki?.. Ama hemen sizi kollamayı dü ünerek? çektim aldım i te!. Hem de o Pablo denilen avanın elinden. Ho . ne yapacak, kuzu gibi verdi i te!.. «Ulan dedim, bunları sana maledip zaptı dayandı im gibi...» Tabii gev eyiverdi hemen. Gev edi ama, kabul edin ki, tam çözülmesi için de herife: «Sen imdi bırak bunların hepsini burada, ben de hakkınızda hiçbir i lem yapmayayım, var mısınız?» demem lâzım geldi!. Neyse onu da bu ekilde hallettikten sonra, imdi gelelim size. Diyece im odur ki, bir daha bana her eyi oldu u gibi....yok canım, ne önemi var?., dedim ya, sizleri ssverim... Bir ey de il... bir ey de il, baylar!.. Güle güle, izin verirseniz zaptı yırtıyorum. Bu meseleyi kapanmı bilin ve kimselere de fazla bir ey açmayın bence...

Aveüno avana ı ile Chucho, çavunun elini minnetle sıkarak çıktılar.

Onlar sallana sallana çıkarken, er Zenos içinden:

— Ulan be diyordu, devrim midir ne baktur, kimin icadıysa, bi bitse de ööle bir rahat nefes alsak...

15

Ama Çilli Tores'le Carlos Baha'nın tahminleri de bo a çıkmadı ha!.

Ne demi lerdî?. Bu kızillar hem ikâyet edecekler, hem de kavga için hazırlanacaklar! de il mi?.

te o üniversiteli o lan Solutas'ın ilçeye gidip, Martinez'in de kendisine yapılan ikâyeti usulünce geri püskürtmesinden, üç gün sonra, bu da oldu.

Ba larında, kafasında bir koyun gezdiriyormu gibi çok ve kabarık saçlı iri bir o lan oldu u hâlde yirmi kadar üniversiteli, otobüsten tam köyün meydanında inmi ler ve kendilerini kar ılayan Pesos'la, Solutas'a sarıldıktan sonra çevreyi gözleyerek:

— Nerde o ölüsü boklu gericilerin yeri? diye gülü üp akala ma a koyulmu lardı.

Ö retmen Pesos'la, Solutas'ın gururlarından yanlarına varılmıyordu o an. Her ikisi de ellerine müt

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

hi güçlü bir ordunun kumandası verilmi de, imdi i te bu bulunmaz kuvveti tefti e gelmi ler gibi, ka bararak, gelen o lanların sırtlarına vuruyorlar.. Cep- lerinden çıkardıkları sigara paketlerini birinden di- erine do ru uzatıp duruyorlardı.

Manzarayı, dükkânın tezgâhı gerisinde bir süre seyrettikten sonra, Carlos baba, torununu hemen Pablo'ya ko turmu tu ama, Ba kan o sırada toprak- larının orada çalı ıyordu, o lan da, tabî eli bo dön- dü. Gerçi Carlos baba bu sefer torununu, Pablo'nun tarlalarına kadar ko turmayı da dü ünmedi de il ama, o esnada karnının a rısından iki büküm, bir kadeh erik rakısı isteme e gelmi olan Manuel'i gö- rünce bundan vazgeçti ve sadece gürültüleri imdi- den meydanı tutmu olan o lanları ona göstermek- le yetindi:

— Senin ba kanı arattım ama, yokmu , ben bu herifleri hiç mi hiç be enmedim arkada !..

Zavallı ihtiyar Manuel, e er o anda u mende- bur a rının pençesinde kıvranmamı olsaydı, hiç üphe yok, o da çek daha ileri görü lü olurdu ama, gel gör ki, burnunun ucunu dahi göremiyordu o sı- rada a rıdan... öyle üstünkörü çevresini kolaçan eder gibi yaptıktan sonra:

— Bo ver be baba!., diyebilmi ti, hepsinin a - zına... Sen bana hele bi kadehçik daha toka et ba- kalım.

Tozlu raftan, yarım tı erik rakısı i esini alırken, Carlos baba ise homurdanmı tı:

— Benden söylemesi arkada !. Günah benden gitti gayrı... Ben onu beller onu söylerim, bu herif- leri gözüm tutmadı benim.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Evet, ne yazık ki üniversiteli o eylemciler kafilesinin köye birdenbire damlayı ları, ba langıçta Pontino'da i te ancak bu kadar bir dikkat çekmi . Daha do rusu, kim gördüyse, hepsinin dikkatine çarpıp kula na kar suyu kaçtırmı tır ama, Pablo'ya ve Özgürlük Partisi ileri gelenlerine bu konuda bîr haber verme istekleri, parti binasının o sırada kapalı olması ve Pablo ile arkadaşlarının da tarlada bulunmaları kar ısında, kursaklarda kalmaktan öteye fırlıyamamı tır,

Eee... onlara öyle olmu tur da, bîr ki inin aklı na, Çavu Martínez'i haberdar etmek gelmi midir? Yooo... Karakolun önünden geçmeyi bile, oldum bitti canları çekmeyen özgürlükçüler, u devrim'den sonra ondan büsbütün kaçtıkları için, tabii gidemezlerdi. Eh! herhalde geriye kalanlar da, «kızillar geldi, uyanık olun» diye karakol ikaz edecek halde olmadıklarına göre, gel de haber al!.

Ve i te böylece, Pesos'la, Solutas, de erli misafirlerini aldıkları gibi, önce do ru okula götürdüler. Bir kaç aylak sözüm ona kızıl da, bavulların taşınmasına yardım ettiler. Yirmi ki iye, topu topu üç bavul vardı ama, bir de a ırdı ki meretler!.. Bir tanesine yapı mı olan serseri Kino'nun az daha beli açılıyordu. Ve öteki ikisini yüklenen iri yarı Ginça ise ikide bir durup mola verirken, homurdanıyordu:

— Yahu ulan, tüm kilise çanlarını eritip bu bavulların içine tıkmı lar sankim!..

Ö retmen Pesos, misafirlerini, bir saat önce dersleri o günlük tatil ederek çocukları evlerine gönderdi i için bombo olan avluya soktu. Bir yandan da, arkada kalan Kino ile Ginça'yı çabuk olmaya te

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

vik ediyordu. Neyse, küp gibi üç bavul da nihayet getirildi ve do ruca ö retmenin kendi odasına kondu. Sonra Pesos, bavulları ta ıyan iki o lanı:

— Aferin yolda lar!., diye kapı dı ina iterek, di-
erlerine dönüp ba ırdı:

— Ee.. Ho geldiniz yolda lar!.. Devrimci ölmez öldürür!. Devrimci sömürtmez yurdu. Kızıl ordu, bizim ordu.

Kupkuru e ik gövdesini mümkün oldu u kadar dikle tirme e çalı arak, sol yumru unu sıkımı ve havaya kaldırmı tı.

Hepsi de aynı durumu hemen aldılar ve sonra sıtma görmemi fakat bir öküzün ba ırtısı kadar da akortsuz seslerle enternasyonalı söyleme e ba la dılar.

Bu sırada, okulun sımsıkı kapalı duran bahçe kapısının önünden geçerken, içeriyi göremeyip, sadece dı arı akseden bu garip mar sesini duyan Pontinoiular:

— Tuhaf i diyorlardı, kurs zamanı da de il ama, bu ö retmen dı ardan smava girecekleri bu yıl erkenden aldı anla ılan... lân da etmedi ya.. Ne olacak komonist pezevenk!..

Ve iki saat kadar süren bir konu madan sonra, yeni kızillar, Pontinoya da ıldılar. Topluca yayılmı lardı. Tek tek, iki erli veya üçerli olarak, bir kısmı Carlos Baba'nın meyhanesine bir kısmı sosyalist ba kan Avelino'nun oraya, bir bölümü ırma ın üzerindeki tahta köprünün onarımında çalı anların yanına, bir ba ka bölümü, su bendlerinde u ra anların çevresine da ılmı lar, bir ikisi de da da bayırda öylece gayesiz dola ma a koyulmu lardı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Carlos Baha'nın meyhanesine dalanlar üç ki iy diler. Ba larında da hani o liderleri gibi görünen koyun kafalı olan vardı. Bunlar hakçası, sadece fısılda tılar, bazan kafalarını birbirlerine âdeta tokuturcasma yakla tırarak konu tular ve biraz da içtiler.

Cumhuriyetçi sosyalist Avelino avanın oraya gidenler kimdi ve kaç ki iydiler hiç belli bile olmadı. üphe yok onlar da kendi aralarında bol boi konu mu lardır. Ama su bendinin ba ında çalı anların yanına gidenlerle, köprü onarımında çalı anlara balta olanlar... Yooo.. bakınız bunlar gerçekten tek duracak cinsten de illerdi. Atak mı atak, konu kan mı konu kan ve tabii i leri icabı tahrikçi mi tahrikçi..

Tahta köprünün onarımında, Pontino'dan be ki i çalı iyordu. Ba larında da ilçeden gelmi bayındırlık ustası Tomasio vardı. Dört kızıl olan, elleri ceplerinde ısıklar çalarak oraya vardıkları zaman, Tomasio, i çilere onbe dakikalık mola vermi bulunuyordu. Üniversiteliler, ta lar, tahtalar üzerine oturup terlerini silmekte olan i çilere selâm verdiler:

— Selâm emekçi karde i..

çilerden de kimi homurdandı, kimi selâm diye mırıldandı ama hiç biri belirli bir so ukluk veya yabancı göstermedi do rusu. Hele Tomasio, apaçık bir ilgiyle, hepsine hatırdı, sigara uzattı, ne i yaptıklarını söyledi ve tabii pek haklı olarak da lâfı orada ne aradıklarına, yani niçin geldiklerine getirdi.

O lanların en lâfazanı gibi görünen direk boylu, ka larından biri yarık ve çenesinde de derin bir bıçak izi olan Victorio, lâfın burasında, arkadaşlarına hâkim oldu unu belirten bir kabarı la:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Biz, dedi, bütün yurdu dola ıyoruz. Tüm emekçileri, tüm ırgatları, tüm sömürülenleri dola ıp selâmlıyoruz. Onları kutluyoruz. te buraya da (i çileri göstererek] bu karde lerin bayramını kutlama a geldik!..

Oturdu u kayanın üzerinde hafifçe dikle en Koritas :

— Hele dur dedi, bayram dedin galiba. Ne bayramı oldu ki?..

Üniversiteli o lan, elini dizine indirerek:

— Hah., dedi, iyi söyledin karde , i te bunu anlatma a geldik biz. Bak bayramın bile farkında deilsiniz. Gericiler ve sömürücüler, sizleri o hâle getirdiler ki, sevinmeyi bile unuttunuz i tel.. Bayramı bile göremez, farkedemez, anlayamaz oldunuz!.

Elindeki tahtayı evirip çevirerek düzgün olup olmadı ını inceleyen Ramfos:

— Yoo.. dedi, afetmi in sen onu arkada bayram olsaydı, hemen anlardık ya..

Ve Koritas atıldı:

— Noel'i kaçırıyo muyuz?. Yortuları kaçırıyo muyuz? Sonra Cumhuriyet enliklerini hiç kaçırımız var mı? Bayram olcek de, bizim haberimiz ol micek!. hıh.. geç arkada . Yok böyle ey!..

Üniversiteli o lan acımalı bir gülü le Koritas'ın yüzüne bakıyordu. Köylünün lâfı bitince:

— Ah benim fakir karde im, iyi yürekli fakir karde im, dedi, öyle ezilmi , öyle sömürülmü sün ki, sana yapılanın acısını dahi duymuyorsun artık.

u henüz ba lamakta olan mutlu günleri bile göremiyorsun i tel..

Koritas dikle ti:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Noel'i, yortulan, arap karnavalını, fiesta'yı nasıl biliyoruz öyleyse?.

Aynı acımalı bakı la Koritas'ı ve di erlerini süzen üniversiteli Victorio:

— Onların hepsi gericilik oyunları da ondan, dedi. Kendi i lerine geldi i için, kendi yararlarına oldu u için hepsini size belletmi lerdir!..

— Ne yani?, dedi Ramfos gözleri çakmak çakmak parlıyarak, sa efendimizin dünyayı nurlandırma smı kutlamak, bize de il de ba kalarına mı yarar sa lar?.

ki üniversiteli o lan, lâfın burasında biraz ilerliyerek, o iri Victorio'nun gerçi kolunu falan dürttüler ama, beriki hiç tınmadı:

— Ne zannettin ya karde dedi, insanız her eyden önce, insanlık içinse birtek gerçek bayram vardır, halk ihtilâli!.. Üst tarafı, hep uyutma, hepsi sömürü düzeninin ayak oyunları!

Koritas hırsla yere tükürdü:

— Dur hele., yani sen imdi Noel'i kutlamak, Av e Maria duasını okumak, yahut azizler yortusunda okunmu arapla ekme i yemek insan i i de ildir mi demek istiyosun?

Victorio bıkkınlıkla gözlerini kapayarak:

— Öyle de il be karde im dedi, elbette insanlar yapar bunları, amma sömürülen, hakları yenen, ezilen insanlara bütün bunları mahsus yaptırırlar ki, avunsunlar da, yolduklarını, soyduklarını farketmesinler diye..

— Yuh be! dedi bu sefer, o vakte kadar kenarda durup hiç lâfa girmemi olan Salüdo, amma i ha.. Beni soyacaklar, söz temsili evimdeki sandı ı

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

sepeti yürütecekler, sonra haydi bakalım oku bir Ave Maria da bu soygunu farketme diyecekler ha!..

Öyle bir kahkaha koparmı tı ki, komünist o lanlar baya ı sarsıldılar. Ama kızıl Victorio lâfın ucunu koyvermedi:

— Öylesi de il arkada ım, öylesi de il. Bugünün hikâyesi de ri bu. Yüzyıllardır bu böyle. Sizler bu yüz yıllık uyutmanın kurbanısınız.

— Geç arkada , dedi Salüdo birden kahkahasını keserek, benim babam da, dedem de, onların babaları ve dedeleri de, sandıkları sepetleri yürütölüp malları soyulsaydı, ossaat farkederdilerdi. Ave Maria falan para etmezdi onları da uyutma a...

Kalktı yürüdü ve çatılmı tahtalardan yapılmı geçici tezgâhın ba ında, koskocaman bir kalası rendeleme e koyuldu. Onu gören Koritas, Ramfos ve di-erleri de ellerini pantolonlarının kışlarına silerek kalkıp i ba ı yaptılar.

Emekçilerin, kendileri için taa büyük ehirlere kalkıp gelen bu fedakâr koruyucularını, böyle yüzüstü bırakarak sessiz sadasız çalı ma a koyulmaları, do rusu büyük terbiyesizlikti ama, ne yaparsınız bizim Pontinolu'lar bu gibi inceliklerden pek anlamazlar. Hattâ meselâ u Ramfos delisinin, ikide birde ba ını misafirlerden yana çevirerek, genzini kazıyıp ne çıkarsa, patır kütür yere bo altmasına bakılırsa, nezaketin yanından dahi geçmediklerine hükmetmek hiç de haksızlık olmaz. Fakat onlar ne kadar kaba iseler, do rusu ya, beriki komünist o lanlar da en az o kadar pi kindiler. Nitekim tüm i çilerin kışlarını dönüp çalı tıklarını bir süre sırtarak seyrettikten sonra, bu defa teker teker yanlarına sokulmayı uy

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gun gördüler. Hattâ tahtaların ucundan tutmak, e
rilmî çivileri keserle vura vura düzeltmek gibi eme-
ini do ruca i e katma a çalı anlar da oldu. Yalnız
o liderleri mi, sözcüleri mi, ne haltsa, adına Victorio
dedikleri o lan, oldu u yerde kalmı ve önce ilçē-
nin bayındırlık görevlisi Tomasio ustaya yeni bir so-
ru sormakla dümenini sürdürmü tû:

— Sen i veren misin?. Yoksa posta ba ı mı?

— Ne i verdim, ne de posta ba ı!, dedi tor?
man Tomasio, ilçenin bayındırlık görevlisiyim ben!..

— E... Peki, diye lâfı sinsi sinsi gülerek sür-
düdü beriki, bu emekçilere paralarını kim veriyor?.

Tomasio iç geçirdi:

— Kim verecek?, devlet veriyor elbet. Bu yol
devletin, bu köprü de devletin.

— Pekâlâ ne kadar veriyorsunuz?.

Ramfos'un gözüyle ni anlayıp düzgünlü ünü
inceledi i tahtaya yerdeki tesviye aracını kaldırıp
oturtan Tomasio, hafifçe soluyarak cevap verdi:

— Yirmi ilâ yirmibe dinar arası..

Ama sanki bu cevap Victorio'nun u basit so-
rusuna kar ılık de ildi de, bütün o komünist o lan-
ların ayaklarına atılmı bir demir parçasıydı. Hepsi
bir anda sıçrayıp, aynı sesi çıkardılar:

— Yuh! be! amma da az haaa!.

a ıran Tomasio:

— Az, çok onu ben bilmem. Devlet veriyor bu
parayı. Üstelik onlar da zorla falan de il, i te gör-
dü ünüz gibi severek, isteyerek çalı ıyorlar...

Victorio sanki fırsatı yakalamı tı. Bir adım
atıp, Tomasio'nun kar ısına dikilerek:

— Yooo.. arkada dedi, o kadar uzun boylu de

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

il. kide birde devlet devlet deyip durma bakalım. O senin dedi in eski soygun düzeninden kalma dümenler. Sen hâlâ kondu un yerde otluyorsun bakıyorum. Geçti arkada bunlar!.. Artık senin devlet dedi in emekçinin elinde... Tüm i ler emekçinin istedi i gibi oluyor artık. Ücretleri de elbet emekçilerin kendileri tayin edecek.

Arkada larına döndü ve çenesini ileri çıkarak:

— yi ki gelmi iz, dedi, yoksa u emekçi karde - lerimizi bu herif sömürüp duracaktı allah bilir.

Tomasio usta, artık iyiden iyiye afallamı tı. Etli kalın dudaklı a zı yarı aralık etrafına bakmıyor ve sadece:

— sa hakkı için, dinim hakkı için, böylesini i itmeme tim!.. deyip duruyordu. Gerçi bir aralık:

— Haydi o lum yetti artık, bırakın da çalı alım. Daha olmazsa gidin ilçeye beni ikâyet edin.. Yollu bir eyler de söyledi ama, o küstah Victorio ile arkadaş larına lâf geçecek gibi de ildi ki..

— Ne ilçesi?, dediler önce, kahkahalar atarak, biz meseleyi burada çözme e geldik!.

Sonra da, zavallı Tomasio'nun etrafını sararak gürlədiler;

— imdi hemen sen bas git bakalım ilçeye!. Ve de ki, emekçiler kırk dinar gündelikten a a ı çalı mıyorlar!.. te bu kadar. Ve paraları al gel. Yoksa söyle o sömürü düzeni kalıntılarına, burada ne köprü kalacaktır, ne de yol... Haydi yallah yaylan bakalım.

Bir yandan zavallı Tomasio'yu itekleme e ba - lamı lardı kî, i te o vakte kadar di sıkıp i lerine

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

güçlerine kendilerini vermek için gerçekten zorlan-
mı olan Koritas, Ramfos ve Salüdo, birden bire el
lerindekileri bıraktıkları gibi Tomasio ustayı dür
tüklemekte olan kızıkların üstüne yürüdüler.

Elindeki keseri hırsla sallayan Salüdo bir yan-
dan da ba ırıyordu:

— Gidin i inize ulan kahpe döllerini. sa hakkı
için patlatırım ha!..

Ve Ramfos ise, yakaladı ı ilk o lanı, omzundan
tutup çevirdikten sonra, burnuna de ecek kadar
uzattı ı tornavidayı tutarak haykırıyordu:

— Yeni bayram dedi iniz hangi boksa o da si-
zin olsun, ücret fazlası da... çekin arabayı, haydi
bakalım.

Hakçası istenirse, Victorio, olayın tam bu nok-
tasında liderli ini gerçekten ortaya koymu tur.

Hemen gülmü tü. Ve Tomasio'nun yakasına uza-
nan elleri de hemen geri iterek, üzerlerine gelen
Pontinolu çocuklara dönüp ba ırdı:

— Karde ler durun biraz. Madem bu adamın git-
mesini istemiyorsunuz, o halde biz gider hallederiz
i i. Biz sizler için buradayız!..

Sonra da:

— Haydi yolda lar do ru ilçeye!., diye haykırı-
rak hepsini hemen toplayıp yola koyuluvermi ti. Üs-
telik içi yana yana, hiç bir ey yapamamanın azabı
yüre ini kavura kavura gidiyormu gibi, son derece
ustalıkla bir de tavır takınmı tı ki, Koritas neredeyse
«yoo.. oturun biraz.» diyecekti.

Elini beline koyarak, kendisine uzatılan elleri sık
mayıp bo lukta bırakan Ramfos, bir süre gidenlerin
arkasından baktıktan sonra:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Uian, dedi, duydun mu Salüdo, herif arkadaşlarına «yolda lar» dedi, sakın bunlar komünist olmasın ha?.

— Aziz Piero hakkı için, diye dalgın dalgın cevap verdi Salüdo, ben de üphelendim heriflerden, görmedin mi, giderken sol yumruklarını havaya kaldırdılar!..

Tahta köprüyü onaranlara tebelle olan Victorio grubu yola düzüledursun, bu arada su bendlerinde çalı anlara balta olmu ba ka bir kızıl grup da, oradan püskürtülmü tü. Hem de bunlar, ötekiler gibi, sol yumruklarını havaya kaldırıp selâm falan vermede pek vakit bulamadan selâmeti düpedüz kaçmakta bulmu lardı. Arkalarından atılan bir hayli ta ın, tırmandıkları patikanın tozlu zeminine pat., pat., dü tününü de uzun süre sırtları se irip ürpererek duydu lar.

Yamacı tırmanıp da, seiâmete erdiklerini farke der etmez de, bastılar küfürü!..

— E o lu e ek gericiler!.. Analarınızı e ek kovalasın, sorarız bunun hesabını yakında elbet!..

Cebinden çıkardı ı kıpkırmızı bir mendille, uzun uzun yüzünden akan terleri silen efleri Crispin:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Vay anasını be, dedi, bu orospu çocukları amma da ta kafalı ha!.

Saçları neredeyse gözlerini örtecek kadar uzun ve da inik olan çopur bir o lan, hı ımla yere tükürürken kar ılık verdi:

— Bunların tümünü bîrden yakalayıp asacaksın arkada . Bak geri kalanlar nasıl muma döner o zaman..

Upuzun boylu esmer bir o lan, yerdeki ta lardan birini düzgün bir ayak darbesi ile bayırdan a a ı âde- ta uçururken homurdandı:

— Ya a be... Halk ihtilâli dedi in de herhalde böyle senin dü ündü ün gibi, aynı halkı asıp kesmeyi tasarlıyarak yapılsa gerek.

Çopur o lan, alayı farkedip, hemen fırladı:

— Bana bak Carmilio, canın kavga istiyorsa...

Ama Crispin bir hamlede ikisi arasına girmi ti bile:

— Heey.. dedi, kutsal görevinizi unutup da ki i- sel çeki melere daldı ınız için sizi örgütün yargı komitesine vermek zorunda bırakmayın beni.

Sonra ikisini de birer tarafa itekliyerek ekledi:

— Zâten u kandırılmı avanakların anlayı sızlıkları ve o pis fa istlerle gerici köpeklerin oyunları yetip artıyor, bir de sizle mi u ra aca ız be!..

Carmilio öfkeyle tükürdü. Aynı Çopur'un az önce, bend ba ındaki Pontinolu emekçilere nasıl övgüler sıraladı ını hatırladı, ama bu zıdly m yanısıra, örgütün yargı komitesince verilen cezaların korkunçlunu da hemen hatırladı ve di lerini sıkarak sustu. Geçen yılıki arkadaşalarını örgüt yargı komitesinin sorgusundan sonra, üniversitenin mahzenlerinden bi

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

rine kapatmı lar ve gövdelerini sigara yanıklanıyla öyle bir noktalamı lardı ki, biri hâlâ yarım yarım konu abiliyor, öteki de sa kolu ile sol baca ını hâlâ kullanamıyordu!.

— Dinleyin beni imdi, dedi grubun efi Crispin, verilen talimat gere ince hemen köye, yani Pesos hocanın bize ayırdı ı karargâha dönece iz. Biz verilen görevi yaptık. Ba ka bir sonuç istenmemi tir bizden. imdi Pesos'un okuluna dönecek her grubu orada bekleyip, varılacak sonuca göre ne yapmamız lâzım geldi ini ö renece iz.

Hemen yola düzüldüler. Hızlı hızlı yürüyor ve hiç konu muyorlardı. Nitekim bu yüzdendir ki, karakolun önünden geçerken, hiç kimsenin dikkatini çekmediler. Gerçi o saatte, çavu Martinez hafif ekerleme yapıyor ve di erleri de birer kö ede pinekliyorlardı ama, böyle olmasaydı da, bizim kızıl yumurcaklar **ka**filesinin pek dikkate çarpacak bir yanı yoktu. Olsa olsa, belki çavu Martinez, hemen hepsinin sırtiarında ki askerî parkaları görerek biraz üpheye dü ebilirdi ama, o da uyukluyordu i te.

Böylece kızıl o lanlar, paldır küldür okula vardılar, «hoca..» dedikleri ö retmen Pesos onları bekliyordu. İlk partinin içeri daldı ını görür görmez aya a kalkıp:

— Selâm, dedi, devrimci yolda lara selâm!..

Hepsi kar ılık verdiler. Yalnız ef Crispin üzeri Tekelon kilimleriyle kaplı sedire kendisini atarken,, âdeta bö ürdü:

— Hoca yahu, buranın halkı amma ta kafalı ha... Tümü gerici mi yoksa bu e o lu e eklerin?..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ö retmen Pesos, bir soıucan gibi kıvnla kıvrıla yerinden kalkıp tısladı:

— Yoo.. Tümü de il elbet. Ama ne olsa, iyi e i-tilmemi ler, kölelik düzeninin sömürücüleri elinde zorla da geri bırakılmı lardır.

Kendini tutamıyan Carmilio, ate gibi gözlerle Çopura bakarak söylendi:

— Onları asıp kesersek, ilerlerler mi dersin hoca?.

Çopur kıpkırmızı kesildi. Verdi i aç ın farkındaydı ama, hangisi sanki sık sık böyle dü ünüp barmıyordu ki... Telâ la:

— Sen ona aldırma hoca dedi, a zımdan demin öfkeyle çıkan sözcükleri benim fikrim saydırmak istiyor.

Pesos a kın, Crispin'e baktı.

— Kesin dedik ya, dedi o da, barmızdaki dert yetmiyor gibi, bir de sizle mi u ra aca ız?..

Ve i te tam o anda da, önce tahta köprüden gelen grubun onların arkasında da köye yayılmı olanların, birer iki er döndükleri görüldü. En arkadan da, yavrularını birer birer kümese sokan bir horoz gibi, o koyun postu kafalı olan geldi.

Gerçekten asıl efin o oldu u da belliydi. Yalnız Pesos'un elini sıktıktan sonra, her grubun efinden o vakte kadar neler olup bitti ini ö rendi. Arkada larını dinlerken, arada bir kısa kısa notlar alıyor, bazan bir noktanın üzerinde inceden inceye durup bilgi ediniyordu. Ve hepsi bitince de, üç grup efiyle Pesos ve kendisi dı nda di erlerinin hepsini avluya yolladı:

— Sizi sıra dü tükçe ça ıraca ım, imdi avluda dola ın, yalnız gürültü patırdı yok, demi ti.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Bir süre, bilhassa «hoca» dedikleri Pesos'la ba ba a konu tular. Sonra grup eflerine kâ itlar da ı tıp, uzun uzun notlar yazdırdılar. Daha sonra da bütün grubun, ünlü kızıl anar ist Guevera'ya benzeterek onun küçük adıyla kısaca «Che» diye adlandırdıkları bu koyun postu kafalı o lan, tek ba ina bir kö eye çekilerek, yazdı babam yazdı. Hem de tam üç saat!.. Ve yorgunluktan kıpkırmızı olmu gözlerine parmaklarıyla basarak, çalı tı ı kö eden do ruldu u zaman, hava kararma a ba lamı tı bile..

Sonra?. Sonrası hiç!.. Daha do rusu bu cepheden bakarsanız, sonrası, bizim kızıl o lancıkların, Pesos tarafından kendilerine da ıtılan kumanyaları yemele ri, birbirleriyle gittikçe fısıltıya dönü en konu malara kalkı maları ve bir kısmının da, o koyun postu kafalı Che'yi bir köpek gibi izliyerek, avlunun en karanlık kö esinde onun fısıltılı talimatını dinledikten sonra, yürüyüp gitmeleri., gibi görüntülerden ibaret tir!..

Ama bir de öbür cephe varmı ki, onu bu görüntülere bakıp kestirebilmek için, insan de il gerçekten ya, eytan olmalıymı , yahut da a a ı yukarı onunla ço u zaman aynı kapıya çıkan, kızıl!.

Ve i te bu görünmeyen cephe, o gece sabaha kar ı idi ki, gümbür gümbür kendini gösteriverdi!..

İlk patlama tahta köprünün ayakları dibinde oldu ve aslında ana yapısı beton oldu u hâlde, çok eski bir görüntüyü korumak için, demir korkulukları tali talarla saklanıp, beton zeminine de tahta parkeler döendi i için «tahta köprü» diye anılan bu güzel ve faydalı eseri yarı yarıya göçertti.

Ondan on dakika kadar sonra duyulan ikinci pat

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tama da su bendinin kendisini de ! ama, tarlalara su da itan iki ana kanalından birini tamamen havaya uçurdu. Ve artık ondan sonrakiler sırayla geldiler. Pontinoyla ilçeyi ba lıyan ana asfaltın az ilerisinde bütün civar çiftçilerin ortakla a kurdukları küçük bir silo ile, çe itli anbarlar vardı ki, üçüncü olarak bun lar patladı ve yanma a ba ladılar... Derken bu defa, biri köy meydanında, biri de «Özgürlük Partisi» merkezinin önünde olmak üzere, birbiri pe isıra iki patlama daha duyuldu ve bu sonuncular, ilâma aallah

meydanda camı kırılmadık bir tek yapı bırakmadılar.

Ve tabii artık bütün Pontinonun ayakta oldu unu söylemek gereksizdir.

İlk patlamaları duyunca, esasen hepsi yataklarından dc ruiup kulakları dikmi lerdı. Lâmbalar birer iki er yanıp, bütün köyün uyandı nını gösteriyordu. Pablo hemen kalkıp giyinmi , bir süre pencereden etrafı görme e çabaladıktan sonra, a a ı inmi ve oca ı ate liyerek kahve ibri ini de üzerine oturtmu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tu bile. Az sonra Konçita da geldi ve sessizce oturdu. Derken bir patlama (hani u silo ile anbarlarındaki) daha oldu. Bu sefer Pablo, kapı önüne çıktı. Patlamanın nerede oldu unu kestirme e çalı yor ama karanlıkta, sadece meydanı çerçeveleyen evlerin ıklarından ba ka bir ey görerniyordu. Uzaktan gelen sesin kestirebildi i yönüne göre aklına dü en üpheyi, kafasından durmaksızın kovmak istiyordu.

kinci patlama, ona bendin uçuruldu u kaygısını vermi ti: Sundurmanın altından penceredeki ı ı a do ru kayarak öyle bir çıkıp dola madan önce tam saatine bakıyordu ki, Konçita'nın çı lı nı duyup telâ la içeri ko tu. Patlamaların helecani içinde her tarafı tir tir titreyen Konçita'cık kahve ibri ini oca ın çengelene takarken elini yakmı ve tam kadınca bir çı lık atıvermi ti ama, Pablo'nun hayatını da bu arada kurtarmı oluyordu. Zira onun içeri ko up da «güvercini» nin elini kavradı ı an ile, az ötedeki Özgürlük Partisi'nin be on metre kadar önüne yerle tirilen bombanın veya dinamit lokumunun patladı ı an, aynıdır.

Patlamanın iddetiyle her ikisi de paldır küldür yerlere serildiler. Ve daha henüz do ruluyorlardı ki, bu defa da meydanın tam ortasındaki patlamanın iddetiyle gene dü tüler.

Kolları arasında tav an gibi titreyen karısını kaldırıp oturtan Pablo, müthi küfürler savurma a ba ladı. Devrilen iki iskemleyi kaldırdı, masadan ve konsolun üzerinden yere yuvarlanan öteberiyi topladı. Sonra hâlâ sallanmakta olan tavandan sarkmı lâmbayı tutup dengeledi. Konçita donmu kalmı gibi, kocasının bıraktı ı yerde sapsarı oturuyor ve kesik ke

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

sık hiçkırıyordu. Ama az sonra o da kendini toparlayıp, Pablo'nun küfür seline, hayli a ır bir dizi bedduayı bırakıverdi.

Karısının kendine gelme e ba lamasıyla birlikte, üzerindeki a ırlık birdenbire sıyrılıp kalkmı gibi olarr Pablo:

— Hepsi geçti, dedi, benim çıkmam lâzım.

Deri ceketine uzanırken, ekledi:

— Boyuna olacak zannetme. Korkma artık. Bu yakınımızda olan patlamalar, herhalde bizleri evlerimize mıhlayıp, daha önemli kesimlerde yapılan sabutalara (sabotaj) yeti memizi önlemek için..

Tabii, o esnada Konçita'nın aklına ilk gelen ey «Ya gene ciursa»dan ibaretti ama, bunu söylemenin faydasızlı nı dü ünüp tuttu kendini. Kocasını iyi bildi. Böyle bir durumda onu yerinde tutmanın imkânsız oldu unu az mı denemi ti? yisi mi, gülümseme e çalı arak, onu hiç de ilse bir nebze huzurlu kılarısın...

Kalktı Pablo'nun yakasını kapattı ve kapıyı eliyle açarak onun iri gövdesini, afa n ilk alacasıyla belli belirsiz a arma a ba lamı olan meydanın, açılmı gibi duran a zına do ru, içi ürpererek hafifçe itti.

Ve Pablo'nun bütün kasları katılmı dev gövdesinin alacalı karaltısı meydana çıkar çıkmaz da, bütün Pontino, sanki bu ilâhî «i aret parma nı» beklilyormu gibi; sokaklara döküldü. Gerçi bunda, Pablo'nun kar ısına ilk çıkan Çilli Tores'e:

— Fırılko kiliseye, çanı durmadan çalma a ba la!., demesinin büyük rolü vardı ve bu civarda Pontino kilisesindeki altınlı çan kadar güçlü sesi olan yoktu ama, Tanrı ahittir ki, civar köyleri dahi yerinden oynatma a yeterli o güçlü çan seslerine ra men

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

yarım saattir korkulu gözlerini meydana dikmi olanların hepsi, gene de Pablo'nun çınar gövdesini görür görmez fırlamı lardı.

Ve tabii az sonra da, Çavu Martinez, karakolda bıraktı ı iki ki i hariç olmak üzere, bütün kuvvetiyle oradaydı.

Pablo, bu gibi hallerde pani e kapılanların faydadan çok zarar vereceklerini bildi i için, çavu a, u me hur hoparlör tesisatından faydalanarak halka seslenmenin tam yerinde olaca ını söyledi. Martinez bu i i hangisinin yapaca ını pek kavriyamadı ama, gene de birlikte karakola ko tular. Zira yayın'ın kayna ı oradaydı. Masanın önüne gelir gelmez de Pablo hi_i bir eye aldırmadan, er Zenos'un fi e yerle tirdi i mikrofonu kaptı ı gibi, ça lıyanlar misali konu ma a ba ladı. Bir komünist «Sabuta » ı kar ısında kalındı-ını, münasip bir kaç küfür de ekliyerek söyledikten sonra, Pontino'nun bu gibi vartaları daima atlatma a hazır ve yeterli oldu una geçmi ve sonra da halki sükûnet içinde, ba kan olarak idarî yönden kendisinin ve âsâyi bakımından da çavu Martinez'in emirlerine harfiyyen uyma a ça ırmı tı.

Hiç vakit harcamadan ilk emrini de verdi:

— imdi dedi, ya ları altmı a kadar olan bütün erkekler, derhal kazmalarını küreklerini alarak yukarı kav aktaki ana asfaltın ba ında toplanacaklardır. Kadınlar!, küçük çocuklarınızı soka a bırakmayınız. Hiç kimse, kapısı önünde, veya urada burada rastladı ı üpheli bir cisme, kutuya veya kabarıklı a el sürmesin!.. Herkes kırılan camlarının kırıntılarını hemen süpüreceksiniz, köyün iki marangozu ile demircisi, nalbant ve saraç, köyde kalarak derhal halkın onarım

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

dileklerini kar ılıyacaktırlar... Gösterin kendinizi Pontinolular! Gösterin u kızıl köpeklere ne yaman Tekelonlar oldu unuzu!.. Haydi i ba ina imdi!.. sa'nın eli üzerinizde olsun!..

Mikrofonu, ba kasının konu masına artık hiç mi hiç yer kalmadı nı gösteren bir eda içinde, çekti va er Zenos'a uzattıktan sonra, üzerindeki uyku sersemli i kadar, kar ısındaki adamdan ta an halkçı kudrete duydu u hayranlıktan da anbaile olmu bulunan çavuş Martinez'e elini uzatarak:

— Sa ol çavuş , dedi, tabii sen bilirsin ama, bana kalırsa bir kaç eri köyde bırakarak hepsini yanına alıp bizimle gelmelisin. Bu vatansız köpeklerin su bendine bir ey yapmalarından korkuyorum. Fırlayıp ara tırmalı çevreyi..

Ve sonra birden aklına gelmi gibi kö ede bir eski zaman balkonu gibi duran manyetolu telefonu i aret ederek ekledi:

— Tabii ilçeyi haberdar etmi sindir.

Çavuş un ilk a ızda böyle bir ey yapacak kadar atılgan ve kararlı olamayacağı mı biliyordu ama, bunu hatırlatmı ve hemen dı arı ko arken:

— Haydi kumandan ben imdi adamların ba ın ; ko uyorum, sen de i ini ayarlar ve bize katılırsın..

Diyerek, ona ilçeyi haberdar etme fırsatını da bırakmı tı.

Pablo, nefes nefese ana asfaltın kav ak yerinin bir tarafında uzanan geni düzlü e geldi i zaman, köyün erkeklerinden henüz onbe yirmi kadarı oradaydılar ve alevlerinin kızılı ı ortalı ı kaplamı olan silo yangını kar ısında donmu gibi bakmıyorlardı. Ama az sonra ötekiler de geldiler.. Pablo, bir bakı

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ta siloyu kurtarmanın imkânsızlığını gördü. Hattâ ona yakın anbarı da kurtarmak ümidi pek yoktu. Ama en beride kalan ve iyi bir talih sonucu, di erleriyle arasında dar bir hendek bulunan büyük anbarı kurtarmak belki mümkündü. Adamlardan yüz kadarını hemen i e ko turan Pablo, hende in alabildi ine geni letilmesini emretti. Be on ki iye de, ellerine kürekler vererek dama çıkarıp uç u an yanık parçaları bastırıp söndürmek üzere ayırdı. Artık ko uyor, barıyor., hendek kazanlara yardım ediyor, damdakile

re sesleniyor ve o dev gövdesiyle, bu sinirli ve a - kın kalabalığın tek dayana ı oldu unu bir daha ortaya koyuyordu. Bu arada unutmadı ve iki ki iyi su bendine öteki ikisini de «tahta köprü» yönüne evketti. O lanları sırtlarından iterken:

— Yıldırım gibi gideceksiniz ve gene yıldırım

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gibi dönüp haber vereceksiniz ha!., diye de ba ırıyor-
du.

Tanrı kimseye böyle felâket vermesin. Hele Pon-
tino gibi, tabiat âfetleriyle dahi pek ender kar ıla an
ve ya antısı daha çok sükûnete do ru ayarlı bir yere
hiç mi hiç vermesin. Gerçekten yürek büsbütün da-
yanmaz oluyor böylesi kar ısında... Nitekim, tam,
berideki anbarm artık iyice kurtarılabilece i kanısı-
na vararak yürekler ferahlar gibi olmu tu ki, önce
bendler tarafına ko turulmu gözcüler, dalaklarını
tuta tuta geldiler ve iki ana kanalın yıkıldı nı bildir-
diler. Sonra da tahta köprüye ko turulmu iki deli-
kanlı döndü ve felâketi haber verdiler. Elleriyle kal-
çalarını döverek:

— Gitmi güzelim tahta köprü... diye bir hiçki-
rı ları vardı ki, kar ılarında ta olsa erirdi.

Pabio, her ikisinin de sırtlarına hafifçe dokuna-
rak:

— Ne yapalım, onarırız dedi, millet sa olsun!..

Ve yanmaktan kurtarılan anbarm durumunu da-
ha bir süre izleyip, gereken tedbirleri aldıktan son-
ra, komutan Martinez'le birlikte yanına daha dört
jandarma ve be altı köylü alarak do ru su bendine
kestirmeden kavu an dar patikaya daldı. Omzu dibin-
de ko makta olan Martinez'e ikide bir u kızıkların ha-
inli inden denrvuruyor ve sayıklar gibi «elbette., el
bettee.. yüz buldular çünkü» diye durmadan tekrarlı-
yordu!..

Aslında, o anda çavun içini görebilseydi, ora-
da en az kendisinininki kadar bir kızıl dü manlı nın
filizlenme e ba ladı nı farkedip, çenesini hiç yor-
mazdı ama, ne bilsin. Devrim diye, ne kadar kızıl it

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

varsa tepelerine tünetenler bunlar.. Ve ne kadar hâlis memleket çocu u varsa, gene aynı kızıkların oyununa kapılarak onları gerici sayan da gene bunlar de il miydi?. Gerçi u Martinez çavu , daha geçenlerde Pabio'ya yakınlık göstermi ve bir kızıl oyununu ters kepçe etmekte pekâlâ yardımcı olmu tu ama, adam emir kulu bu, güvenilmez ki.. Pat., yukardan kandırılmı in biri ters bir emir dö enir, haydin.. ara ki bu lasın o iyi Martinez efendiyi artık!.. Devrim dedikleri o rezalet olur olmaz, bir gün öncesine kadar içtenlikle selâmla tı ı Pablo ve arkadaşlarına kar ı bir yabancı ayısı gibi homurdanan u aynı Martinez de il miydi?..

üphesiz Pablo da bunları dü ünmekte dip doruk haksız sayılmaz. Nihayet Martinez neydi ki?.. Diledi i kadar de i mi , istedi i kadar haklıyı haksızı görmü olsun, alt tarafı bir köy komutanıydı bu ve aksi gibi, sabahtan ak ama kadar radyolardan bangır bangır ilân edilen havaya bakılırsa, memleketin gene! gidi i, hiç de u Martinez çavu un yönünde de ildi.

Nitekim, çok de il, bend'de ve köprüde meydana gelen hasarı tesbit ederek köye dönü lerinden az sonra, her ikisi de göreceklerdir bunu. Ve yalnız o kadar da de ii, Pontino'ya o gün nasıl olup da vak tinden iki saat önce geldi ini bir türlü anlamadıkları gazete paketleri açılarak, köyde kapı ılır kapıılmaz da, çok daha sıkıntılı günlerin kendilerini bekledi ini hemen farkedeceklerdir.

Pablo, karakolun önünde, ilk olarak çok satılı «Libertas» ı görmü tü. Sekiz sütun üzerine gözleri yakarcasına dizilmi man ette:

«— Güney Tekelonya'da patlamalar!.. Köylüler,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

verilen gündeliklere isyan edip, eyleme geçtiler» deniyordu.

Sonra daha solda olan «Ole» gazetesine uzandı eli... ondaki tabii daha deh etti:

«Pontino'da isyan!» diyordu ilk ba ta ve onun altında da, döktürüyordu:

«Devrime ra men sömürülen köylüler, su bend lerini yıktılar, siloları ate e verdiler,. Galeyan git tikçe büyüyor!»

— Vay geçmi ini!., diye küfürü bastı Martinez,

Pablo'dan önce. Sonra da elinde tuttu u komünist «iskra» gazetesini ba kana uzatırken:

— Ulan, dedi, bu analarını ey etti im herifleri ne ba karsan, bütün bu yangınları, patlamaları, senin kiler yapmı âdeta!

Hırsından artık titreme e ba lamı olan Pabio, önüne uzatılan iskra'ya öyle bir göz attıktan sonra

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gazeteyi yere çaldı ve çivili pabuçlarıyla üzerinde tepinirken, âdeta bö ürdü:

— Bu bir ey de il Bay Çavu , senin patronlar-
da bu kül yutma merakı varken, kızillar bir gün bü-
tün fırıncı küreklerini onların a zından sokup, uçla-
rını...

Sözünü tamamlayamadı. Leylek bacaklarını aç-
rak gelen sırık Benito ba ırıyordu:

— Gazeteciler gelmi ba kan!..

Çavu Martinez gürlledi:

— Ne zaman gelmi ler be?.. Nasıl olur da habe-
rimiz olmaz?.

Benito, solu unu düzenleme e çalı arak:

— Valla onu bilmem dedi. Meydan'da adamları
dizip dizip resim çekiyorlar. Hani bizimkiler de foto -
rafları çekiliyor diye bir meraklı, bir hevesli ki, orası
karnaval gününe döndü!..

Çavu Martinez'in «nasıl olur da, haberimiz ol-
maz?» demekte üphesiz hakkı vardı ama, Benito'
nun bahsetti i gazetecilerin o sabah geli ini kimse-
ler de göremezdi ki!.. Kimse göremezdi çünkü onlar
gelmemi lerdı. Daha do rusu Pontino'dan gitmemi -
lerdi ki, gelsinler!..

Zira, o sabah, ellerinde foto raf cihazları ve flâ
takımları oldu u hâlde birden bire ortaya salınıp, a-
kır akır resim çekme e ba ıyan o üç delikanlı, yir
midört saat önce Pontino'ya gelmi bulunan üniversi-
teliler arasındaydılar ve bir gece önce di erlerinin
ehre dönmesine kar ılık, bunlar okulda, Pesos «Ho-
ca» nın yanında kalmı lar ve böyle bir görevi yüklen-
mi lerdı!..

Aksi gibi, hiç kimse de dikkat edememi ti bu o

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

lanlara!.. Ne köyde görünmü , ne de çalı anlara mu-
sallat olanlar arasına katılmı lardı bunlar. Ve tabii,
böylece de birden bire ortaya salınmaları kar ısında,
zaten akılları ba larından sıçramı bulunan Pontino
îular hiç tmmadılar, a madılar bile!. Hele i in ucun-
da bir de resim çekirmek vardı ki, hey tanrım, gel
de tut artık bizimkileri!.. Gazeteye basılacak resim
haa!.. öyle civar köylerde görüldü ü zaman, yürekle-
ri kiskançlıktan kıvrım kıvrım kıvrandıracak gazete
resmi haa!.. Yooo.. Pontino'da deyme bilek böyle bir
a kın önüne diküemez!.. Deyme güç böyle bir hevesi
söndüremez. Hattâ adı Pablo olsa bile, do rusu ya,
hayli zorlanır bu konuda.

Nitekim, Benito haberi getirir getirmez ok gibi
fırlayıp meydan yerine ko mu olan bizim Pablo da
hayli zorlandı. Gerçi kimini parti binasının onarımına
ko turarak, kimini ba ka i lere sürerek, kimini de

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

çevresine toplıyarak, o vakte kadar önlerine gelene diledikleri pozları verdirmiş olan u sözde gazetecilerin yemlerini tarumar etti ama, ne çâre.. O gelene kadar çekilmiş kaset kaset foto raf, omuzlara asılmış bulunan torbaları çoktaan i irmiş bulunuyordu. Bu foto rafların dayanak yapılacağı yazılara gelince., aaa.. çoktaan hazırda onlar da!.. Hem de bir gece önceden Ö retmen Pesos ve köye gelen o koyun postu kafalı «Che» tarafından hazırlanarak bütün dost gazetelere ve tabii «skara» ya gönderilmiş lerdilebile!

Zâten bir parçacık i leyen bir kafa dahî, o sabahın saat 4 ünde ba lamı olan patlamaların, o saatlerde çoktaan basılmış bulunmaları icabeden gazetelerde yer bulmasına imkân olmadı inı, hemen anlı yabiiir ve böylece de bütün haberin daha patlamalar meydana gelmeden rotatif merdanelerini dolana dolana sayfalara süzöldü ünü tesbit edebilir.

Allahı var, Pablo bunu farkettiler do rusu. Hattâ Martinez ba ta olmak üzere, herkese de söyledi. Ama Pontino o anda artık öylesine dillenmiş , öylesine önlenmiş ti ki, Pablo'nun elinden çekilip alınamasa da, birbirlerinden kopmaz olmu bu iki unsuru, yani o köyle bu lideri, beraberce kaldırmı lar, bütün memleketin bir fırın kapa ı gibi açılmış olan a zına atı vermiş lerdile!..

Ba bakan Neros Cavalos'un, içinde tam 12 azgın komünist bulunan o ünlü devrim kabinesi derhal toplanmı tı.

Hemen hepsi genç olan komünist takım yerinde duramıyor, önlerindeki dosyaları kâ it tomarlarını telâ la karı tırıp notlar alıyor, fısılda ıyor ve ikide birde de henüz toplantıyı açmamı olan Cavalos'tan yana sabırsız nazarlar atıyorlardı.

Komünist oimyan ötekilere gelince, açıkça söyleyelim ki, onlar henüz ne olup bitti ini farketmi e benzemiyorlardı. Durup dururken, kızılara kar ı daima aman vermemesiyle ünlü olan a a ı Tekelonya da bir yerde, siiolar, anbarlar yakılma a ba lamı , köprüler uçurulmu , bombalar patlamı , hem de bütün bunlar ücretlerinin azlı ına isyan eden i çilerle, toprak sahiplerinin sömürücülü üne kar ı olanlar ta

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

rafından yapılmı tı. Demek ki, yamandı u kızılar!.. Ne yapmı lar etmi ler, memleketin en güvenilir böl- gesine bile sokulup yayılmayı ba armı lardı. Ve aca- ba bunca yıllık iddiaları da ba tan a a ı yanlı mıydı ki., yok., yek.. Bir takım do rular olmalıydı bunların içinde. Hem de öyle esaslı bir takım do rular. Ordu bizimle beraber dediler, i te çıktı, birader!.. Bu va- tanda ı tanı mıyorsunuz, hepsi bu sömürü düzenine kar ı dediler, i te çıktı birader!.. Hımm.. biraz hesap- lı olmalıyım. Hele ordu da böyle olunca, mânâsı yok artık bu adamların burnuna burnuna yürümenin, bira- der!..

Evet i te, Cavalos kabinesinin komünist olmiyan unsurları da, pek az istisnasıyla o anda böyle dü ünüyor ve toplantı ba lasa da, önce kabinenin içinde- ki ordu gözlemcilerine, sonra gittikçe kızarma a ba - lamı kabul ettikleri halk yı nlarına ve tabiî basına, radyoya, üniversiteye, sendikalara, bir an önce ya- ranmanın yollarını bulsak, diye dü ünüyorlardı.

Ba bakan Neros Cavalos mu?.. Yoo.. affetmi si niz siz onu, elbet o da dü ünüyordu. Bir defa, yeni makam arabasını dü ünüyordu. Amma güzeldi ha.. Sonra emrine tahsis edilen resmî sarayı dü ünüyor- du. Amma rahattı ha.. Daha sonra hudutsuz kudreti- ni dü ünüyordu. Amma keyifti ha..

Böyle bir mevki bırakılır mı, birader?. Ho asker- ler daha iyisini bulur da getirmezlerse hatırım kalır ya.. Heriflerin her dedi ini yapıyoruz; hem de, hal- ka, isteyen onlar de ilmi gibi göstererek... Herifle rin borusunu ve yalnız da onlarınkini, bütün devlet i lerinde öttürüyoruz; hem de dı arıya böyle de il .mi gibi göstererek... Heriflerin seçti i kızıları ka

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

bineye alıyoruz; hem de seçen onlar de ilmi gibi göstererek.. Daha ne yapılır, birader?. te imdi de « u a a ı Tekelonya Olayları bal gibi halk hareketidir, gençlerin ve sosyalistlerin istedikleri yönde bir reform dizisi hemen çıkarılıp memleketin boynuna geçirilmezse sonrasına karı mayız hal.» diye tutturdular. Allah vere de u anti komünist katırlar bugün bir direni göstermeseler de meseleyi bizim «Patronların» istedikleri yönde yürütüp hemen sonuca var sak... Haydi bırakalım evrak ve kâ it karı tırmayı da celseyi açalım!..

Ve Ba bakan Neros Cavalos, i te kafasında bu derece önemli memleket meseleleri oldu u halde kabine toplantısını açtı.

— Biliyorsunuz arkadaşlar, diyordu, Tekeionya mızın en olanaklı ve kazanç düzeyi en yüksek bir kesiminde olaylar çıkmı , bazı zararlara kadar varan hareketler, hattâ ta kınıklar görülmü tür. erefli Tekelon basını ve radyomuz, olaylara gereken ilgiyi gösterdi i gibi, do ru te hisi de tam yerinde ve zamanında koymu lardır. Evet arkadaşlar, tam bir halk patlamasıdır bu!. Önceki idarenin, akıl almaz bir gaflet sonucu, bir türlü yapma a yana madı ı reformların, u mübarek Tekelon toprakları ve halkı için, ne derece hayatî oldu unu göremiyenler, bu olaylardan mutlaka ibret almalıdırlar...

Durdu, önce askerî gözlemcilere sonra kızılılara, bindi gibi kabarak bir süre baktı ve daha sonra da, ötekilere dönüp sa elini masaya vura vura:

— Bu i böyledir arkadaşlar, diye devam etti, halkın isteklerini, halkın e ilimlerini iyi kavramadı

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

nız da, onu diledi im yöne çekerim sandınız mı, i te sonunda böyle patlar o!.. Bu bir istek patlayı ı, bir reform arzusudur ki, yolumuzu da aydınlatmı buluyor!.. Gönül çok isterdi ki, önceki iktidar böyle bir patlayı a meydan vermemek için, Tekelonyamız için gereken tedbirleri almı ve reformları yapmı bulunsun... Ne yazık ki bu olmamı tır arkadaş lar!.. Hattâ tam aksine, zenginlere, yalnız zenginlere yönelmi bir ekonomik düzen büsbütün alevlenirken, fakirin yüzüne dahi bakılmaz olmu , mevcut gerici ve çıkarıcı düzen aynen korunmu tur...

Tekrar durdu ve gene, önce ordu gözlemcilerine, sonra da kızillara «aferin» bekliyen müzevir bir velet edasıyla i inerek baktı. Ho , o mübareklerin de keyfine pâyân yoktu ya.. Ve herbiri «gün bu gündür» inancı içinde öyle bir kabarı kabarmı tı ki, biçare anti komünistler, hani o, askerlerin sırf komünistleri tuttuklarını halktan saklamak için getirilmi göstermelik herifler, neredeyse girecek delik arayacaklardı.

Neros Cavalos, etkisinden emin, önündeki birkaç kâ ıdı karı tırdıktan sonra:

— Arkada lar, diye lâfı sürdürdü, olayı dikkatle incelersek, daha salim bir sonuca varırız sanıyorum ve bu sebeple de, olayın do u , geli me ve sonuç safhalarının bir özetini yapmayı uygun buluyorum. Bittabi içi leri bakanına söz verece im ve diledi iniz tafsilâtı size sunacaktır. Ancak ben önce olayın esaslarına ait bir özeti sunmayı faydalı bulmaktayım. Olay nettir arkadaş lar, pırıl pırıl net ve bir gerçe i bütün çıplaklı ı ile ortaya salacak kadar da belirli. Eski yönetimin, bu bölge nasıl olsa zengindir, bu böl

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ge nasıl olsa müreffehdir dü üncesiyle, hiç bakmayıp, yıllar yılı ihmal etti i a a ı Tekelonya halkı, toprak sahiplerinin kendilerine hâlâ uyguladıkları baskıdan ve kapitalistlerin bir türlü düzeltme e yana madıkları ücret düzeninden bunalarak, evet arkadaşlar, bunalarak patlamı tır!. Bir defa olayın sebebi, çıkı nedeni, muharrik gücü bu?. Yani?. Sömürülme e kar ı kovu !.. Sömürülme e kar ı direnme!.. Bu direni haklıdır arkadaşlar!. Önce Ba bakan olarak unu söyleyeyim ki, ben bu direni e haksızdır diyemiyorum. Sebepsizdir diyemiyorum. Ba ka tahriklerin sonucudur diyemiyorum. Ya ne diyorum ben?. Ben diyorum ki, bu halk bunalmı tır, bunaldıkça kızımı tır ve kızıkça da patlamı tır!.

Kendini tutamayan kavancz çGcu u tipli kızıl «kalkınma bakanı» ba ırdı:

— Bravo Sayın Ba bakan!.

Ve onu gören di erleri, tepini me e, masaya aplaklar indirerek tezahürat yapma a ba ladılar. Üç askerî gözlemci ise, keyiflerinden neredeyse patlayacaklardı. Yaman herifti gerçekten u Neros Cavalos, bilgi desen onda, tavır desen onda, ikna gücü desen onda, birader!.. Eh! do rusu ya, yat desek yatıp kalk desek kalkacak kadar da bize kul köle, daha iyisi can sa lı ı, birader!.. Orduya dayanmak varken ille de halk diye tutturana o Juan Domingez belâsı böyle miydi, birader?.. Tatalım bu adamı tatalım birader!.. u bizim genç bakanlar da yaman haa. Tam zamanını nasıl da bilip, alkı ı koparıyorlar. Baksana, öteki «davarlar» neredeyse korkudan sarılık olacaklar.. Haydi biz de u patırtıya karı alım da, büsbütün ödleri boklarına karı sını ineklerin...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Böylece gürültüye üç ordu gözlemcisi de karı - tı ve Ba bakan Cavalos, neredeyse keyfinden kanatlanıp uçacaktı artık. Bir süre tezahüratın kesilmesini bekledikten sonra, gülerek elini kaldırıp sükûneti perçinledi.

— Te ekkür ederim arkadaş lar, bana büsbütün güç verdiniz. Göstermek lütfunda bulundu unuz **bu** yakınlık ve destek, memleket olaylarına do ru te his koymakta daima rehberim olacaktır. İmdili, gene olaya geçip, diyorum ki, Pontino'da patlak veren **bu** hâdise, bütün maddî zararına ra men mutlu bir olaydır, getirdi i maddî hasar ve zarar ne olursa olsun, onun binlerce misli manevî mutluluk getirmi tir...

Kızıl ımarık Lamas ba ırdı:

— Daha da getirecektir!..

Neros Cavalos, ba ını hafif sola e ip, iftiharla baktı arkadaş ına ve sonra gülümsiyerek devam etti:

— Evet, aynı fikirdeyim elbet daha da getirecektir. Getirecektir ama...

Gene durdu ve ince dudaklarını çok bilmi bir edâ ile çarpıtarak bir süre sırttıktan sonra:

— Biz bu halk patlayı ndan, bu örnek halk ıkazından gereken dersi iyi alabilir, ondaki reform a - kının varlı ını iyi görebilsek tabii.

Kavanoz çocu u tipli kalkınma Bakanı, sol yumru unu kaldırarak viyakladı:

— Bu dersi alamyıanların yeni düzen içinde yerleri olamaz...

Bir yandan da, ne yapacaklarını ve ne diyeceklerini büsbütün a ırmı olan sözüm ona antikomünist lere bakıyordu.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ba bakan Cavalos, bakımlı beyaz ellerini hafifçe kaldırarak, bu imarı ı cırtlak o lanı durdururken:

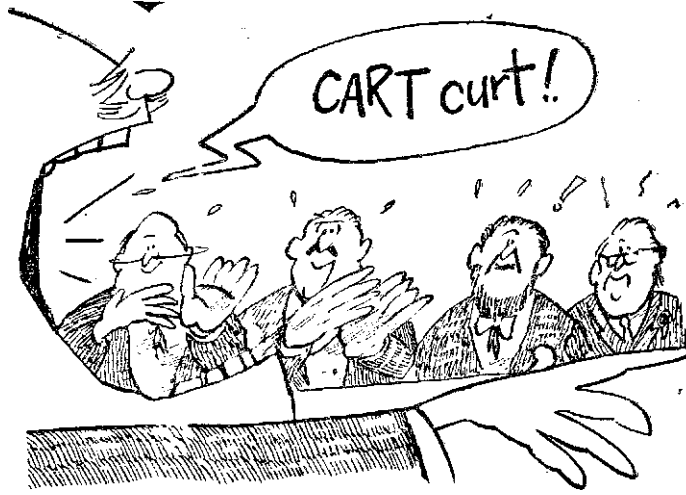
— Sakin olunuz arkadaşlarım dedi, heyecanınızdan temizli i görüyorum., ama ben eminim ki, böyle bir olaydan gereken dersi almayacak, hem de yenilmez ordumuz tarafından yapılan devrimin paralelinde bir ders almayacak hiç kimse yoktur aramızda!

Aynı pis sırtı içinde antikomünistleri süzerek ekledi:

— Bilmem yanılıyor muyum?.

Berikilerin hepsi, elektrik akımı verilmi gibi, ba larım iki tarafa yelpazelediler ama, içlerinde ses çıkaran yalnız, aynı safta göründü ü halde, çoktaan kızıkların oyunca ı olmu bulunan «Gezinti Bakanı» Zifiros oldu. Herifçio lu:

— Devrimin gere i yapılacaktır. Yenilmez ordu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

nun kölesiyiz ve bununla da övünüyoruz!, diye öyle bir ba ır ba ırdı ki, kavanoz çocu u tipli kalkınma bakanı ba ta olmak üzere, tüm kızılar dahi a tılar. Hattâ Bakanı gnacio yanındaki Kültür Bakanı Te pito'yu dürterken, mırıldandı bile:

—• Lenin'i inkâr edeyim ki, bu herif bu gidi le yakında bizi dahi gölgede bırakır!..

Ba bakan Neros Cavalos'un keyfine artık tam anlamıyla hudut yoktu. Ordu gözlemcilerine dönerek:

— unu inanarak ve hergün biraz daha artan bir güven içinde haykırarak söylüyeyim ki, hükümetimiz yekpare bir kütle olarak emrinizdedir ve her arzunuza hiç tartı masız memleket gerçe inin ta kendisi sayma a daima amadedir!..

Her üç gözlemci de, gururlarından i inerek tekkür ettiler. Ve Neros Cavalos, devam etti:

— imdi arkadaş larım, ben derim ki, evet bir Ba bakan olarak, memleketin bütün dertlerine çâre bulmak için yenilmez ordu tarafından görevlendirilmi bir Ba bakan olarak derim ki, olayın teferruatını bir kenara bırakalım ve hiç vakit kaybetmeden bize do ruca halk tarafından uzatılan dersin çekirde ini ele alalım. Nedir bu çekirdek?. Bu çekirdek, bugüne kadar uygulanan tutucu düzeni ba tan a a ı de i tirmektir arkadaş lar!.. Yani tepeden tırna a kadar inen bir reform dizisini, sür'atle memlekete yaymaktır.

Lâfın burasında Bakanı gnacio ve stikamet Bakam Melino'nun kollarını kaldırıp söz istediklerini gördü ama, hiç tınmadı:

— imdi arkadaş lar, diye devam etti, huzurunuzda bu çekirde in içini açıyorum. İlk parça olarak ne görüyoruz?.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

yiden iyiye ambale olmu bulunan sözde antikomünistler, sanki ortada gerçekten bir çekirdek var mı da, hikmeti hüda bir türlü göremiyorlarmı gibi huzursuz bir kıpırtıyla öne e ilip Neros Cavalos'un ellerine baktılar. Ba bakan üsteledi:

— Evet, ilk parça olarak ne görüyoruz?.

Kimsenin bir ey gördü ü yoktu, hele u biçare antikomünist göstermeliklerin artık Cavalos'un ellerini bile görececek hâlleri kalmamı tı ama, Kalkınma Bakanı, o kavanoz çocu u o lan, bu hayalî çekirde in, hayalî parçalarını hemen görmü olmalı ki, ciyak ciyak ba ırdı:

— İlk parça elbet toprak reformudur!.

Elini masaya indiren Ba bakan Cavalos gürlledi:

— Tamam arkadaş larım, ilk parça elbet toprak reformudur. Ve derhal bunu ele alıp gerçekle tireceğ iz. Ben unu teklif ediyorum imdi. Kalkınma Bakanı arkadaş ıma bu görevi verelim, hemen ekibini kur sun ve kısa zamanda bize bir tasarı getirsin. Tabî ordu gözlemcisi muhterem arkadaş larımız, bu konuda kendisine gereken bilgiyi vereceklerdir.

Kalkınma Bakanı a zını kulaklarına kadar yayan bir sırtı içinde, te ekkür etti. Kızıllar seçmeden memnun gülümsediler.

Neros Cavalos, hiç durmadan lâfı sürdürdü:

— İkinci parça, yâni o çekirde in içinden çıkan ikinci parça ise, elbette kültür reformudur arkadaş lar. O halde, imdi hemen bu görevi de pek de erli Kültür Bakanı arkadaş ımın ba kanlı nda, kendi seçece i bir reform heyetine veriyorum!.. Ve gene inarak, güvenerek iddia ediyorum ki, halkımızın ihtiyacı olan kültür reformu, toprak konusunun asla ge

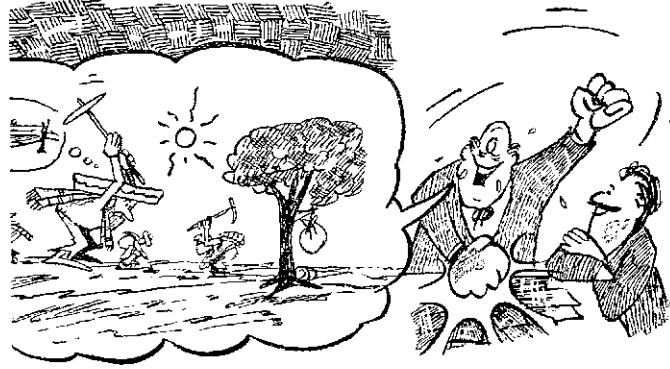
PABLO'NUN GÜLÜ Ü

risinde de il, hattâ onun dahi üzerindedir. Geçmiş iktidarın ve ondan daha öncekilerin, Tekelon çocuklarını, bir takım köhne geleneklerin pençesinde bırakan, onları birer tutucu, birer gerici olarak yeti e tirmekten başka bir sonuç vermiyen sistemi, devrimle birlikte alt üst olmalı ve artık Tekelon çocu u, babasının önünde sessiz, hocasının önünde saygılı bir uyu ukluk içinde kalmamalı arkadaş lar!. Tekelon çocu u devrimin temel ta ı olmalı ve **ayet** bu devrimi anlamayan babasıysa bu ta onun kafasına, hocasıysa onun başına inmekte tereddüt etmemeli!. Benim kültür reformundan anladığı m budur ve sanıyorum ki...

Gene durdu ve aynı çarpık gülü le, ordu gözlemcilerine baktıktan sonra, devam etti:

— Sanıyorum ki, devrimi gerçekle tirmi olan güçlerin fikrî de bundan farklı de ildir!.

Gözlemciler tasdik anlamında baş larını salladılar. Aslında o esnada üçü de, daha çok «acaba u çekirdeğin içinden Batı ülkelerine do ru öyle baldan tatlı birkaç inceleme gezisi de çıkar mı?» diye da

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ip gitmi lerd i ama, gene de Ba bakanın sorusuna ba larını salladılar i te.

Ve Neros Cavalos, önündeki kâ itları birdenbire destelîyerek :

— imdi arkada larım dedi, geriye Tekelonya'da ki özel te ebbüs elinde bulunan tüm fabrikaların devletle tirilmesi, bankaların gene devlet eline verilmesi gibi hayatî konular kalıyor ki, bunların hepsi de o çekirde in içinden çıkmı tır ve hızla gerçeğe tirilmeleri arttır. Yalnız bu konuda ben derim ki, çok daha hesaplı ve çok daha dikkatli olmak zorundayız.

Bakanı gnocio patladı:

— Nedenmi o?

— Anlatayım, dedi Cavalos gözlerini hafifçe süzerek, Tekelcnya'daki sanayi sektörü, toprak sahibinden farklıdır. Ötekinin bir organizasyonu yok, halbuki bu öyle de il. Ve i te bundan dolaydır ki, biz onlar için, dı arda ba ka söylemek, ama içerde gene bHdi imizi yapmak ve her türlü hazırlı ımızı tamamlayıncaya kadar da bu iki taraflı davranı ı sürdürmek durumundayız. Zekâ bunu emreder, akıl ve bilgi de bunu âmirdir.

Dalkavuk Gezinti Bakanı atıldı:

— Memleket gerçekleri del..

— Elbette, dedi Cavalos, memleket gerçekleri de bunu emrediyor.

Sonra Bakanı gnocio'ya dönüp sordu:

— Bir itirazınız var mı?

Pis pis güldü gnocio:

— Neden olsun, dedi, heriflerin canlarına okuyalım da, ister açıklayarak yapalım bunu, ister yüzlerine gülüp arkadan i leyerek...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ve yüzünü kinin çi nemi gibi buru turarak homurdandı:

— Pis kapitalistler!.. Canlarına tükürmeli topunun!..

Neros Cavalos aynı çok bilmi edâ içinde kasılarak, küfrü duymazlıktan gelip devam etti:

— De erli arkadaşlarım, görüyorsunuz ki, aramızda hiçbir konuda en küçük bir ayrıcalık yoktur. Bu sebeptendir ki, Devrimi yapan ve onun hizmetine koşan güçler olarak huzur içindeyiz. Geriye kala kala küçük bir parça olan bu huzuru halka da yaymak kalmaktadır ki, imdi bir yandan hepiniz faaliyetinizle, diğertarafından da ben bu faaliyeti hükümet olarak halkımıza bildirmekle, meselenin bu bölümünü de halletmiş olacağız.

Kalkınma Bakanı hemen atıldı:

— Derhal bir hükümet bildirisi yayınlanmasını teklif ediyorum.

Cavalos sırtıttı:

— Biraz sabır gösterebilseydiniz, aynı noktaya gelmekte oldu umu görecektiniz. Evet hemen bir hükümet bildirisi yayımlayacağız. Bu bildiri, üphe yok, Pontino olaylarını mihrak yaparak, halkımıza huzur ve güven veren bir istikamette olmalıdır. imdi ben, Kalkınma, stikamet, , Gezinti, Maliye ve Ziraat Bakanlarından kurulu bir hey'etin hemen, yan odada toplanarak böyle bir bildiriye kaleme almalarını teklif ediyorum.

Durdu aynı pis sırtıttı ile etrafına bakındı ve sonra seçtiklerine dönerek:

— Buyrun arkadaşlar dedi, sizi bekliyoruz, başarılar dilerim.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Alt! Bakan i inerek do ruldular. Yalnız Maliye Bakanı Zamatos duraksamı tı. Cavalos, çocukluk arkada ı olan ve suratı daha çok gözlük takmı bir tilkiyi andıran bu adama hayretle bakarak sordu:

— Ne oldu Bay Zamatos, bir diyece iniz mi var?

Sözde antikomünistler safında olan Zamatos güürnseme e çalı arak:

— ey. Sayın Ba bakanım dedi, bir meseleyi daha önce burada karara ba lasak diyorum.

Birden müthi bir sükût oldu. Ordu gözlemcileri dahi daldıkları hayâllerden silkinip merak kesilmilerdi. Neros Cavalos, ka larını hafifçe çatarak sordu:

— Nedir o mesele?.

Zamatos, önündeki notlara baktı, kâ itlarını öyle bir karı tırdı ve bir süre sükûtu nasıl da itaca ını a ırımı gibi dudaklarını kemirdikten sonra:

— ey., dedi, Pontino olaylarından üphe yok zatiâinizin çıkarıp bizlere sunmak lütfunda bulundu unuz anlamlar dı ında bir mâna çıkarmak **mümkün** de ildir. Yalnız...

Ordu gözlemcilerinin biri boru gibi sesiyle atıldı:

— Yalnız ne?.

— Efendim, dedi bu defa hafifçe titreyen bir sesle Maliye Bakanı, malûmuâileridir ki, Pontino olayının bir de maddî hasar tarafı var. Hazırlıyaca ımız bildiride bu hasarın kar ılanıp kar ılanmayaca ı me kûk bırakılırsa, halkın üzerinde...

Ama sözünü tamamlıyamadı ki... Aman efendim zavallı Maliye Bakanı sanki Pontino'da yakıp yıkılan öteberinin sözünü etmemi ti de, u 12 komü

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

nist Bakanın butlarını tuttu turmu , burunlarını kıs kaçlamı tı. Ve galiba biraz da onların yanısıra ordu gözlemcileriyle o dalkavuk Zifiros'un da bir taraflarına bir eyler sokmu olmalıydı ki, hepsi öyle bir kükreyi kükrediler ki, biçare tilki Zamatos, söyledi ine söyleyece ine bin pi man oldu ama, ne çare!. Masalar yumruklanıyor, kâ ıtlar havalanıyor, kalemler bloknotlar yerlere çalınıyordu. En büyük patırtıyı da Kalkınma Bakanı o lanla, Kültür Bakanı Tepito kopanyorlardı.

— Ne demek efendim, diyorlardı, Pontino'da sivilolar ve anbarlar yakılmı sa, bunlar devletin malı de ildir. Sömürücü kapitalistlerin, halktan alarak yaptıklarını, halk onlara, daha fazla bırakmayıp yakmı tır!.. imdi bunları tazmin mi edece iz?

Ve Sanayi Bakanı sinsi Alberto ekliyordu:

— Ödemek ha?.. Ödemek!.. Yani soyguncu kapitalistin soyarak elde etti i malı, devlet olarak me ru sayıp zararını kabul etmek ve kar ılamak ha!.

Aslında, Ba bakan Neros Cavalos da apı ıp kalmı ve hele devrimcilere kar ı, müthi bir maliyeciler olarak öne sürüp kabul ettirdi i bu mahalle arkadaşının imdi böyle bir öfke do urması kar ısında iyice a ırmı tı ama, asıl peri an olan tabii do ruca o zavallı Zamatos'tu!.. Bir o yana dönüp:

— Müsaade buyurun, onu demek istemedim! diye yalvarıyor, bir bu yana e ilip:

— Arkada lar, izin verirsiniz anlatayım!, diye yakarıyordu ama, kim dinler artık!..

Komünistlerin tümü birden, babaları tutmu arabada dönmü lerdı bir kere. Hele saatlerden beri, hep kendi konu arak, hiç birine bo alma fırsatı verme

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

mis bir sersem efin de, artık ipin ucunu kaçırmamasından faydalanmı lar ve öyle bir kükreme e koyulmuş lardı ki, koridorda dizili nöbetçiler dahi akseden sesler kar ısında betleri benizleri kül kesilerek do nakalmı lardı!.

Hemen bütün tarihçilerin, Tekelonya'da daha sonra cereyan eden olayların ba langıç noktası olarak, o günkü hükümet bildirisini görmelerinde üphe yok hayli isabet vardır. Gerçi pek çokları böyle bir belgeyi, sonradan do an olayların dayana ı yaparken, onu yaratan o tarihî celseyi bir hayli yalanla dolanla süslemekten kendilerini alamamı lardır. Tabii bu arada bir kısımları da, korumak istedikleri tipleri o günkü oturumda bamba ka bir davranı içinde gösterme gayretinden de kurtulamazlar. Ama ne söylerlerse söylesinler, gerçe in ı ı ı size anlattıklarımından farklı de ildir ve bıraktı ım tarihte hâlâ var olan bir avuç taraftarı gene aksi noktada direniyorlar mı bilmem ama, meselenin bütün yükü do ruca o ahma ın ahma ı Neros Cavalos'un omuz larındadır bence!..

Evet, kabinedeki amata tam yarım saat sürdü. Ve neden sonra, kendili inden yatı ır gibi olan ortalı ın, soluklu, hı ırtılı, homurtulu hâlini bir süre daha ku kuyla izleyen Neros Cavalos, nihayet:

— Rica ederim arkadaş lar, dedi, Maliye Bakan ı arkadaş ım, hiç üphe etmem ki, hasara u rayan mallar derken, kapitalistlerin varlıklarını kasetmi olsun. Nasıl böyle dü ünebilir ki, bugün yapmayı karar altına aldı ımız reformlar arasında bulunan bütün devletle tirme hamlesi, bu de erli arkadaş ımın uhdesine verilmi bulunuyor ve kendisi de buna hiç

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

bir itirazda bulunmamakla, kabul etmekten müftehir oldu unu ifade etmi demektir,

OoohL. Hem de öyle bir oh ki, u Maliye Bakan Zamatos herhalde ömrü boyunca böylesini çekmemi tir. Nitekim, ter içinde kalmı suratını ve boyununu silerken, az daha gözlüklerini dü ürüyordu. Ve Bakanın lâfı biter bitmez de atıldı:

— Pek muhterem arkadaşlar, kasdım sadece devlet mallarına aitti. Yani uçurulan köprü, yıkılan su kanalları ve bir de tahribolan köy binalarıyla meydana kasdetmi tim bendeniz. Yoksa, tam bir soygun düzeninin toprak sahibi etti i ki iler tarafından yaptırıldı nı, görevim dolayısıyla hepinizden iyi bilmem iktiza eden, bir takım çiftçi silo ve ambarları yakıldılar diye devlete tazminat yüklemek fikri, bu bata beliremez arkadaşlar!

Bu sırada sa elinin ahadet parma ıyla da durmadan kafasına dokunuyordu. Genzini kazıyarak devam etti:

— E er bu bata böyle bir fikir do arsa, onu koparırım arkadaşlar, koparır ve gene kendi ellerimle devrimcilerimizin ayaklan dibine fırlatır atarım.

Bu sırada da, hafifçe sırtarak, ordu gözlemcilerine bakıyordu.

Neros Cavalos, arkadaşının paçayı kurtarmı olmasından memnun elini kaldırdı:

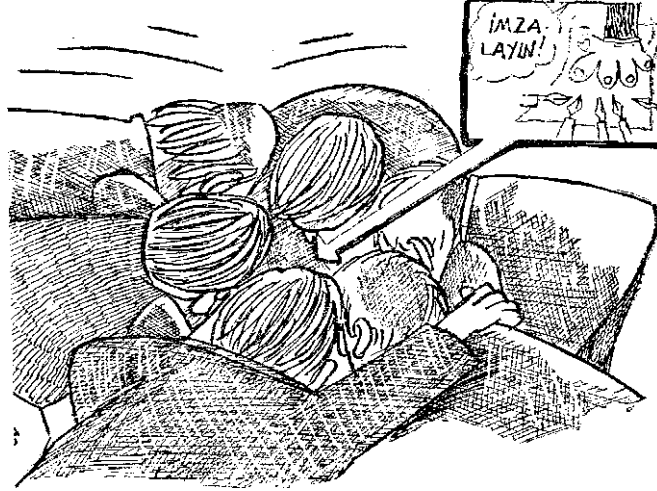
— Yeter sayın arkadaşım, mesele aydınlanmı , bir yanlı anlama sür'atle ortadan kalkmı tır. Aslında bunun dahi devrim heyecanından do mak gibi bir asaleti vardır ki, en fazla gene sizin takdir edece inizden emin bulunuyoruz.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ve sonra eilerini büyük toplantı masasının kenarına dayıyarak, lâfı hemen noktadı:

— Toplantıyı kapatıyorum. ükranlarımı, devrim adına hepinize ükranlarımı sunarım. Bildiriyi hazırlamak üzere, görevli arkadaşların derhal yan odaya geçmelerini rica ederim. Sizi burada bekliyece iz.

Altı Bakan hemen kalktılar ve Maliye Bakanını en arkada bırakarak yandaki küçük salona geçtiler.

Tarihçinin sonradan çıkan pek çok olayın kaynağı saydığı bildiri de bu küçük salonda dünyaya gelmiştir. Hem de hakçası, umulanın aksine hiç patirtisiz!.. Patirtisiz doğdu, çünkü Kalkınma Bakanı, odaya geçer geçmez cebinden çıkardığı bir kâğıdı hemen ortaya koydu ve tane tane okudu. Komünistlerle beraber tasdik ettiler. Diğer bîçareler ise, tek kelimesini dahi de i tiremeyeceklerini bilmekten doğan bir hoş görü içinde dinlediler. Ve sonra hep bir

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

likte tekrar kabine toplantı salonuna geçildi ve Ñeros Cávalos önüne getirilen kâ ıdı dikkatle okur gibi yaptıktan sonra, gülü lerinin en yapmacı ını du da ına takarak ba ırdı:

— Tebrik ederim, arkada lar, böylelikle devrimin bütün ilkeleri en güzel ifadesini sayenizde buluyor. Sonuç, hepimize kutlu ve mutlu olsun!..

Bir saat sonra, memlekette bütün rotatifler aç kurt di leri gibi takırtılar çıkararak dönüyor ve meydan hoparlörlerinin teneke göbekleri, Ñeros Cávalos hükümetinin devrim ilkeleri olarak açıkladı ı bildiri yi bütün dünyaya yayıyordu!..

Neler yoktu ki bu bildiride. Önce Pontino olayları övüle övüle göklere çıkarılıyor ve hâlâ camlarını onarıp, fırlayan meydan ta larını nasıl yerle tireceklerinin a kınlı ı içinde olan Pontinolular, özlenen reformların birer kahraman bayraktarı olarak sıralandıktan sonra, gericili in ve tutuculu un tam anlamıyla öyle bir içine tükürölüp, ba lıyordu artık reform müjdeleri sıralanma a. Topraklar, hemen sahiplerinin elinden alınarak, köylülere da ılacaktı. Hiç bir toprak sahibinin elinde elli dönümden fazla toprak bırakılmıyacaktı. Üstelik toprak alınacaktı ama, bir ödeme yapılmıyacak, kamula tırılan parça, o güne kadar kaçırıldı ı • kabul edilen vergilere karşılık tutulacaktı.

Ya kültür reformu?. Hey Tanrım, bildirinin burasında, üniversite ö rencileri öyle bir göklere çıkarılıyor, buna karşılık bir takım gerici ve tutucu hocalar öylesine yerin dibine sokuluyordu ki, Pontino meydanındaki hoparlörlerden, parti binasının içine

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

dolan sesi bir süre dinledikten sonra, paytak Antonio bile meseledeki tutarsızlığı kavramı ve:

— Oha., demi ti, fırlamalar zaten okumamak için bahane arıyorlardı, imdi seyreyle sen artık soytarılı ı!..

Ve sonra, masanın başında elindeki gazeteyi heceliye heceliye okuma a çalıştı ihtiyar Manuel'e dönüp eklemi ti:

— Manuel amca be!. Sen bizim Bakan'a da a çıksak mı dedindi de kızımı tı ya, hiç hacet kalmadı. Baksana sa hakkı için, bizden önce hükümet çıkmı da a be!..

Ve artık kızlların i i i ti gerçekten. Daha do - rusu onlar Neros Cavalos hükümetinin bu bildirisiyle, yıllardır özledikleri sonucun tam anlamıyla çantaya girmi bir keklik oldu una inanmı lardı. Bir defa pekço u o oniki kızı! Bakanın hesaplı kitaplı bir sinsilik içinde yürüttükleri plân gere ince, devletin en önemli kesimlerine birer iki er kurulma a ba la dılar. Sonra da iyiden iyiye soka a ta mı olan mili tanları marifetiyle dâvaları adına nerede bir tıkanıklık görmü lerse. orayı zorlama a koyuldular..

Hesapları açtı: Madem kolayca tertipliyebildik lerî bir olaylar dizisini, diledikleri yönde yorumlata^ biliyor ve madem buna pek müsait bir hükümeti de elde tutabiliyorlardı, o hâlde dayan gitsin!.. ● hâlde nerede bir zorluk görürsen yık, ez, tahrib et, gitsin!..

PABLO'NUN GÜLÜVÜ

Do rusu ya, ilk a ızda büsbütün a kına dön- mü olan Tekelon halkına kar ılık, yalnız Özgürlük Partisi lideri Juan Domingez'dir ki, Ba bakan Neros Cavalos'un tutumunu ve o ünlü bildirisini, gere ince de erlendirmi ve i te ilk defa bu vesile ile dir ki, o vakte kadar açmadı ı a zını hemen açmak zo runlu unu duymu tur.

En az altı kez, radyoda bildirisinin açıklamasını yapmı olan Ba bakan Neros Cavalos'un son konu - masını da dinledikten sonra, radyonun dü mesini çevirmi ve etrafındaki arkadaş larına:

— Baylar demi ti, artık susamayız! Konu mak ve önce halka, sonra da çok yanlı bir tutumun içi- ne gittikçe sürülmekte olan vatansever ordu safla- rımıza tehlikenin büyüklü ünü anlatmak zorundayız!..

Domingez'in ba kentteki iki katlı mütevazi vil- lasında toplanmı sekiz arkadaş tılar.. Hepsinin bet- leri benizleri kül gibiydi. Dalgın gözlerle önlerine bakıyorlar ve camları kamçılaman ya mur sanki sırt- larını ıslatıyormu gibi, huzursuzca kıpırdanıyorlar- dı.

Domingez, kara ya ız hizmetkârın getirdi i, te- kila i esiyle kadehleri doldurduktan sonra:

— Önce biraz hele içimiz ısınsın, dedi, haydi sıhhatinize baylar!..

Kadehler hemen bo aldı. Sert içki, kül renkli benizleri hemen pembele tirdi ve Domingez hiç va- kit harcamadan hemen konu ma a ba ladı:

— Bu Neros Cavalos ahma ının ne yapabilece- i, daha do rusu ne yapmak istedi i bugüne kadar tam bir açıklı a kavu mamı tı. Ama imdi her ey apaçık ortadadır ve bu adamın etrafına kümeledi i

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

bir avuç kızıla âlet olmaktan ötede hiç bir ey ya pamiyaca ı anla ılmı tır. Bu arada asıl zararı çekecek olan da tabii memleket. Ve i te bunun içindir ki, artık daha fazla susamayız.

Masanın ortasındaki tekila i esine do ru, hamle eden, Orlando Kuvaz, bo almı kadehini tekrar doldururken, sordu:

— Nasıl bir konu ma yapmayı dü ünüyorsunuz Sayın Ba kanım?.

Domingez, ordu müdahalesine kadar, Dı i leri Bakanlı ı yapmı olan Kuvaz'a, bir süre dalgın dalgın baktıktan sonra:

— Gayet açık dedi, komünistlerin isteklerini yaparak, onları susturma yolunun yanlış oldu unu söyleyece im. Bunun komünistleri büsbütün azdırmaktan ba ka bir sonuç veremeyece ini anlatacaım...

Ve birden elini masaya güm diye indirerek baktı:

— Bundan sonra Tekelonya'nın büsbütün altını üstüne getireceklerine inandı m içindir ki, kızıklar üzerine daha çok dikkat çekme e çalı aca m. Bizim görevimizdir bu ye ben inanıyorum ki, bir avuç kızıl lâfazanın a ız kalabalı na inanmı olanlar dışında, bütün halk kütleleri ve yenilmez ordumuzun ço unlu u bilhassa bu bildiriden sonra, tehlikeyi daha açıklıkla göreceklerdir...

Eski millî e itimci Nantes, filozofça ba mını salıyarak Ba kanı onayladı:

— Aynı kanıdayım Sayın Ba kanım, sa hakkı için, kızıkların azgınlı na sınır yoktur artık ve böy

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

1e olunca da do acak olayların mutlaka bir sorumlusu da aranma a ba lıyacaktır. Yalnız...

Domingez, arkadaşının sözünü kesti:

— Biliyorum nereye gelece ini.. Hükümetin ve onu imdilik destekler görünen ordunun tutumu karşısında, her isteklerini yaptırabileceklerine inanan kızılar, isteklerini arttırdıkça, bunların kar ılanması güçle ecek ve o güçlük ba gösterince de bu defa kızılar tıpkı Pontino'da yaptıklarına benzer eylemlere giri ecekler, eylemler sıklaınca da getirilmek istenen refah ve huzur büsbütün kaçmı olacak, böylece de tamamen elden giden o refah ve huzura kar ılık bir sorumlu aramak zorunlu u duyulacak.. Hah., i te tam o noktada ille de do rularla e rilerin ayrılması arttır. Oyuna meydan açıp, memleketin altını üstüne getirenlerle, oyunun yanlı lı nı ve sonucun kötülü ünü söyleyenlerin mutlaka ayrı tutulması lâzımdır. Ve i te bunun içindir ki, imdiden sonucunu gördü ümüz bu gidi in tersli ini söylemek zorundayız.

Eski Dı Bakanı sigarasından derin bir nefes çektikten sonra sordu:

— Benim endi em, bu arada, iddialarının tamamen tersi çıkımı olanların, kusuru kendilerinde arı yacak yerde gene bizlere dönme e kalkı maları ihtimalidir!..

Domingez güldü:

— Olabilir. Ama uzun süre sökmez bu! Zira, bizim haykırdı ımız ve daha da haykıraca ımız gerçeklerin her gün büsbütün elle tutulur hâle gelmesi, kar ımızda kümelenmi gruplar arasında da bir vicdan muhasebesi yaratacaktır. Hele yenilmez ordu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

muz içinde bu daha çok olacak ve artık do rudan do ruya kendilerine kar ı çıkmı bir durumda boy gösterecek olan kızları desteklemeleri mümkün olamayacaktır!..

Durdu., yutkundu ve tekilasından okkalı bir yudum aldıktan sonra:

— Asıl mesele, diye devam etti, bugünün gerçeklerini ve yarın olacakları söylemekte de il ben-ce. Bunları iyice duyurmakta, söylendikleri gibi halk kütlelerine intikal ettirecek araçları iyi kullanabilmektedir.

— Çok do ru, diye atıldı eski Millî E itim Bakanı, bu konuda gerçekten güvencimiz az!.. Radyo malûm, bizleri neredeyse vatan dı ı sayacak, gazetelere gelince... valla.. sayın Ba kanım, bir kaç müstesna, di erleri konu manızı elbet gene de alıp verirler ama, öylesine bir tahrik oyununu da hemen pe ine "eklerler ki...

Domingez güldü:

— Bütün bunları göze alacağız. Ben, do ruyu oldu u gibi aksettirecek tek vasıta da olsa onu gene de yeterli bir güç sayarım ama, asıl endî em burada de il. Do ruyu yazacak olanların bir baskıya u ramalarından ve böylece de onları zarara, bir takım ıztıraplara sürmü olaca ımızdan korkuyorum. Ama ne yapalım, katlanacağız buna da.. Hem biz, hem de onlar, mü tereken katlanacağız!..

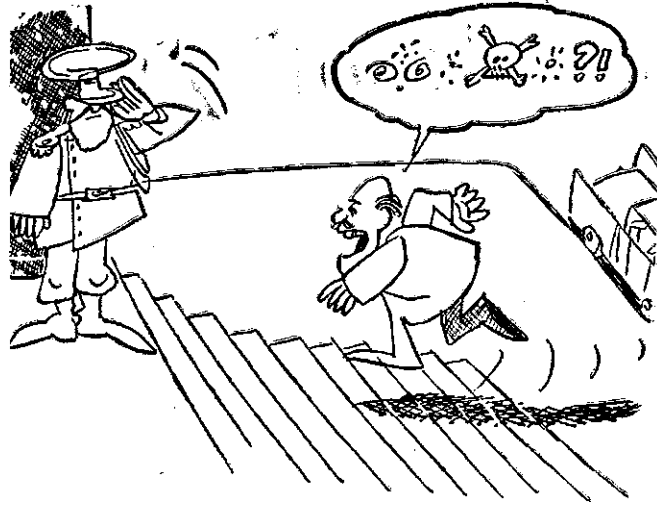
Orlando Kuvas, endi e ile ba nını salladı ve sonra birden aklına gelmi gibi:

— Sayın Ba kanım dedi, acaba biraz daha bekleysek ve olayın inki afını bir süre kolladıktan sonra...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Domingez'in ka ları çatıldı., elini arkada ının koluna bastırarak sözünü kesti:

— Ben anlatamadım galiba maksadımı, dedi, ben diyorum ki, ortadaki hâdise, bu Neros Cavalos kafasının kızı! oyunlara kolayca âlet olabilmesi ve dolayısıyla de kendisinden bir eyler bekliyen halkı ve ordu ço unlu unu, yarın hiç ummadıkları bir takım yeni azgınlıklar kar ısında bırakaca ı gerçe inden*

ibarettir. Bu gerçe i, ortaya çıktıktan sonra söylemek hiç bir anlam ta ımaz. O zaman hiç üpheniz olmasın ki, imdi aksi yolu tutmu olanların hepsf de zâten bunu hemen haykırmaya başlayacaklardır. Oyunu tersine döndü ü gün siz u Neros Cavalos ahma ının srar edece ini sanıyor musunuz?. Ne münasebet!. Valla sizden benden daha ate li bir ko

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

münist dümanı kesitir.. Ve üstelik döner de bizlere karı dahi aynı çalıma satma a kalkı ır!..

Hepsi balarını salladılar, Domingez devam etti:

— Hah., i te bundan dolaydır ki, hemen konuşaca ım...

Gece yarısından çok sonraya kadar sürmü tü bu sohbet. Ve sabaha karı, yedisi de bir kaç ay öncesine kadar Bakan olan bu çaresiz politikacı toplulu u, kimi yakındaki evine yaya olarak, kimi de kö e bından çevirebildikleri bir taksiye dolarak evlerine gittikten sonra dahi, Domingez'in çalı ma odasındaki ık, güne do uncaya kadar sönmemi ti.

Harıl harıl yazdı Özg rtisi Genel Bakanı. Gözleri çakmak çakmak parlıyarak durmadan yazdı ve arkadaşlarının endi eleri aksine Tekelonya'daki asker sivil pek çok gözü açmı oldu u mutlak olan nutkunu bitirip defaatle gözden geçirdikten sonradır ki, huzur içinde yata na çekilebildi.

O günün ak amı, gerçi umdu u gibi, radyo bu nutku, urasından burasından kırparak verdi ve ço unlu u kızıl kazan içinde kaynıyan bir basın da gene umulan tahrik oyunlarını hemen pe ine ekledi ama, iki üç do rucu gene de yetti.

Nitekim, aradan bir yirmidört saat geçmemi ti ki, Tekelonya'da, hangi taraftan olurlarsa olsunlar, istisnasız herkes, Domingez'in konu masını biliyor ve bunun tartı masına girmi bulunuyordu.

Bir «umulan» daha oldu: Ba bakan Neros Cavalos, en kıskandı ı bu adamın konu masından, bir ikaz anlamı çıkaraca ı yerde, gene o 12 kızılın etkisiyle, tamamen ters anlamlar icadederek küplere

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

bindi ve arabasına atladı ı gibi, solu u ordu Ba - komutanının odasında aldı.

Neros Cavalos, büyük bir çalım içersinde kası - larak, kendisine saygıyla kapı açan yaverin önün - den odaya daldı ı zaman, Ba komutan Munos Cı - ros da, kumandanlarını toplamı tı ve Domingez'in konu ması üzerinde açılan tartı mayı izlemekteydi.

Ba bakanın geldi ini gören odadakiler, hafifçe kıpırdıyarak selâmladılar.

— Buyrun, dedi a ikâr bir sıkıntı içinde görünen Cıbiros.

Neros Cavalos, pürazamet oturdu ama, hakçası, müthi bir infial içinde olacaklarını tahmin etti i, daha do rusu böyie olmalarını yürekten istedi i as - kerlerin durgunlu u kar ısında, hayli de sarsılmı tı. Hele hiç birine söz bırakmadan u sayın Ba komu - tan Cıbiros'un:

— Evet Bay Cavalos, imdi sizi dinliyelim!.. Juan Domingez'in konu masını enine boyuna tartı - mı bulunuyoruz... deyivermesi üzerine do rusu ya, yüre indeki ho afın ya ı büsbütün kesilivermi ti.

Bir süre çevresindekileri süzdü. Tanıdı ı mü - meyyizlerden yardım dileyen iltimasa alı ık bir ö - renci edasıyla, hepsinin yüzlerine teker teker baktı ve sonra, derin bir soluk koyvererek:

— Hâdise açık, dedi, adam ba arımızı kıskanı - yor ve bizleri hırpalamak için yeni yeni oyunlara ha - zır oldu unu artık saklıyamıyor.

Cıbiros, aynı donukluk içinde sordu:

— Sizce nedir bu oyunlar?.

— Gayet basit, bu zat umuyordu ki, Tekelon ya'daki aydın sınıf, ona oldu u gibi bize de kar ı

PABLO NUN GÜLÜ Ü

çıkacaktır. Halbuki benim hesabım tamamen tersine idi. Yani, Domingez ve partisi tarafından sol olarak, kızıl olarak damgalanma haksızlığına uğramı bulunan geni bir aydınlar külesini, isteklerini yaparak ve memleketi ileri götürecekti diye fikirlerin asıl sahipleri gene onlar oldu. İnanarak, kolayca kazanıcaz!.. Nitekim bu kazancın ba layıp da bir çığı gibi büyümesi kar ısındadır ki, şimdi telâf edilmü bulunuyor bu Domingez denen adam!..

Azını çarpıtarak sırttı. Ve ba komutanın dorse i dibinde duran gazete tomarını parma ıyla iaret ettikten sonra:

— Gazeteleri okuma a vakit buldunuz mu bilmem, diye lâfı sürdürdü, hemen hepsi Domingez'e ate püskürmekte ve bizi övmektedirler. Di er taraftan üniversite, büyük ço unlu u ile bizi destekliyor...

Ba komutan Munos Cıbiros, ba ını salladı:

— Orası öyle., ama meselenin özü burada de il bence.. Bu bay Domingez, Tekelonya'daki kızıkların istekleri yapılarak kazanılabileceklerine de il, tam tersine, böylelikle daha da azdırılarak kabul edilme si imkânsız isteklerde bulunma a ba layacaklarına ve bunlar yapılmayınca da..

Komutanların bir kısmı, âmirlerini tasdik makamında ba larını salladılar.. Bir kısmı ise, hiç kıpırdamadan put gibi durmaktaydılar. Neros Cavalos, bu ikincilerin tavrından gereken anlamı çıkarmakta gecikmedi ve daha çok onlara bakarak:

— Yanılıyor dedi, ben iddia ediyorum ki, sol aydının dediklerini yapmakla, Tekelonya'daki huzursuzlu u gidermek aynı eylerdir. Ve inanıyorum ki, tat

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

miri edilmi bir sol, Domingez'in iddia etti inin aksine, hemen mâkul olacak ve bizler için de en salam dayana ı te kil edecektir!..

Cıbiros, ka larını çatarak sordu:

— Ya aksi olursa?

Cavalos içtenlikle güldü:

— Sanmıyorum sayın Cıbiros. Ama verdikçe daha ilerisini isteyen ve onu alamayınca da tekrar huzursuzluk yaratanlar çıkarsa, bunları bir saat içinde do ru yola getirebilece imize de inanıyorum. Bir defa sol kesimde sözleri geçecek bütün de erler, kabinede ve benim emrimdedirler.. Sonra da, ben, Juan Domingez tarafından varlı ı iddia ve lân edilmi olan bir kızılı ın mevcudiyetine inanmıyorum. Bu, o zatın kendisine kar ı olanlar için kullandı ı bir karalamadan ibarettir!..

Önündeki kâ it tomarını sıkıntı içinde toplayıp, açık duran dosyaya do ru süren Ba komutan isteksizli i **a ikâr** bir çehreyle, bir süre Neros Cavalos'u süzdükten sonra:

— O halde mesele yok, dedi, hiç vakit kaybetmeden Juan Domingez'e iddetli bir cevap vermeli-siniz. Ve karı tı ina inandı ımız kamuoyunu hemen uyarmalı ve sonra da bu adamın yanlı larını sözle de il, fiiliyatla birer birer sbatlamalısınız!..

Do rusu ya, daha ba ından beri, Neros Cavalos, kendisine böyle bir cevap yükünün bindirilebilece i ni hesaplamamı de ildi. Ama onun asıl hesabı, ne kadar övünüp atarsa atsın, halk önündeki bir tartı - mada asla ba edemiyece ini bildi i u Juan Domingez belâsının, ordu tarafından cevaplanarak, böyle hazır bir barikat arkasına da kendisinin saklanma

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

sından ibaretti. Bu yüzdendir ki, Ba komutanın sözü diledi i noktaya getirmesinden son derece memnun, hemen lâfa girdi:

— Emredersiniz, bunu yapmam pek kolaydır gerçekten... Ama ben dü ünüyorum ki...

Cıbiros ka larını büsbütün çatarak hemen sordu:

— Nedir dü ündü ünüz?..

— Anlatayım, dedi Cavalos gözlerini gene hafifçe di erlerine kaydırarak, bu adam aslında bana kar ı çıkmı de il. Gerçi meselenin dı görünü ü böyle ama, içyüzü böyle de ildir. Onun do ruca sizlere kar ı çıktı ı muhakkak. Asıl hedefinin sizler oldu u, hattâ ordu oldu u meydandadır. Ve böyle oldu u için de, bu çıkı ının herkesten önce, sizler tarafından püskürtülüp suratına çarpılmasında, sayısız faydalar vardır. Bir defa devrime kar ı gösterilmesi farz elan ordu hassasiyeti yönünden sayısız fayda vardır. Sonra da, bu zâtı, büsbütün aç ı a çıkarmak yönünden sayısız faydalar vardır.

Cıbiros, birden baya ı meraklanm ı gibiydi. Ka larını kaldırarak sordu:

— Ne gibi aç ı a çıkarmak? Anlamadım...

Cavalos keyifle güldü:

— Gayet basit Sayın Ba komutanım. Konu ması orduca cevaplanm ı bir Domingez, ne yapacaktır? Ya korkup susar, yahut da bu defa açıkça orduyu hedef alarak konu mak zorunda kalır. Susarsa mesele yok. Halk korktu unu anlar. Orduyu hedef aima küstahl ına kalk ırsa, gene mesele yok, ordu haddini bildirir!.

Munos Cıbiros, tam anlamıyla tatmin olmam ı tı ama, hesabı hiç de bo una saymadı. Hele o vakte

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

kadar put gibi durmu olan arkadaşları da, sözün tam bu noktasında Cavalos'un aklını ve plânını övmeye başlayınca, gerçekten gevreyerek:

— Pekâlâ, dedi, hemen bir ey kaleme alalım ve derhâl radyoya yeti tirsinler!..

Ooh!.. Neros Cavalos, öyle bir soluk koyverdi ki, önündeki kâğıtlar uçuştular. Ve hele hele ordu adına yazılacak bir cevabı bizzat kaleme alacakı besbelli olan Ba komutan Yardımcısı'nın Cıbiros'a dönerek:

— Bu cevabın yazılında Sayın Ba bakanın da yardımlarda bulunması gerekir... demesi de yok muydu ya, adamı neredeyse kanatlandırıp öttürecektiler!..

Ba komutan dâiminde hepsi kalktı ve Cıbiros'u hafifçe selâmlayarak, Domingez belâlisine karşı verecekleri âteşin cevabı hazırlamak üzere çıktılar.

Bir süre, yorgun bakanın avuçları içine alarak sessizce masasında kalan Ba komutan, neden sonra silkinerek, önündeki dosyayı açtı ve Domingez'in konusunu olduğu gibi yayınlamayı iki gazeteden birini çekerek, tekrar okumaya koyuldu.

Çinden bir ses, nedense ikide bir, doğru görünüşü satırlar içinde durdu unu fısıldıyor ve esasen taa bakanın beri yapılan müdahaleden bir türlü huzur duymamış olan bu yalın yürekli bir kışkaç gibi sardıkça sarıyordu. Okumayı bitirdikten sonra, yorgun gözlerle çevresini aradı. Az önce arkadaşlarının oturdukları koltuklara birer birer, sanki orada hayâlleri kalmış gibi bakındı. Ve birden iki elini masaya dayıyarak:

— Yanılmı olmasını çok isterim ama, diye mi

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

nidandı, bir de u Domingez'in dedikleri çıkacak olursa, sa hakkı için ne sizi affederim, ne de kendimi!..

Sonra zile uzandı. Yaverinden iki aspirin ve kahve isteyerek, kalktı kö edeki me in kaplı yumuak kanapeye geçti. Aynı anda, elinde bir kâ it tomarı oldu u hâlde, yardımcısı odaya girmi ve Babakanla birlikte hazırladıkları cevabı getirmi ti.

Ba komutan a rıyan ba ını tutarak, isteksizce dinledi i cevabı müthi bir lâf kalabalı ı ile öven yardımcısı kadar inandırıcı bulmamı tı ama, itirazın faydasızlı mı kavriyacak kadar da arkada larını iyf tanıyordu. Yalnız bir akıllılık etti ve cevabın radyoda, kendi imzasıyla de il, do rudan do ruya devrimi yapan askerî güce mal edilerek okunmasını emretti!..

Çok de il, bir saat sonra Domingez'e verilen cevap bütün radyolardan bir lâf ça layanı hâlinde Tekelonya'ya akıyor.. Üniversiteden, basına kadar, kızılların yuvalandıkları her kesimde de sevinç çı lıklarıyla kar ılanıyordu.

O ak am, bilhassa Ba kentte, o kadar çok ampanya ve millî içkileri olan tekila sarfedilmi ti ki, gece vakti evinde toplanan kızıl arkada larına verdi i ölenin bütün ampanya stokunu tüketmesi karşısında a ıran Bakanı gnacio, nereye ko turduy sa eli bo dönen u a ına a zına geleni söyledikten sonra, misafirlerine dönüp ba ırmı tı:

— Bizim cepheden birini müskirat nâzın yaptıramadı ımız sürece, bu ülkede a ız tadıyla bir kutlama yapamıyaca ımız anla ılmı tır arkada lar!.

19

Parti merkezinde, çevresine topladı ı arkada larının gerçekten a kın yüzlerine bir süre baktıktan sonra, Pablo ba ırdı:

— Bana bakın, panik istemem.. Silkinin helk öle biraz.

htiyar Manuel, a rıyan midisini bastırarak:

— Panik manik bizde hak getire amma dedi, bu kadar lâf kalabalı ı altında a ırdık do rusu.

— He ya, diye hemen atıldı Antonio da, canına tükürdü üm ne i be!.. Bir bildiri yayınlıyorlar, tam eh madem buradan incelmi kopsun da kızıl olsun memleket görün ananızın uçkurunu diyoruz. Bir de bakıyoruz ki, bizim Domingez, yel gibi yeti mi , ya - ma yok!., diyor. Eh! bu kez tam rahatlıyoruz, haydiii.. Gene bir bildiri daha., ulan ey gibi be., ey...

Hırsından kekeleye e ba ıyan Antonio'yu bir süre gülerek izleyen Pablo lâfa girdi:

— Anladık o lum, anladık. Ben de biliyorum bunları. Ama sizden farkım, bütün bu lâf ebeli inin beni bozmaması, sizde ise hemen karınca basmı çürük yemi gibi delikler, oyuklar açması..

Roberto, beyaz di lerini göstererek güldü:

— yi ya, sen Ba kansın elbet. Bi farkın olmasaydı, biz de seni seçmezdik ki..

Pablo keyifle sırıttı:

— Öyleyse beni dinleyin, ne var ortada? önce kızıklar bir oyun çevirdiler, yaktılar yıktılar ve bu dü zenbazlıklarını mîllet yapmı gibi göstererek...

Sırık Benito atıldı:

— Pontinolular yapmı gibi..

Pablo, lâfının kesilmesinden hırslı:

— Kes ulan dedi, anladık Pontinolular yapmı gibi göstererek, kendi isteklerini sürdürmenin yolunu açtılar.. Hükümet de yuttu bunu ve onları öven bir bildiri yayınladı. Bu bildiride de bir takım kızıl isteklerini yapacağını söyledi...

Manuel homurdandı:

— yi halt i ledi..

Pablo, ihtiyara ters ters baktıktan sonra, devam etti:

— Halt malt, i ledi bunu. Ama i ledi de ne oldu?.

— Daha ne olacak, dedi gene ihtiyar Manuel' onun kızmasına hiç aldırmadan, baksana u Rezilo pez köpe ini ilçe belediye meclisine hemen üye yaptılar. Avelino e e ini köy yönetim kuruluna yerle tirdiler. O ö retmen hergelesinin altına bir cip»

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

çektiler... u Lopez karının üniversiteli o lanını geçen gün Carlos Baha'nın meyhanesinde gördüm, etrafındakilere içki ısmarlarken, cebindeki binlikleri to mariyla gösteriyordu.

Sırık Benito ekledi:

— Berber Chucho itini unuttun Manuel amca...
htiyar Manuel ba ını salladı:

— O da var ya... Bu keçi herifi de, hemen kurdukları «Kızı! Devrim Derne i»nin de Köy Kurulu Ba kanı yapmı lar. Nah bak pencereden, dükkânının kapısına asılan levhayı görebilirsin!..

Pablo, derin soluklar koyvererek ve ikide birde gözlerini sıkıntıyla kapıyarak dinledi i Manuel'in susması üzerine:

— Bitti mi? dedi.

— He, dedi, Manuel çubu unu çeki tirirken, kusura bakma lâfını kestim amma...

Pablo di lerini sıkarak hırsla sırttı:

— Ne olmu , yâni bunlar olmu da?.. Anladık Avelino'yu Köy Yönetim Kurulu'na verdiler. Ee? verdiler de ne oldu yâni?. Aramıza gelebiliyo mu? Bi defa gelme e kalkı tı, dar kaçırđık herifi. Rezilopez salozunu ilçe belediyesine gönderdiler de ne oldu? Bütün köy hâline gülüyo... ki günde bir haydi ilçeye. Var mı bunun Pontino'ya bi zararı? Yok! İçeye zararı var dersen, orada onu kim öttürür ki, zararı olsun derim, ötekilere gelince. Hah... ben de i in burasında diyorum ki, onların da bize zararı olmaz, faydası olabilir. Neden derseniz...

Manuel donuk donuk bakarak sordu:

— Nedenmi o?.

— Hah, dedi Pablo, nedenmi diye sor da cevap

PABLONUN GÜLÜ Ü

vereyim. Bi defa o ö retmen olacak kızıl ister cipli dola sın, ister cipsiz, köylü bilmiyor mu onu? Üstüne üstelik u devrim midir ne karın a rısıdır ondan sonra kıçının altına cip çekildi ini görmüyor mu?

— yi ama, dedi bu sefer Roberto, eskiden herif bi bizim Pontino'nun ba ına belâ iken, imdi cibine atladı ı gibi bütün çevre köylerin belâsı oldu. Üstelik bi de: «Bakın u arabaya, yakında hepinize bi tane gelecek, siz sadece benim dedi imi yapın» diye de adam kandırıyor mu î.

— Geç o lum geç bunları, dedi Pablo sıkıntıyla kafasını silkeliyerek, bizim adamlarımızı bilmiyomu gibi konu ma böyle. Ulan bizim Tekelon köylüsüne de il böyle lâf arabası vermek, sahici arabayı bu herif getirerek birer birer altlarına çekse, bizimkiler gene de «Ulan bunda bi bit yeni i vardır, git i ine» derler be!. Sen bunu daha anlamadınsa...

— Orası öyle amma, dedi Roberto hafifçe kızarak, gençler var ki, ne olsa kanarlar belkim diye dü ünüyorum ben...

Pablo güldü:

— Sen kaç ya ındasın?.

Roberto, büsbütün kırmızıla arak, homurdandı:

— Ondokuz!..

Pablo bir kahkaha attı.

— Sen genç de il misin? Sor bakalım kendi kendine, kapılıyo musun bu herife?

Roberto yumru unu masaya indirdi:

— Bana bi söylese, sa hakkı için çenesini dümdüzerim.

— Gördün mü, dedi Pablo, sen nasıl böyleysen,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

her köyde de sayısız Roberto'lar, Benito'lar, Antonf o'lar ve Pablo'lar var.. Bunu böyle belle.

Sırık Benito güldü:

— Yâni u senin hesaba göre, tasa edecek hiç bi ey yok ve olmaz da ha, Sayın Ba kan?

Pablo birden ciddiyetini takınarak:

— Yook... dedi, tasa edecek hiç bi ey yok demiyorum. Elbet her eyi yakından izleyece iz, kollayaca ız, ama pani e dü mek ve her ey bitti sanmak yok!.. Her ey bitmez.

Sonra birden hırslanarak:

— Ulan dedi, lâfın ucunu bırakmıyorsunuz ki, rahatça anlatayım. Bak lâfa tabanca sıkı sıkı ne diyece imi unutturdunuz. Nereden ba lamı tım ben?

Elindeki kalemi de me kalemtra a ta çıkararak bir düzgünlük içinde yontmakta olan Antonio, ba nı kaldırmadan mırıldandı:

— Bildirileri sıralıyordun Ba kan!.

— Hah, dedi Pablo keyifle, aferin Antonio, di-yordum ki, önce bu kızılar bi oyun çevirdiler ve arkasından milletin iflahını kesen bi bildiri çıktı. Arkasından bu sefer, bizim aslan Domingez kükredi, millet biraz ferahladı.. Derken i te imdi de yeniden bir bildiri cayırtısıyla, gene milletin iflahına..

Durdu, gözlerini kısarak bir süre hepsine teker teker baktıktan sonra, sordu:

— Eee?. Bu, i in sonu mu?. Bitti mi yani imdi her ey?.

Hiç biri bu sefer ses çıkaramadılar. Lâfın sonunu bekliyor ve altından ba kanlarının nasıl bir hesabı çıkacağını kestiremedikleri için, cevap veremeyi daha uygun sayıyorlardı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Pablo devam etti:

— Bitmedi elbet. Nasıl ilkinde bitmediyse, nasıl ikincisinde kalmadıysa, elbette bunda da kalmı yacak. Ne dedi daha bir kaç gün önce bizim Domin gez?. Bu kızıkların isteklerine sınır yoktur dedi, bunlar istedikçe isterler ve aldıkça daha da isterler dedi..

Manuel gene dayanamayıp homurdandı:

— Veren oldukça neden istemesinler?.

— Hah, dedi Pablo tam i te imdi üstüne bastın arkada , veren oldukça isteyecekler. Ama ya veren kalmazsa? Yahut da verenin daha çok verme gücü yetmez olursa?.

Antonio, birden uyanımı gibi:

— Dur hele sayın Ba kan dedi veren u Neros Cavalos denen herif de il mi?.

— Evet, dedi Pablo elbet o ve destekçileri!..

— Yoo, dedi Antonio bu sefer, ya o zaman senin dedi in.. Bu herifi biz deviremeyece imize göre, demek ki kızıklara hep verecek!..

Pablo kurnaz kurnaz güldü:

— O verecek ama, meselâ bizdeki Avelino yu a/. Ne verdi buna? Köy yönetimine katılmak!.. Halbuki bu ne yapabiliyor? Aramıza katılmıyor, yönetim toplantılarında dediklerini kabul ettiremiyor.. Böylece gide gide nereye varacak?.

— Ne bileyim ben, dedi Antonio, anasının donuna varsın isterse..

— sterse varsın ama, dedi Pablo, asıl nereye varacağını söyleyeyim ben. Az sonra Avelino da, di-erleri de, yani u kızıkların oyunları sonucu i ba ı-na sürülmü olanların topu birden, kendi kendileri

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ne diyecekler ki «ulan biz bu noktaya nasıl geldik?. ki bomba savurduk, üç patırtı kopardık ve hemen geldik.. Ee, imdi hangi noktada takıldık kaldık? Gel di imiz yerlerde güçsüzüz. Bu herifler bize hiç ses çıkarmıyorlar ama, hiç bir dedi imizi de kabul etmiyorlar.. O hâlde, bir gümbürtü daha koparalım, bir patırtı daha çıkaralım ve bir adım daha ilerliye lim.» te böyle dü ünecekler, bu yolda birbirlerini azdıracaklar ve yeni ba tan azgınlıklara koyulacaklar. Bunun ba ka yolu yok!.. Anladınız mı imdi, bizim Domingez'in ne demek istedi ini?.

Hepsi a ırmı lardı. Ba kanlarına bir kat daha da hayran kalmı lar ve Pablo'dan âdeta fı kıran güç kar ısında tedirginliklerini unutarak keyifle dikle mislerdi.

Antonio, çakısını ak! diye kapatırken ba ırdı:

— Ya a be Ba kan, dedi, sa hakkı için ben Domingez'in kükreyi ini böyle anlamamı tım da, hani nebileyim biz de varız gibilerden sayımı tım. Dese ne bunda da oldu u gibi haklı çıkacak en sonunda:

— En sonunda falan de il, dedi Pablo, bence çok yakında.. u kızıl deyyuslar sıkı tıkça ve yolları tıkandıkça hızlanır bu.

— Hımm, dedi Manuel, imdi anladım, o Ave lino denen herifi, yönetim toplantısında neden üzerinden tekerlek geçmi öküz bokuna çevirdi ini..

— Ha unu bileydin, dedi Pablo bir kahkaha savurarak, bize dü en artık yalnız budur. Kızılara sokuldukları her yerde, i leri diledikleri yönde yürütemediklerini göstermek!..

Sırık Benito, ku kuyla sordu:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Biz böyle yaparız nasıl olsa ama, bütün memlekette ya böyle yapmazlarsa?..

Pablo, filozofane bir tebessümle arkadaşını bir süre süzdükten sonra:

— Ulan sırik, dedi size demin söylemedim mi, her köyde bir Benito, Roberto, Antonio vardır nasıl olsa diye...

— Dedin demesine amma dedi Benito, ilçeler, iller de var ya..

Pablo'nun kolları çatıldı:

— İlçelerde, illerde gerçi çok sümük herif vardır ama, çoğunluk gene de bizler gibidir hiç kuno olmasın, yoksa bu Tekelonya, bi Pontino'nun omuzlarında bunca yıl ayakta kalmadı ya..

Antonio güldü:

— Amma, u son dalgaya bakarsan, bayba kan bizim Pontino neredeyse kıpkızıl sayılacaktı. Hâlâ da öyle ya.. Geçenlerde ba kentteki kızını görme e giden bizim komu ihtiyar Luncio, oradaki akrabalarının: «Sizin köy demek ba tan a a ı kızıl oldu ha Luncio amca?» demeleri karısında öyle hırslanmı öyle köpürmü ki, dar attı kapa ı tekrar Pontino'ya!..

Pablo sırttı:

— yi ya, demek ki bize daha çok i dü ecek. Bu sersemler, nasıl olsa Pontino ve civarı müsait diyerek, bize daha fazla kızıl görevli sürecekler.. Biz bunları kısıvrak saracak ve fiyakalarını bozaca ız. Bu sefer yukardakiler bunu önce onların beceriksizliklerine verecek ve de i tirecekler, buradan hırslan gidenler ba ka köylerde veya ilçelerde büsbütün edepsizle ecekler... onların edepsizle meleri bize yeni gelenlere sıçrayacak...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Sırık Benito keyiflenmi ti:

— Oo, dedi, desene cümbü asıl bundan son-
da ba lıyor be ba kan!.

— Ha unu bileydin, dedi Pablo, i in bundan
sonrasında seyir var seyir! Kızıllar u Neros Cava
los denilen herifin tepesinden önce memlekete, son
ra tünedikleri ba a pisleyecekler.. Biz de bir güzel
seyredip, onlara güvenenlerin burnuna burnuna ciga
ramızı üfliyece iz!..

Manuel, yarımı bırakılmı meraklı bir hikâye-
nin ille de sonunu isteyen bir çocuk safll ıyla sor-
du:

— Sonra?..

— Sonrası da belli, dedi Pablo kahkahalar ata-
rak, bizim ordu i te asıl o zaman bunlara bi yönele-
cek, bi sopa çekme e ba lıyacak ki, nereden geldik-
lerin! a ırıp kalacaklar..

— Hin.., dedi Antonio keyifle, hani bizim San
çez, ikide birde kendisini kandırarak parasını çeken
o haylaz ye eninin en sonunda ne mal oldu unu an-
ladı ı zaman, nasıl sopadan geçirmi ti... Pilar anay-
la yeti ip de kan içinde bıraktı ı o lanın ba ucun
dan zorla çekti imiz zaman «Ne yaptın be Sançez?
Elinden bi kaza çıkacaktı, deli misin?» dedikti de, ne
cevap verdiydi bilir misiniz?. Siz bu bokun ne mal
oldu unu hep bildi iniz için. size tuhaf gelir imdi
benim sopa ama, bi de bana sor sen dedi, ben bunca
yıl atılması geç kalmı bi daya ı attım ona!..

Durdu, tütünden sararmı kirli di lerini göste-
rerek, ekledi:

— Yani sizin anlayaca ınız, kanmı ın, aldanmı
m daya ı daha hızlı oluyor!..

Pontino, kızıkların oyunu sonucu, bütün ülkeye «rnek bir devrimci köy» olarak tanıtılmı tı ya, gazeteler de artık oraya, ne hikmetse, daha erken sevkediliyor, hattâ Pablo ba ta olmak üzere, pek çok köy yöneticisine o unlu u bedava gönderiliyordu. Hem de tomar tomar... Dergiler, gazeteler, bro rler gırlaydı ve durumdan tek ikâyetçi olan da posta da ıtım memuru ihtiyar Felicio idi.

Ev ev, dükkân dükkân, tanrının hergn bir kaç sefer yapmak zorunda kalan zavallı Felicio'ya hemen herkes acıyordu ama, ne yapsınlar?. Hemen hepsi sol yayınlar olan bu bedava malların bir defa kâ ıtları daha iyi cinsti. Hafifçe ham koparılmı domatesleri öyle bir güzel sardın da, tavanarasına di zverdini mi, k isterse buzdan sakalını camlara sersin, öyle bir dayanıyorlardı ki.. Paket yapmakta,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

raflara yaymakta, meyve sandıklarının diplerini beslemekte de, do rusu ya, di erlerinden daha iyi idiler..

Bu yayın furyasının Pontino'daki özgürlükü çounluk üzerinde hiç bir kandırıcı etkisi olamayacağını daha ba nda dü ünümü olan Pablo, arkadaşlarına hemen durumu anlatmış ve hiç endişe etmemelerini bildirmişti. Sadece, Carlos Baba, ihtiyar Manuel ve Pilar ana gibi, halk habercileri aracılığı ile, gönderilen her yayının ku kusuzca alınmasını, gereken yerlerde kullanıldıkları kadar da kullanılmasını salık verdi, o kadar!. Yok bunu dahi fazla gören, sakıncalı bulan varsa, bir haftalık yayını biriktirdikten sonra getirip parti merkezine teslim edebilirdi!.. Nitekim i te bir kısmı da bu yolu seçmişlerdi ve o küçük parti binası imdi, bir kö esinde tavana kadar birkaç sıra hâlinde yükselen böyle bir gazete ve dergi yı nı ta ıyordu.

O sırada, Sançez'in içeri ta ımakta olduğu bir kucak yeni yayını gören Antonio:

— Yuh be!, dedi, bizim Ba kan da ba ımıza amma i açtı ha..

Elindekileri di erlerinin yanına yerle tiren Sançez, ellerini silkelerken:

— Bir bildi i var elbet, diye kar ılık verdi,

— Ne bildi i olacak, dedi bu sefer Antonio, görürsün bir süre sonra, odada bize yer kalmadığını görür görmez bi güzel yaktıracak bunları!., yahut da..

Ama Pablo nun gelmesiyle lâfı a zında kaldı. Hemen ko up Ba kanın elindeki koca paketi alırken:

— Vay canına, dedi ne var bunun içinde be?.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Makine parçası, dedi Pablo, ko un dı arıdaki leri de ta ıyın bakalım.

Hepsi çabucak dı arı se irterek, ilçeden gelmi bir arabanın içindeki âletleri ve bir de ne oldu unu kavriyamadıkları makinayı içeri sürüklediler.

Sırık Benito, odanın kenarında koskocaman bir yı n te kil eden demir parçalarını bir süre süzdükten sonra:

— Sayın Ba kan be, dedi, yoksa fabrika falan mı kuraca ız?

Pablo güldü :

— Ucuza dü ürdüm bunu, dedi, hele bir dinlenin de nereye yerle tirece imizi de beraber kararla tıralım.

— Kuzum Bay Ba kan, dedi Antonio yaltaklanarak, nedir bu Allahını seversen?

— Hiç, dedi Pablo, bizim postacı Felicio babaya yardım fabrikası!..

Ve arkadaşlarının a kın bakı larını bir süre keyifle seyrettikten sonra ekledi :

— Hani onun i e yaramaz haylaz o lu var ya, i - te ona i lettirece iz bunu. Böylece de hem u kâ it yı nından kurtulaca ız, hem de Felicio'nun ondan yararlanmasını sa lıyaca ız.

Manuel güldü :

— Bir ey anladımsa eytan çarpsın gene ama, madem ucunda bir hayır var mesele yok!..

Damalı mendillerinden biriyle ensesindeki teri kurulayan Pablo :

— Anlamıyacak bir ey yok bunda, dedi. Bu çok basit bi kese kâ ıdı makinesidir. Nah uradan kâ it

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

verirsin, uradan da zamkını akıtırsın, katlar ve kese kâ idını çıkarır ortaya!..

Sırık Benito küçücük makinaya bir aplak indirerek:

— Ya a be Ba kan, dedi, desene u kızıl densizlikleri bunun için toplatıp dururdun...

— Ha unu bileydin, dedi Pablo gülerek, ilçede yüzelli tanesine bi dinar veriyorlar. Bi hesaplarsan, her ay en azından bi kaç yüz dinar çıkarırız Felicio'ya. Üstelik haylaz o lunun ba ını da ba larsın.

— Do rusu ya, dedi Manuel, büsbütün keyiflenerek, bütün köy sevinir buna. Hani az acımıyordu herkes bizim ihtiyarın hâline!

Böylece konu arak nihayet karala tırdılar ki, en do ru yol makinayı, Pilar ananın bodrumuna kurmaktır. Hem geni bir bo luk vardı orada hem de Roberto gibi de güçlü kuvvetli bir bekçi, Üstelik Pilar ana da, hani kimseye göz açtırmamakta ve hele o haylaz o lanın ba ına tebelle olmakta yekta idi do rusu.

Hemen demirci Rafaello ça rıldı, arkasından Felicio'nun o luna haber salındı ve az sonra o da kopup geldi... Arkasından di erleri derken, bir saat geçti geçmedi ki, makina yeni yuvasına yerle mi ve ilk denemesi de Pablo ile demirci Rafaello'nun nezaretinde ba ariyla yapılmı tı bile...

Ve bodrumun tepesine yerle tirdi i seyyar lâmbayı ip diye yaktıktan sonra, ortalı ı aydınla an Benito, ya lı gözlerle kendisi için giri ilen bunca faaliyeti seyretmekte olan Felicio babayı tuttu u gibi kaldırıp ba ırdı :

— Haydi bakalım Felicio baba, kes kurdelâyı da bitsin bu i ...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

htiyar postacıyı içtenlikle alkıladı hepsi. Ve demirci Rafaello'nun son bir defa i leyi ini gösterme e koyuldu u makinanın ba ında o luyla ihtiyar Felicio'yu bırakarak, hemen çıktılar.

— Do ru partiye, dedi Pablo, bir i imiz daha var. Paytak Antonio güldü :

— Canımızı çıkarmadan bizi bir yere salıvermedi ini biliyoruz artık.

Pablo hiç sesini çıkarmadı, ama partiye girer girmez de hemen gürlledi :

— İmdi hepiniz oturacak ve verece im listedeki adreslere en azından yirmi er mektup yazacaksınız, Roberto ile Benito'nun yazıları güzeldir. Ama sizler de nasıl yazarsanız yazın önemi yok, yeter ki yazılsın...

Antonio, kendisinden hint ya ı içmesi istenmi gibi yüzünü buru turdu :

— Yapma be Ba kan! Benden yazı isteme de ne istersen iste.

Pablo oturmu tu bile kâ it tomarının ba ına. Cebinden çıkardı ı listeyi önüne yayarken :

— Geç otur uraya dedi, zor bi ey de il yapca ın. Ne kadar kıızı! merkez varsa hepsinden gazete, dergi ve bro ür istiyece iz. Sonra solcu gazetelere de yazaca ız.

— Nee? dedi ihtiyar Manuel, a kınlık içinde, kıızıllardan gazete mi istiyece iz?

Pablo sakın sakın :

— Elbette dedi, biz Pontinolular devrimci sayılmıyor muyuz?

— Dur hele, dedi Antonio kafasını ka ıyarak, bu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

dangalaklar bizi devrimci sayıp oyun çevirdiler diye. herhalde sen de bizi aynı yola sürmiyeceksin ya?

Pablo ka larını çatarak, elinin tersini gösterdi :

— Ulan bi tane patlatırım imdi. sanı a ırırsın hal. Sana devrimci olduk diyen mî var?

Antonio biraz uzakla ırken sordu :

— Ya ne var?

— let kafanı, dedi Pablo bu sefer önündeki listeyi eline alıp sallıyarak, bu avanaklara kendilerinin «devrimci örnek köy» belledikleri bir Pontino'dan mektuplar gönderilir de daha çok dergi, daha fazla gazete istenirse, ne yaparlar?

— Ne yapacaklar, dedi Antonio, her halde sevinir bayram ederler...

— Eee... ederler de sonu ne olur?

— Hemen yollarlar elbet.

— Hah, dedi Pablo nihayet i ledi meret kafa, imdi gene sok bakalım o kemik tasın içine. Felicio babanın makinası, ananın kilimleriyle mi i leyecek?

Hepsi gülme e ba ladılar,. Sırık Benito :

— Ya a be Ba kan dedi, babaya ham madde toplayaca ız desene...

— Sade o kadar de il, dedi Pablo bi ta ta iki ku , bu enayiler bizi büsbütün kazandıklarını da sanacaklar. Hadi bakalım geçin masaya...

Antonio, elindeki boyalı kalemi yalarken homurdandı :

— Bi de ne yazaca ımızı söylesen...

— Kolay, dedi Pablo, önce ya «Sayın Bay» ya «Sayın Efendim» diye ba larsınız, sonra da iki üç satır, meselâ «Memleket haberlerini ö renmek için •daha çok yayına ihtiyaç duydu umdan; a a ıdaki ad

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

resime göndermenizi» diye yazarsın gitsin. Adrese sıra gelince, bizimkilerin hepsini tel-er teker yazın... Köyde ne kadar bizden olan varsa, hepsinin adma bir kâ it doldurun gitsin! Bir kısmınız da «er topluca bana gönderirseniz, da ıtılması için gerekeni yaparım» dediniz mi, tamam!

Roberto ku kulu ku kulu mırıldandı :

— Okuyan çıkmaz mı dersin?

— Geç o lum, dedi Pablo, Pontino aklını peynir ekmekle yemedi daha.

Ve hepsi haç çıkararak, ba ladılar yazma a...

Çok de il bir hafta sonra da, köye bir süredir zâ-ten ya makta olan yayın ya muru, tam bir sa na a döndü. Öyle ki, görevine çok dü kün postacı Felicio bile, artık hiç yapmadı ını yapıyor, paketlerin ço unu, köyün çocukları vasıtasıyla da itti i gibi, bir kısmını da ister istemez, gününde ula tırma a vakit bulamı-yordu.

Antonio olsun, Manuel olsun, hattâ sevgili karısı Konçita olsun Pablo'ya :

— Yahu u ihtiyara söyleyen de, bütün paketleri do ruca, makinanın oldu u bodruma ta ısa... Yahut da partiye topluca getirse de oradan bîr yoluna koy-sanız... diye çok söylediler ama, Ba kan hiç tınmadı. Sadece :

— Posta postadır. Devletin namusu bu. Kime gönderiimi se ille de oraya gidecek... Ama sonra sa-hibi isterse, paketini oldu u gibi Felicio Babaya ver-sin, bizi ilgilendirmez bu! in o tarafına kimse de ka-rı amaz! dedi ve çıktı i in içinden!

Do rusu ya, Pablo'nun hesabına uygun olarak hayli garip bir çark Pontino'da iyice dönme e de ba

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

lamı tı: Posta paketleri arttıkça ve büyüdükçe, Felicio baba daha çok yoruluyor ve Felicio baba daha çok yoruldukça Pontinolular ona daha çok acıyarak gelen gazeteleri dergileri devrediyorlardı.

Aynı çarkın, Ba kantte ve yukarı Tekelonya'nın merkezi Forbos City'de döndürdü ü ba ka çarklar da vardı. Ba kentteki T.K.D.B. (Tekelonya Kızıl Devrim Birli i) ve Forbos City'deki T.K.S.O. (Tekelonya Kızıl Sava çılar Ordusu) örgütleri, Pontino'dan kendi fikirlerine ve yayınlarına kar ı gösterilen bunca ilgi kar ısında içten sarsılmı lar ve sadece Pontino hakkında gene kendi üyelerince çıkarılan rivayetlerin do rulu-una de il, ona yakı tırılan bütün devrimci sıfatların dahi yetersizli ine inanmı lardı. Ve i te bu yüzdendir ki, hemen kayıtlarını kar ı tırdılar ve birinci örgüt, defterindeki Pontino bölümünün kar ısında rastladı ı

Rezilopez adına, ikincisi ise ö retmen Pesos, A velino ve berber Chuc ho adına, hemen birer eref belgesi doldurup bu komünist üyelerine ula tırdılar. Her belgeye de birer küçük ni an eklenmi ti.

Postacı Felicio baba, Kızıl Rezilopez'in mektubuyla o küçük paketi kendisine götürdü ü sırada, komünist baba kan ilçe belediye meclisinin toplantısından henüz dönmü tü..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Yorgunluktan bitiyor ve içinden, kendi partisi ve ba - lı örgütler dahil, hemen bütün kâinata küfrü basıp du - ruyordu.

Felicio babanın uzattı ı mektubu ve o küçük pa - keti isteksizce aldı. Gösterilen yere imzasını attı ve ancak karısının getirdi i sıcak su dolu le ene yorgun ayaklarını sokup rahatladıktan sonradır ki, her ikisini de açma ı akıl edeb ildi. Ve tabiî açmasıyla birlikte de sevincinden havalara sıçrayarak, ne le en bıraktı, ne de su!.

Ho artık ne yorgunlu u kalmı tı, ne de sinirlili i ya... Bir insan komünist olur da, en güçlü kızıl örgü - tünden böylesine bir eref belgesi ve ni an alırsa yorgunlu u mu kalırmı ?

«Sayın Rezilopez yolda » diye ba lıyordu mektup bir alay kızıl tekerlemeden sonra da :

«.. böigenizdeki etkili faaliyetinizin ve çevreniz - de yarattı ınız güvenin sonucu oldu una yürekten inan - dı ımız yayın ba lantısından dolayı sizi kutluyoruz. Örgütümüz örnek çalı manızı, Lenin ni aniyle mükâ - fatlandırmayı uygun bulmu tur» diye de son buluyor - du!..

A a ı yukarı aynı saatlerde, ö retmen Pesos ve di erleri de, mektuplarını, ni anlarını almı lar ve ta - biî havalara sıçramı lardı. Hemen hemen aynıydı on - ların eref belgeleri de... Yalnız ni anları de i ikti: Kızıl Yıldız!.

Gerçi Rezilopez de Ö retmen Pesos da, hattâ Cumhuriyetçi sosyalist Avelino da, ilk ânın heyecanı geçer geçmez, hafif yollu bir vicdan muhasebesine giri medi de iller. Öyle ya, ne yayın ba lantısından

PABLOTS UN GÜLÜ Ü

haberleri vardı, ne de böyle bir te ebbüste bulundukları!..

Evet, köye birtakım kızıl yayının örgütler tarafından gönderildi ini biliyorlardı ama, u Pontino denen Allahın belâsı yerde bunlardan bir tekinin dahi dava için fayda sa lamasına da, imkân yoktu ki... Ama pek az sürdü bu vicdan muhasebesi! Arkasından her biri, kendi açısından öyle ba arı i areti, öyle gurur dayana ı bulup icadettî ki, ni anların geç bile kaldı na neredeyse hükmeder oldular.

Ve i te bu yüzdendir ki, bir süre sonra Pontino'ya ya an bütün o kızıl yayının, gide gide Felicio babayla haylaz o lunun kese kâ ıdı makinasında, solu u aldıklarını iyice ö rendikleri halde, hiç biri ses çıkaramadı! Ne Örgütlerini uyarabildiler, ne de partilerine ve örgütlerine ba lı olan gazeteleri!..

Gericilerin kurdukları bir kumpas sonucu ni an ve takdirname almı görünmektense, hiç ses çıkarmazsın oiur biter... diye dü ündüler ve yakalarında örgütlerinden çok Pablo'nun taktı ı ni anlan gururla ta ima a koyuldular!

21

Roberto. «bunca kızıl yayını bir de okuyanlar balsa...» diye ku kulanmı tı ya, herkesten önce, kendi dü tü buna ve dü mesiyle birlikte de feryadı kopardı :

— Oha! E o lu e ekler!..

Sundurmanın önünde oturuyorlardı. Hava ılık mı ılık, gökyüzü, pırıl pırıdı.

Roberto'nun top gibi patlayı ı kar ısında daldı ı hayâllerden silkinen Pablo, yüzünü buru turarak sordu :

— Ne var o lum, yoksa kızıl rüya mı görüyordun?

— Ne rüyası be Ba kan, dedi Roberto büsbütün köpürerek, baksana una neler yazmı lar?

Abone bandını henüz açtı ı gazeteyi Pablo'ya u zatiyordu. Beriki elinin tersiyle itti gazeteyi :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Çek burnumun dibinden unu, dedi, ben size demedim mi okumayın u bokları diye.

Srrık Benito kıs kıs gülerek lâfa karı tı :

— Üstüne üstelik, ya köyde bunları okuyan çıkar-
sa diye de bu bizim parlak Roberto ku ku duyuyordu.

— Ama ne, dedi Pablo sundurmanın tahtalarından yola kadar a ırdı ı bir tükürü ü hırsla savurarak, u-
nun urasında bi saat kafa dinliyelim dedik, bu da gel-
mi bi kızıl itin eyini burnumuza uzatıyo..

Roberto, bo bir iskemleye kayıtsızca geçip otu-
rurken söylendi :

— Eh! üst tarafını sen bilirsin ama bay ba kan
dedi, o gazeteye gene de bi göz gezdirsen iyi olur de-
rim ben.

Pablo hemen kulakları dikti ve hafifçe toparlanı-
ken :

— Yoksa, dedi bize ait bi ey mi var?

Roberto aynı zoraki katıysızlıkla :

• — Bize aitten muradın Pontino ise, yooo, öyle
bi ey yok, dedi, ama tüm memleketse ohohoo... oku-
makla bitiremezsin!..

O vakte kadar lâfa hiç karı madan, sırtlarına vu-
ran güne in verdi i gev eklikle sadece pinekleme
durmu olan Manuel ile Antonio âdeta bir a ızdan söy-
lendiler:

— Ne olmu kendin anlatıversene lan!

— He ya, dedi Pablo da hemen, geveleyip duraca-
ına anlatsana unu.

Roberto, uyandırdı ı tesirden memnun, cebine
tıktı ı kızıl gazeteyi çıkardı ve notlarına öylece göz
gezdirenen bir nutukçu edâsiyle bir süre baktıktan sonra:

— Valla dedi, benim anladı ıma göre, bu bok

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

radio hiç bi ey demiyor artık ve bu devrimci baylar da bizim tarafın gazetelerine pek göz açtırmıyorlar ama, memlekette gene de bi takım eyler oluyor,

Pablo'nun ka ları çatıldı :

— Ne gibi eyler?

— Baksana, dedi Roberto gazetede bir yeri i aret ederek, bankalar emekçilerin oluncaya kadar, açtı ımız sava sürecektir, bu, halkın malını, halkın zor kullanılarak alması demektir... diye açıkça yazmı lar.

Antonio elini Roberto'ya do ru sallıyarak :

— Ne çıkar bundan diye lâfını kesti, kendilerini hep sava ta saymıyorlar mı?

Pablo, elindeki yaprak sigarasını, botunun tabanı nmda söndürdükten sonra :

— Yoo, diye atıldı, galiba hakkı var çocu un, gene sava diyorlar ama, baksana halkın malını zor kullanılarak geri almak... Yollu bi bok daha karı tırmı lar bu seferkine...

Manuel dikle ti :

— Yani ne demekmi o?

— Ne demek olacak banka soygunları demek!.

— Yok anasının donu! dedi bu sefer Antonio.

Ama Roberto hemen atıldı :

— Anasının neyi olursa olsun ama üstelik yapmı a da benzerler bunu. Baksana «banka sava ına katılanların devrimci örgütlerce korunup desteklendiklerini ilân ediyoruz» diye açıkça yazıyorlar. Bir tanesi tutuklanırsa, kar ılı nda 10 tane adam kaçıraca ız diye de ba ırıyorlar!..

Eee... Pablo'yu artık elbette tutamazdınız. Kim olsa yapamazdı bunu ve ok gibi yerinden fırladı ı gibi Roberto'nun kuca nda yayıh duran Kızıl gazeteyi kap

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

t! ve do ru içeri ko tu. Tabif di erleri de hemen pe-
inden...

Hakçası istenirse, bizim Pontino'nun en uyanık bu özgürlük kanadı dahi, o ünlü hükümet bildirisinden sonra büsbütün azmı olan kızıkların, Tekelonya'yı ba tan a a ı sarma a ba layan azgınlıklarını ve eylemlerini, i te ancak o gün ö renme e ba lamı lardı. Juan Domingez'in Ba kanlı ı devrinde, iki kızıl çiftle se, bunu dahi bir devrim hamlesi gibi gösterme e meraklı olan radyo, u devrimden beri sadece ba lılık mesajlarını yayınlıyor ve ortalı ı öyle bir barı içinde gösteriyordu ki, akıl durur! Eh! gerçekçi gazeteler de devrimci sansür altında olunca, gel de haber al! gel de memlekette olanı biteni ö ren!..

Galiba gene en verimli yol, hiç bir kayıt ve art dinlemeden, dilediklerini yazan kızıl gazetelerden bir eyler çıkarabilmektir. Hiç de ilse bunlar övünürken ve azdırmak istedikleri kütlelere güç verece iz diye bö ürürken, bir takım olayları da anlatmı oluyorlardı. Nite* kim genç Roberto da, bilmiyerek i te tam bunu yapmı ve o sun'i barı balonunu enikonu patlatıvermi ti.

Pablo, gazeteyi ba tan a a ı inceledikten sonra

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

di erlerini de teker teker gözden geçirdi ve sonra yorulmu gözlerine parmaklarını bastırarak :

—• Aferin o lum Roberto, dedi, bundan böyle bunların u iki üç tane kodamanını her gün inceliyece iz ve ancak okuduktan sonra Felicio babanın makina sına verece iz. Hele ben imdiden tezi yok, hemen ilçeye de bi se irteyim bakalım. Bizim reis kül yutmaz, almı tır bu haberlerin daniskasını! Yahut da bi eyler yoktur da bu herifler ortalık karı sını diye atıyorlardır, hepsini ö renir gelirim.

Ve hemen gitti. Tabii her eyi de ö rendi ama. gitmeseymi de olurmu do rusu. Hattâ ilçede ö - rendiklerinden daha da ço u, o ak amın radyosundan bangır bangır ve ertesi sabahın gazetelerinden de sayfa sayfa bütün ülkeye yayılacakmı ama, nereden bilsin Pablo bunu? Evet nereden bilebilirdi ki, onlar u küçücük Pontino'da acaba ülkede neler olup bitiyor, acaba do ru mu u komünistlerin imâları, fıstıkları? diye konu up dururken, o koskoca ba kentte de, kendi aralarında hemen toplanmı olan askerî liderler, bir sürü tartı madan sonra, bunca olayın daha fazla saklanmasına imkân görmiyerek açıklanması yoluna gireceklerdir!..

Hey Tanrım, o ne müthi olaylar ve haberler zinciriydi öyle!... Pontino'nun artık ünlü olan meydanına devrimciler tarafından kurulmu olan hoparlörlerden öyle bir yayılı ı ve öbek öbek toplanıp dehet içinde dinleyen halkın tepesinden a a ı bir ses seli hâlinde öyle bir bo alı ları vardı ki...

Birbiri arkasına bankalar soyuluyordu. Birbiri arkasına sabotajlar sıralanıyordu. Ve radyo hepsinin de kızillar tarafından düzenlendi ini artık saklıyamıyordu.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Gerçekçi gazeteler de öyle... Ama di erleri, bütün bu kızıl eylemleri hâlâ övmekte, yapanlara arka çıkmakta ve hattâ daha da fazlala malarını açıkça istemektedirler.

Ve her yangın, bomba, soygun veya kaçırma olayından sonra da, bütün ülkenin hemen her evinde, Juan Domingez'in u komünistlere yüz vermekle onları azdırmaktan ba ka bir sonuç alınamayacağını hay

kıran sözleri konu uluyor; buna kar ılık devrimin çalılımcı ba bakanı Neros Cavalos'un da yedi cediti bir güzel sıralanıyordu!.. Tabii askerlerin içinde de komünistlerin oyununa geldiklerine inanma a ba lıyanlar gittikçe ço alıyor, tartı malar, kar ılıklı suçlamalarla gırla gidiyordu. Ne yalan söylemeli, kızılar bu hen

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gâme içinde dahi yılacak gibi görünmüyorlardı!. Hat-tâ tam aksine, eylemlerinin, devrimi büsbütün huzur kaçırıcı göstermesin diye halktan bir süre saklanma-sına bile âdeta kızmı köpürmü lerdı de, imdi gümbür gümbür açıklanmaları kar ısında, halka ve orduya çö-ken deh eti görüp, neredeyse akır akır oynıyacak lardt!..

Ve i te tam ülke bu deh et yo unlu u içindeyken, Forbos City'deki Tekelonya'nın en büyük ve muhte-em Katedralini bir gece tutu turuverdiler.

Bu artık, bunca deh et salgınının üzerine tüy dik-mektir. Mutaassıb olsunlar olmasınlar, hemen hepsi dinlerine ba lı olan Tekelon halkına, açıkça sava ilân etmekten de farksızdı.

Nitekim durumun gittikçe sıkı ip zorla tı ını gö-ren Ba komutan Munos Cıbiros, Katedral'deki yan-gın haberini alır almaz, hiç vakit harcamadan arkada - larını topladı. Bu arada kabineye yerle tirilmi üç or-du gözlemcisini de apartopar ça ırtmayı ihmal etmedi tabii.

Ve daha içeri girmeleriyle birlikte de bastı kala-yı :

— Be endiniz mi marifetinizi? Sizi biz o kabine-ye boy gösteresiniz diye mi saktuk?

Her üç gözlemci de afallamı lardı. Bir tanesi tit-reyen bir sesle :

— Kusurumuzu anlatsanız da bilsek... diyebildi.

Feld Mare al Cıbiros gürlledi bu sefer:

— Hâlâ anlamadınız demek, dedi, ülkenin altı üstüne getiriliyor, banka soygunları, bombalar, dina-mitler adam kaçırıp fidye istemeler, sabotajlar yan-gınlar birbirlerini kovalıyorlar da, bizim bu baylar bü

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tün bu rezalet yı nının, kendilerinin de içinde bulundu u bir hükümetin tutumundan do du unu bilemiyorlar, kavriyamıyorlar hâlâ!..

Birden masaya öyle bir yumruk indirdi ki hani bir e ini ancak Pablo'da görebilirsiniz. Yerinden oynamadık ne yazı takımı kaldı, ortada, ne de süslü plâka. Üç gözlemci ba ta olmak üzere bütün çevresi u hiç de iri oimıyan adamdan ta an küvet kar ısında birbirlerine aval aval bakı tılar. Ve Cıbiros, tekrar gürlledi :

— Kızılların bal gibi oyununa geîmi izdir!.. Ve gene bal gibi u Juan Domingez haklı çıkmı tır. te sonuç bu!.. O bizim Ba bakanımız olacak Ñeros Cávalos ahma ı da yuttu bunları üstelik bizlere de yutturma a kalkı tı.

Hepsi üzüntü içinde ba larını salladılar. Hayret! O üç gözlemci de katılıyordu bu üzüntüye.

Ba komutan bir süre susup önüne baktı. Sonra teker teker arkada larını süzme e ba ladı. Hayret! Hepsi de sanki bir kaç ay içinde ihtiyarlamı gibiydiler. Yüzlerindeki çizgiler derinle mi , gözlerinin altlarında i kin kesecikler olu mu tu. Derin bir soluk koyveren Cıbiros, deminki gürlmeler sanki ondan çıkamazmı gibi yorgun ve kuru bir sesle :

— Evet, dedi ba ımıza aldık bir defa bu derdi, hiç almaz olmalıymı ız ya, aldık i te ve imdi çekece-iz elbet.

Kuzey Tekelon Ordular Grubu Kumandanı General Leopoldo :

— O kadar ümitsiz olmayın Sayın Ba komutan, dedi, haklısınız elbette. Ama daha kaybedilmi bîr ey yok. Evet, bir kısmımız hükümetin plânını, yâni kızıl- ların dediklerini yaparak onları da kazanma hesabını

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

uygun gördük. İmdi anlaşıyor ki, bu doğru yol değil de ilmi ve kızılardan bundan büsbütün güçlü olduklarının sonucunu çıkarmırlar. Evet ama, hangi hesabın yanlı çıktı? Görülmü de ısrar edilebilirdi ki...

Cıbiros'un kolları çatıldı :

— Yâni?

— Yânişi açık Sayın Bakanım, Bu sefer işi tersine çevireceğiz ve komünistlerin ne kadar ocağı varsa, hepsini darmadağın edeceğiz.

Hepsi hararetle desteklediler bu fikri. En çok öven ve çok doğru diye bakanlar da, gene hayret! diyelim, o üç ordu gözlemcisi idi. Yalnız Mareşal Cıbiros hepsini bir eliyle sükûta çağırdıktan sonra sordu :

— Pekiyi, ama, bu komünistleri açıkça tutan, hattâ Bakan aksini söylüyor ama, bence hepsi komünistin teki olan oniki kişisi var ki, bizzat kurdu umuz u devrim hükümetinde görev almışlardır. Onları ne yapacağız? Yerlerinde bıraksak, her eyi sabotaj edeceklerdir, kızılardan el dahi sürdürmeyeceklerdir, kaldırırsak, bu defa da elâleme gülünç olacaktır diye korkarım. Üstelik de bu defa hükümetin geri kalan üyeleri üzerinde yapacağımız tesir hiç de olmayacak diye endişe ederim.

— Hayır efendim, dedi gene sükûnetle General Leopoldo, hiç duraksamadan 12 Bakan atacağız. Eğer Bakan da onları korumaya kalkarsa, bir tekme de ona yapacağız.

Gözlemcilerin üçü birden âdeta talimli gibi atıldılar :

— Öyle bir şey beklemeyin ondan.

Cıbiros acı ile gülümsedi :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Yâni sizce, ne dersek uyar rm?

— Uf, dedi gözlemcilerin en ya lısı olan Amalinde Kovac, hem de nasıl. Aslında bu adam'ı hiç be en memi imdir. bir türlü de gözüm tutmadıydı, ama sizlere olan saygımız...

Mare al, elini masaya vurdu :

— Bırak onu imdi, sen bize söyle bakayım o 12 ki i komünist mi, de il mi?

Kovac, duraksamadı :

— Hiç üpheniz olmasın bundan. Mutlaka atılmalıdırlar. te arkada larımın yüzleri, hiç birimiz ho lanmıyorduk bu heriflerden...

— Pekiyi, ya ötekiler?

— Onlar mükemmel insanlar bence. Vatansever, devrime saygılı. E er Neroc Cavalos, zayıf ahsiyetli bir adam olmasaydı, kızılara kapılaca ı yerde, bunlarla kayna abilirdi.

— Bu konuda hiç ikaz etti iniz oldu mu kendisini?

— Çok... Ama kapılmı tı anla ılan bir kerre, kızılar ne derlerse yapmayı marifet sayıyordu.

Mare al Cıbiros da, General Leopoldo da lâfın tam burasında hani içlerinden «Ulan hepimiz bu i de mandepsiye bastık aslında ama, u sizin üçünüz gibi malını ve bir çırpıda dönüp Tanrısını dahi inkâra kalkı anını biz bile görmemi izdir» diye geçirmemi de illerdi ama, ba ları öyle ate içindeydi ki, bir yenisini açma a hiç niyetleri yoktu ve çarnaçar aldırmadılar.

General Leopoldo, Ba komutanından izin îstiyerek üç gözlemciye sordu :

— Peki sizce, bu 12 herifi atarsak ne yaparlar?' Daha do rusu neler olabilir?

Bu defa, gözlemcilerin en genci, Tub'ni atıldı :

'ABLO'NÜN GÜLÜ Ü

— Hiçbir ey olmaz Sayın Generalim. Hiç üphe yok kızillar köpü rürler ama, kuyruklarını apı larına tikip giderler pekâlâ. Ba bakan da ne yapacak, e er bırakırsanız makamında kalır ve yerlerine kimi isterseniz oynıya zıplaya koyar...

Amiral Carmilio kendini tutamayıp patladı:

— Demek bu derece ahsiyetsiz ha?..

Hiç kimse ses çıkarmadı ve cevap âdeta bizzat

Ba bakan Cavalos'tan geldi. Evet aynı anda odaya giren Ba komutanın yaveri, mahmuzlarından kıvılcımlar çıkaran bir esas duru un ardından :

— Efendim, demi ti. Ba bakanlıktan telefon ettiler, radyoyu dinlemenizi rica ediyorlar!.

Ve hemen ko arak açtı ı radyodan dökülen bizzat Ba bakan Neros Cavalos'un sesi olmu tu.

— Aziz Tekelcılar, diyordu hiç fütursuzca, ülkemiz kökü dı arda olan bir kızıl tertibin kurbanı edilmek isteniyor... Hükümetimizce i ba ına geldi imiz günden beri dikkatle izlenmekte olan bu kızıl faaliyet, bugün artık su yüzüne çıkmı ve yıllardan beri ülkede kendilerinden olmyan ne varsa zararlı, kim varsa gerici ve tutucu sayan bu kızıl sapıklar nihayet, en adı tertiplere ve sabotajlara kadar eylemlerini vardırımı

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

lardır. u anda siz de er!! vatanda larıma bildiriyo-
rum ki, komünizmin bakından gelme e kararlı olan
hükümetimiz bütün gücüyle ayaktaadır ve yakında bir
ahmerdan gibi bu kızıl belânın üzerine inecektir!.

Uzanarak çat! diye dü meyi çeviren Mare al Cıbi
ros, Amiral Carmilio'ya dönüp sordu :

— Aldın mı cevabını?

— Pes, dedi beriki de!..

Ama aynı anda, birdenbire tersine dönen hava
kar ısında, ne yapacaklarını kararla tırmak için
Bakanı gnacio'nun evinde toplanmı olan 12 kızıl Ba-
kan da, kendilerine telefonda üç ordu gözlemcisinin
kumandanlarla konu malarını ve Mare al Cıbiros ile
genere! Leopoldo'nun söylediklerini nakleden Ba ko-
mutanlık yaverini dinledikten sonra :

— Pes, do rusu diye homurdanmaktaydılar, dü-
ne kadar bizi övmek için kelime bulamıyanlar bunlardı
ha?.. Pes do rusu!..

Ve artık ÷lkede bir komünist avıdır ba lamı tı. 12 kızıl Bakanı, Cıbıros'tan yedi i zılgıt sonunda hiç dü ünmeden palas pandıras yuvarlayıveren Ñeros Cá-valos, bunca badireye ra men yerinde kalabilmenin sevinci içinde, vur deseler öldürececek haldeydi ve bu co kuyladır ki, komünistleri toplatma a giri ivermi ti.

ki gün içinde de, kendisine kovdurulan 12 kızılın yerlerine, kimi tavsiye etmi lerse alarak yeni kabi-nesini kurdu!..

Aman efendim ne azametti gene ondaki görme-liydiniz!.. Sanki ba ından beri kızılılara kar ı çıkmak istermi de bırakmazlarmı gibi, o ne çalımlar, o ne atıp tutmalardı öyle... Mikrofonu bırakıyor, basın kon-feransına yeti iyordu ve kabineden çıkıp mare alın odasına ko uyordu. Her gitti i yerde de :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Öf be, diyordu, sırtımdan bir yük kalkmı gibf hafif hissediyorum kendimi, kurtuldum Tanrıya ü-kürler olsun u 12 tecrübesiz, hayalperest toy çocuk-tan!..

Tabii, ordu mensuplarının yanında, komünizme hız veren tiplerin ve kararların bütün sorumlulu unu siya-sî partilerin oyunlarına ba lıyor, siyasî parti mensup-larının yanında ise «lâf aramızda» diyerek bütün suç u orduya yükleyiveriyor «ordu liderlerine komünizmin tehlikesini ve u be endikleri 12 kızılın ne mal olduk-larını anlatıncaya kadar anamdan emdi im süt burnum-dan geldi» diye yakınıyordu.

Ülke ate ler içinde olmasa, bütün bu oyunları, da-ha oynadıkları anda duymakta olan halk, katıla katıla gülebilirdi elbet ama, ne çâre!.. ster istemez, yutku-nup yutar görünüyordu herkes. Tek kızıl belâ temiz-lensin de, u komünist hergeleler yakalanıp kıpırdaya-maz hâle sokulsun da, isterse bunu Neros Cavalos döne i yapsın... diye dü ünüyorlardı.

Nitekim Pabio bile: «Ba kan be!... Bu herif de amma mal çıktı ha! Bununla da böyle bir sava verilir miymi , hay buna inananların aklına turp sıkayım» di-yen arkada larına kar ı :

— Bize ne, demi ti, kızıkların kar ısına çıksın da... Rahat bırakmalı herifi. Taa... yeniden dönünce ye kadar!..

Gerçi ihtiyar Manuel buna ra men tatmin olmadı ve :

— sa hakkı için, inanmıyorum ben bu i e. Bu he-rifin gene bi oyun oynamadı ı ne malûm? diye tuttur-du ama, Pablo dinlemedi bile :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Katırlı ı bırak dedi, sava ı kendi açmak zorunda kaldı bi kere. Ya yürütür yahut da kendi yürür gider... Her ey gene gözümüzün önünden geçmiyecek mî, görece iz elbet!..

Aynı ak am radyo, Ba kentteki T.K.D.B. (Tekelon ya kızıl devrim birli i) ve T.K.S.O. (Tekelonya kızıl sava çılar ordusu) örgütleri genel merkezlerinin basıldığını ve bütün merkez yöneticilerinin tutuklandıklarını bildirdi.

Ve arkası artık çorap sökü ü gibi gelme e ba ladı. Sabah, iki kızıl gazetenin daha kapatılarak sorumlularının yakalandı ı bildiriliyorsa, ö leyin mutlaka bir alay derne in basıldı ı haberi veriliyordu. Ve her akam da haberin en ellemesi âdeta ayrılma gibi, üniversitedeki yuvaların silâhlı baskınlar ve çatı malar sonucu nasıl da ıtıldıkları anlatılıyordu.

Bütün Pontino bu hengâme arasında, yıkanıp silkinmî gibi, gene pırıl pırıldı âdeta. Sanki fiesta balamı , yahut Noel yortusunun heyecanı ve hazırlıkları ortalı ı sarmı tı.

Herkes, pazarı mazarı beklemeden kiliseye giriyor ve ellerindeki sıra sıra boy boy mumu mihrabın üzerindeki sa'nın ayakları dibine bıraktıktan sonra, papaz Don Pedro'nun öd a acı kokan buru uk ellerini öpüyordu.

— sa sizleri korusun, diye hepsini teker teker takdis ediyordu papaz da...

Carlos baba, Pablo'nun, direktifiyle o vakte kadar vitrininde tutmakta oldu u kızıl dövizi hemen çekip çıkarmı ve gelene geçene:

— Yok mu unun üstüne i eyecek? Prostatım olmasa bilirdim yapaca ımı ama! diye takılma a balamı tı.

PABT.O'NUN GÜLÜ Ü

Ve sırik Benito ile Roberto ise, boyları bos lan uygun oldu u için hemen Reziiopez'le Ave üno'nun kapılarına gerilmi oian yaftalara a sıldıkları gibi, her iki bezi de sürükleye sürükleye gezdirme e koyulmu lardı.

Ramfos, kilise kapısında sevincinden a - lıyor, Salüdo ise Carlos babanın meyhanesi ö nünde etrafına toplananlara :

— Bu kızillar dangalak bel. Ulan hiç Tekelon

ordusu size sonuna kadar arka çıkar mı a eyim akıllılar!, diye durmadan nutuk atıyordu. Galiba sarho tu da... Zira hem bu kadar atak de ildir, hem de küfre sıra geldi mi Alıahı var ya, kelimeleri böylesine a ırdı ı unuttu u vâki de ildir.

Bizim Fablo, yanında Konçita oldu u halde evinin meydana açılan pencerelerinden birinin önüne oturma , meydana dolduran halkın co kunlu unu seyredalmı tı. Uzun süre dikkatini o adamdan bu kadına, o çocuktan bu ihtiyara çevirerek ortalı ı gözledikten sonra:

— Kalkmalı güvercinim, dedi: hemen bizimkileri foplmalı ve köye haber salmalıyız. Zamanında yol

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

göstermezsek bu kalabalı a, sa hakkı için nerede duracakları bilinmez. Tanrı korusun bi de co up ta tılar mı seyreyle rezaleti.

Konçita güzel gözlerini ku kuyla açarak:

— Aman, aman dedi, ko öyleyse, ne durdun imdiye kadar. Dilerim geç kalmı olmayasın...

— Eee, dedi Pablo bu defa gerinerek, hiç sevin dirmemek de olmazdı elbet. Aylardır az zorlanmadılar Az tutmadılar kendilerini. Bırakmalı elbet biraz içlerini döksünler ama, hani ipin ucunu kaçırmadan.

Ve karısının yana ina okkalı bir öpücük kondurdu u gibi do ru partiye yürüdü gitti.

Hemen topladı ı ekibine talimatını da verdi :

— Bana bakın, ta kınlık yok. Kimseye hakaret yok. Zaten topu kemali 15 20 kadar resmen komünist, onların bir iki katı kadar da u cumhuriyetçi sosyalistlerden ibaret olan Pontino'lu kızıl kuvvetlere tecavüz yok!.. Heriflerin ödleri boklarına karı mı tır bile, yeter bu kadar!.. Üst tarafında yapılacak bi ey varsa, hükümet dü ünsün, zabıta da dü ünür elbet. Çavuş yerinde oturuyor ve burasını da bizler kadar tanıyor. Hadi herkese haber salın, kiliseye gitme dı ında bir gösteri istemem anla ıldı mı? Hadi mar , ko un bakalım!..

Di erlerinin böyle günlerde ba kanlarının ne kadar kararlı oldu unu bilerek hızla fırlayıp çıkmalarına kar ılık, Antonio'nun a ırdan aldı nı gören Pablo, bir eliyle deri ceketinin ensesini, öbürüyle de pantolonunun torbalanmı kışını yakaladı ı gibi yerden kaldırıp onu da dı arı ta ırken ekledi :

— Ulan paytak, aklından geçeni anlamadımsa eytan çarpsın!.. Ama e er o Lopez kariya bi halt et

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

me e kalktı in! duyarsam, bütün azizler ahidim olsun ki, i di ederim seni!..

Ba kanının e i bulunmaz kuvvetteki kollarıyla bir süre havalandıktan sonra kendisini topra in üstünde buluveren Antonio ise, o sırada içinden :

— Tuh be!.. Azizler hakkı için bu herif eytanın ta kendisi de ilse en azından karde idir. Ulan içimden geçeni de nasıl okuyor be!.. Halbuki u Lopez karı da, imdi korku bokuna nasıl da sokulurdu adama kimbi lir... diye geçiriyordu.

23

Hey Tanrım! Ne günlerdi o günler!.. Tekelonya'nın büyük merkezlerinde kim kime dum duma oldu u için, de i iklik belki de pek farkedilmemi ti ama, Pontino için durum hiç de öyle de ildi!. Sanki eski günler gelmi , Juan Domingez'in Ba bakan oldu u, hani o milletin kendi kendini millet olarak gördü ü mutlu günler sanki tekrar güümseme e ba lamı tı. Yüzler ı ıldıyor, gözler parlıyor, Garlos babanın meyhanesinden gene ne 'eli banço sesleri, gürültülü kahkahalar soka- a ta ıyordu.

A açlar, çiçekler, toprak, hattâ yapılar bile i lerine birden bire büyülü bir can suyu yürümü gibi parıldama a ba lamı lardı.

Yalnız kızillar hariç tabii!.. Her gün ülküda lartn dan bir bölümünün tutuklandı ını radyolardan dinleyip, gazetelerde okudukça, kendi içlerine kapana kapana

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

herbiri te bih böce ine dönmü tü, mümkün oldu u kadar soka a çıkmama a, hele kilise meydanının en hareketli oldu u sabah ve ak am saatlerinde pek ortalarda görünmeme e dikkat ediyorlardı. Hani o pankart asmalar döviz yapı tırmalar... Hele onun bunun kar ısına geçip devrim çalımları yapmalar... nere deee?.. De il atak yapmaları, sorsan, kurcalasan, ses çıkaramıyorlardı artık!.. Orak çekiçli rozetlerini de hemen çıkarıp bir yerlere saklamı olmalıydılar. Ö retmen Pesos bile, o ünlü kızı! yıldızlı ni anını hemen çıkarmı , Rezilopez ile Avelino'ya da aynı yolu salık vermi ti. Ya berber Chucho ve dükkânının kapısına astı ı kızıl dernek levhası?.. Daha radyoda ilk tutuklanma haberi duyulur duyulmaz, kızıl berber, henüz ba ladı ı tra ı bıraktı ı gibi do ru kapıya ko mu ve taze bilenmi usturasiyle levhayı tutan ipleri kesti i gibi onu paldır küldür yere yuvarlayıvermi ti. Sonra o luna sanki aya ina dola an yılanı ezmi gibi, bir güzel de ba ırmı tı :

— Kaldır o lum unu oradan da, odunlu un gerisinde bir yerlere tıkıver!.

Aslında, Pontino'lu u bir avuç kızıl'ın tam bir korunma iç güdüsüyle aldıkları bütün bu ufak tefek tedbirler, hayli geçerli olmu sa ve henüz hiç birinin canı yanmamı sa, bunda Pablo'nun rolü her eyden büyüktür. Ve hakçası istenirse Çavu Martinez'in de bir hayli payı vardır. Gerçi onun elini tutmakta da gene Pablo rol oynadı ve «— Bırak canım, bu kadar korku bizimkilere imdilik yeter, hele bekliyelim bakalım» diyerek Çavu u yatı tırdı ama, ne de olsa beriki pekâlâ dinlemiyebilirdi de...

Haa... unutmadan söyleyeyim, Pontinolu özgürlük

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

çüler, ba larında Pablo oldu u halde karakolun önünden geçerken, Çavu Martinez onları gene eskisi gibi aya a kalkıp selâmlama a ba lamı tır. Ve gene Pablo, uzaktan elini sallıyarak içtenlikle kar ılık veriyor... Yalnız ufacık bir fark var arada, arkada larından ço u, ba kanlarının selâm vermesini yeter bulup, katılmıyorlar... Baba Manuel ile Sañez'in a ızları içinde garip homurtular çıkarması da cabası! Eh! o kadar tortu da izin verin de kalsın artık. Hani bunlar da az çekmediler ve üstelik de durup dururken tepelerine inen bir a n içinde az çırpınmadılar!..

te o gün de gene böyle topluca karakolun önünden geçiyorlardı ki, Çavu Martinez'in aya a kalktı nı gördüler. Uzaktan altın di leri de bir parlıyordu ki, paytak Anconio bile :

— Ulan azizler hakkı için, bu herifin ölüsünü bile

rahat bırakmazlar!., diye homurdanmaktan kendini alamamı tı. Ama Çavu Martinez bu defa uzaktan uza a çakılmı bir selâmla yetinmedi :

— Buyurun baylar buyurun, ben de sizleri gözlüyordum. Gelin öyle de iki çift lâf atalım! diyordu.

Pablo önde, küçük kabile hemen yolun karşısına geçti ve onlar karakol binasının kapısına yakla ırken, Çavu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Martinez, gözüyle hepsini saydıktan sonra içeri seslendi :

— O lum Zenos, be sandalye getirin buraya, ko ... sallanma hadi!..

Zenosla iki er sandalyeleri sundurmaya dizdiler. Çavu hepsinin ellerini sıktı ve Pablo'yu saına oturtuktan sonra, di erlerine de oturmalarını söyledi. Yalnız baba Manuel ile inatçı Sançez iskemleye oturmamakta direndiler ve sundurmanın basamaklarına yayılmayı tercih ettiler.

— Ulan, diyordu içinden Manuel, gene bi bokluk yoksa bu i in içinde bana da baba Manuel demesinler!.

Ama Pablo sakindi. Tabii gamsız Benito ile Antonio da öyle... Çavu Martinez, bir süre hatır sormak ve Zenos'un getirdi i yaprak sigaralarını misafirlerine sunmakla oyalandıktan sonra nihayet lâfa girdi:

— Bay Pablo, sana ve arkadaşlarına büyük güvenim vardır, bilirsin. Onun için danı mam lâzım gelen bir zamanda bundan yararlanmadan yapmam elbet.

Pablo sigarasından çekti i müthi bir duman bulutunu havaya üfierken kayıtsızca kar ılık verdi:

— Sa ol Çavu . Hiç sıkma kendini ve ne sıkıntı varsa söyle bize.

— ey, dedi Martinez, hani pek sıkıntı da denmez ama, ne bileyim dün ilçeden telefon açan bir arkadaş kula ıma kar suyu kaçırttı da, onu sorayım dedim.

Pablo da, di erleri de hemen kulakları diktiler:

— Neymi o?.

— u komünistler i i, dedi Martinez sanki pek

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

önemsiz bir konudan bahsediyormu çasına, hani her yerde paketleniyorlar ya... te ilçedeki arkadaşın dikkatimi çekti i de bu oldu. Aynı sınıftanız, birlikte de uzun süre çalı tık, çok sever beni. imdi ilçedeki komutanın yanında çalı ıyor, il ile irtibat elemanı olarak... Tabii bu sayede çok eyi de biliyor... Dün telefonu açıp: «Yahu Emanuel, dedi uyuyor musun sen?. Heryerde bizimkiler yarı hâlinde âdeta, kim daha çok komünist tutuklayacak diye neredeyse birbirlerini çi - neyecekler... Halbuki sen uyuyorsun, sizin o taraflardan bir tane bile yakalayıp gönderemedin. Gerçi imdilik buradakiler pek bir ey farketmi de iller ve ben de seni hatırlatmamak için elbet elimden geleni yaparım ama, biraz kıpırdasan iyi edersin» deyince, do rusu ya, afak attı bende. Bütün gece uyuyamadım, dön o tarafa, dön bu tarafa!. Bay Pablo, seninle daha önce konu tuklarımızı dü ündüm, hani yeter bunlara bu kadar korku... Diye verdi imiz kararı dü ündüm, ama sonra bizimkileri dü ündüm, böyle bir tutuklama yarı nda geri kalırsam ba ima gelecekleri dü ündüm... Velhasıl uyuyamadım i te...

Pablo, muhatabını sakınle tirme e kararlı bir rahatlık içinde sordu:

— Yani Bay kumandan, sen de bu tutuklama fırsatına katılıp bi eyler yapmak istiyorsun benim anladım ve ayet buna katılmazsan ba ina bi eyler gelir diyorsun ama, bence yanılıyorsun!. Bak, anlattım. Gerçi ba nda belki i , arkadaşının dedi i gibi yürür ve sizinkilerden biri «Ulan u Pontino'daki herif ne yapıyor be? Bi tane bile yakalayamadı mı bu?..» diye güriemesine gürler ama, kazın aya ı sonunda biraz farklı gibi görünüyor bana.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Martinez meraklanmı tı :

— Anlat anlat seni dinliyorum.

Pablo bu sefer gözlerini kısarak Martinez'e kısa bir süre baktıktan sonra :

— Önce sana bi sorum var kumandan, dedi, sen u komünist toplama i inin yürekten oldu una inanıyor musun?

Martinez yutkundu, Sonra ba ını iki yanına hafifçe sallıyarak :

— Eh, dedi, ba langıçta tersti i ler ama, artık düzeldi besbelli. Hele u kızıkların yedi i bunca halt ortadayken, ba ka ne olabilir ki?..

— Hah, dedi Pablo. te bence burada durmalısın biraz ve hiç de acele etmemelisin. Varsın seninkiler memleketin her kesiminde avlanma a koyulsunlar... Birbirlerini geçme e çalı sınlar... Sen bekle!.. Neden dersen, iki yararı var bunun? Bi tanesi kızıklara kar ı sizinkilerin ve hükümetin giri tikleri bu hareketin yürekten olup olmadı ını ancak vakit geçince görebilece iz. kincisi de bu arada i ler tersine dönerse, en akıllı senin davrandı ın meydana çıkacak ve bu sefer sen kârlı olacaksın!..

— Yâni, dedi Martinez, yolumuzu, bozmıyalım diyorsun ha?..

Pablo, aynı sükûnet içinde konu tu :

— Bence öyle... Dü ün bi kez, kızıkların ne bok oldu unu bilmeden onlara arka çıkan bu Neros Cava los dangala ı de il miydi? Sonra ne oldu? Herifler ımarıp da memleketi gene dumana ve gürültüye bo unca, kıcı sıkı ıp hemen döndü ve bu sefer haydii komünist toplatma a giri ti. Seninkiler de bu ine in

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

a zına baktıkları için onlar da ister istemez do rusu onunkidir deyip herife uydular...

— Eee? dedi Martinez bu sefer telâ la. yi ya i - te demek i ler de i ti artık.

Pablo güldü :

— Eee'si mee'si yok bu i in, burnuna e ek otu kaçmı katırın hap ırması gibi, ak am kızillara taraf tar yatıp, sabah kızillara dü man kalkivermi bu herif, yarın gene eski havasında pekâlâ kalkabilir, derim ben ve i te o zaman da senin tutuklayıcı arkadaş ların ba larlar kara kara dü ünme e....

htiyar Manuel dayanamayıp atıldı :

— Tanrı biliyor ya. sa hakkı için ben ba indan beri bunu söyledim. Hiç bi zaman da inanmadım bu herifin yaptıklarına. Bu tutuklamalarda da bi bit yeni i vardır bence. Ba kan do ruyu söylüyor Çavu , inan sen buna.

Martinez acı acı gülümsedi :

— Yâni sizler, hiç bi tutuklama yapmamı istemiyorsunuz ha?..

Pablo atıldı :

— Azizler hakkı için, istemiyoruz... u kızilları dü ündü ümüzden, sevdi imizden de il seni dü ündü ümüzden! Üstelik de, bizim Pontinodakilerin hakkından her istedi imiz zaman biz geliriz nasıl olsa...

Çavu un gözleri dalmı tı. Aklından devrimin ilk günlerinde u özgürlükçüler için dü ündükleri geçiyor... Hele Pontinolu kızilları bunları tutuklatmak için yaptıkları oyunlar, telkinler, zorlamalar geldikçe, yüre inin kabardı ını hissediyordu. Elindeki yaprak sigarasını hırsla yola fırlatırken, âdeta patladı :

— Ama onlar sizler için böyle dü ünüyorlardı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ellerine gene de fırsat geçse hepinizin canına okumak için...

Pablo, elinin bir hareketiyle Çavunun sözünü kestti :

— Orası öyle bay Çavun , biliriz ne olduklarını ama, onlar baktır diye kendimizden de geçecek de iliz elbet. Sen benim sözüme kulak ver ve bekle az daha. Nasıl olsa, i in içyüzü meydana çıkacak. Bana kalırsa, ilçedeki arkadaşın bi süre senin meseleni idare edip gitmeli. Ha... bakarız ki, artık de i miyor bu hava ve hükümet de sizinkiler de girdikleri bu yolda ilerleyip gidiyorlar, o zaman dü ünürüz elbet!..

O vakte kadar lâfa karı mamı olan Paytak Antonio sözün burasında atıldı :

— ey... Ba kan be!.. Sen demitin ki bu Neros Cavalos bu sefer kendi baları bu komünist avına, üstelik de bununla övünmeye koyuldu. Dönmesi güçtür,, ayet dönerse de kendi gider.

Pablo güldü :

— Gene diyorum bunu. Ama dönmesi, balaması gibi zırt diye olmaz ki... dare eder, ırgalama a balar... Tamam der, her eyi temizledik i te rahat etti memleket der ve arkasından gene kızıkların dediklerini yapma a, isteklerini memleket yararını gibi gösterme e koyulur.

Baba Manuel elini dizine indirerek :

— He ya, dedi, tıpkı böyle yapar. Unutma o lum Antonio, fııldak bu tarafa da döner, öbür tarafa da,, sen rüzgâra bak!..

Sırık Benito, Çavun Martinez'in gözlerine dimdile bakarak :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Eh! dedi hani sizinkiler de bu meseleyi çakın caya kadar... oho hoo... sakalın a arır gider valla çavu !..

Martinez dalgın dalgın çizmelerinin burnunu seyrediyordu. Atılan ta ı duymamı gibi çizmesinin köşesinde kurumu bir çamur parçasını topuklarını hafifçe birbirine vurarak dü ürme e çabaladıktan sonra :

— Valla, dedi. bu herif gene döner de komünistlerden yana olursa, benim bildi im, belki ba langıç ta bizimkiler gene i i yutarlar, amma, sonra öyle bi kükreler ki... nereden geldi ini bilemez ol!..

Pablo atıldı :

— Tamam... Do rusun burada Çavu karde , ama arada kalan o zaman var ya, bak... te sen sıkı - ma o araya derim ben!.. Memlekete kasap lâzım, sen olma da kim olursa olsun!..

Hemen yerinden kalktı, arkada ları da pe inden.. Ve Çavu 'a o yaba gibi iri elini uzatırken ekledi :

— Senin bölgen Pontino de il mi? Eh! Pontino' daki kızıklar da imdilik bi ey yapıyorlar mı? Geç üst tarafını! Kıpırdarlarsa ezersin kafalarını, olay çıkarsa bastırır, çıkaranları da kısıvrak yakalarız. Üst tarafını senin tepedekiler dü ünsün. Haydi kal sa lıcakla.. Gönlünü de ferah tut. Biz varken, hiç bi eycikler olmaz bu memlekette.

Çavu hepsinin ellerini hararetle sıktı, gözden kayboiuncaya kadar da, ikide bir dönüp kendisine el sallayan Pablo'ya kar ılık vermek için sundurmada dikildi durdu. Ve tam kilise meydanına varmı lar - dı ki, dayanamayan Paytak Antonio atıldı :

— Yahu Ba kan be. Yâni u hergelelerden bir

PABLOTSFUN GÜLÜ Ü

ikisini tutuklasaydı fena mı olurdu? Niye tuttun herifin elini hâlâ anladımsa karı olayım!.

Pablo elini bir kartal pençesi gibi Antonio'nun o muzuna atıp onu sendelettikten sonra :

— Ulan paytak dedi, bazan o ta kafan durdu mu, sa gelse çalı tıramaz sanırım. Dü ünsene bu bizim kahraman Pontino'yu kızillar oyun yaparak, ne diye ta-nıttılar?

Benito atıldı :

— Devrimci örnek köy diye!..

— Yâni?

— Yânisi ne olacak komünist diye elbet...

— Hah... imdi böyle olmadı ı hâlde, böyle adı çıkarılmak istenen bi köyde bi alay komünist tutuklanır da bunlar radyolarda ilân edilirse ne olur?

Kafasında birden im ek çakmı olan Antonio mırıldandı :

— Ne olacak? komünist oldu una bütün Teke lonya inanır artık...

Pablo, hatırı sayılır bir apla ı Antonio'nun ense-sine indirirken keyifle ba ırdı :

— Anladın mı imdi kazın aya ını?.. Üstüne üstelik, gerçekten de Çav u dü ünüyorum. Heyecanlı çocuklardır bunların ço u, birbirlerini co tururlar, dürtüklerler ama sonra i tersine dönerse de kırılır geçsrler...

Parti merkezinin önüne gelmi lerdı. Hava iyiden iyiye karardı ı için, içerde ı ık yanıyordu. Benito:

— Roberto çalı ıyor! diye alaycı alaycı Ba kanın yüzüne baktı.

— Ben söyledim dedi Pablo, yazılacak eyler vardı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

O vakte kadar sessiz sedasız yürümü olan San-
çez, tam kapının a zında Pablo'nun koluna dokundu :

— Bi noktayı, dedi, iyi kavriyamadım ben.

Pablo irkildi :

— Neymi o?

— Bizim Pontino'yu her tarafa kızıl diye yuttur-
du bu herifler. Yâni bilmiyenler imdi bizim köyü na-
sıl tanıyorlar? Devrimci diye... Eee... Halbuki bura-
dan hiç bi tutuklama yok!.. a ırmazlar mı? Yahut da
ara tırmazlar mı? Hani i güzârın biri, kendini gös-
termek isteyen yeni modacı biri çıkar da nasıl i bu
derse, bizim Çavu yanmaz mı?

Pablo, Sançez'in sırtını takdirle sıvazlayarak onu
odadan içeri iterken ba ırdı :

— Ya a... Ulan Sançez, bu tarafını söylemeyip
içimde saklamı tım ama, madem aklın yetti, onu da
anlatayım. Böyle bi herif veya bi kaç herif çıkar da
merak ederlerse, ne yaparlar? Ya yazı ıp çizi me e
ba larlar ve dönüp dola ıp i bizim Çavu a sorulur.
Yahut da kalkıp buralara baskına gelirler, o zaman da
bize sorulur ve Pontinonun ne oldu unu anlatırız biz
de... Tabii bu vakte kadar ne oldu umuzu iyi anlatan
niceleri çıkar ya, hiç söylemiyen olsa da i sonunda
dedi ime dayanır...

, Baba Manuel, usta parmaklarıyla bir çırpıda sardı ı
dolma gibi sigarayı Sançez'e uzatırken :

— Yani senin anlayaca ın o lum Sançez, dedi.
bizim Ba kan Pontino'lu kızılara da gerdi kanadı. Ha-
ni ikide birde donuna doldurup, gezen deli Subito'ya
«yıkasana ulan donunu» diye ba ırıldardı da ne derdi:
«benim bokumdan size ne?» anla ılan bizim Ba kan
da, Pontino'lu kızıkları...

PABLO 'NUN GÜLÜ Ü

— Heeey... Manuel Manuei kendine gel, diye gürleyip iâfı kesti Pablo, yakında görürsünüz Ba ka nın haklı olup olmadı ını. Kızıkların canı cehenneme... Ben Pontino'yu dü ünürüm. Ve i i sa lama almadık tan sonra da hiç bi i e giri mem!.. Kızıl temizlemek kocaba ku unu vurmak gibi kolay de ildir, eline her tüfek alanın harcı da olmaz bu!..

Gözlerini kırpı tıra kırpı tıra :

— Yâni? dedi Antonio, vurmasına vuralım di yorsun amma hiç vurulmadan!..

Pablo içtenlikle güldü :

— Aferin Antonio, senin kafada hani bi defa a çıldı mı, Lopez karının bacakları gibi açıliveriyo haa!..

E er aynı gece radyo, yukarı Tekelonya'da iki bankanın kızillar tarafından soyuldu u ve önemli iki demiryolu köprüsünün de uçuruldu u haberini vermeseydi, Pontino'daki o bir avuç kızıl için gerçekten de fazla ku kullanacak kaygılanacak bir ey yoktu ama, ne yazık ki, ba ka kesimlerdeki ülküda ları durmuyorlardı... Ve tutuklamalar arttıkça, dı arda kalmı olanlar kudurup mutlaka bir eyler karı tırıyorlar, bu defa onlar daha azdı diye tutuklamalar artıyor ve bu i böylece sürüp gidece e benziyordu

Nitekim o gece radyodan olup biteni dinleyen Lopez karının üniversiteli kızıl o lu çeneleri birbirine vura vura bir süre odayı ar ıladıktan sonra anasına :

— Çıkar bakalım, dedi, kaç paran varsa...

Lopez ellerini iri memelerinin üzerine bastırırken heyecan içinde sordu :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Ne yapacaksın?

— Ne yapacağım, dedi o lan tıkanır gibi, kaçma a çalı acaım.

— Nereye kaçabilirsin ki?

— Hele burdan bir çıkayım da, nereye olursa kaçma a çabalayacağım elbet. Hadi durma da getir u paralan.

Lopez ko tu, odasındaki sandığın dibine tıktı küçük çekmeceyi alıp geldi :

— Al i te neyim varsa, hepsi burada al almasına ama, burada sana dokunan olmadı ki, niye kaçacaksın?

Kızıl o lan paralan hırsıyla sayarken :

— Sen bakma buradaki durgunlu a, dedi. Bence bir tuzak bu. Kim bilir ne korkunç bir oyun hazırlıyor u Pablo denilen fa ist köpekle adamları. Ben bu sessizli i hiç be enmiyorum aslında. Dü ünsene, her yerde bizimkilere yapmadıklarını komıyacıklar da, bu Pontino'da kimse kılıma dokunmayacak, olacak ey mi bu? Senin buna aklın yatıyor mu?

Lopez âdeta inledi :

— Do ru belki ama, ya yanılıyorsak?

— Hadi ...hadi, dedi, o lan gene hırsıyla soluyarak, duymadın mı, Tekelonya'da bizim bütün önemli merkezlerimizi bastılar. Bir alay belge artık ellerinde. Bunların arasında tabii bizim gönderdiklerimiz de var.

Lopez, iri kara gözlerini açarak sordu:

— Ne çıkar bundan?

— Ne çıkacak? Sadece u çıkarsa yeter, biz Pesos hocayla birlikte Pontino'da ilk a ızda imha edilmesi gereken fa istlerin listesini yapmı tık. Onu bulup da bunlara bildirseler yeter...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Lopez'in girtla ından garip bir sayha koıtu :

— Hıııh... dedi elleriyle kalçalarının koskocaman' tekerleklerine vura vura, eyvahlar olsun, bi ellerine geçerse bütün bunlar!..

— Yaa, dedi o lan tabancasının arjörünü kontrol edip kılıfına yerle tırırken, onun için bir an önce gideyim. Ba ka çarem yok.

Gözlerinden ip gibi ya lar inme e ba lamı olan Lopez sordu :

— Peki, ya ben ne olaca ım? Ya ötekiler ne yapacak?

— Anasını e ek kovalasın ötekilerin, dedi o lan hırsla, ne bok yerlerse yesinler. Bana kalırsa kaçma lı onlar da. Ama sırası de il imdi tartı manın elbet Sana gelince, iki gün hiç bir ey demeden bekle, son

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ra hemen çavuşa koştu «paramı çalıp kaçtı, beni de dövdü» dersin, ne bileyim lâf dinletemedim, o lum de il artık o bir canavarmı yollu bir eyler söyleye rek kendine acındırmanın yollarını aramalısın... Böylece yutturma a bak, nanmasalar bile, sana pek fazla bir ey yapacaklarını sanmam. Daha olmazsa ne bileyim cilve yap!..

Gitti, kö edeki sedirin üzerine attı ı arka çantasını aldı, içindekileri bir daha kontrol etti. Sonra oturdu u yerde korkudan ve kaygıdan donup kalmı gibi ya lı gözlerini açarak yerdeki kilimin motiflerine dalmı olan anasının omuzuna elini koyup homurdandı :

— Paranın hepsini aldım ama, yüzüklerle altınları bıraktım. Bir fırsatını bulur bulmaz haber iletirim merak etme!..

Ve hızla fırladı ı gibi gecenin karanlı ına dalı verdi!..

O lunun arkasından bir süre karanlıklara bakan Lopez, önce hemen çavuşa koştu kendini kurtarmayı dü ündüyse de, sonra vazgeçti ve hele konsolun ü zerindeki aynadan gözüne ili en suratının hâline bakınca bu fikri büsbütün kafasından attı. Bu i suratla, bu altları a lamaktan morarıp torbalanmı gözlerle do rusu ya, çavuşa de il, Antonio'nun kar ısına bile çıkılamazdı. Hele bir sabah olsun, uykuda dinlensin ve sonra öyle yakası memelerinin arasını bütün iç gıcıklayan gölgesiyle meydana salan sarı fistanını bir giysini.. Hele çavuşa bir de «oturun» dedi de, o bembeyaz bacaklarını açmanın bir yolunu buldu mu? Tanrı bilir ya, ne söyler de inanılmazdı ki!..

Ve bizim Lopez de o lunu arkasından i te bu dü

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ünceierie az sonra yattı ve yatar yatmaz da derin bir uykuya daliverdi!..

Halbuki tesadüf bu ya, tam aynı saatlerde Antonio, bir süre yata ında o taraftan bu tarafa dönüp durmu ve nihayet uyku tutmadı ını görerek, aya ına pantolonunu geçirip sırtına mintanını aldı ı gibi dı arı fırlamı tı. Botlarını bile kapısının önünde giymi ve yıldızlar içindeki gö e bakarken :

— Hey Tanrım, demi ti, yani u bizim Ba kan da ne bok yeme e u Lopez kariya sokulmamı yasakladı bilmem ki... Hem kızılara kanat geriyor, hem de içlerinden tek ok anacak gibi olana da el sürdürmüyor!.. Halbuki imdi öyle...

Derin derin iç çekti ve tam elini kış cebindeki tabakaya atıyordu ki, birden irkildi. Bir av köpe inin kiler kadar hassas olan kulakları, dar soka ın taa öbür ba ından bir kapının usulca kapandı ını farketmi ve arkasından ihtiyatla atılan adımları duyuvermi ti.

Hemen kapıdan içeri çekildi. Gecenin bu saatinde Pontino'da soka a çıkan olmazdı. Daha do rusu Antonio'nun oturdu u kesimde, yirmi kadar ev vardı ki, en uçtaki Lopez'inki müstesna, hepsinde ya lı ba lı kendi hallerinde köylüler oturmaktaydı ve bunların hiç biri de ak am oldu mu, ta çatlasa evlerinden kıpırdamazlardı. Zaten bu yüzden de il miydi ki, o Lopez olacak, karı a na fi na i lerini rahatlıkla yürütüyor ve erkenden uyuyan bir mahallede köpeksiz köyün de neksiz dola an yosması olarak fimg atıyordu. Ama bir süredir u kızıl tutuklama furyası ba ladı ından beri, o da sessiz sedasız kö esine çekilmi ve mahallenin sessizleri arasındaki yerini almı tı. Eeee?.. O halde kimdi o taraftan buraya do ru gelen? Adın An

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tonio olsun, uykun kaçsın ve hele bir de Lopez'in tombul vücudunu dü ünmekten kafanı uyku tutmaz olsun da, artık bunu merak etme bakalım etmiyebilirsen!..

Kapıyı hafifçe aralık tutmuş olan Antonio, artık nefes dahi almadan, yolu gözleme e ba lamı tı. Hani, de il insan, sinek geçse sa hakkı için tanır mı tanır dı da... Nitekim az sonra sırtında çantası oldu u halde hırsız adımlarla hafifçe yürüyüp geçen o komünist o lanı da hemen tanıdı ve bir süre yeterince uzaklaşmasını bekledikten sonra, pabuçlarını oracıkta bırakarak arkasından izleme e koyuldu. kide bir o lanın duraksadını görüp kendini ya bir kapının aralı na, ya bir sundurmanın kö esine dar atıyor ve sonra tekrar izleme e geçiyordu. Ama az sonra farketmişti ki, o lan kilise meydanından geçip anayola do ru de il de, köyün kuzey ucundaki seyrek evlerin o taraftan da a do ru yürüyordu. «Hım... dedi, köyü terk ediyor hergele. Ne olur ne olmaz deyip korktu belli. Eh! anasını yalnız bırakmıyan bulunur elbet» Artık daha fazla izleme e gerek yoktu, üstelik ayaklan da buz kesmişti, hemen geri döndü.

Antonio pek içki meraklısı de ildi ama, ü üyen ayaklarını ısıtmak için, konsolundaki açılmamı Tekila i esini o gece de açmazsa herhalde bir daha hiç açamazdı. Evet ama, ilk kadeh ancak midesini ısıtmı , ayaklarına ise bana mısın bile dememi ti. kincisi ise en fazla kasıklarına kadar sıcaklık yayabilmişti. Ve ancak üçüncüsünden sonra, ayaklan dahil olmak üzere bütün gövdesi ısınmıştı ma, bu defa da gel de tut o sıcacık ayakları oldukları yerde!.. Ve gel de zaptet bakalım o kafayı, Ba kan Pablo'nun tutmak istediği yerde; yani Lopez'in o anda hiç üphesiz en az An

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

tonio'nunki kadar sıcacık olan tombul gövdesinden uzakta!,,

Hehe heey... Tutulmazdı artık Antonio gerçekten de... htimal Pablo olsa tutabilirdi onu ama, ancak o balyoz gibi yumru unu kullanırsa... Yoksa lâf ile, hani u anda Antonio'nun kafasında hâlâ ve pekâlâ çınlayan nasihatleriyle falan, aslaa!.. Nitekim bu hızladır ki, bu defa aksi istikameti tutturan Antonîo'cuk, solu u do ruca Lopez'in kapısında aldı. Kalbi de bir çarpıyordu ki, bir süre nefeslenip etrafı kolaçan etmek zorunda kalmı tı. Ama dedik ya, köyün o kesimi öyle bir uykucudur ki, top atılsa güç uyanırlardı o saatte. Yeter ki, kilisenin gümbürtülü çanına dokunan olmasın. Fakat Antonio buna ra men, Pablo'dan korkusuna ihtiyatı elden bırakmadı ve yerden aldı ı bir avuç küçük ta in önce yarısını, sonra da geri kalanı Lopez'in penceresine savurtuverdi.

Tombul Lopez, gerçi bu tarz ça ırılara alı ıktı ama, dedik ya, o gece üzgün yatmı tı, ve aksi gibi de ilk uykusundaydı. Birinci patırdıyı duyamadı, ikinciyi uykusu arasında farkeder gibi oldu ama, kendini sıyıramadı. Bu arada Antonio bir süre bekleme ve sonra bu defa daha irice ta larla doldurdu u avucunu cama do ru hızla savurtuvermi ti. Aynı zamanda da, «Ey isa!., camı koru, senin yolunda olan u Antonio kuluna de il de, bu kızıl karıcı a arka çıkarsan, kiliseye u rayanın...» diye de aklı sıra, dua ediyordu. Artık isa mı bu lâfı duydu da i i rast gitti, yoksa Lopez ta darbelerini nihayet i itti de mi uyandı, orasını Tanrı bilir ama, az sonra Lopez'in yan üryan gövdesi pence-renin önündeydi. Aslında o o lu geri dönmü sanarak fırlamı tı ya, her neyse fırlamı tı ve Antonio'yu da görmü tü ya...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Uzulca camı açan Lopez, korkulu gözlerle, karanlıkta hayâl meyal farketti i Antonio'ya do ru sarkıp fısıldadı :

— Kim o? Ne istiyorsun?

Antonio, heyecandan kısılan sesiyle tıslar gibi :

— Benim, dedi, Antonio, konu mam lâzım seninle :

Lopez, hâlâ a kındı ve aklı o lundaydı :

— Gecenin bu saatinde ne var mı ki? dedi, uykumdan sıçrattın beni.

— Hu, dedi Antonio, biliyorum ama mühim mesele bu.

Birden aklına en uygun yalan gelivermi ti, ekledi hemen :

— O lunu gördüm de, ondan haberim var!..

Tamam! Lopez'in o dolgun vücudunu pencereden çekerek, a a ı inip kapıyı açması ve Antonio'yu karanlıktan evin içine çekivermesî bir kaç saniyelik i ti artık. Ate **gibi** yanan elleriyle, Antonio'nun heyecandan çivi kesmi avuçlarına yapı tı ı zaman, bizimki neredeyse kendinden geçiyordu ama, kadının :

— Çabuk anlat, ne var? deyi indeki içten kaygıyı görüp tuttu kendini. Sadece hafifçe kolunu tutarak:

— Sakin ol, sakin ol dedi, dostum ben!., korkacak da **bi** ey yok... Hele öyle bi oturalım bakalım!..

Ooohl.. Lopez biraz rahatlamı tı. Antonio'yu hemen odasına soktu :

— Hadi anlat, ne oldu?

yi ama zavallı Antonio, gözleri kadının gö sünden bacaklarına, oradan kalçalarına kollarına dola ıp dururken ne anlatabilirdi ki...

PABLÛ'NUN GÜLÜ Ü

— ey, dedi, korkma dedik ya, o lana da in yamacında rastladım, «Antonia a abey unut aramızda geçmi olanları, i te gidiyorum artık bi daha da dön miyece im» dedi...

Lopez, ellerini gö süne bastırırken fısıldadı:

— Eee... sonra?

— ey... dedi, sonra da sen erkek adamsındır bilirim, anam da hep söyler bunu... Beni görmemi ol!.. Tamam mı?

— Eee, sen ne dedin peki?

— Ne diyece im, hadi o lum yolun açık olsun, hiç bu yollara girmeseydin daha iyi olur, aramızda o lup giderdin ama, ne yapalım olmu bi defa. Hadi dikkatli ol, ben seni görmedim, sen de beni dedim. Bilmem do ru yaptım mı ama, merak etme anana da göz kulak olurum dedim... Bunun üzerine o da...

Lâfın burasında durdu ve Lopez'in pembe beyaz bacaklarına gözlerini dikerek yutkundu, Lopez hiç oralı de il gibi hemen fıkırdadı :

— Evet, o da ne yaptı sonra?

Artık aradaki mesafeyi pek fazla bulan Antonio kalkıp onun yanına oturarak, sımsıkı sarılırken homurdandı :

— Anam sana emanet, Antonio a abey dedi, yalnız bırakma onu!..

Antonio'nun ate gibi yanan yüzünü bastırıp gö - süne büsbütün gömen Lopez ise titriyordu artık:

— Beni koruyacaksın de il mi? Hiç kimseye fenalık yaptırmıyacaksın de il mi? Dövdürmezsin de il mi? çeri attırmazsın de il mi?

— Dokunanı gebertirim İsa hakkı için, diyordu Antonio da, onun incecik geceli ini sıyırıp vücudunu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

mıncıklarken, bu bacaklara el sürmek ha! Bu kalçalara ve gö üslere dayak ha! Azizler hakkı için yerim ona niyet edeni!..

Ve nasıl yiyece ini sanki göstermek ister gibi de, önündeki et me herini di ledikçe di liyordu!..

Ertesi sabah Antonio, hemen akrabası er Zenos'u bulmakla i e ba ladı. Hâlâ a zından sular akıtan geceki maceranın heyecanı üzerindeydi ama, saf Zenos'ta bunu görecek keskin bakı ne gezer? Zâten o da buna güvenmi ti. Pablo olsa, yahut o hınzır Benito, hattâ ihtiyar Manuel olsa, alimallah daha a zını açmadan burnunun titreyi inden i i çakarlardı da, Antonio nerelere girece ini bilemezdi ya... Allah'tan er Zenos'un ne o taraklarda bezi vardı, ne de Antonio gibi sevdi i bir ki iden üphe edecek yüre il..

Lopez'le birlikte i i iyi de planlamı lardı do rusu. Kadının sıcacık gövdesine doymak bilmez bir i tahla kimbilir kaçınıcı sarılı mdaydı ki, Lopez kula ını gıdıklayan alevli nefesiyle ona meseleyi açmı ve o - lunun kaçınıcı dolayısıyla kendisine bir fenalık gelmesi için, i i çavuş a ne ekilde bildirmeyi dü ündü

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

günü söyleyivermi ti. Gerçi o saatlerde Antonio, ne denirse «korkma fıstı m... Sen i i bana bırak tom-bulum...» demekten ba ka bir cevap veremiyordu a ma, sabaha kar ı öyle don gömlek kar ılıklı otu-rarak kahve içme e ba ladıkları zaman, hani içine bir kaygı dü medi de de ill.. Ama pek az sürdü bu **da**... Sonra hemen bir kaç gün önce Pablo'nun çavı Marti-nez'e yaptı ı tavsiyeyi dü ünüp ferahladı. Pontino'**da** bir olay çıkmadıktan sonra, kızıl tutuklamanın yersiz oldu una dair söylenenleri hatırladı. Nihayet u Lopez karının o lu hapisaneden kaçmamı tı ya, anasının evinden çıkıp gitmi ti. Ama onu sonradan arayıp **da** bulamayınca, anasını sıkı tırma a belki de tutuklama-a kalkı acak olurlarsa... Do rusu bu da böyle bir geceden sonra artık haksızlık olurdu!.. Evet en iyisi, öyle iki gün bekledikten sonra falan de il, hemen er-tesi sabah meseleyi münasip bir tarzda çavı a duyur-mak ve u zavallı kadınca ızı temize çıkarmaktı. Al-lah biliyor ya, Pablo'yı hesaba katmasa bu plâni tez-gahlamakta açıktan açı a oynardı da... Ama aman **za**-man dinlemez Pablo'yı atlatmak ve hele kızillar kar ı-sında hesaba almamak, Antonio gibi bir özgürlükçü için ne mümkün!..

Ve i te bu dü ünçe selinin sonundaydı ki:

— Dinle fıstı m, dedi, ben yarın akrabam olan er Zenos'u bulurum ve onun yardımını isterim, kırmaz beni. Meselâ sen karakola gidip o lanın seni döverek kaçtı nı söylerken, o da aynı gece benimle birlikte oturdu u sırada birtakım sesler, hiçkirmalar falan duydu umuzu söyler... Ne bileyim buna benzer bir ey ler ekletirim ben ona.

cabederse Martinez çavı bana da meseleyi so

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

rar, «Duyduk, hattâ hangi evden geldi ini bile ben çakımı tım ama, kızıl köpekler yesinler birbirlerini diye aldırmadım» derim olur biter.

Lopez, oyunu be enmi ti. Hattâ «Kızıl köpekler» lâfının üzerinde bile durmayacak kadar hır gürsüz meseleyi geçi tirdi ve afak sökmeden Antonio'ya kapı ardında en vaatkâr numaralarını yaptıktan sonra, onu sepetledi gitsin...

Er Zenos ise, Antonio'nun binbir kurnazlıkla, sanki müthi bir parti ve memleket i i açacakmı gibi takındı ı tavırlara ve bin dereden su getiren lâf dolambaçlarına hemen kapılmakta hiç de gecikmedi. Kurnaz Antonio, önce, er Zenos'un da iyice kulak verdi ini bildi i Pablo ile Martinez arasında geçmi konu manın yorumunu yaptı. u iki mühim adam, onun lideriyle, Zenos'un Komutanı, artık ne güzel de kayna mı lardı ya... Pontino bu güzel anla madan daha da çok yararlanacaktı elbet. imdi bütün mesele her ikisine de yardımcı olmak, hem de bunu hiç çaktırmadan yapabilmekteydi. Pablo'nun bütün kaygısı kumandanı bar arılı kılmaktı. Bundan ötürüdür ki, hiç sevmedi i halde, ba rına ta basarak sırf kumandan Martinez'e bir kötülük gelmesin diye, aman bizdeki kızılılara dokunma imdilik demi ti.

Antonio anlattıkça er Zenos'un gözünde mesele geni liyor, parlıyor ve bu iyi yürekli o lancık u Özgürlük Partisi mensuplarının yalnız akıllarına de il, temiz duygularına da büsbütün hayranlık duyuyordu.

Ve i te tam böyle bîr hayranlı ın ve ille kendisinin de bir eyler yapması lâzım geldi i kanısının o nun yüre inde iyice filizlendi i sıradaydı ki, Antonio meselenin özünü ona açtı ve açmasıyla birlikte de he

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

aftının tam olarak do ru çıktı nı görmenin keyfine vardı.

— Bu yalan de il o lum Zenos diyordu, hiç ku - kum yok ki, o lan anasını dövdü ve kaçtı ama, ben bu - nu sırf bizim çavun ba ina bir çorap örmek için yaptı ina inanıyorum. O kaçacak, çavun sonunda ana - sını suçlayacak, böylece de bizim Ba kanla birlikte dü - zenledikleri plân bozulup, Pontino'da da tutuklamalar ba layacak... Kızıl oyunu bul. Yutmam ben. Bundan ötürü de dü ündüm ta ındım, seninle birlik olup bu oyunu bozma a karar verdim, tamam mı?

Biçare er Zenos, «Tamam» diye heyecanlanamazdı da ne yapabilirdi ki artık? Hemen eller sıkıldı, hiç kim - seye Antonio ile görü tü ünü söylemeyece ine dair yemini bastırdı ve kurnaz Antonio fırladı gitti...

Do ru tarlaya.. Verin artık çapayı eline de görün çalı mayı sizi Ak ama kadar gerçekten de de me ma kinalara ta çıkaran bir düzen içinde çalı tı da çalı tı. Öyle ki, ikide birde dinlenmek için belini do rultarak etrafına dalgacı dalgacı göz gezdiren ihtiyar Manuel, ne zaman ondan tarafa baksa Antonio'nun hırslı çalı - masını görüyor ve içinden:

— Ulan herifte amma da ci er var ha... Azizler hakkı için traktör bunun yanında hasedinden çatlar! diyordu.

Allahı var ya, Antonio'cuk bütün bu a ırı çalı ma süresince, aklını, o saatlerde karakolda geçmekte olan olayın diledi i gibi sonuçlanması için, zaman zaman i inden ayırıp dua'ya da vermi ti. Ama ne Manuel an iyabildi bu ku kuyu, hattâ bütün cinli ine ra men ne de Benito çakabildi!

Ho meselenin, her ikisinin, hattâ o komünist

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

o lanı da sayarsak, her üçünün de diledikleri yönde sonuçlanmasında, Lopez'in o sarı fistanıyla yaptığı rolün payı hayli büyüktür ya...

Hele yedi i daya ın güya izlerini göstermek için, çavu Martinez'in gözlerini fıldır fıldır döndüren öyle bir kıvrılı kıvrılıyor, öylesine bükülüyordu ki, sofa ya açılan kirli pencerenin dibinde olanı biteni gözleyen er Zenos bile neredeyse keçileri kaçıracaktı!..

Kadını, merak etmemesini söyleyerek, kolunu budunu hafiften hafife ok ıya elliye karakoldan çıkardıktan sonra, Martinez bir sigara yakmı ve i te tam o anda da er Zenos ustalıkla devreye girerek, Antonio'nun söylediklerini çavu a aktarıvermi ti.

— Antonio dayının evindeydim çavu um, diyordu demek duydu umuz sesler buymu ha... cık... cık.. bizim Antonio dayı da, hani domuzuna kızıl dü manı haa... Hiç mi hiç tınmadı da, hattâ bir aralık yiyorlar gene birbirlerini kızıl köpekler dediydi, demek çakmı dalgayı ha... Pek belli olmuyor dı ardan ama, fena mı dövmü çavu um ha?..

— He ya... diyordu çavu Martinez de gözleri hâlâ ate li ve a zı sulu olarak, çürük dolu karının ötesi berisi canım, kızıl it buralarda bir görünecek olursa sorarım ona dünyanın kaç bucak oldu unu elbet ama...

Aynı gece er Zenos Antonio'nun evine gelip de, olan biteni keyifle anlattı ı zaman, beriki ise içinden kıs kıs gülüyordu :

— Ulan gözünü sevdi im Antonio be!.. Yaptı ın çürükler bile i e yarar, u herif gider gitmez hemen varıp gideyim de bâri yenilerini yapayım!

Tanrı bir adamın i ini rast getirdi mi bozamazsın artık. Nitekim Antonio'ya da u Lopez'ie ili kisinde böyle bir talih iyiden iyiye gülmü ve arkada ları ondan ku kulanmayı akıllarına bile getirmemi lerdı. Hat-tâ günün birinde çavuş Martinez, er Zenos'tan duyduklarını lâf arasında Pablo'ya aktardı ı ve u kızıl o lanın anasına attı ı daya ın en emin ahidi olarak Antonio.yu saydı ı halde ne ba kanın aklına bir oyun geldi, ne de di erlerinin.

Pablo, sadece, sundurmanın önünde gene kalem yontmakla me gul görünen Antonio'dan yana öyle bir bakımı ve ancak :

— Ulan paytak, bana niye söylemedin? yollu sitem etmi ti, hepsi o kadar... Ve tabiî Antonio da:

— Anasını e ek kovalasın u kızıl hergelelerin,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

üzerinde bile durmadımdı ama er Zenos kumandana söylemi demek!., deyip çıkıvermi ti i in içinden!..

Kimbilir, ihtimal tam o günlerde arkadaşlarının tutuklanma furyasının büsbütün azdığını görerek daha beter kudurup yeni yeni eylemler yaratan kızıl-ların sabotajları, soygunları olmasaydı, Antoniocuk da pek o kadar kolay saklıyamazdı bu i i ama, arkadaşlarının ve hele Pablo'nun dikkatleri artık öylesine bu kanlı eylemler üzerine çevrilmi ti ki, ba ka tarafa bakacak halleri bile kalmamı tı.

Ve hele bütün ülkeyi, bu defa ordu aleyhine kı - kırtmak için yapmadık inel'anet bırakmadıkları hâlde Ba bakan olacak o Neros Cavalos ahma nın gene dönüp de, komünistlerden çok u özgürlükçülerle, ö zellikle de liderleri Juan Domingez'le tekrar u ra - ma a koyulması, hepsinin kanını donduruvermi ti.

Gerçi gene Pablo'nun dedi i çıkıyor ve hele Ça - vu Martinez, bunca kanlı eyleme ra men de i me e ba lıyan siyasî hava kar ısında:

— Ulan u Bay Pablo ermi midir nedir? Söyle - dikleri ıp çıkıyor bel!., diye ona olan hayranlı ını büs - bütün a dalandırmı oluyordu ama, ya ülke? Ya mil - let?

Galiba onların daha çok çekece i vardı.

Nitekim aynı ak am, Ba bakan Neros Cavalos radyoda durmadan yayılan müthi bir demeçle, Öz - gürlük Partisi lideri Juan Domingez'i bütün kızıl ey - lemlerin ba suçlusı gibi göstermek rezaletini i le - di. Arkasından da gene eski iddiasına yapı arak Öz - gürlük Partisi kapatılmadıkça ve Juan Domingez siya - sî hayattan çekilmedikçe, kızıl eylemlerin durmasına imkân olmad ı gibi bir bombayı patlatıverdi!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Güüüm!.. Evet, bütün Tekelonya'da tam bir gülle gibi patlamı tı bu demeç. Ve radyodan arkadaşlarıyla birlikte Ba bakanın donuk sesini dinlemi olan Pablo da yumru unu masaya güüm! diye indirdikten sonra:

— Tamam, demi ti, keskin sirke nihayet küpünü çatlattı!..

Ve sonra, onlarla birlikte iki kadeh tekila atma a geldi i hâlde, radyodan ta an heyecana kapılarak sessiz sedasız oturup kalmı olan Çavu Martinez'e dönüp ba ırmı tı :

— Bana bak kumandan, nah! buraya yazıyorum, bir haftaya kalmaz bu herifi atarlar artık!..

Çavu hiç sesini çıkarmadan sadece dalgın dalgın ba ını salladı ama, ihtiyar Manuel homurdanmadan yapamadı gene :

— Bir güvendi i vardır elbet.

Pablo acı acı gülümsedi :

— Var elbet, biliyoruz onu. Nah bununkilerden bir kısmı gene fi tik atmı tır bu herife...

Eliyle Çavu Martinez'i i aret ediyordu. Martinez güldü :

— Besbelli canım, besbelli amma, bu sefer bu herif de deveyi hamuduyla yutma a kalktı gibi geliyo bana!

— Ne yani, dedi Manuel, hep beraber karara varsalar da bizim partiyi kapama a girişler, hır mı çıkar aralarında sanıyorsunuz?

— He ya, dedi Martinez aynı sükûnetle, böyle bi karara güç varırlar derim ben.

Pablo atıldı :

— Tut ki vardılar, ne olur sanıyorsunuz ki?

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Hırsıyla yerinden kalktı ve odayı ar inlarken solu ya soluya konu tu :

— İmdi biz meselâ burda partiyiz de il mi? Sen de devlet gücüsün, hattâ diyelim ki devrimsin!. Seninkiler karar verdiler ki, parti kapatılacak!.. Ne yapacaksın? deyiver bakayım bana da görelim durumu!..

Martinez sigarasını tuttu tururken, kurnaz kurnaz gülümsedi:

— Ne yapacağım, helbet emri alacağım, sonra da kapıya gelip dayanacağım: «Bay Pablo, diyeceğim, çok üzgünüm amma emir aldım, partiniz devrim kuvvetleri tarafından kapatılmıştır, buyrun imzalayın unu!»

— Eee? dedi Pablo, sonra?.

— Sonrası bu i te, benim i im bu kadardır.

— Peki, biz sonra ne yapacağız?.

— Ne bileyim ben, herhalde, paydos diyeceksiniz!..

Pablo, hepsinin tüylerini diken diken eden korkunç bir sırıtı çinde, elini masaya indirdi:

— Dinle öyleyse, dedi, üst tarafını ben anlattım da onu da ö ren öyleyse. Senin o bildirini alıp imzaladıktan sonra, ben u bizim sırık Benito'ya dönerim ve derim ki: «Haydi o lum Benito, indir kapıdan u levhayı, partimiz kapatılmıştır. Sonra di erlerine dönerim: Eee.. arkadaşlar derim oradan levhayı çıkarttılar ama, buradan hiç bi bok çıkaramazlar!..»

Eliyle gö sünü öyle bir dövüyordu ki, ci erinden güm güm sesler geliyordu. Gözlerini kısıp bir süre Çavuşa diktikten sonra devam etti:

— te böylece arkadaşım, kapısında levhası

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

olan bi parti olmaktan çıkar, her eyi yüre inde duran bi parti olarak i imize devam ederiz. O senin Cava los'un da, fıstıkçıları da, sa hakkı için burnumuzu bi le fiskeliyemezler artık ondan sonra!.

Genç Roberto müthi heyecanlanmı tı:

— Ah, bi yapsalar da, göstersek ne oldu umuzu, dedi.

Benito ekledi:

— O zaman kızılara büsbütün gün do ar ya.. Ama gene de kar ılarında biz olaca ımıza göre...

Çavu Martinez sıkıntıyla kıpırdadı:

— Canım bırakın imdiden olmayacak eyleri konu up vakit tüketmeyi. Ben bir iki kadeh tekila atar mıyız diye gelmi tim. Anasını bo a kovalasın hepsinin..

— Yoc. öyle deme kumandan diye atıldı Antonio, her eyi konu makta yarar vardır. Bizim Ba kanın huyu böyledir, bilmezsin sen.

Roberto'ya dolaptan tekila i esiyle bardakları getirmesini söyledikten sonra çavu a dönen Pablo:

— Yahu, dedi, sizinkilerin Ba bakan yaptı ı bir herif, parti kapatılsın der, bi de Juan Domingez'i bi kenara tıkma a çalı ır da biz artık ba ka lâf edebilir miyiz?. Nah ben imdi u tekilayı içece im de il mi? Yok arkada , gerçi içmesine gene içece im ama, senin o Neros Cavalos'unu da birlikte yedi imi dü ünerek!.

Kadehini hırsla önüne çeken ihtiyar Manuel atıldı:

— Al benden de o kadar, ben üstelik onu da ötekileri de içerim de i emem!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Yuvarladı ı iik kadehin, damarlarına yayılan haz verici sıcaklı ını, gözlerini kapatarak bir süre bütün benli inde duyan Martinez, gülümsedi:

— Bo verin bunlara dedik ya, hepsinin canı cehenneme.. Bi bok olaca ı da yok nasılsa.. Bu herifi gene bi sıkı tırır bizim Mare al, haydiii kıçın kıçın geriye dönüvermi bakarsın!..

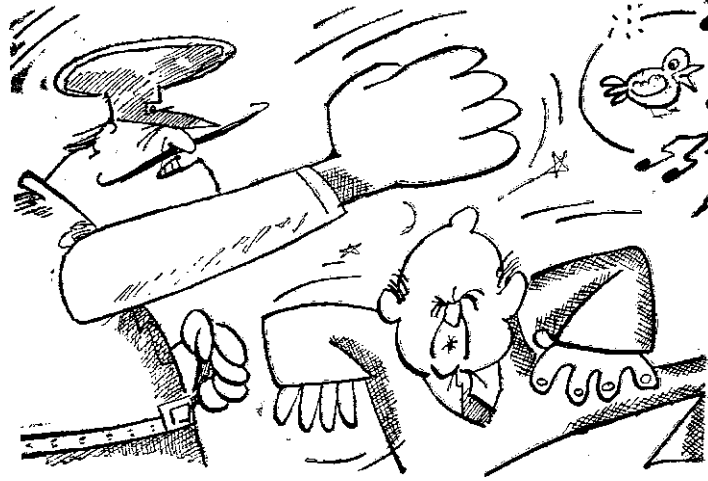
— allah, dedi Pablo içtenlikle, Tanrı bu memlekete gene acısın da öyle yapsın, yoksa gene yalnız o bilir ya, kızılılarla daha çok ba ımız derde girer..

Martinez ikinci kadehi de yuvarlamı tı. Hafifçe gerindi:

— Oh! be damarlarım açıldı.

Antoniö gülerek takıldı:

— Üçüncüden sonra büsbütün açılırlarsa haber ver bana da, limon ve tuz bastırayım!.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Çavun tekilayı limon ve tuz yalamadan öylece dümdüz içmesi öteden beri onun tuhafına giderdi. Martinez güldü:

— Biz askerler tekilaya tokmak istemeyiz.

— yi.. yi, dedi Pablo kafasını bilgiççe sallıyarak, sizden âlâ tokmak olmayacağını iyi bellemi siniz demek.

Hepsi bir kahkaha kopardılar. En çok da Martinez gülüyordu.

— Ha unu hileydiniz, dedi, ama o tokmak daha çok fenaların kafasına iner, bunu da unutmayın!..

Koskocaman yaprak sigarasından çekme e çalı tı ı nefesi yarıda kesen Manuel, ka larını çatarak derhal ciddile ti:

— Anlamadım!, komünistlerin oyununa gelecek bizim kafaya indirdi iniz tokma ı unuttun galiba..

Martinez, onun sırtını ok adı:

— Her zaman fenaların kafasına iner demedim arkada ! Daha çok onlara iner dedim, sizinkisi kaza., kaza..

— Bok kaza, dedi Manuel hırsla, senin kaza dedi in öyle bir olur ama sonra da pi manlı ı ba lar. Halbuki bu ha babam sürüyor.. Hıh.. Kazaymı !..

Pablo araya girmek zorunlu unu duydu:

— Uzun etme ihtiyar, Çavun ne bundan? O da senin benim kadar biliyor yapılan haksızlı ı elbet ama ne yapsın, yukarı tükürse bıyık, a a ı tükürse sakal.

Benito muzipçe mırıldandı:

— O da kar ıya tükürsün öyleyse!...

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Manusl Benito'ya yan yan gülümsedi:

— Kar ısında kim var dersin?.

— Kim olacak, dedi Benito, kız ıllar elbet kız ıllarla birlikte bi de u Neros Cavalos hıyarı!..

Hepsi birden susmu , Çavu a bakıyorlardı. Ama hiç ald ırmadı öteki. Kadehini yeniden doldururken sadece, ilk sözünü tekrarladı:

— Ben onu bilir onu söylerim arkada , bizim tokmak belki kaza maza yapar ama, önünde sonunda mutlaka kötünün kafasında patlar!.

i büsbütün tatlıya ba lamak isteyen Pablo, kadehini Çavu un kadehiyle toku tururken ba ırdı :

— Ya a.. aslan arkada ım benim. Zaten bütün kaygılarımızı da ıtiveren de burası ya... Haydi gel son yudumu da sizin u tokma ın, hani daha çok kötülerin kafasına inen me hur tokma ınızın erefine içelim!..

Tam kıvamındaydılar artık. Az önce radyodan dinledikleri tehditleri ve daha çok kendilerini ilgilendiren tehlike belirtilerini âdeta unutmu gitmişlerdi. çkinin sihirli yastı ı ba larını yava yava hiç farketirmeden kendine çekmi ve kafalarının içindeki bütün kaygıları uçurarak, dertsiz, ku kusuz bir âlemin kapılarını önlerine açivermiş ti sanki.

Tekila, ya böyle yapar, yahut da tam tersini. Yani, ya kanatlandırır insanı, yahut da ayaklarını, kollarını zincirleyip, kafasının içine de bir ifrit yerleştirerek kudurtur!.. Birinci hâle girmi bir Tekelon'un ne 'esine doyamazsınız, dostlu unun, ikramcılı ının, tatlı co kusunun da ne e i vardır, ne menendi. Ama ikinci hâle dü mü birisini de gördünüz mü, muhak

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

kak kaçmalısınız!.. Bir aslan yüre i ve bir fil kuvveti ta isanız da kaçmalısınız. Zira kudurtmu bir tekila, hükmüne aldı ı en cılız adaleden bir bo a kudreti, avucuna geçirdi i en ödlele yürekten bir kaplan cesareti çıkarabilir!..

Ama o gün bizimkilerde görülen hal, Tanrıya ükür tekilanın iyilik faslıydı ve bu sayededir ki, hep birlikte oradan kalkıp do ru Carlos babanın meyhanesine gitmekte de çabucak anla tılar. Dili hafifçe dola an Çavu :

— Bundan sonrası da benden. Haydi bakalım baba'mn oraya! dedi i zaman, gitmeye kimse itiraz etmedi de, yalnız hesap faslı için Pablo:

— Yco.. a ırol bakalım kumandan, dedi, sende ni bendeni yok bu i in!.. Misafirimizsin sen!..

Martinez omuz silkti:

— Neyse, haydi hele bl gidelim de..

Sallana sallana kalktılar... Ak amın serinli ini kapı önünde doya doya ci erlerine sindiren Çavu , birden görevinin ciddiyetini hatırlıyarak, Roberto'ya döndü:

— O lum Roberto, bi ko u bizim karakola git, de ki: Kumandan telefonun ba ından ayrılmasınlar diyor. Bi de ilçeden bi haber çıkar, bi eyler olursa, hemen bana biri ko up haber iletsin.

Pablo yayvan yayvan söylendi:

— Bu ak am bi ey olmaz ya.. Yarından tezi yok, sen seyreyle gene kızillların yiyece i naneleri.

Roberto ko arak karakola yollanırken, onlar da salına salına Carlos babanın meyhanesine do ru tam yürüyorlardı ki, hızla gelen bir otomobilin farları meydanı aydınlattı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

rkilerek Pablo'nun kolunu tutan Martinez:

— Bu da kim ola? diye homurdandı.

Araba hızla meydanı dönmü ve onların tarafına yönelmi ti. Kocaman Mercedes'in zarif burnuna dikkatle bakan Pablo:

— Ulan bu bizim Alerkon reis de ilse bıyıkları yolarım, dedi ve önüne çıktı.

Gerçekten de arabanın içindeki üç ki iden biri, İlçe Ba kanı Miguel Alerkon'du. Pablo'nun dev gövdesini birden kar ına dikilmi buluveren Alerkon, ne 'eyle camı indirip ba ırdı:

— Merhaba Pablo aslanım! Sana geliyoruz biz del.

Hepsi arabanın etrafını almı lardı. Alerkon ve di erleri inip, e! sıkı ma a giri tiler. Yalnız Çavu Martinez bir kaç adım uzakta kalmı , gelenleri seyrediyordu. Ama tabii cin gibi Alerkon'un gözünden kaçmadı onun varlı ı. Antonio'nun elini sıkıp omu zunu ok adıktan sonra, Martinez'e do ru yürüdü:

— Selâm kumandan. Seni iyi gördü üme çok sevindim.

Martinez topuklarını birbirine vurup, mahmuzlarından kıvılcımlar çıkartırken:

— Sa olun sinyor Alerkon dedi, ben de sizleri iyi gördü üm için sevinçliyim.

Sonra, ilçeden gelen o iki yabancının da ellerini sıktı ve Pablo'ya dönerek:

— Bana müsaade Bay Ba kan, dedi, hele öyle bi etrafı kolaçan edeyim bakalım. Siz de misafirlerinizle me gul olunuz.

Pablo meyhane faslının suya dü mesinden hiç

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

de üzgün de ildi ama, Çavunun huyunu bildi için, içtenlikle elini sıkarken usulca mırıldandı:

— Olmadı bu çavun ama, yarın devam ederiz, ama söz ver imdiden.

Ve sonra Aierkon'a dönüp yüksek sesle:

— Sayın Bakanım dedi, bizim kumandan ne zaman sıkıntılı olsak hemen bizlere ko mu ve destek olmu tur. Bugün de radyoyu dinler dinlemez hemen ko up geldi i te...

Martinez, methedilmekten memnun ama sıkılmı gibi de görünme e çalı arak kar ı koydu:

— Bırak bunları canım. urada hep insanız i te o kadar..

Aierkon, Pablo'nun yaptırmak istedi ini hemen çakmı tı. Bembeyaz di lerini göstererek atıldı:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Çavu un erkekçe davranı nı sizlerden çofe dinlemi imdir. Ama imdi bir de gözümle gördüm.. Bunu elbet unutamayız.

Ve sonra onun iki elini birden kavrarken ekledi:

— nan bana büyük liderimiz Juan Domingez da hi adınızı iyice biliyor Sayın Çavu !..

Artık tutmayın Martinez'i. Be kadeh Tekila, üs* tüne bir de böylesine iyi tanınmı olmanın çalımL Aman allan.. Ayakları yerden kesilip omuzları kanatlandı da, Carlos babanın kapısından içeri uçarak mı girdi, yoksa görünmeyen bir atın sırtında mı geldi, bir türlü anlıyamadı, sadece kendisine «ho geldin» deme e se irten meyhaneciye:

— Getir babacı im okkalı bi i e bakalım da, biraz a ırlık olsun!, diyebildi.

Ve o aralarından ayrılır ayrılmaz da, hepsin} «Çabuk vaktimiz yok» diyerek aceleyle parti binasına sokan Alerkon, hızla anlatma a baladı:

— Ba kente gidiyoruz biz. Gene! Ba kan ça ırtmı bütün te kilât ba kanlarını. Geçerken buraya da u ramadan yapamadım. Herhalde mühim kararlar ari-fesindeyiz. Heie u Neros ahma nın son konu ma-sı tüy dikti. Elbet bizim Ba kan da buna lâyük oldu u cevabı verecektir. Hepiniz sa lam durun. Hiç bir eyden kaygınız olmasın. Bilirim zâten böyle oh du unuzu ama, söylemek görevim oldu u için tek-rarlıyorum bunu. Bana öyle geliyor ki..

Durdu, cebinden altın tabakasını çıkararak bir sigara aldıktan sonra tekrar devam etti:

— ki ihtimal var, ya bizim Ba kanın kar ı **ko~>** yu unu gizlemek, saklamak, yayılmasını önlemek is

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

teyeceklerdir; yahut da çok iddetli bir tepki gösterirse, kusurun onda oldu unu iddia ederek, bunu barmıza çorap örmenin bahanesi yapacaklardır!..

Pablo konu mak için a zını açtı ama, Alerkon elini kaldırarak hemen susturdu onu:

— Tartı manın sırası de il o lum Pablo, vaktim yok dedim ya, önce beni dinle de bitireyim diyeceklerimi. Evet, bizim bakanın cevabını saklama a, duyurmama a kalkı ırlarsa, tabiî radyoda vermezler, gazetelerde de yayınlanmasını yasaklarlar. Ama i te o zaman bize de i dü ecektir. Tabiî hemen kollan sıvayaca ız ve Tekelonya'da bir tek ki i dahi atlamadan herkese duyuraca ız. Bunun için de ben kendi bölgemde en emin sizleri buluyorum.

Pablo da, ötekiler de kızardılar. Alerkon gözlelerini kırptı tırarak:

— Bundan hiç üpheniz olmasın, dedi, onun için imdi size bir teksir makinası getirdim, nasıl çalı tı nı arkada larım hemen gösterecekler.. Pontino bu konuda en güvenilir kayna mız olacak. Nihayet çavula da sizin bir meseleniz olamaz. Halbuki baka köylerde bu derece güvenimiz yok!..

Pablo gururla gö sünü i irerek söylendi:

— Sa ol Sayın Bakan, Tanrı ahidim olsun ki onlar neyi saklamak isterlerse ossaat sokaklara döküp a irtırız hepsini.

Alerkon, telâ la saatine bakarak, getirdi i iki il çelîye:

— Haydi sallanmayın dedi, hep birlikte alın o förden makinayı, bagajda kâ itlar da var.. Yarın h çeden ayrıca bir kamyon düz kâ it, mumlu kâ it, mürekkep vesaire gelecek.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Çabucak etrafına göz gezdirdi:

— Yeriniz var mı?

— Yeri bize bırakın siz, dedi Pablo kayıtsızca, öyle bîr yerle tiririz ki, o Neros Cavalos herifi gelse bulamaz!..

Alerkon sordu:

— Hepiniz kullanmayı ö renin ama..

Roberto ile Benito atıldılar:

— Biz ilçedeki kurslara katılmı tık, orada ö ret tilerdi bunu bizlere.

— Çok iyi dedi Alerkon, ba ka?.

Pablo güldü:

— Ben matbaa makinası bile çalı tırırım. Tasa

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

lanma sen Ba kan, di erlerine de üçümüz be daki-
kada ö retiriz bu mereti.

— yi öyleyse buna daha da sevindim, dedi Alerkon, vaktim hiç yok zira, bütün gece arabayla yo! almayı hiç sevmem ama ne yaparsın. Haydi verin elinizi bakayım.

O vakte kadar hiç sesini çıkarmamı olan ihtiyar Manuel Alerkon'un telâ la uzanan elini kavrar kavramaz, ihtiyarlara has o umursamazlıkla:

— Dur bakalım Sayın Ba kan dedi, bi lâf attın, yarısını ortada bırakıp gidiyorsun imdi, ya üst tarafı?.

Alerkon irkildi:

— Ne var mı üst tarafında? Söyledim yapacağını ya..

Manuel terslendi:

— O bi faslı i in. Bi de öteki var dedindi ya.. Yani bizim Domingez reis kükrer de bunlar büsbütün köpürürlerse ba ımıza çorap örmenin bahanesi yapılır bu dedin ya! Öylesi olursa ne yapacağız bi de onu de bakalım!..

Do rusu ya, Alerkon i in bu faslını ortaya attı ama, üzerinde pek fazla da durmak istememi ti. Nihayet her ey Domingez'in tutumundan sonra aydınlı a kavu acaktı ve böyle bir tehlikenin fazla belirlenmesi, hepsi zâten ate li olan Özgürlükçüleri tahrik edebilir, ortada elle tutulur bir ey olmadan dahi bir takım olaylara sebep olabilirdi. Ama ah! bu Pontinolular!.. te atiamamı lardı bunu ve u cin gibi Sinyor Alerkon'un öyle bir söyleyip de geçi ti rivermek istedi i meseleye, i te u ihtiyar Manuel, buru uk derili parma ını bastırırvermi ti bile.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ne yapsın Aierkon, önce bir yutkundu sonra, çareyi gene telâ la saate bakmakta bulup:

— Onu, dedi, dönü ümde konu aca im. **Daha** birkaç hende i var o i in. Önce bizimki konu acak, sonra onlar buna kar ı hesap yapacaklar... Ne diyebilirim imdiden? Ya bizim Ba kan fazla sert konu -mazsa veya hiç konu mayıverirse..

Pablo'nun ka ları çatıldı:

— Ne yâni? Bu kadar a ır bir hücuma bizim Domingez susar mı diyorsun?

Aierkon güldü:

— Canım ben de biliyorum elhette susmaz ama, yâni dedim, daha çayı görmeden paçaları sıvamiya hm.

Sonra Manuel'in omuzunu ok ıyarak ilâve etti:

— Seni tatmin etmedi bu sözler biliyorum ama, sabret hele biraz diyorum gene de...

Manuel dikle ti:

— Bak reis, dedi beni dinle, sana da bizim Ba -kana da inanırım ve ne dersiniz de bilirsiniz yaparım. Ama unu da siz iyi belleyin ki, bu i in kollaması beklemesi falan olmaz. Yâni bizim Ba kan kükrecek, sonra bizler dur bakalım kar ısı ne yapacak diye beklîyece iz anlamam ben böyle i i.

Aierkon, ho görüyle onun buru uk yanaklarını ok adı ve gülerek sordu:

— Nedir öyleyse senin anlad ın? Onu söyle haydi de yapalım.

Manuel ders verir gibi tane tane söyledi bu sefer:

— Benim anlad ım, hep Domingez'in bize sa

Ve tabii Juan Domingez kükredi. Ve tabii kızılar kendilerine tekrar arka çıkivermi olan Neros Cavalos yüzünden bir daha azarak ülkenin altını üstüne getirmekte büsbütün hudut tanımaz oldular. Ve tabii o Neros Cavalos ahma ı da tekrar telâ a kapılıp, kendisini Domingez'in üzerine yürüten bazı askerlere kusur yükleme e yöneldi.

Bu hengâmede birbirini itham eden gırlaydı artıkl..

htimal u avanak ve daima aceleci kızılar bu esnada olsun, biraz susup bekliyebilseydiler, Domingez ve Özgürlük Partisi üzerindeki hücumlar bir nebze geçerli olabilir, hiç de ilse Neros Cavalos biraz haklı gibi görülebilirdi ama, duramadılar ki.. Ve onlar yeniden eyleme geçip de ortalı ı duman, kan ve korku içinde tutunca Neros Cavalos ahma ı biraz da

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ha a ırdı; te vikçileri biraz daha apı tılar; bu defa kar ılarında olanlar kuvvetlendi. Hele ordu içindeki muhalif kanat ço aldıkça ço aldı. Ve bütün bu da - da a arasında da Domingez hergün biraz daha parla ma a ba ladı.

Haykırıyor, demeç üstüne demeç sıralıyor ve Neros Cavalos'u sıkı tırdı ı kö ede, âdeta suyunu çıkarıncaya kadar patakliyordu!..

Bu karga a, Neros Cavalos'la destekçilerine son derece acaip bir politika da izletme e ba lamı tı.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Bunlar bir yandan komünist eylemlerin üzerine yürüyüp kızıl tutukluyorlar, öte yandan da ille Domin gez haklı görülmesin diyerek onun ve partisinin üzerine yükleniyorlardı!

Ve i te bütün halkı ve tabiî Özgürlükçüleri deli eden de bu zıdla maydı.

Bizimkiler, Alerkon'un ilçeden getirdi i teksir makinasını Antonio'nun bir alay hırdavatla dolu olan ahırına kurmu lar ve liderleri Domingez'in bütün nutuklarını harıl harıl ço altıp da itma a koyulmu lar dı.

Her basım i inin sonunda, eline aldı ı kâ it to mariyla havayı tokatlayan Pablo:

«— He he heeey.. Azizler hakkı için tanesini yiyen kudurur, gene amma döktürmü ha!» diye ba ırıyor ve sonra da mutlaka yeni yeni yorumlar ekii yerek, adamlarım co turuyordu.

Berikiler de bu hızla, koltuklarının altına sıkı tırdıkları kâ it tomarlarını, civar köylere da itma a ko uyorlar, bütün ilçelere, illere gönderilmek üzere, Miguel Alerkon'un tâyin etti i yerlere bırakıyorlar ve zaman zaman da çe itli orduevlerine ula tırmanın yolunu buluyorlardı.

Gerçi radyo, Domingez'in konu malarına da artık yer veriyordu ama, bir defa çok makaslıyordu bunları, sonra da onunkine bir yer veriyorsa, kar ısına dikilmi olanlara ve hele Ba bakan Neros Cavalos'un konu malarına, belki de bin yer veriyordu. Ve i te bundan dolayıdır ki, teksir makinası durmadan i liyor ve aradaki bo lu u kapatma a çalı ıyordu.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Hakçası istenirse, bu daha da etkili idi. Halk yı-
nları kendilerine gizlice ula tırılan konu maları,
a ızdan a ıza daha da i irip büyüterek yayıyorlar,
ellerine geçirdikleri teksir edilmi nutuk metinlerini
duygularına göre de i tirip iddetlendiriyorlar ve
böylece de bu i irilme her mahallin halk temayülü-
ne göre yapıldı ı için, büsbütün tesirli oluyordu.

Ba langıçta: «— Canım hepsini radyo veriyor,
elbet illerdeki televizyonda da böyledir, ne deme e
u ra ıyoruz sanki?» diye i e itiraz etmi olan ihti-
yar Manuel bile artık faydasını anlamı tı ve galiba
biraz da bu nedametledir ki, hepsinden çok gayreti
de artık o gösteriyordu.

i te o gün de, Aierkon'un gönderdi i listeye gö-
re civar köylerde da itımı bizzat yapmı , ilçe ile il
arasındaki asfalta çıkan dar bir sapa ın a açları ge-
risinde bulunan metruk bir kulübeye istenilen mik-
tardaki tomarları bırakmı ve Pontino'ya henüz dön-
mü tü.

Parti'den içeri girerken:

— Tamam, dedi, hepsi yerli yerindedir. Bizim
koca Ba kan yeni bir nutuk patlatıncaya kadar da
paydos!..

Son günlerin masraf yekûnuna, suratını buru tu-
rarak e ilmi olan Pablo, elinden kalemi atarken:

— Avucunu yala ihtiyar, dedi. Sen dünkü nutku
da ıtırken, bizim Alerkon yarın bir yenisinin gelece-
ini bildirdi bile.

Yorgun belini ovu turan Manuel güldü:

— Canı sa olsun. Ne yapalım, onu da da ıtırız.
u Cavalos ine inin a ız payını versin de, isterse her

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

saat konu sun, sa hakkı için durmadan ko ma a ra-
ziyim ben.

Benito kıs kıs gülerak atıldı:

— Rosita yenge sa olsaydı, bizim Domingez'e se-
ni birdenbire gençle tirdi i için amma da dua ederdi
ha!..

Manuel'in üç yıl önce kaybetti i karısını kastedi-
yordu. Di erleri de gülü tüler. Hattâ ihtiyar Manuel
bile:

— He ya, dedi, az önce, sapaktaki kulübenin
penceresindeki nah böyle temel çivleriyle çakılmı
keresteleri omuziayıp çökertti imi, Rositacık sa

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

olup da görmeliydi do rusu!., «Manuel... Manuel, u yeni yeti me delikanlılar senin eski pabucun bile olamazlar» diye boynuma bir sarılırdı ki...

Bir yandan da eliyle Benito ile Roberto'yu gösteriyordu.

Pabio kopan kakhaha seline katılırken:

— Tabî dedi, rahmetli Rositacık, senin bir omuzda kopardı in o kerestelerin, on yıldır orada süngere döndü ünü nereden bilebilirdi..

Bu defa Roberto ile Benito, ba kanlarını alkıladılar. Ama Manuel hiç aldirmeden, lâfı sürdürdü:

— Affetmi sin onu sen Bay Ba kan, benim rahmetli Rosita keresteyi daha a aç iken anlardı. Bir gün bizim Benito'ya bakmı bakmı da: « te bu iyi mal, demi ti, telefon dire i olur.»

Daha yüksek perdeden bir kakhaha koparan Pabio:

— Ya a Manuel, dedi, seninki sa olsaydı bugünkü kütüklere de kimbilir ne de erler biçerdi ha!..

— Hiç üphen olmasın, dedi Manuel, u Cava los'la adamlarını...

Ama lâfı a zında kaldı. Çavu Martinez iri gövde siyle kapıdan içeri dalıvermi :

— Selâm, demi ti, analarını sattı ımın herifleri bakın imdi de ne boklar yemi ler..

Yerinden fırlayan Pabio, Martinez'e yer gösterirken:

— Hayroia kumandan? dedi, yeni bi ey mi var?.

Çavu iskemleye çöküp, parlak çizmeli uzun bacaklarını uzatırken:

— Galiba sizleri toplamak zorundayım, dedi.

Hep birden âdeta ba ırdılar:

PABLO'NÜN GÜLÜ Ü

— Nee?.

Martinez elini kaldırıp hepsini susturdu:

— Durun, telâ etmeyin de anlatayım. İçeden bir yazı aldım, az önce geldi. Bi de baktım, Ponti no'da ne kadar Özgürlükçü varsa, hepsinin adı sıralanmış ve altına da, «Köyünüzdeki bu ki ilerin hâli hazırda orada bulunup bulunmadıklarının acele olarak bildirilmesi diye de yazılmış!.. Hepiniz listede varsınız.

Pablo'nun ka iarı, ka çatmanın son haddine kadar çatılmıştı, sordu:

— Yani ne çıkar diyorsun bundan?.

— Bilmem ki, bi defa herhalde iyi bi ey çıkmaz diyorum. Sonra da, bunca kızıl varken ne deme e sizleri soruyorlar diye de merak ediyorum elbet.

Antonio güldü:

— Hep özgürlükçüleri sorduklarına göre, belki gene hava de i ti de, bizden yararlanacaklardır.

Martinez yüzünü buru turarak acı acı gülümse-di:

— Ke ke öyle olsa ama, hiç sanmam.

— Eee? dedi. Pablo, ne yapacaksın imdi?.

— Hiç, dedi, Martinez, ne yapılır, hepsi hurdadır ve tümü de Özgürlük Partisi mensubudur diye cevabı yazdım, gönderdim bile.. Sonra da kalkıp buraya size bilgi verme e geldim.

Pablo içi rahatlamı gibi gülümseme e çalı arak:

— Sa ol Çavu dedi, beklileyim öyleyse... Elbet yarın kokusu çıkar. Bana kalırsa, bi bit yeni i vardır bu i de ama ne?

Sonra Roberto'ya dönüp:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Getir o lum parlak, dedi, u Tekila i esini de birer tek atalım bakalım. Gün ola harman ola...

Roberto hemen, i eyi ve kadehleri dizdi masanın üzerine. Ama daha ilk yudumu almı lardı ki, er Zenos kapıda göründü, çavuş a bir selâm çaktıktan sonra:

— Ba ı la kumandanım dedi, ilden telefon geldi, çavuş arkada ın hemen kendisini aramanı istiyö..

Martinez yerinden fırlamı tı bile ve o önde Zenos arkada ko arak gittiler.

Ve bir saat sonra, Zenos tekrar nefes nefese dönüp, hepsinin karakola davet edildiklerini bildirdi

Pablo ve tayfası karakola vardıkları zaman, Çavuş Martinez, sundurmanın önünde bir a a ı bir yukarı dola maktaydı. Onları görür görmez:

— Gelin gelin, dedi, ulan bu bizimkiler ya akıllarını oynattılar, yahut da bu i in içinde gerçekten bamba ka bi ey var ama anlayamıyorum.

Çavuş önde, di erleri arkada odaya girildi i zaman da, Pabio'ya dönüp homurdandı:

— Sizi komünist diye bellemi ler dersem, ne dersiniz?.

Pablo'nun gözleri yuvalarından fırlamı tı:

— Bana bak kumandan dedi, seni severiz sayarız ama, akanın bu türlüüne de...

Martinez yazı masasının gerisine geçip kasılır ken:

— akası makası yok bunun, dedi, oturun da anlatayım. İlçedeki arkada ı buldum, dedi ki: Yahu Emanuel bizim general iki gün önce ilçedeki üste meni buraya ça ırtıp, ba kentten gelen bir dosyayı suratına attı. Öyle bir gürlledi ki, ulan diyordu, u Pon

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

İino'da komünist kaynıyor da sen uyuyor musun? Tabii bizim üstem yeni general olmu kumandanın karışında öyle bir aırı aırımı ki, önce ne diyeceğini bilememi, ama sonra dosyanın üzerine yapılmış listeye bir göz atınca bir de bakımı «Pablo adı da var orada. İşte o zaman ancak «Generalim bu işi de bir yanlışlık olacak» diyebilmi. Ama general gene gürlemeyi bırakmamı !..

Pablo acı acı güldü:

— Eee.. sonra?.

— Sonrası bu işi te. Zapartayı yiyen Ramirez tabii hemen «emredersiniz» deyip odadan fırladı. İ gibi ilçeye ko ar ve bana listeyi göndererek burada olup olmadığını sorar.

— Yani, dedi Pablo, yarın toparlanıp gönderilecek miyiz dersin?.

Martinez sıkıntıyla ensesini kaırken:

— Sabah çıkar kokusu, dedi, imdilik bekliyeceğiz tabii.

Odada garip bir sessizlik oldu ve gittikçe yo unla an bu sükûtu, neden sonra Manuel'in çatlak sesi bozdu:

— Yuh be. Her şey aklıma gelirdi de kızıl belle nece imizi rüyada bile göremezdim sa hakkı için!.,

Pablo güldü:

— Neros Cavalos'un ba bakan olabildi işi bi ülkede her şey olur artık, a mayın buna. Ama dur bakalım, kumandanın dedi işi gibi hele bir sabah olsun, çıkar kokusu!..

Ve sabah olur olmaz, işi in kokusu gerçekten de çıktı. İçeden önde bir cip, arkada bir kamyon dolu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

su jandarma oldu u hâlde sevk edilen kuvvetler, saat 8 de karakolun önünde durdu ve cipten atlıyan üste men Ramirez, kendisini put gibi durup selâm lıyan çavu Martinez'in elini sıktıktan sonra gürle mi ti:

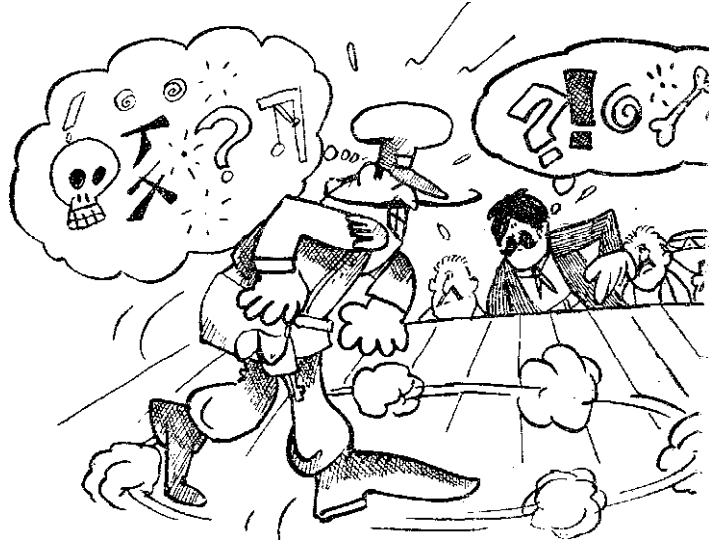
— Mevcudun tamam mı?.

— Tamam komutanım.

— Hepsini getirdi im kuvvete katacağın, köye giri çıkı ı hemen tut. Dört eri burada posta olarak bırak en çok on dakika içinde de dön buraya!.

— Ba üstüne komutanım.

Çavu Martínez saatine baktı ve gereken emirleri verip, kamyondan yeni inmi erleri köyün sanki gerçekten muntazam giri çıkı yerleri varmı ve gerçekten bunları tutmak mümkün mü gibi, sa a so

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

la serpi tirdikten tam on dakika sonra da, karakola dönüp, getirdi i bir tomar .kâ ıdı karı tırmakta olan te meni selâmladı:

— Her ey tamam komutanım.

Ramirez can sıkıntısıyla ba nı kaldırıp:

— Otur., otur dedi, imdi al u listeyi ve posta erlerini göndererek ba tan ba layıp toparlat u herifleri bakalım.

Martinez çavu , uzatılan listeyi alıp acele bir göz gezdirdi ve bakar bakmaz da bunun bir gün önce kendisine sorulan aynı isimler oldu unu hemen gördü. Ba ta Pablo yazılıydı.. Ardından da di erleri ve sonra köyün bütün Özgürlükçüleri sıralanıyordu.

— Affedersiniz kumandanım, dedi, bunlar Özgürlük Partisinin buradaki ba kanı ve üyeleridir. Bi ey mi var?.

Ramirez gözlerini kısarak çavu a bir süre baktıktan sonra:

— Bizim general, dedi, bunların komünist olmalarından üpheleniyor, ba kentten gelen emirde böyle yazılıymı !..

Martinez terbiyeli terbiyeli boynunu büktü:

— Bence korkunç bi yanlı lık var bu i de komutanım. Tabî emir sizindir ama, ben generali de il, sizi dü ünürüm. Sonra malûm ya..

Ramirez ka larını çattı:

— Ne demek istiyorsun, açık konu !..

— ey efendim, dedi Martinez, yanlı lık oldu mu büyükler kolay sıyrılıyor ve hemen dönüveriyorlar amma kabak hemen küçüklerin ba na patlıyor da..

Te men Ramirez bir sigara yaktı. Aslında Çavu un söyledi ini o da aynen dü ünüyor ve bundan

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

dolayı ak amdan beri bir huzursuzlu u içinden bir türlü atamıyordu. Hele ilçedeki o zehir gibi Özgürlükçü Alerkon'un eytan zekâsı aklına geldikçe büsbütün ürperiyordu ama, general de öyle bir kükreyi kükremi ti ki..

— Bize ne, dedi inanmıya inanmıya, emir böyle.. Haydi sen önce u Pablo ile eleba ıları toparla getir bakalım. Üst tarafını ildeki mahkeme dü ünsün bana ne?.

Martínez iç geçirerek yerinden kalktı ve kapıda ki er Zenos'a gereken emri verdi. Ve on dakika sonra da Pablo önde oldu u hâlde, bizimkiler sükün ettiler.

Te men gelenleri tepeden tırna a uzun süre süzdükten sonra, Pablo'ya dönerek:

— Seni ve arkadaşlarını tutukluyorum, dedi.

Te menin gözlerine dimdik bakan Pablo gürlledi:

— Suçumuz ne?.

Te men Ramirez «komünistlik» diyecekti ama, kar ısındaki u mert çehreye ve hiç bir korku belirtisi göremedi i di erlerinin tertemiz yüzlerine bakıp yutkunurken:

— ey., dedi, onu ben bilemem. Bana verilen emir böyle. Suçun ne oldu unu mahkeme söyler elbet size!..

Pablo'nun çakmak çakmak parıldayan gözlen, te menin eli altında duran i kin dosyaya takılmı - tı bile. nanılmaz bir cür'etle onu i aret ederek sor-du:

— Önünüzdeki dosyada yalnız adlarımız mı yazılı?.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Sesi odanın içinde âdeta tokat gibi saklamı ve te meni enikonu sarsmı tı. Ramirez gülümseme e çalı arak:

— O size ait de il, dedi, daha ba ka eyler var onun içinde.

— Peki, dedi Pablo gene te menin gözlerine dimdik bakarak, hemen gidiyor muyuz?.

Bu korkusuz adam amma belâydı ha.. Ramirez'in huzursuzlu u ona baktıkça büsbütün artıyor ve âdeta küçüldü ünü hissediyordu. Hani bir de i in içinde gerçekten bir yanlı lık oldu u anla ılırsa, Allah biliyordu ya, bu herifin gözleriyle bir daha kar ıla mayı istemezdi.

— ey, dedi yüzünü buru turarak, hele bir oturun bakalım u andan itibaren tutuklusunuz ama, daha ba kaları da olacak..

Pablo oturdu. Ba kanlarını izleyen di erleri de Çavu Martinez'le, er Zenos'un uzattıkları iskemlelere hemen çöktüler. Antonio'yla göz göze gelen er Zenos di leri arasından fısıldadı:

— Aldırma dayı, sabret!..

Çavu Martinez'in de hırstan ellerinin titredi ini farkettiler.

Pablo oturur oturmaz:

— Bana bak kumandan, dedi, biz erkek adamları. Bu i de bi yanlı lık oldu undan hiç ku kumuz da yok. Bundan ötürü imdi sana diyece im u ki, bi bildi in ve duydu un varsa söyle bize. Sor sana erkeğe cevabını verelim de, sen de bu yanlı lı n...

Durdu, yutkundu, aklına gelen «Ma ası olma» demektir ama, kelimeyi uygun bulmadı ve daha yumu a

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ını seçeyim derken de, her Tekelon köylüsü gibî daha berbadım seçip:

— Cellâdı olma!, deyiverdi.

Ama galiba Allahtan olmu tu bu. Zira bir kırbaç gibi vicdanında akliyan kelime, te meni büsbütün allak bullak ediverdi ve ruhu isyanla dolup ta arak ba ırttı adamca ızı:

— Bana bak bay Pablo, dedi, ben hiç kimsenin cellâdı olmam. Tekelon ordusunun erefli üniformasını ta ıyorum. Haksızlı a âlet olmaksansa' ölmeyi de ye tutarım!..

Pablo, istedi ini elde etmi lerin rahatlı ı içinde kayıtsızca mırıldandı:

— Gerisini sen bilirsin, madem soraca ın bi ey yokmu !., Gidelim de bitsin bu i !.

Ve i te o zaman te men Ramirez, eli altındaki kabarık dosyayı açıp, öyle bir karı tırdıktan sonra âdeta patladı:

— Burada hepinizin komünist örgütlere yazdı ınız mektupların suretleri var. Hem de imzalarınızla.. Hepsi ordumuz tarafından basılarak kapatılmı olan bu kızıl derneklerde bir alay belge ele geçirildi.. Siz* ierin bunlarla mektupla tı ınız meydanda..

Odaya sanki bir gülle dü mü tü. Herkesten önce de, Çavu Martinez yerinden fırlamı ve a kınlıkla feryadı basmı tı:

— Olamaz böyle ey!.. ftiradır bu!..

Di erleri de, Manuel, Antonio, Benito, Roberto, Sañez de yerlerinden fırlamı lardı. Yalnız Pablo müstesna!. O dimdik oturmu , yerlerinden fırlamı olan arkada larına sükûnetle bir de sesleniyordu üstelik:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Oturun yerinize,
Hırslarından tir tir titriyerek yerlerine oturdular.
.Antonio haç çıkarırken homurdandı:

— Ey sa, duy bunu!..

— Eee? dedi, bu sefer te men Ramirez sırtarak, ne dersiniz bakalım buna Bay Pablo?.

Pablo güldü:

— Do rudur derim.

Genç Roberto hırsla Ba kanına döndü:

— Do ru mu dersin?.

Ama aynı anda, meseleyi o da hemen kavrayı vermi ti.

Pablo tekrar gülme e ba ladı, hem de bu sefer kahkahalar da atarak:

— Sayın Te benim dedi, çaktım imdi dalgayı, ama içyüzünü görünce sen de a acaksın imdi..

Ramirez masaya bir yumruk indirirken:

— Ben, dedi, bunda gülünecek, bir ey görmüyorum arkada . Komünistlerle mektupla tı ınızı söylüyorum. Sen de kabul ediyorsun. Ne varmı bunun iç yüzünde artık!.

Pablo hiç istifini bozmadı:

— Var ya, dedi, bizim Felicio babanın geçimi var.

Felicio lâfını duyan di erleri de çakmı lardı artık meseleyi, onlar da gülme e ba ladılar. Öyle ki, Antonio ile Benito sarsıla sarsıla gülüyorlar ve gözlerinden gelen ya ları kollarının yenine silerken:

— Ulan amma i ha.. Bak bu hiç aklımıza gelmedi diye söyleniyorlardı.

Te men masaya bu defa iki yumru unu indirirken:

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Susun, dedi, susun be!.. Nedir bu maskaralık?.

— Valla, dedi Pablo, gerçekten bi maskaralık var i in içinde ama, bana kalırsa her gördü ünün üzerine atılan sizinkilerde dedi.

Ve sonra tuttu, o boru gibi sesiyle hepsi sonradan kapatılan bir takım kız i örgütlere Felicio babaya gazete temin etmek için nasıl mektup yazdıklarını anlattı.

O anlattıkça, te men Ramirez a kınlıktan a kınlı a geçiyor ve «Ulan bu eytan herifler valla Lenin'in bile sakallarını tra ederler de kimse çakamaz» diye içinden mırıldanıyordu.

Pablo hikâyesini bitirince, hemen teklifi de patlattı:

— yisi mi Sayın Kumandan imdi kalkıp hep birlikte bir de u bizim Felicio babanın fabrikasını görme e gidelim de, büsbütün gönlün yatsın bu i e!..

Ramirez'de artık tam anlamıyla ho afın ya ı kesikti. Ve o da gülüyordu artık. Hızla yerinden kalkarken, Martinez'e döndü:

— Ne dersin Çavu ?

Hemen esas duru a geçen Çavu :

— zin verirsiniz kumandanım, dedi; oraya gitmeden önce size «malları» da gösterebilirim.

Ve Ramirez'in cevabını beklemeden, kapıyı aralayıp ba ırdı:

— Zenoos... bana aldı in nevale paketini getir bakayım!..

Er Zenos hızla se irtip getirdi i paketi komutanına verdi. Çavu Martinez bir gazeteye sarılmı olan paketi Ramirez'in önüne koyup açtı. Bu, Çavu

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

un mutad ak am nevaiesiydi. Bir kesekâ ıdı domates, bir kesekâ ıdı mango, gene bir kesekâ ıdında iki adet avokado, bir limon. Bir küçük kesekâ ıdında biraz ye il zeytin ve gene kâ ıda sarılı küçük bir i-e tekila!.

— te, dedi Martinez, hepsi gazeteden yapıma kesekâ ıtlarını göstererek, Felicio babanın fabrikasında yapılan mallar bunlardır.

Te men Ramirez, kâ ıtlardan bir tanesini alıp, üzerindeki yazılara mırıldanarak göz gezdirdi:

— Devrimci öl...mez, öldür...ür. Devrimci...

Ve kâ ıdın içine, bo alttı ı domatesleri tekrar doldururken:

— Anla ıldı, diye ekledi, herifleri amma mandepsiye bastırımı sınız ha!.. Bana kalırsa, bu kızılaların ne kadar dangalak oldu unu anlatmak için bu örnekten faydalanmalı bizimkiler!..

Artık iyiden iyiye rahatlamı olan ihtiyar Manuel ise gevrek gevrek gülerken yapı tırdı:

— Oho oo... Sen bizi bırak da, böylesini iste, Valla bizim u Ba kan var ya, hepsinin donlarını balarına apka diye giydirir de anlamazlar bile!..

Te men Ramirez bu defa içtenlikle güldü. Sonra önündeki dosyayı kapatırken, Çavuş a dönüp:

— O lum Martinez dedi, topla erleri ve bindir arabaya hepsini... Sen de benimle imdi ilçeye geleceksin, oradan hemen ile' hareket edip, önce generalin yeni yardımcısı Albay'a durumu anlataca ız, gerekirse generale de meseleyi hep birlikte duyururuz. Ne dersin bu Bay Pablo'yu da alalım mı?

Yapaca ı sıkıntılı yolculu u dü ünüp gönlü bir

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

hayli karı mı olan Çavu , önce «Fena olmaz» diyecekti ama, birden kafasında çakan im e in aydınlığı içinde:

— Bana kalırsa, buna gerek yok da, uygun görürseniz ilçedeki Bay Alerkon'a durumu bildirip onun gelmesini sa layalım, deyiverdi.

Biraz sonra kapı önünde her ikisini de u urlamak için uzun süre el sallayan Pablo ise, arabalar gözden kaybolur olmaz keyifle mırıldanıyordu:

— Ulan bu bizim Çavu , gittikçe keskinle iyor... sa hakkı için ildeki generale de i mem ben bu herifi!..

Pablo ile arkadaşları paçayı iyi kurtarmışlardı ama, bu arada olan Pontino'daki o bir avuç kızıl olmuştuktu. Köye bir alay jandarmanın gelip, yolları ve meydanın dört kesimini de iki er iki er tuttu unu gören kızıl-lar, korku içinde ne yapacaklarını a ırmı lar evle-rinde titre me e ba lamı lardı. İmdilik gidecek yer-leri yoktu, en iyisi evlerinin aranınca kolay bulunmaz kö elerine büzü mekti. Öyle de yaptılar ve kimi ki-lerlerdeki sucuk ve isli et kangallarının perdesi ge-risine, kimi hırdavat dolu çatı aralarına ve berber •Chucho gibiler de dükkânlarının, önleri yı ınla ava-danlık dolu mahzenlerine tıklıp bekle ir oldular. Yal-nız Lopez en do ru çareyi, usulca Antonio'nun evine süzölmekte bulmu ve payta ın alt kat penceresine bıraktı ını bildi i anahtarını aldı ı gibi hiç kimseye görünmeden eve gidip yata a uzanıvermi ti. Öyle ki,

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

az sonra jandarmaların geldikleri gibi çekilip gittikleri haberi köye yayıldı ı hâlde onun bundan haberi bile olmadı ve Antonio'nun biraz teke teke kokan yata nda çoktaan uykuya dalmı tı bile..

Ama jandarmaların gittikleri haberi yayıldı da, di erleri gene ortada görünebiidiler mi?. Ne gezer, daha karanlık henüz basıyordu ki, kızıl Rezilopez'in kaknem karısıyla iki kızı do ru Pablo'nun evine ko tular. Pablo henüz eve dönmemi ti. Yalnız Konçita oradaydı. Gelenleri biraz hayretle kar ıladı ama güler yüzünü de hiç bozmadı. Rezilopez'in karısıyla kızları gerçekten peri an bir hâldeydiler:

— Ah! Ah! diyordu Bayan Rezilopez!.. Nereden daldı bizimki bu siyasete bilmem ki.. te nihayet çıldırdı bence. Çatı arasında üzeri bir alay eski battaniye ve yatak yı nıyla örtülü olarak oturuyor ve ne söylesek inanmıyor. Bize de inanmıyor artık. Çık, gittiler diyoruz, tuzak bu diyor. Ne yapalım a ırdık? Acaba Bay Pablo...

Konçita enikonu duygulanmı tı ama ne diyece ini bilemiyordu. Hele Pablo'nun bu durumda ne tavır takınaca ını bir türlü kestiremiyordu. Sonunda her üçünü de o tatlı haliyle rahatlatan bir iki cümleyi sıraladı ve imdilik hiç bir ey yapmadan beklemelerini, adamca ızı da kaygıları içinde rahat bırakmalarını söyleyebildi.

Aynı saatlerde, hemen hemen aynı sahne, Pilar ananın evinde de cereyan etmekte ve onun kar ısında da cumhuriyetçi sosyalist Avelino'nun karısı diz çöküp yalvarmaktaydı:

— Anacı ım., anacı ım, diyordu o da, bizimki

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ne bir hâl oldu, bodrumdan çıkaramıyorum herifi. Nihayet bize de sıra geldi diyor da ba ka bir ey demiyor!.

Ya berber Chucho?. Onun karısı ile o it o lu da do ru Carlos babaya ko mu lar ve Chucho'cu un mahzenden çıkılmamakta direndi ini anlatma a koyulmu lardı.

Gerçi Carlos baba da, Pilar ana da, muhataplarına bir hayli çıkı tılar ve hemen her ikisi de anla - mı gibi:

«— Gidi köpekler sizi, bir de acıyaca mı mı sandınız? Bırakın domuzlarınızı tıkıldıkları yerde de hem onların hem de sizin aklınız ba larınıza gelsin» yollu bir alay lâkırdı seli akıttılar ama, merhametli Konçita hiç de bu yolda de ildi ve az sonra ba ina alım aldı ı gibi do ru kiliseye ko tu.

Papaz Don Pedro, Pablo'nun e ini kızı gibi severdi. Onu efkatle kar ıladı ve yarım saatlik bir konu - madan sonra da, papaz, evinin kapısından onu u urlarken:

— Üzülme kızım dedi, ben her eyi hallederim, istedi in gibi olacaktır hiç merak etme!.

Pontino'da bunlar olurken, te men Ramirez'le Martinez ilçeye varmı lar ve hemen Özgürlükçülerin ilçe ba kanı Alerkon'u bularak Pontino'da o sabah cereyan eden tutuklama te ebbüsünü anlatmı lardı,

Hikâyeyi dinledi i zaman, Alerkon gülmekten az daha donuna i iyecekti. Hem katıla katıla gülüyor hem de te mene:

— Böyledir bizimkiler kumandan, diyordu, aziz Klodyus hakkı için eytana pabucu ters giydirirler de beriki ne ık iskarpinim var diye övünür gezer!..

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Ramirez ise içtenlikle başını sallamaktan başka bir şey diyemiyordu.

Sonra hep birlikte kalktılar ve iki saatlik il yolunu hızla alabilmek için, Alerkon'un Mercedes'ine kurulup il'e yeti tiler.

Önce generalin yardımcısı olan albay hikâyeyi dinledi. Ve o da az daha gülmekten donuna iyecek ti. Hemen çıktı ve komutana durumu arz etme e ko - tu. Ve on dakika sonra da geri dönüp, Alerkon'la te - meni generalin makamına davet etti. Çavuş a odada beklemesini söylemi ti.

General, Alerkon'un elini sıktı. Yardımcısından onun meziyetlerine dair bir sürü hikâye dinlemi ti. Bu cin gibi herifi gerçekten de merak ediyordu. Alerkon'a yer gösterdi ve neden sonra te meni de hatırlayıp oturmasını bildirdi. Dinledi i hikâyenin, di erlerinin aksine, onu allak bullak etti i belliydi. Nitekim tafsilâtı bir de te menden dinledikten sonra:

— Sen geç içeri de orada bekle çocu um, dedi. Ben Bay Alerkon'la biraz daha görüş ece im.

Te men, generalin kendisi hakkında iki gün önceki kanısının tamamen de i ti ini yüzünden okumanın rahatlı ı içinde çakı gibi bir selâm çakıp hemen çıktı. Ve o çıkar çıkmaz da general odadaki Albayla Alerkon'a dönerek gürlledi:

— Bu ba kenttekilerin yaptı ı rezalet artık!.. Beni az daha oyuna getiriyorlardı bu sersemle ama ben sorarım bunun hesabını!..

Alerkon'a da zâten bu lâzımdı. Hemen yapı tırdı :

— Haklısınız generalim, besbelli ki, bu i de de

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

bir komünist oyunbazlı ı dönmü . Hiç üphem yok ki, o kızıl merkezleri basıp da elde edilen belgeleri inceliyen bir veya bir kaç kızıl görevli dikkati bu tarafa çekerek, di er görevlileri a irtmayı planlamı - lardır. Kimbiiir belki de bu arada nice belgeyi yok etmenin veya saklamanın yollarını da buldular. Asıl bunları ara tırmalı, bu sinsi herifleri bulmalı. Asiî tehlikeli kızillar bu çe itli devlet kademelerine do - ruca Ba bakan Neros Cavalos'un gafletinden yararlanılarak yerle tirilmi olanlardır. Ama bilmem ki, bunları temizlemek için de güc ister elbet!..

General gürledi :

— Aynı fikirdeyim Bay Alerkon, ama bulaca ız bunları da bundan hiç ku kunuz olmasın.

Ve sonra Albay'a dönüp ekledi :

— Yarın hemen ba kente hareket edece im. cabederse mare ale kadar çıkaca im. Yetmeli artık bu dalgacılık.

Önüne konmu olan dosyayı, bir yandan da kaldırıp kaldırıp masaya indiriyordu.

Gerçekten de ertesi sabah, daha alaca karanlıkta arabasına atladı ı gibi ba kentin yolunu tuttu. Ve c, Tekelonya'nınm çe itli kesimlerinden gelmi aynı dertle dolu bir alay silâh arkada ıyla birlikte, genelkurmay salonlarında patırtı yapadursun, o gün ö - le vakti Tekelon radyosunu dinleyen bütün ülke, Mare al Cıbiros'un yeni bildirisiyle zangır zangır sarsılıyordu :

«— Sayın Tekelonlar, aziz vatandaşlarım ve yenilmez Tekelon ordusu, ülkemizi saran kızıl belâyı temizlemek için girişti imiz insanüstü gayretler, da

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

ha ba langıcından itibaren çe itli engellemelere mâruz kalmı ve son günlerde bu engellemeler kar ısında tamamen âciz bîr durumda olmakla kalmayıp, biz-zat bunlara katıldı ı anla ılan Neros Cavalos'un hareketleriyle de büsbütün yanlı bir yöne do ru kay-ma a ba ladıkları görülmü tür. Bu durumu inkâr edilmez delilleriyle tesbit etmi bulunan yenilmez ordumuzun ba kumandanı olarak de erli milletimize, Neros Cavalos'un Ba bakanlıktan azledildi ini bildiriyorum. Yeni kabine en kısa zamanda kurulacak ve memleketi en fazla altı ay içinde seçime götürmekle de yükümlü olacaktır. Bu süre zarfında, tüm silâhlı birliklerden bölgelerindeki bütün kızıl faaliyete kar ı son derece uyanık olmalarını istiyorum...»

Bildiriyi partideki küçük transistorsuz radyodan arkadaşlarıyla birlikte dinlemi olan Pablo, çavuşu Martinez'e dönüp :

— Nasıl dedi, bir haftaya kalmaz gider bu herif demedim miydi ben sana? Al i te, yedi kendi kendini.

Ama çavuşun o anda aklına takılan, ne Neros Cavalos'un azledilmesi, ne de Pablo'nun haklı çıkmasıydı. O bildirideki tüm silâhlı birliklerden bölgelerindeki kızılara kar ı dikkatli olmalarının istenmesine takılmı ve u Pontino'da gene bu Pablo'nun kafasına uyup bir tek kızılı tutuklamayı mdan kaygı duyma a ba lamı tı. Çavuşun dalıp gitti ini gören Pablo :

— Ne o kumandan? dedi, galiba memnun oldun u Cavalos'un kovulmasından?.

Siikinen Martinez gülümseme e çalı tı :

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

— Yok canım, benim aklım ba ka yere takıldı. Ben hiç komünist tutuklamadım da... Kimbilir belki de bu i i yapmıyan bir ben varımdır ve bu bir de tes bit edilirse yandı ım gündür bence!..

— Dü ündü ün eye bak, dedi Antonio hemen, yahu bu Pontinoda bile ondan kolay ne var?. Nah Re ziopez'in evi surda, ötede de Avelino.. Berber Chuc ho veya ö retmen Pesos dersen..

Manuel atıldı :

— Ö retmeni sayma, bir haftadır hastayım diye okulun kapısına bir hafta koymu ama, bana, so-rarsan kaçtı o!.

— O kaçtıysa di erleri yeter, dedi Antonio..

Ve sonra Pablo'ya dönerek ekledi :

— Ne dersin bu defa sayın Ba kan? Çavu u yak-ma pahasına da olsa, gene dokunmayın bizim kızıl-lara diyecek de ilsin herhalde!.

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

Pablo, Antonio'ya deh etli içerledi ama, di lerini sıkıp, duygusunu belli etmedi. Sadece:

— Bundan ötesine karı amam elbet, demekle yetindi. Karar çavunu elbet!..

Evet elbette karar çavunu ve bu defa o, Pablo'ya falan aldırmadan ertesi sabahın karanlında hamlesini de yaptı ama, gelin görün ki, boşa..

Eleriyle birlikte hangi kızılın kapısına dayanıp,, aradığını istese «yok» deniyor ve evlere dalıp herta rafı didik didik etti i halde eli bombo dönüyordu.

Sanki yer yarılmış, u Pontino'lu kızıkların tümünü birden içine çekmişti. Rezilopez'i aradı yok.. Chuch'o'yu aradı yok, Avelino'yu aradı yok!, yok., yok... yok. Hatta en sonunda lâf olsun diye bastı Lopez' in evinde bile, köyün orospusunu bulamadı.

Ve gerçekten özgürlükçüler için de bir e lence oluvermişti bu durum. Martinez'in her baskından eli bo dönüp hırstan köpürmesi karısında :

— Ne üzülüyorsun be kumandan, diyorlardı, u devrim sayesinde bizim Pontino kendiliğinden bitlerini ayıklamısa, fena şey mi bu? Maksat temizlik değil mi, kendi kendine olursa, daha iyi sayılmaz mı?

Ne yapsın biçare Martinez? Tabii bütün bu takılmaları içerlediğini hiç belli etmemeye çalıarak karılıyor ve yalnız arada bir:

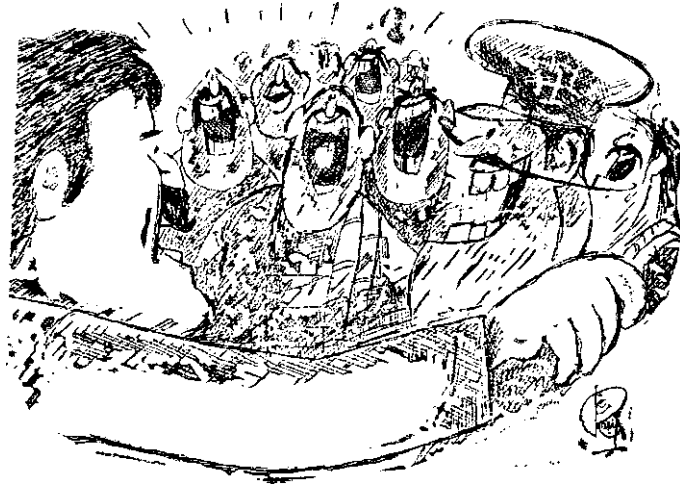
— Allah vere de bizimkilerin aklına takılmasa bu. sa hakkı için, vaktiyle gericileri neden topıamıyorsun? diyen aynı herifler, bu sefer de ulan kızıklar nerede? diye öyle bir kükrerler ki, gökteki melekler bile kanatlarını aırırlar!..

Do rusu ya, e er Tekelonyamn güney kesimleri ne hayli korkulu saatler ya atan o deprem olmasay

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

di, çoktaan unutulup gitmi olan Pontinolu kızilları u kendi köylerinde bile hatırlayan ve konu an pek az ki i kalmı tı ama, ah o deprem!.. Hem de daha ak- amın alacakaranlı ında yeri sıtma tutmu bir be- den gibi tirtir titreten o deprem!. Gerçi hemen ço u ah ap olan Pontino'daki evlere fazla ziyan vermedi bu yer sarsıntısı ama, herkesi hayli korkutmu tu. Ve hele kilisenin arkasındaki papaz evine birkaç yıl ön- ce eklenmi olan çıkıntı odanın yan duvarını yıkiver mi olmasaydı, hiç mesele yoktu. Ama hepsi Pablo' nun etrafında meydana toplanmı olan tüm Pontino lular, kiliseden gelen çatırtıyla birlikte öyle bir sah- neyle kar ıla tılar ki, hepsinin gözleri yuvalarından fırlayacaktı âdeta. Hele çavu Martinez'in suratı ger- çekten görülecek eydi:

Günlerdir arayıp da bulunamıyan bütün kızillar, ba larında Rezilopez, Avelino, Chucho oldukları hal- de, korkudan büyümü gözlerle birer iki er meydana

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

fırlayıvermi lerdİ. Hepsinin sakalları uzamı , sapsarı suratları çökmü tü. En arkadan da Don Pedro büyük bir vekar içinde ve hiç telâsızca geliyordu. Âdeta sürüsünü güden ya lı bir çoban gibiydi. Meydandaki kalabalı ı görüp irkilen Rezilopez, durdu, di erleri de hemen durdular ve sonra geriye do ru bir iki adım çekilip, papaz Don Pedro'nun öne geçmesini beklিয়ে rek büzülü tüler. Meydanı dolduran köylüler Pablo ve Martinez dahil, hâlâ put gibi donuk duruyorlardı. Yalnız Konçİta kocasının kolunu sıkmakta ve belirli bir heyecan içinde yutkunmaktaydı.

Papaz, hiç vekarını bozmadan Martinez'le Pablo'ya do ru ilerledi, onun geçmesi için önündekiler iki sıralı çekildiler. Papaz yürüdü yürüdü ve tam Martinez'in önünde dururken :

— Evlâdım dedi, Tanrı evine sınımtı bunlar. Onların bugüne kadar saklanmalarını ba ı la. Biliyorum suçları çoktur ve büyüktür ama, bugüne kadar sa'nın evinde barındılar. Ama imdi yeri sarsan Tanrı belli ki, yeterli bulmu tur bu misafirli i ve daha fazlasına da izin vermiyece ini göstermi tir. Al i te hepsi hurdalar!..

Sonra Konçİta'ya dönüp, fısıldadı :

— Tanrı böyle istedi kızım, elden fazlası gelmez.

Ve i te o zaman Pablo, Konçİta ile papaz arasında dönen oyunu kavradı ama, kar ısında duran u «kiliseye sınımtı kızillar» tablosunun deh etiyle ilk anda gerilmi olan sinirleri birdenbire öyle bir bo alı bo almı tı ki, artık dü ünmez olmu tu bunu.

Öyle bir kakhaha attı ki, az sonra, bütün meydan da katıldı buna! Bütün Pontino sarsıla sarsıla

PABLO'NUN GÜLÜ Ü

gölüyordu artık. Öyle bir kahkaha seli ki, âdeta az önce geçirilen depremden fazla sarsıyordu yeri!..

Pontino'da o günkü kahkaha tufanını hâlâ anlata anlata bitiremezler. Ve sadece fazla siyasî olanlar:

— Bizim Pablo derler, ondan sonra bir de seçim yapılaca mın ilân edildi i ve askerlerin millî iradeye ba e mekten ba ka do ru yol olmadı nı haykırp seçim gününü açıkladıkları gün koparmı tı böyle bir kahkahayı. Öyle gülmü ve herkesi öyle co turmu - tu ki, o gün Pontino'da canı çıkmı tı kahkahanın!..

— SON —